การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

BINGLING ZHONG

ดุษฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

BINGLING ZHONG

ดุษฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

DEVELOPMENT OF BLENDED TEACHING TO DEVELOP BASIC CHINESE LANGUAGE COMMUNICATION SKILLS FOR JUNIOR HIGH SCHOOL STUDENTS

BINGLING ZHONG

A DISSERTATION SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DOCTOR DEGREE OF PHILOSOPHY
IN EDUCATIONAL TECHNOLOGY
FACULTY OF EDUCATION
BURAPHA UNIVERSITY
2022

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์และคณะกรรมการสอบดุษฎีนิพนธ์ได้พิจารณาดุษฎีนิพนธ์ของ BINGLING ZHONG ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....

(ดร.วีระพันธ์ พานิชย์)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นคร ละลอกน้ำ)

คณะกรรมการสอบดุษฎีนิพนธ์

.....ประธาน

(ศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญนันท์ นิลสุข)

.....กรรมการ

(ดร.วีระพันธ์ พานิชย์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นคร ละลอกน้ำ)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาจณรงค์ มโนสุทธิฤทธิ์)

.....กรรมการ

(ดร.ฐิติชัย รักบำรุง)

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สฎายุ ธีระวณิชตระกูล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

61810037: สาขาวิชา: เทคโนโลยีการศึกษา; ปร.ด. (เทคโนโลยีการศึกษา)
คำสำคัญ: การสอนแบบผสมผสาน/ ทักษะการสื่อสารภาษาจีน/ การสอนภาษาจีน

BINGLING ZHONG : การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. (DEVELOPMENT OF BLENDED TEACHING TO DEVELOP BASIC CHINESE LANGUAGE COMMUNICATION SKILLS FOR JUNIOR HIGH SCHOOL STUDENTS) คณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์: วีระพันธ์ พานิชย์, ปร.ด., นคร ละลอกน้ำ, ปร.ด. ปี พ.ศ. 2565.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 2) เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของสื่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน 3) เพื่อศึกษาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานของนักเรียนหลังการสอนแบบผสมผสาน และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนบ้านสวนอุดมวิทยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้อง รวมทั้งหมด 30 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) การสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน 2) แบบทดสอบหลังเรียน 3) แบบประเมินทักษะ และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสาน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบประสิทธิภาพ E_1/ E_2 ผลการวิจัย พบว่า

1. การสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นการเรียนรู้แบบออนไลน์และส่วนที่เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ มีสัดส่วน 30: 70 ได้แก่ 1) การเรียนรู้แบบออนไลน์ ประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้นตอน คือ 1.1) เตรียมความพร้อมการเรียนออนไลน์ 1.2) ศึกษาปัญหาและทำแบบฝึกหัด 1.3) ค้นคว้าเพิ่มเติม และ 1.4) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการ 7 ขั้นตอน คือ 2.1) ทบทวนความรู้เดิม 2.2) สะท้อนผลการเรียนรู้ออนไลน์ 2.3) เสนอสาระสำคัญเนื้อหา 2.4) ฝึกฝนให้ชำนาญ 2.5) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2.6) ให้ข้อมูลย้อนกลับรายบุคคล และ 2.7) สรุปสาระสำคัญการเรียนรู้

2. สื่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ได้แก่ หน่วยที่ 1 E_1/ E_2 เท่ากับ 80.42/ 81.22 หน่วยที่ 2 E_1/ E_2 เท่ากับ 80.27/ 80.22 และหน่วยที่ 3 E_1/ E_2 เท่ากับ 81.08/ 80.56

3. ทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานของนักเรียนอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 82

4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน จัดอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.95, SD = 1.01)

61810037: MAJOR: EDUCATIONAL TECHNOLOGY; Ph.D. (EDUCATIONAL TECHNOLOGY)
KEYWORDS: BLENDED TEACHING/ BASIC CHINESE COMMUNICATION SKILLS/ TEACHING CHINESE

BINGLING ZHONG : DEVELOPMENT OF BLENDED TEACHING TO DEVELOP BASIC CHINESE LANGUAGE COMMUNICATION SKILLS FOR JUNIOR HIGH SCHOOL STUDENTS. ADVISORY COMMITTEE: WEERAPUN PANICH, Ph.D., NAKHON LALOGNUM, Ph.D. 2022.

The purposes of this research were; 1) to develop blended teaching to develop basic Chinese communication skills for junior high school students, 2) to test the effectiveness of blended teaching materials to improve basic Chinese communication skills, 3) to study the students' basic Chinese communication skills after blended teaching, and 4) to study students' satisfaction toward the blended teaching. The sample was a group of 30 students in grade 7 who studying in the second semester of the 2021 academic year at Ban Suan Udom Wittaya School, the samples were obtained by cluster random sampling and using the classroom as a random unit. The research instruments included; 1) blended teaching to develop basic Chinese communication skills, 2) post-unit test, 3) post-unit skills assessment form, and 4) student's satisfaction questionnaire. The data was analyzed by using of percentage, means, standard deviation and E_1/ E_2. Major dindings:

1. Blended teaching to improve basic Chinese communication skills for junior high school students consists of 2 parts: an online learning part and a face-to-face learning activity part with a ratio of 30: 70 as follows; 1) online learning, which consists of a 4-step process; 1.1) preparation for online learning, 1.2) studying problems and doing exercises, 1.3) doing additional research, and 1.4) exchanging knowledge 2) face to face teaching, which consists of an 7-step process: 2.1) reviewing previous knowledge, 2.2) reflecting on the results of online learning 2.3) presenting key content, 2.4) practice to become proficient, 2.5) sharing knowledge, 2.6) giving individual feedback, and 2.7) summary of key points learning.

2. Blended teaching materials to develop basic Chinese communication skills developed with efficiency according to the following criteria: unit 1 E_1/ E_2 = 80.42/ 81.22, unit 2 E_1/ E_2 = 80.27/ 80.22 and unit 3 E_1/ E_2 = 81.08/ 80.56.

3. The students' basic Chinese communication skills was at a good level, which the average score was 82 percent.

4. The students' satisfaction toward the blended teaching was high level (mean = 3.95, SD = 1.01).

กิตติกรรมประกาศ

ดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก ดร.วีระพันธ์ พานิชย์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นคร ละลอกน้ำ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาและคำชี้แนะทั้งด้านการพัฒนาการสอนแบบผสมผสาน กระบวนการวิจัยและสถิติวิจัย ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่และให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา อันเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญนันท์ นิลสุข ประธานกรรมการสอบดุษฎีนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาจณรงค์ มโนสุทธิฤทธิ์ และดร.ฐิติชัย รักบำรุง กรรมการสอบดุษฎีนิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะ จนทำให้ดุษฎีนิพนธ์นี้ มีความสมบูรณ์ของการวิจัยยิ่งขึ้น ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ปรากฏชื่อในดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้ ที่ท่านได้ให้ความกรุณาตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัยและการประเมินการสอน รวมทั้งการให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการทำดุษฎีนิพนธ์ครั้งนี้ จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสวนอุดมวิทยา ที่กรุณาอนุญาตให้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย และนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการทดสอบประสิทธิภาพของสื่อการสอนและการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัย ตลอดจนครูแนนและครูน้อยของโรงเรียนบ้านสวนอุดมวิทยา ที่ให้ความช่วยเหลือเสมอมา

สุดท้าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้การสนับสนุนในการเรียนปริญญาเอก และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยในการทำงานวิจัยครั้งนี้ รวมถึงเพื่อนคนไทยทุกคนที่ช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์ภาษาไทยและไวยากรณ์ไทย ให้กำลังใจและความช่วยเหลือเสมอมา

BINGLING ZHONG

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... จ

กิตติกรรมประกาศ ..... ฉ

สารบัญ ..... ช

สารบัญตาราง ..... ญ

สารบัญภาพ ..... ฏ

บทที่ 1 บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 7

คำถามการวิจัย 7

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย 8

ขอบเขตการวิจัย 8

กรอบแนวคิดการวิจัย 9

นิยามศัพท์เฉพาะ 9

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 12

การเรียนการสอนแบบผสมผสาน 12

การเรียนการสอนภาษาจีน 34

ทักษะการสื่อสารภาษาจีน 54

ทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ 75

กระบวนการออกแบบการเรียนการสอนแบบ ADDIE Model 92

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 95

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย....103
ระยะที่ 1 การศึกษาเกี่ยวกับการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (Research) 103
ระยะที่ 2 การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (Construction)....114
บทที่ 4 ผลการวิจัย 155
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 156
ตอนที่ 2 ผลการทดสอบประสิทธิภาพของสื่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นตามเกณฑ์ E_1/ E_2 (เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/ 80)....162
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานของนักเรียนหลังการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 164
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 165
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ 170
สรุปผลการวิจัย 171
อภิปรายผล....171
ข้อเสนอแนะ 177
บรรณานุกรม 179
ภาคผนวก 192
ภาคผนวก ก 193
ภาคผนวก ข 208
ภาคผนวก ค 225

ภาคผนวก ง.....253

ประวัติย่อของผู้วิจัย.....264

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ตามหลักสูตรภาษาจีนพื้นฐานต่อเนื่อง 12 ปี สำหรับนักเรียนโปรแกรมภาษาจีน 12 ปี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มาตรฐานที่ 1.1 51

ตารางที่ 2 สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ตามหลักสูตรภาษาจีนพื้นฐานต่อเนื่อง 12 ปี สำหรับนักเรียนโปรแกรมภาษาจีน 12 ปี ชั้นมัธยมศึกษาปี ที่ 1 มาตรฐานที่ 1.2 52

ตารางที่ 3 สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ตามหลักสูตรภาษาจีนพื้นฐานต่อเนื่อง 12 ปี สำหรับนักเรียนโปรแกรมภาษาจีน 12 ปี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มาตรฐานที่ 1.3 53

ตารางที่ 4 ตารางสรุปกระบวนการสอนแบบผสมผสานของนักวิจัยต่าง ๆ.....105

ตารางที่ 5 เนื้อหาการพัฒนาการสอนแบบผสมผสาน.....115

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์กระบวนการจัดการการสอนแบบผสมผสาน 116

ตารางที่ 7 การออกแบบเนื้อหาการสอนแบบผสมผสาน 118

ตารางที่ 8 การออกแบบกิจกรรมแบบผสมผสาน 121

ตารางที่ 9 ผลการประเมินแผนการสอนแบบผสมผสานฯ โดยผู้เชี่ยวชาญ 142

ตารางที่ 10 ผลการประเมินบทเรียนออนไลน์ โดยผู้เชี่ยวชาญ 145

ตารางที่ 11 ผลการทดสอบประสิทธิภาพสื่อการสอนแบบผสมผสานตามเกณฑ์ E_1/E_2 หน่วยที่ 1 163

ตารางที่ 12 ผลการทดสอบประสิทธิภาพสื่อการสอนแบบผสมผสานตามเกณฑ์ E_1/E_2 หน่วยที่ 2 163

ตารางที่ 13 ผลการทดสอบประสิทธิภาพสื่อการสอนแบบผสมผสานตามเกณฑ์ E_1/E_2 หน่วยที่ 3 163

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานของนักเรียนหลังการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 164

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านกระบวนการเรียนการสอน.....165

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านการสอนแบบผสมผสาน 166

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านการออกแบบบทเรียนออนไลน์ด้วย Google sites.....167

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 169

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินบทเรียนออนไลน์..254

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินแผนการสอน.....255

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความพึงพอใจ 256

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบหลังเรียน 258

ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินทักษะ 260

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบหลังเรียน 262

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย....9
ภาพที่ 2 องค์ประกอบหลักของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน....17
ภาพที่ 3 การเกิดพฤติกรรมตามทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม....76
ภาพที่ 4 ความต้องการของมนุษย์ของมาสโลว์....85
ภาพที่ 5 แนวคิดของกลุ่มคอนสตรัคติวิสต์เชิงปัญญา....89
ภาพที่ 6 แนวคิดของกลุ่มคอนสตรัคติวิสต์เชิงสังคม....90
ภาพที่ 7 กระบวนการและกิจกรรมการสอนแบบผสมผสาน....157
ภาพที่ 8 หน้าหลักของบทเรียนออนไลน์....159
ภาพที่ 9 ตัวอย่างหน้าแนะนำหน่วยการเรียนรู้....160
ภาพที่ 10 ตัวอย่างหน้าแต่ละเรื่อง....161
ภาพที่ 11 ตัวอย่างวีดิทัศน์บรรยายเนื้อหา....161
ภาพที่ 12 ตัวอย่างแบบฝึกหัดออนไลน์....162

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบัน ความสัมพันธ์ไทย-จีนมีความใกล้ชิดกันมากขึ้นในทุกด้าน เนื่องจากกระแสของความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของจีนที่ก้าวไปอย่างรวดเร็ว ในด้านการเมืองทั้งกรอบทวิภาคี พหุภาคีและเวทีภูมิภาค เช่น ASEAN-China Annual Consultation, ASEAN+3, ARF, ASEM เป็นต้น ไทยและจีนต่างมุ่งพัฒนาความสัมพันธ์และขอบข่ายความร่วมมือระหว่างกันให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ในลักษณะของความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ ในด้านเศรษฐกิจจีนเป็นประเทศคู่ค้าอันดับ 1 ของไทย เป็นตลาดส่งออกอันดับ 2 (รองจากประเทศสหรัฐอเมริกา) และแหล่งนำเข้าอันดับ 1 ของไทย ขณะที่ไทยเป็นคู่ค้าอับดับ 13 ของจีน ในด้านการท่องเที่ยวจีนเป็นตลาดนักท่องเที่ยวใหญ่ที่สุดของไทย ซึ่งในปี พ.ศ. 2558 มีนักท่องเที่ยวจีนเดินทางมาไทยรวม 7.9 ล้านคน ขณะเดียวกัน จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปเที่ยวจีนก็เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน (สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง, 2563) ด้วยความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างจีนกับไทยทำให้ภาษาจีนมีความสำคัญต่อคนไทยมากขึ้นเรื่อย ๆ

ในสังคมไทย ภาษาจีน ถือเป็นภาษาต่างประเทศที่ 2 ที่มีผู้เลือกเรียนมากที่สุด ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษา และเป็นนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการส่งเสริมให้ผู้เรียนและประชาชนมีความสามารถใช้ภาษาจีนในการสื่อสาร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556) ด้วยความต้องการเรียนภาษาจีนของนักเรียน และนโยบายการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนของรัฐบาลไทย ทำให้มีโรงเรียนที่เปิดสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ (รวมทุกสังกัด) รวม 537 แห่ง จำนวนผู้เรียน 200,000 คน ในปี พ.ศ. 2549 เพิ่มขึ้นเป็น 1,524 แห่ง จำนวนผู้เรียน 863,056 คน ในปี พ.ศ. 2556 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559 ก, หน้า 13) นอกจากนี้ในปี พ.ศ. 2561 นักเรียนไทย จำนวน 28,608 คน เรียนอยู่ที่ประเทศจีน ซึ่งเป็นอันดับที่ 2 (รองจากประเทศเกาหลีใต้) ของจำนวนผู้เรียนต่างชาติที่ศึกษาในประเทศจีน (Ministry of Education of the People's Republic of China, 2019)

เพื่อตอบสนองความต้องการการเรียนภาษาจีนของคนไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงพัฒนาตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีน ให้สอดคล้องตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ด้วยการจัดทำมาตรฐานสาระการเรียนรู้ภาษาจีนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สถานศึกษานำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพ

การเรียนการสอนของตน ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและสามารถสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพตามสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการแสดงออก สามารถใช้ภาษาจีนในการแสวงหาความรู้ ศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังกำหนดสาระการเรียนรู้ภาษาจีนตามมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งมีสาระที่สำคัญที่สุด คือ ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยต้องเข้าใจและมีทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาจีน เพื่อแลกเปลี่ยนและนำเสนอข้อมูลข่าวสารอย่างเหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 3-5) นอกจากนี้ ความสามารถในการสื่อสาร เป็น 1 ใน 5 ของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ข้อ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งนักเรียนควรทราบ ควรระลึกและหมั่นปฏิบัติอยู่เสมอ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 4) ดังนั้น การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียน จึงกลายเป็นเรื่องสำคัญในการเรียนการสอนภาษาจีน

การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีน จำเป็นต้องฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้ภาษาจีนกลางไปสื่อสารในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์จริง แต่สภาพปัจจุบันที่ครูต้องเผชิญ คือ หลังจากการเรียนในคาบเรียนแล้ว ผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนขาดทักษะการสื่อสารภาษาจีนด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน (เมิ่งหลัน หลัว และจิระพร ชะโน, 2561, หน้า 1) นักเรียนเข้าใจคำศัพท์ แต่ไม่สามารถสื่อสารกับผู้สนทนาได้ ขาดความมั่นใจ ความกล้าแสดงออก ออกเสียงภาษาจีนไม่ถูกต้อง เกิดความสับสนในเรื่องที่สนทนา อาจเกิดความไม่ชัดเจนในการสื่อสาร (ประภาพร แสนงาม, 2561, หน้า 1,774) นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย มีทักษะการสื่อสารภาษาจีนค่อนข้างต่ำ นักเรียนส่วนใหญ่ขาดพื้นฐานทางภาษาจีน ทักษะการสื่อสารภาษาจีนด้านการฟัง พูด อ่านและเขียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ไม่มีการพัฒนาควบคู่กันไปและครบถ้วนสมบูรณ์ ความสามารถด้านการพูดต่ำกว่าการฟัง อ่านและเขียน (Zhong, 2562, หน้า 1) ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้นักเรียนมีทักษะการสื่อสารภาษาจีนค่อนข้างต่ำ และขาดทักษะการสื่อสารภาษาจีนเกิดจากสาเหตุในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านครูผู้สอน พบปัญหาเรื่องคุณภาพของครูผู้สอน ทั้งคนไทยและครูอาสาสมัครคนจีน ทั้งทางด้านการสอนและคุณวุฒิการศึกษา ผู้สอนคนไทยส่วนใหญ่ขาดทักษะการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559, หน้า 6-14)

2. ด้านสื่อการสอน พบปัญหาที่เด่นชัด คือ ห้องปฏิบัติการทางภาษาเพื่อใช้สำหรับเป็นสื่อการสอนในการฝึกทักษะการฟัง-พูดภาษาจีน มีไม่เพียงพอ ขาดสื่อการเรียนที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนภาษาจีน ครูผู้สอนมักไม่ได้ให้ความสำคัญในการใช้สื่อประกอบการสอนมากนัก

หรือยังไม่สามารถสร้างสื่อการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนได้เอง ส่วนใหญ่อาศัยการสั่งซื้อจากต่างประเทศโดยตรง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559, หน้า 6-14)

3. ด้านวิธีสอน พบว่า การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยโดยทั่วไป เน้นการท่องจำ การอ่าน คัดเขียน วิธีการสอนไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ครูผู้สอนขาดเทคนิคการสอนที่ดึงดูดให้ผู้เรียนตั้งใจและสนใจเรียนภาษาจีน (สถาบันเอเชียศึกษา, 2551, หน้า 23)

4. ด้านผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนขาดแรงจูงในในการเรียนภาษาจีน ผู้เรียนมีพื้นฐานภาษาจีนไม่เท่ากัน ส่วนใหญ่จึงต้องจัดให้เริ่มต้นเรียนใหม่ในทุกปี ครูผู้สอนต้องเริ่มสอนจากพื้นฐานทุกครั้งในช่วงเพิ่งเปิดเทอม ทำให้ผู้เรียนที่มีพื้นฐานแล้ว ต้องเริ่มเรียนภาษาจีนจากพื้นฐานใหม่อีกครั้ง จนทำให้ผู้เรียนไม่เห็นความก้าวหน้าในการเรียน จึงไม่มีความกระตือรือร้นในการเรียนเท่าที่ควร (Zhong, 2562, หน้า 9)

5. ด้านเวลาเรียนและจำนวนผู้เรียนต่อห้อง พบว่า ในโรงเรียนรัฐ ภาษาจีนจัดเป็นวิชาเลือกในทุกช่วงชั้น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเปิดเป็นสาระเพิ่มเติม เรียน 1-2 คาบ/ สัปดาห์ ซึ่งเวลาเรียนในห้องเรียนน้อยเกินไป ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียน ครูผู้สอนยากที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถด้านภาษาจีนของนักเรียนในเวลาที่จำกัด นอกจากนี้ จำนวนผู้เรียนต่อห้องเฉลี่ยประมาณ 30-50 คน/ ห้อง ซึ่งเป็นจำนวนที่มากเกินไปสำหรับการเรียนภาษาต่างประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559 ก, หน้า 14)

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปเป็นปัญหาได้ 4 ประการ ได้แก่ 1) ครูผู้สอนขาดคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน 2) ห้องปฏิบัติการทางภาษาไม่เพียงพอ ขาดสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม 3) วิธีสอนไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ไม่ดึงดูดความสนใจในการเรียนภาษาจีน 4) ผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีน และมีพื้นความรู้ทางภาษาจีนไม่เท่ากัน และ 5) เวลาเรียนน้อยและจำนวนผู้เรียนต่อห้องมาก ปัญหา 5 ประการนี้ ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง และทำให้การเรียนการสอนภาษาจีนมักไม่สามารถบรรลุเป้าหมาย

ปัจจุบันนี้ การจัดการเรียนการสอนเฉพาะในห้องเรียนเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ เนื่องจากปัจจุบันมีแหล่งความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมาย และมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (อนิรุทธ์ สติมั่น และฐาปนีย์ ธรรมเมธา, 2555, หน้า 94) ดังนั้น ควรต้องผสมการเรียนการสอนแบบออนไลน์เข้ามาด้วย ซึ่งการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เป็นการเรียนการสอนที่มีการออกแบบอย่างมีระบบ มีการกำหนดเป้าหมายการเรียนการสอนอย่างชัดเจน มีจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎี หลักการ และจิตวิทยาต่าง ๆ และมีการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อถ่ายทอด

ความรู้ นำเสนอเนื้อหา และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านกลยุทธ์การสอน ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าถึงและเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา พัฒนากระบวนการคิด การสืบค้นข้อมูล และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น (กฤษณา สิกขมาน, 2554)

ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหา 5 ประการดังกล่าวข้างต้น และพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการและแนวทางแก้ไขปัญหาทักษะการสื่อสารภาษาจีน และตระหนักถึงเอกลักษณ์ของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน จึงคิดว่า ควรรวมจุดเด่นของการสอนแบบปกติและการสอนแบบออนไลน์ให้กลายเป็นการสอนแบบผสมผสาน (Blended learning) ซึ่งเป็นทางเลือกที่เหมาะสมในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนไทย การสอนแบบผสมผสาน ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ ออฟไลน์ (Offline) และออนไลน์ (Online) ซึ่งออฟไลน์ คือ การจัดการเรียนการสอนแบบปกติ ส่วนออนไลน์ คือ การจัดการเรียนการสอนโดยนำเสนอเนื้อหาหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านเครือข่าย (ชลีนุช คนซื่อ, 2553, หน้า 60) นอกจากนี้การสอนแบบผสมผสานยังเป็นการบูรณาการเรียนการสอนหลาย ๆ วิธีเข้าด้วยกัน ทั้งวิธีการสอน สื่อและเทคโนโลยีการสอน ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นแบบปกติและการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เน้นผู้เรียนได้ฝึกฝนปฏิบัติจริง (สังคม ไชยสงเมือง, 2560, หน้า 3) และมีคุณสมบัติที่ดีและเอื้อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนหลายประการ เช่น การเรียนการสอนแบบผสมผสาน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนกับผู้สอน และผู้เรียนกับผู้เรียน หรือผู้เรียนกับเนื้อหาบทเรียนได้มีการปฏิสัมพันธ์ (Interactive) สามารถนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบของสื่อประสม (Multimedia) เป็นระบบเปิด (Open system) ซึ่งอนุญาตให้ผู้ใช้มีอิสระในการเข้าถึงข้อมูลได้ทั่วโลก ไม่มีข้อจำกัดทางสถานที่และเวลา (Device, distance and time independent) ผู้เรียนที่มีคอมพิวเตอร์ในระบบใดก็ได้ ซึ่งต่อเข้ากับอินเทอร์เน็ตจะสามารถเข้าเรียนจากที่ใดก็ได้ ในเวลาใดก็ได้ ผู้เรียนเป็นผู้ควบคุม (Learner controlled) สามารถเรียนตามความถนัดและความสนใจของตน (ปรัชญนันท์ นิลสุข, 2543) การเรียนการสอนแบบผสมผสานสามารถเชื่อมโยงได้ในระดับลึกลงไป ตามความต้องการและความยืดหยุ่นทางปัญญา (Cognitive flexibility) ของผู้เรียน ดังนั้น การเรียนการสอนแบบผสมผสานสามารถแก้ไขปัญหาที่ผู้เรียนมีพื้นฐานไม่เท่ากัน พัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล และพัฒนาศักยภาพทางการเรียนของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของตนเองได้ดีขึ้น สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น (สาลินันท์ เทพประสาน, 2553, หน้า 3)

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 สถาบันการศึกษา Clayton Christensen (Clayton Christensen Institute) ของประเทศสหรัฐอเมริกา ได้เผยแพร่ชุดรายงานการวิจัยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งรายงานเหล่านี้

ให้คำอธิบายอย่างละเอียดเกี่ยวกับนิยาม รูปแบบและกรณีการประยุกต์ใช้การเรียนแบบผสมผสาน และได้กำหนดรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานออกเป็น 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) รูปแบบหมุนเวียน (Rotation model) 2) รูปแบบยืดหยุ่น (Flex model) 3) รูปแบบผสมผสานด้วยตนเอง (Self-blend model) และ 4) รูปแบบเสมือนจริง (Enriched virtual model) นอกจากนี้ รายงานการวิจัยของสถาบันการศึกษา Clayton Christensen ยังให้รายละเอียดเกี่ยวกับความหมายและการปฏิบัติจริงของแต่ละรูปแบบ รวมถึงวิเคราะห์กรณีที่ประสบความสำเร็จของโรงเรียนและสถาบันที่ประยุกต์ใช้รูปแบบการเรียนแบบผสมผสานในประเทศสหรัฐอเมริกา มากกว่า 40 แห่ง (Heather, 2011)

นอกจากนี้ การเรียนแบบผสมผสานก็ถูกนำไปประยุกต์ใช้ในการสอนภาษาจีนอย่างมาก เนื่องจากจำนวนคนที่ต้องการเรียนภาษาจีนเพิ่มขึ้นอย่างมาก การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ จึงได้เผชิญความท้าทายใหม่ คือ นอกจากที่ต้องปรับปรุงคุณภาพการสอนและฝึกฝนทักษะการสื่อสารภาษาของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยเปลี่ยนการสอนแบบดั้งเดิมจากตำราและกระดานเป็นการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบ เช่น เครือข่ายมัลติมีเดีย โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นทิศทางใหม่สำหรับการพัฒนาการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศในอนาคต (Xiaoqi & Xin, 2016) การสอนภาษาจีนโดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการเรียนและพัฒนาการเรียนด้วยตนเอง โดยการสร้างสภาพแวดล้อมทางภาษาด้วยเทคโนโลยี สามารถช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนทางภาษาจีนง่ายขึ้น (กนกพร ศรีญาณลักษณ์, 2550) ในการประชุมสถาบันขงจื่อ ครั้งที่ 10 มีการกล่าวไว้ว่า การสอนแบบผสมผสานระหว่างการสอนแบบออนไลน์และการสอนแบบดั้งเดิม สามารถพัฒนาประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียน แล้วรูปแบบการสอนแบบเรียลไทม์ (Real-time) ผสมกับรูปแบบการสอนแบบไม่เรียลไทม์ (Non real-time) ได้ผลการเรียนรู้ดีที่สุด สัดส่วนของการสอนออนไลน์และการสอนแบบออฟไลน์ควรมีความแตกต่างกันตามอายุ หรือชั้นเรียน เช่น เวลาที่ใช้ในการเรียนออนไลน์และการส่งงานออนไลน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ควรมากกว่านักเรียนระดับประถมศึกษา (Confucius Institute, 2016) สถาบันขงจื่อได้จัดห้องเรียนออนไลน์เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนจากทั่วโลก ซึ่งครูผู้สอนสามารถนำห้องเรียนออนไลน์ไปใช้ร่วมกับการสอนแบบดั้งเดิ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการเรียนรู้ภาษาจีนของผู้เรียนให้มากขึ้น ในห้องเรียนออนไลน์นี้ ได้จัดเนื้อหาหลักสูตรที่หลากหลายและมีแหล่งการเรียนรู้แบบโต้ตอบให้ผู้เรียน ผู้เรียนไม่ต้องเดินทางไปเรียนที่ประเทศจีนก็สามารถเรียนกับครูจีนได้ ผู้เรียนสามารถเรียนภาษาจีนออนไลน์จากแหล่งทรัพยากรออนไลน์ด้วยตนเอ งโดยไม่ต้องจำกัดเวลาและสถานที่

มีนักวิชาการหลายคนได้ศึกษาถึงการประยุกต์ใช้การเรียนแบบผสมผสานในการเรียนการสอนภาษาจีน ซึ่งการศึกษาเหล่านี้ สามารถเป็นข้อมูลอ้างอิงที่มีประโยชน์สำหรับการพัฒนารูปแบบและวิธีการสอนภาษาจีนในสมัยนี้และให้แนวคิดใหม่ ๆ สำหรับการสอนภาษาจีน Jing (2010) ได้ศึกษาการประยุกต์ใช้การเรียนแบบผสมผสานในการสอนการฟังภาษาจีน ซึ่งการศึกษานี้ ได้ทดลองติดตามผลของการสอนภาษาจีนแบบผสมผสานในฐานะภาษาต่างประเทศเป็นเวลานานถึง 3 ปี หลักสูตรที่ผู้วิจัยนำไปทดลองใช้เ ป็นหลักสูตรแบบผสมผสานที่ออกแบบเพื่อพัฒนาความสามารถด้านความเข้าใจในการฟังภาษาจีนของนักเรียน ประกอบด้วย การสอนแบบปกติและการสอนแบบทางไกล ในการสอนแบบปกติ ทีมงานวิจัยจะพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาจีนและความสามารถด้านความรู้พื้นฐานทางภาษาจีนของนักเรียน ส่วนการสอนแบบทางไกล เน้นไปที่ฝึกความสามารถด้านการฟังของนักเรียนด้วยแพลตฟอร์มการเรียนการสอน ES-PRIT ในแพลตฟอร์มนี้ ประกอบด้วย 9 คอลัมน์ ที่มีความเกี่ยวข้องตรงกับเนื้อหาที่สอนแบบปกติและมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังของนักเรียน ผลการทดลอง แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการสอนแบบผสมมีผลดีต่อการสอนการฟังภาษาจีน แต่ในระยะเริ่มต้น ที่นำการสอนแบบผสมผสานเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ควรเน้นการสอนแบบปกติเป็นหลักแล้วค่อย ๆ เพิ่มสัดส่วนของการสอนแบบทางไกลเข้าไปในการจัดการเรียนการสอน Heting (2012) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอนแบบผสมผสานของหลักสูตรภาษาจีนระดับต้นสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของเกาหลี ซึ่งรูปแบบการสอนแบบผสมผสานที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นรูปแบบที่มีการผสมระหว่างการเรียนการสอนบนแพลตฟอร์มเครือข่ายกับการเรียนการสอนแบบปกติ ผู้วิจัย พบว่า การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน สามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองและความสามารถในการเรียนรู้ร่วมกัน ช่วยให้บรรลุจุดประสงค์ของการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ Ping (2016) ได้กล่าวถึงการประยุกต์ใช้รูปแบบการเรียนแบบผสมผสานในการเรียนการสอนภาษาจีนและเสนอว่ารูปแบบหมุนเวียน (Rotation Model) เป็นรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานที่เหมาะสมที่สุดในการเรียนการสอนภาษาจีน ซึ่งรูปแบบหมุนเวียน (Rotation Model) เป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยการเรียนรู้ออนไลน์ การทำงานเป็นกลุ่ม การสอนแบบรวมกัน และการสอนแบบรายบุคคล เป็นต้น Ning and Quan (2018) ได้เสนอแนวคิดการนำรูปแบบการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped classroom) มาใช้ในการสอน การฟังและการพูดภาษาจีนด้วยโสตทัศนูปกรณ์ เพื่อแก้ไขปัญหาคำศัพท์ใหม่มีจำนวนมากแต่จำนวนเวลาเรียนไม่พอ Kaichun and Yahui (2018) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสอนภาษาจีนแบบผสมผสาน สำหรับนักเรียนภาควิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยครุศาสตร์โฮจิมินห์ซิตี้ ผลการวิจัย

พบว่า การประยุกต์ใช้รูปแบบการเรียนแบบผสมผสาน สามารถช่วยให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีนมากขึ้น

จากสภาพปัญหา เรื่อง การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนและการวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้การเรียนแบบผสมผสานในการเรียนการสอนภาษาจีน ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนภาษาจีนจึง มีความสนใจในการพัฒนาการสอนแบบผสมผสาน โดยใช้การเรียนการสอนแบบออนไลน์มาร่วมกับการฝึกปฏิบัติแบบปกติ เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จะได้การสอนแบบผสมผสานที่มีประสิทธิภาพสำหรับวิชาภาษาจีนเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และสามารถนำไปเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้กับรายวิชาอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของสื่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อศึกษาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานของนักเรียน หลังการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

คำถามการวิจัย

1. การสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะอย่างไร
2. สื่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพหรือไม่
3. ทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานของนักเรียนหลังการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับใด

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับใด

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้การสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

2. เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานที่ส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาจีน

3. เป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนแบบผสมผสานสำหรับหลักสูตรอื่น ๆ

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย มีดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยและพัฒนา

2. ประชากรที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนบ้านสวนอุดมวิทยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 12 ห้อง รวมทั้งหมด 341 คน

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนบ้านสวนอุดมวิทยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้อง รวมทั้งหมด 30 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster sampling)

4. เนื้อหา ได้แก่ เนื้อหาที่เกี่ยวกับการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานตามตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ภาษาจีน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และตำราเรียนภาษาจีนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนบ้านสวนอุดมวิทยา ซึ่งแบ่งเนื้อหาเป็น 3 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 การออกเสียงภาษาจีน หน่วยที่ 2 การฟังและการพูด และหน่วยที่ 3 การอ่านและการเขียน

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

กรอบแนวคิดการวิจัย

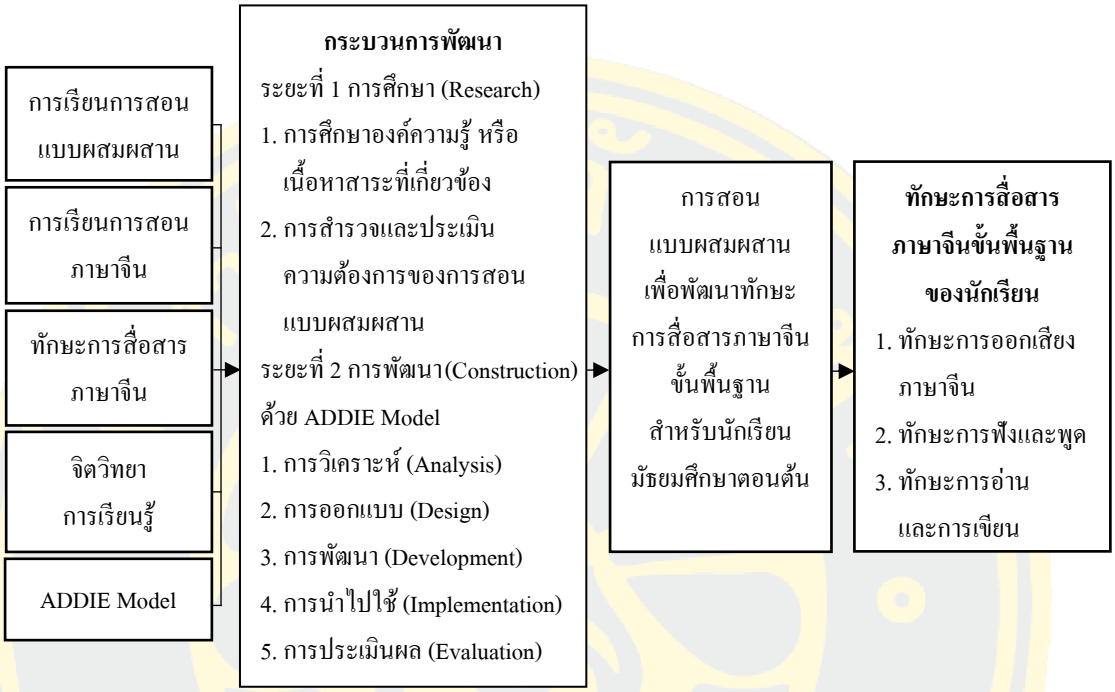

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน หมายถึง การสอนที่ผสมผสานระหว่างการเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ มีสัดส่วน 30: 70 โดยให้นักเรียนเรียนเนื้อหาจากบทเรียนออนไลน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วย Google sites กับ Google forms นักเรียนสามารถเข้ามาร่วมกิจกรรมในบทเรียนออนไลน์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อศึกษาค้นคว้าความรู้ ฝึกฝนด้วยตนเองในทุกที่ ทุกเวลา หลังจากที่ได้ศึกษาเนื้อหาด้วยตนเองผ่านบทเรียนออนไลน์แล้ว ครูผู้สอนนัดหมายให้ผู้เรียนรวมตัวเจอกัน เพื่อตรวจสอบความรู้ที่นักเรียนเรียนจากบทเรียนออนไลน์ และให้นักเรียนมีโอกาสได้เรียนรู้และทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่น นักเรียนมีโอกาสได้รับการฝึกฝน ลงมือปฏิบัติจริง เกิดเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ และบรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้ พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สื่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน หมายถึง 1) บทเรียนออนไลน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วย Google sites กับ Google forms กิจกรรมการเรียน 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1.1) เตรียมความพร้อมการเรียนออนไลน์ 1.2) ศึกษาปัญหาและทำแบบฝึกหัด 1.3) ค้นคว้าเพิ่มเติม และ 1.4) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2) กิจกรรมการสอนในห้องเรียนปกติ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่ 2.1) ทบทวนความรู้เดิม 2.2) สะท้อนผลการเรียนรู้ออนไลน์ 2.3) เสนอสาระสำคัญเนื้อหา 2.4) ฝึกฝนให้ชำนาญ 2.5) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2.6) ให้ข้อมูลย้อนกลับรายบุคคล และ 2.7) สรุปสาระสำคัญการเรียนรู้

ทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในกระบวนการติดต่อสื่อสารด้วยภาษาจีนกลางระดับต้น อย่างถูกต้องตามหลักภาษาและเหมาะสมกับสถานการณ์การใช้ภาษา ประกอบด้วยทักษะ 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเพิ่มทักษะการออกเสียงภาษาจีนเข้ามาด้วย เพื่อส่งเสริมทักษะด้านการฟังและการพูด ดังนั้น ผู้วิจัยแบ่งทักษะการสื่อสารภาษาจีนตามหลักการสอน “การสอนฟังพูดก่อน แล้วค่อยตามด้วยอ่านเขียน” (先语后文) ของ Jinming (2011) เป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ทักษะด้านการออกเสียง หมายถึง ทักษะการออกเสียงพยัญชนะ สระ และเสียงวรรณยุกต์ของภาษาจีน รวมถึงการสะกดพินอินให้ถูกต้อง สามารถออกเสียงภาษาจีนได้อย่างชัดเจน

2. ทักษะด้านการฟังและการพูด ซึ่งทักษะด้านการฟัง หมายถึง ทักษะในการรับรู้ภาษาจีนด้วยการฟังข้อความหรือบทสนทนาสั้น ๆ นักเรียนฟังแล้วเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามได้ ทักษะด้านการพูด หมายถึง ทักษะในการออกเสียงคำศัพท์และประโยคได้ถูกต้อง สามารถตอบคำถาม และพูดสนทนาโต้ตอบตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

3. ทักษะด้านการอ่านและการเขียน ซึ่งทักษะด้านการอ่านหมายถึง ทักษะในการอ่านตัวพินอิน และตัวอักษรที่ใช้บ่อย ซึ่งอ่านแล้วเข้าใจความหมายของตัวพินอินหรือตัวอักษร ทักษะด้านการเขียน หมายถึง ทักษะในการเขียนตัวพินอินที่ถูกต้อง และการใช้โครงสร้างประโยคที่ถูกต้อง ในการแปลหรือเขียนข้อความต่าง ๆ

ประสิทธิภาพของสื่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน หมายถึง ผลที่เกิดจากการใช้สื่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน ซึ่งพิจารณาจาก

1. ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน หลังจากนักเรียนได้ใช้สื่อการสอนแบบผสมผสานฯ โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานของแต่ละหน่วย ว่ามีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่

2. ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) โดยกำหนดประสิทธิภาพ $E_1/ E_2= 80/ 80$

E_1 หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการ คือ คะแนนเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนทั้งหมดในการทำแบบฝึกหัดหลังเรียนบทเรียนออนไลน์และใบงานต่าง ๆ

E_2 หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คือ คะแนนเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนทั้งหมดในการทำแบบทดสอบหลังเรียนและแบบประเมินทักษะ

ความพึงพอใจของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกหรือเจตคติที่นักเรียนมีต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎีและหลักการที่ใช้ในการพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วยประเด็นสำคัญดังนี้

1. การเรียนการสอนแบบผสมผสาน
2. การเรียนการสอนภาษาจีน
3. ทักษะการสื่อสารภาษาจีน
4. ทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้
5. กระบวนการออกแบบการเรียนการสอนแบบ ADDIE Model
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การเรียนการสอนแบบผสมผสาน

ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ครอบคลุม 1) ความหมายของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน 2) องค์ประกอบของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน 3) สัดส่วนของการผสมผสานของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน 4) ข้อดีและข้อจำกัดของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน 5) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน 6) ขั้นตอนการออบแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน 7) บทบาทของครูและนักเรียนในการเรียนการสอนแบบผสมผสาน และ 8) การเรียนการสอนออนไลน์ ดังนี้

ความหมายของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

ประพรรธน์ พละชีวะ (2550, หน้า 13) ให้นิยามของการเรียนแบบผสมผสานว่า เป็นการบูรณาการการเรียนออนไลน์ผ่านระบบเครือข่าย (Online learning) และการเรียนในห้องเรียนแบบดั้งเดิม (Traditional classroom) ที่มีการเรียนแบบเผชิญหน้า (Face-to-face meeting) เข้าด้วยกัน โดยใช้สิ่งอำนวยความสะดวกในอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อและเครื่องมือในสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและเน้นการมีปฏิสัมพันธ์จากการเรียนการสอนบนเว็บและการมีส่วนร่วมในการเรียนปกติ โดยใช้เวลาในการเรียนบนเว็บ 50 เปอร์เซ็นต์ และในชั้นเรียนปกติ 50 เปอร์เซ็นต์

จินตวีร์ คล้ายสังข์ (2553, หน้า 10) ให้นิยามว่า การเรียนการสอนแบบผสมผสาน หมายถึง การเรียนการสอนที่นำเสนอเนื้อหาวิชา โดยผสมผสานวิธีออนไลน์และวิธีพบปะในชั้นเรียน โดยการเรียนแบบผสมผสาน จะเป็นการดึงคุณสมบัติเด่นของการเรียนการสอนในชั้นเรียนและการเรียนการสอนออนไลน์ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและประโยชน์ทางการศึกษาสูงสุดที่ผู้เรียนจะได้เป็นสำคัญ

ฐาปนีย์ ธรรมเมธา (2557, หน้า 159) ได้กล่าวถึงความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ดังนี้

1. การผสมผสานเทคโนโลยีการเรียนการสอนบนเว็บ (Web-based technology) กับการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้าในชั้นเรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอน

2. การผสมผสานวิธีสอนต่าง ๆ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุดจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งอาจไม่ได้ใช้เทคโนโลยีการเรียนการสอนก็ได้

3. การผสมผสานเทคโนโลยีการเรียนการสอนทุกรูปแบบกับการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้าในชั้นเรียน

4. การผสมผสานเทคโนโลยีการเรียนการสอนกับการทำงานจริง

วไลภรณ์ สุทธา (2557, หน้า 18) ให้นิยามว่า การเรียนแบบผสมผสาน หมายถึง การนำ E-learning เข้ามาเสริมหรือสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียนบางส่วน มากกว่าการทดแทน เป็นการเรียนแบบผสมผสานระหว่างการเรียนในชั้นเรียนกับการเรียนจากเทคโนโลยีต่าง ๆ

เกษม ตริตระการ (2559, หน้า 61) ได้กล่าวว่า การเรียนการสอนแบบผสมผสาน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการระหว่างการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ที่ใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตมาจัดการเรียนการสอนบนเว็บที่เน้นเนื้อหาภาคทฤษฎี ร่วมกับการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมภายในห้องเรียน ที่เน้นการสอนภาคปฏิบัติ โดยมีสัดส่วนของเนื้อหาแบบออนไลน์ร้อยละ 40

ยุวดี ชมชื่น (2561, หน้า 40) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้แบบผสมผสานว่า การเรียนรู้แบบผสมผสาน เป็นการเรียนรู้ที่ใช้การเรียนรู้ทั้งแบบดั้งเดิม ซึ่งเป็นการเรียนแบบเผชิญหน้าระหว่างนักเรียนและครู กับการเรียนที่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยโดยผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา เรียนรู้ได้ตามระดับความสามารถของตนเองตามศักยภาพและความพร้อม การสื่อสารระหว่างครูผู้สอนและนักเรียนเป็นไปได้ง่าย

Bonk and Graham (2004) กล่าวว่า การเรียนการสอนแบบผสมผสาน หมายถึง การผสมผสานกันระหว่างการเรียนแบบปกติ (Face to face instruction) เข้ากับการเรียนการสอน

แบบใช้สื่อคอมพิวเตอร์ (Computer-mediated instruction) เพื่อเพิ่มโอกาสในการเรียน เพิ่มประสิทธิภาพในการใช้กลยุทธ์การสอน การเรียนในรูปแบบนี้จะมีความยืดหยุ่นสูง ระดับของการผสมผสานมีอยู่ 4 ระดับ ได้แก่ ระดับกิจกรรม ระดับรายวิชา ระดับหลักสูตร และระดับสถาบัน ในการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานนั้น Graham, Allen and Ure (2005 อ้างถึงใน ยุวดี ชมชื่น, 2561, หน้า 40) ได้เสนอแนวทางการเรียนรู้แบบผสมผสานไว้ 3 แบบ คือ 1) การผสมผสานการสอนอย่างมีแบบแผน 2) การผสมผสานวิธีการสอน และ 3) การผสมผสานการสอนแบบออนไลน์และการสอนแบบเผชิญหน้า

Baragash (2018) ให้ความหมายของการเรียนแบบผสมผสานว่า การเรียนแบบผสมผสานเป็นการเรียนรู้ผ่านอุปกรณ์ หรือการเชื่อมโยงกันอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานในระดับอุดมศึกษา สร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ได้เพิ่มมากขึ้น โดยใช้วิธีการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การเรียนแบบตัวต่อตัว (Face to face learning) การเรียนการสอนออนไลน์ (LMS) และการเรียนรู้ผ่านเว็บไซต์ (WBL) เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การเรียนการสอนแบบผสมผสาน เป็นการบูรณาการการเรียนออนไลน์ผ่านระบบเครือข่ายและการเรียนแบบปกติในห้องเรียน ซึ่งจะประยุกต์ใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ และกลยุทธ์วิธีหลากหลายในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนสามารถเรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา ตามความต้องการ ระดับความสามารถ ศักยภาพและความพร้อมของตนเอง

องค์ประกอบของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

ชลินุช คนซื่อ (2553, หน้า 60-62) ได้เสนอองค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบผสมผสาน ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบด้านออฟไลน์ (Offline) และด้านออนไลน์ (Online) ดังนี้

องค์ประกอบด้านออฟไลน์ (Offline) ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ได้แก่

1. การจัดการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้า (Face-to-face)
2. การจัดการเรียนการสอนภายในห้องเรียนด้วยการจดบันทึก (Classroom learning)
3. การจัดการเรียนการสอนแบบกำหนดงาน หรือมอบหมายงาน (Workplace learning)

องค์ประกอบด้านออนไลน์ (Online) ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ได้แก่

1. การเรียนการสอนโดยนำเสนอเนื้อหาผ่านเครือข่าย (Online learning content) แบบมีปฏิสัมพันธ์
2. บทเรียนผ่านเว็บแบบไม่มีปฏิสัมพันธ์ (Web based instruction: WBI)

Horne (2003) ได้แบ่งองค์ประกอบของการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานเป็นองค์ประกอบด้านออนไลน์ (Online) และองค์ประกอบด้านออฟไลน์ (Offline) ดังนี้

องค์ประกอบด้านออฟไลน์ (Offline) แบ่งเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

1. การเรียนในที่ทำงาน (Workplace learning) ประกอบด้วย 1) ผู้จัดการเรียนการสอนต้องเป็นผู้พัฒนาการเรียนการสอน 2) การเรียนรู้ในขณะปฏิบัติงาน 3) การเรียนแบบโครงการ 4) การฝึกงาน 5) การติดตามผล 6) การมอบหมายงาน และ 7) การตรวจงานที่มอบหมาย

2. ผู้สอน ผู้ชี้แนะ หรือที่ปรึกษาในชั้นเรียน (Face-to-face tutoring, coaching or mentoring) ประกอบด้วย 1) ผู้สอน 2) ผู้ชี้แนะ 3) ที่ปรึกษา และ 4) การประเมินผลแบบ 360 องศา

3. ห้องเรียนแบบดั้งเดิม (Classroom) ประกอบด้วย 1) การสอนแบบบรรยาย หรือการนำเสนองาน 2) การสอน 3) การฝึกปฏิบัติ 4) การสัมมนา 5) บทบาทสมมติ 6) สถานการณ์จำลอง และ 7) การประชุม

4. สื่อสิ่งพิมพ์ (Distributable print media) ประกอบด้วย 1) หนังสือ 2) นิตยสาร 3) หนังสือพิมพ์ 4) สมุดฝึกหัด และ 5) วารสาร

5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Distributable electronic media) ประกอบด้วย 1) เทปคาสเซทท์ 2) ซีดี 3) วิดีโอเทป 4) ซีดีรอม และ 5) ดีวีดี

6 สื่อสำหรับเผยแพร่ (Broadcast media) สื่อที่ใช้เผยแพร่ ประกอบด้วย 1) โทรทัศน์ 2) วิทยุ และ 3) โทรทัศน์ที่มีการปฏิสัมพันธ์

องค์ประกอบด้านออนไลน์ (Online) แบ่งเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

1. เนื้อหาการเรียนบนเครือข่าย (Online learning content) ประกอบด้วย 1) แหล่งทรัพยากรการเรียนพื้นฐาน 2) การปฏิสัมพันธ์ด้านเนื้อหาทั่วไป 3) การปฏิสัมพันธ์ด้านเนื้อหาเฉพาะด้าน 4) การสนับสนุนด้านการปฏิบัติการ และ 5) สถานการณ์จำลอง

2. ผู้สอนอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ชี้แนะอิเล็กทรอนิกส์ หรือที่ปรึกษาอิเล็กทรอนิกส์ (E-tutoring, e-coaching or e-mentoring) ประกอบด้วย 1) ผู้สอนอิเล็กทรอนิกส์ 2) ผู้ชี้แนะอิเล็กทรอนิกส์ 3) ผู้ตรวจสอบอิเล็กทรอนิกส์ และ 4) การให้ผลป้อนกลับแบบ 360 องศา

3. การเรียนรู้ร่วมกันแบบออนไลน์ (Online collaborative learning) ประกอบด้วย 1) การร่วมมือแบบไม่ประสานเวลา (Asynchronous) ได้แก่ อีเมล กระดานข่าว และ 2) การร่วมมือแบบประสานเวลา (Synchronous) ได้แก่ การพูดคุย แบบพิมพ์ การใช้ข้อมูลร่วม การประชุมโดยใช้เสียง การประชุมผ่านวีดิทัศน์และห้องเรียนเสมือน

4. การจัดการความรู้แบบออนไลน์ (Online knowledge management) ประกอบด้วย 1) การสืบค้นฐานความรู้ 2) แหล่งข้อมูล 3) เอกสารและการเรียกค้นข้อมูล และ 4) การซักถามผู้เชี่ยวชาญ

5. เว็บ (The web) ประกอบด้วย 1) เครื่องมือในการสืบค้น 2) เว็บไซต์ 3) กลุ่มผู้ใช้งาน และ 4) เว็บไซต์ด้านธุรกิจ

6. การเรียนแบบเคลื่อนที่ (Mobile learning) ประกอบด้วย 1) เครื่องคอมพิวเตอร์แบบแล็ปท็อป 2) เครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดพกพา และ 3) โทรศัพท์เคลื่อนที่

Barnum and Paarmann (2002) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบผสมผสาน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การส่งผ่านข้อมูลโดยใช้เว็บ (Web-based delivery) ซึ่งเป็นเว็บที่ครูผู้สอนสามารถเสนอข้อมูลต่าง ๆ แก่ผู้เรียน ผู้เรียนสามารถใส่ข้อมูลและเข้าถึงข้อมูลได้ทุกที่ทุกเวลา

2. กระบวนการเรียนแบบเผชิญหน้า (Face-to-face processing) ครูผู้สอนและผู้เรียนเผชิญหน้ากันในห้องเรียน เพื่อสร้างความรู้แก่ผู้เรียน และลงมือฝึกปฏิบัติกันเป็นกลุ่มจากการชี้แนะของครูผู้สอน

3. การสร้างความสามารถในการเข้าถึงระบบ (Creating deliverables) ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเว็บเพื่อทำงานที่ครูผู้สอนมอบหมาย ประเมินผลของตอเอง และติดต่อสื่อสารกับคนอื่น ๆ

4. การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative extension of learning) ผู้เรียนมีการทำงานเป็นกลุ่มหลังจากที่ได้เรียนจากออนไลน์และออฟไลน์ มีการขยายความรู้ การแลกเปลี่ยนความรู้ใหม่ และการสะท้อนกลับ

Carman (2002) ได้เสนอองค์ประกอบของการเรียนการสอนแบบผสมผสานระหว่างการเรียนการสอนแบบออนไลน์และการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ดังนี้

1. เหตุการณ์สด (Live event) เป็นกิจกรรมแบบประสานเวลา (synchronous chat sessions) ซึ่งครูผู้สอนเป็นคนชี้แนะ ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมในเวลาเดียวกัน เช่น ห้องเรียนเสมือนจริง

2. การเรียนตามความต้องการและความสามารถของผู้เรียน (Self-paced learning) ผู้เรียนได้ประสบการณ์การเรียนรู้ตามความเร็วและเวลาของตนเอง ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้เรียนด้วยตนเองตามความสามารถส่วนบุคคล เช่น การฝึกอบรมแบบมีการโต้ตอบด้วยอินเทอร์เน็ต หรือซีดีรอม (CD-Rom)

3. การทำงานร่วมกัน (Collaboration) สภาพแวดล้อมที่ผู้เรียนสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ เช่น อีเมล การสนทนาเป็นกลุ่ม หรือการสนทนาออนไลน์

4. การประเมินผล (Assessment) ซึ่งเป็นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของผู้เรียน ประกอบด้วย การประเมินก่อนเรียน การประเมินระหว่างเรียน และการประเมินหลังเรียน

5. อุปกรณ์สนับสนุนการปฏิบัติงาน (Performance support materials) เป็นอุปกรณ์ที่ใช้สนับสนุนการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ประกอบด้วย แหล่งอ่างอิงทั้งทางกายภาพ และแหล่งอ้างอิงเสมือน ซึ่งอุปกรณ์เหล่านี้ เป็นส่วนสำคัญในการส่งผ่านความรู้และการจดจำความรู้ของผู้เรียน

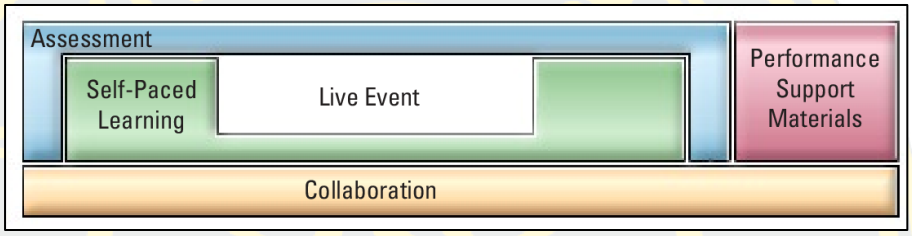

ภาพที่ 2 องค์ประกอบหลักของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Carman, 2002)

Rovai and Jordan (2004) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานว่า มีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบหลัก ดังนี้

1. การผสมผสานสื่อผสมและทรัพยากรเสมือนที่อยู่บบระบบอินเทอร์เน็ต (Blended multimedia and virtual internet resource) ประกอบด้วย วีดิทัศน์ หรือดีวีดี (Video/ DVD) การทัศนศึกษาเสมือน (Virtual filed trips) เว็บไซต์แบบมีปฏิสัมพันธ์ (Interactive websites) ซอฟต์แวร์ (Software) สื่อวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรศัพท์

2. การผสมผสานโดยใช้เว็บไซต์สนับสนุนการเรียนการสอนในห้องเรียน (Classroom website) เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน สำหรับประกาศงานที่มอบหมาย รับ-ส่งการบ้าน การทดสอบ การประเมินผลการเรียน นโยบายในชั้นเรียน เป็นต้น โดยผู้สอนนอาจจะสร้างเว็บไซต์เพื่อการเรียนการสอนด้วยตนเอง หรืออาจทำการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องก็ได้ การใช้เว็บไซต์สำหรับการเรียนการสอนในห้องเรียน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) บริหารจัดการระบบ 2) การวัดผลและการประเมินผล 3) นำเสนอเนื้อหา และ 4) ชุมชนการเรียนรู้

3. การผสมผสานโดยใช้ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ (Course management system: CMS/ Learning management system: LMS/ Learning content management system: LCMS) ผู้สอนสามารถใช้ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เพื่อช่วยในการติดต่อสื่อสารและการบริหารการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน เช่น การปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมเนื้อหาบนระบบ การแจกเอกสารประกอบการสอน การกำหนดวันส่งงาน การส่งและรวบรวมงานที่ได้รับมอบหมาย การติดตามผลความก้าวหน้า และประเมินความสามารถของผู้เรียน

4. การผสมผสานโดยใช้การอภิปรายแบบประสานเวลา และการอภิปรายแบบไม่ประสานเวลา (Synchronous and asynchronous discussion) การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เป็นการผสมผสานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนแบบเผชิญหน้ากับการเรียนการสอนแบบออนไลน์เข้าด้วยกัน ซึ่งจะมีการใช้เทคโนโลยีการเรียนออนไลน์เข้ามาเพิ่มเติมในส่วนของสิ่งแวดล้อมในการเรียนแบบเผชิญหน้า และมีการประยุกต์ใช้การอภิปรายแบบประสานเวลาและการอภิปรายแบบไม่ประสานเวลาเข้าด้วยกัน

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบของการเรียนการสอนแบบผสมผสานของนักวิชาการต่าง ๆ ผู้วิจัยนำองค์ประกอบที่สำคัญและมีความสัมพันธ์ต่อการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีน ได้แก่

1. การเรียนการสอนแบบเผชิญหน้า (Face-to-face) เป็นการจัดการเรียนการสอนออฟไลน์ (Offline) ครูผู้สอนเป็นผู้ที่จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนแบบเผชิญหน้า ผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติ ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ทำโครงงานและนำเสนองานเป็นกลุ่ม ครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะ และผู้สอนให้ข้อมูลย้อนกลับทันที ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมห้องและครูผู้สอนอย่างใกล้ชิด

2. การเรียนการสอนผ่านระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ (Course management system: CMS/ Learning management system: LMS/ Learning content management system: LCMS) เป็นการจัดการเรียนการสอนออนไลน์แบบไม่ประสานเวลา ครูผู้สอนสร้างบทเรียนออนไลน์ (Online) ผ่านระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถเรียนความรู้ที่เกี่ยวกับภาษาจีนและลงมือทำกิจกรรมการฝึกทักษะภาษาจีนตามความต้องการและความสามารถของตนเอง ซึ่งจะสามารถเข้าเรียนผ่านระบบเครือข่ายได้ทุกที่ ทุกเวลา

3. การเรียนแบบเหตุการณ์สด (Live e-learning) เป็นการจัดการเรียนการสอนออนไลน์แบบประสานเวลา ผู้สอนกับนักเรียนนัดเวลาเพื่อให้ผู้เรียนสอบถามปัญหาหรือข้อสงสัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาจีนและการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีน เช่น การสร้างกลุ่ม Line การสอบถามผ่าน Google meet การสร้างคลาสออนไลน์โดยผ่านแอป Zoom เป็นต้น

4. การร่วมมือ (Collaboration) ผู้เรียนมีการสื่อสาร หรือการทำโครงงานแบบร่วมกัน สามารถสื่อสารกับคนอื่น ๆ ทั้งเพื่อร่วมห้องและครูผู้สอนด้วยช่องทางต่าง ๆ เช่น อีเมล เว็บบอร์ด กลุ่ม Line หรือสนทนาแบบเรียลไทม์ (Real-time)

5. การประเมิน (Assessment) เป็นการวัดประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย การประเมินก่อนเรียน การประเมินระหว่างเรียน และการประเมินหลังเรียน

สัดส่วนของการผสมผสานของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอนออฟไลน์ (Offline) ซึ่งเป็นแบบเผชิญหน้าในห้องเรียน และการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ผ่านระบบเครือข่าย ทั้งแบบประสานเวลาและแบบไม่ประสานเวลา มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงสัดส่วนของการผสมผสานการจัดการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้าในชั้นเรียนกับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ดังนี้

Allen, Seaman and Garrett (2007) ได้กำหนดสัดส่วนการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานไว้ ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนด้วยบทเรียนออนไลน์ 0 เปอร์เซ็นต์ เป็นการเรียนแบบดั้งเดิม (Traditional learning) ไม่มีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

2. การจัดการเรียนการสอนด้วยบทเรียนออนไลน์ 1-29 เปอร์เซ็นต์ เป็นการนำบทเรียนออนไลน์มาใช้เสริมการเรียนการสอน (Web facilitated) เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการสอนแบบปกติ

3. การจัดการเรียนการสอนด้วยบทเรียนออนไลน์ 30-79 เปอร์เซ็นต์ เป็นการนำบทเรียนออนไลน์มาผสมผสานกับการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม (Blended learning)

4. การจัดการเรียนการสอนด้วยบทเรียนออนไลน์มากกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ เป็นการเรียนการสอนแบบออนไลน์เต็มรูปแบบ (online learning)

Niemiec (2009) ได้กล่าวถึงสัดส่วนการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานว่า การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน จำเป็นต้องมีบางส่วนที่ต้องนำเสนอ หรือลงมือปฏิบัติในชั้นเรียนแบบเผชิญหน้า เช่น การทำโครงงานเป็นกลุ่ม การฝึกเป็นคู่ หรือกลุ่ม ครูผู้สอนให้การชี้แนะและการแก้ไขทันที และมีการนำเสนอเนื้อหาส่วนหนึ่งผ่านระบบออนไลน์ เช่น

การเรียนรู้เนื้อหาวิชาออนไลน์ หรือการฝึกเดี่ยวออนไลน์ ซึ่งต้องมีการเรียนแบบออนไลน์ 25-74 เปอร์เซ็นต์

ปรัชญนันท์ นิลสุข และปณิตา วรรณพิรุณ (2556) ได้กล่าวถึงสัดส่วนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานไว้ ดังนี้

1. แบบ 50: 50 เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ 50 เปอร์เซ็นต์ และแบบดั้งเดิม 50 เปอร์เซ็นต์ โดยแบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ

1.1 การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานในแนวตั้ง (Vertical blended learning) หมายถึง การจัดการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมและแบบออนไลน์ในช่วงเวลาเดียวกัน เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ผสมทั้ง 2 แบบ เช่น ในการสอนแต่ละครั้ง ครึ่งแรกผู้สอนจะพบกับผู้เรียนแบบเผชิญหน้าในชั้นเรียน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และทำความเข้าใจในการเรียน หลังจากนั้นจึงให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาด้วยตนเองผ่านระบบออนไลน์อีกครึ่งหนึ่ง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำแบบฝึกหัด ส่งงาน หรือเรียนรู้เพิ่มเติมผ่านระบบออนไลน์ได้ทุกที่ ทุกเวลา

1.2 การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานในแนวนอน (Horizontal blended learning) หมายถึง การจัดการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมและแบบออนไลน์ในช่วงเวลาที่ต่างกัน เช่น ในการสอน 10 สัปดาห์นั้น จะมีการจัดให้เรียนแบบดั้งเดิม 5 สัปดาห์ และเรียนแบบออนไลน์อีก 5 สัปดาห์

2. แบบ 70: 30 เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ 70 เปอร์เซ็นต์ และแบบดั้งเดิม 30 เปอร์เซ็นต์ เช่น

2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนในห้องแบบเผชิญหน้าประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ เช่น การปฐมนิเทศ การฝึกใช้เครื่องมือ เป็นต้น

2.2 ผู้เรียนเรียนแบบออนไลน์ ประมาณ 40 เปอร์เซ็นต์

2.3 การทบทวนและทดสอบความรู้ที่ได้เรียนไปแบบเผชิญหน้า ประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์

2.4 ผู้เรียนเรียนแบบออนไลน์ต่ออีก ประมาณ 30 เปอร์เซ็นต์

2.5 ผู้สอนให้ผู้เรียนมาสรุปบทเรียน นำเสนอผลงานและทำแบบทดสอบหลังเรียนอีก 10 เปอร์เซ็นต์

3. แบบ 80: 20 เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ 80 เปอร์เซ็นต์ และแบบดั้งเดิม 20 เปอร์เซ็นต์ เช่น

3.1 การจัดกิจกรรมการเรียนแบบเผชิญหน้าก่อน ประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์

3.2 ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองแบบออนไลน์ 80 เปอร์เซ็นต์

3.3 เมื่อสิ้นสุดการเรียนจัดกิจกรรมทบทวนความรู้และประเมินผลการเรียนอีก 10 เปอร์เซ็นต์

จากการศึกษาข้างต้น จึงสามารถสรุปได้ว่า สัดส่วนในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ต้องมีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์อย่างน้อง 25 เปอร์เซ็นต์ และไม่มากกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งสามารถผสมผสานได้ทั้งในแนวตั้งและแนวนอน

ข้อดีและข้อจำกัดของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

กิตติ เสือแพร (2558, หน้า 20) ได้สรุปข้อดีและข้อจำกัดของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ดังนี้

1. ข้อดีของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน มีดังนี้

1.1 สามารถแบ่งเวลาเรียนได้อย่างมีอิสระในการเรียนรู้เนื้อหา

1.2 เลือกสถานที่เรียนได้อย่างมีอิสระ ทั้งในชั้นเรียนปกติ หรือนอกชั้นเรียน

1.3 ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามระดับและอัตราการเรียนรู้ (Self-paced)

1.4 ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้อย่างใกล้ชิดกับครูผู้สอน

1.5 เป็นรูปแบบการผสมผสานระหว่างการเรียนแบบเดิมกับรูปแบบการเรียนเชิงอนาคต

1.6 เป็นการเรียนรู้ที่เน้นด้วยสื่อผสม (Multimedia) หลากหลายรูปแบบ

1.7 เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner center)

1.8 ผู้เรียนมีเวลาในการค้นคว้าข้อมูลได้อย่างอิสระ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลได้ดี

1.9 สามารถส่งเสริมความแม่นยำ การถ่ายโอนความรู้ของผู้เรียนและทราบผลการปฏิบัติได้รวดเร็ว

1.10 สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ได้ดี

1.11 สามารถสร้างแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดี

1.12 สามารถทบทวนความรู้เดิม และสืบค้นความรู้ใหม่ได้ตลอดเวลา

1.13 สามารถหลีกเลี่ยงสิ่งที่รบกวนภายในชั้นเรียนได้ ทำให้ผู้เรียนมีสมาธิในการเรียน

1.14 ผู้เรียนมีช่องทางในการเรียนรู้ได้หลากหลาย สามารถเข้าถึงผู้สอนหรือแหล่งข้อมูลได้

1.15 เป็นรูปแบบการเรียนที่เหมาะสำหรับผู้เรียนที่ค่อนข้างขาดความมั่นใจในตนเอง

1.16 รูปแบบการเรียนที่สามารถนำไปใช้ในการฝึกอบรมในบริษัท หรือองค์กรต่าง ๆ และช่วยลดต้นทุนในการฝึกอบรมสัมมนาได้

2. ข้อจำกัดของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ดังนี้

2.1 ผู้เรียนไม่สามารถแสดงความคิดเห็น หรือถ่ายทอดความคิดเห็นได้อย่างรวดเร็ว

2.2 เป็นรูปแบบที่อาจมีความล่าช้าในการปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน

2.3 การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ค่อนข้างมีน้อย โดยผู้เรียนไม่สามารถมีส่วนร่วมได้ทุกคน

2.4 ความไม่พร้อมในด้านซอฟต์แวร์ บางอย่างที่อาจมีราคาแพง

2.5 เป็นรูปแบบที่อาจใช้งานได้ค่อนข้างยาก โดยเฉพาะผู้ที่ขาดทักษะความรู้ด้านซอฟต์แวร์

2.6 ผู้เรียนบางคนคิดว่าไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน เพราะราคาอุปกรณ์ค่อนข้างราคาสูง

2.7 ผู้เรียนต้องมีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจในด้านงานคอมพิวเตอร์ เพื่อการเข้าถึงข้อมูลแห่งโลกอินเทอร์เน็ต

2.8 ผู้เรียนต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเองค่อนข้างสูง ในการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

2.9. ความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

2.10 สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการใช้เครือข่ายหรือระบบอินเทอร์เน็ต เกิดปัญหา หรือเป็นจุดบอดในด้านการรับส่งสัญญาณ

2.11 ขาดการปฏิสัมพันธ์แบบ Face to face ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน (Real time)

กล่าวโดยสรุป การเรียนการสอนแบบผสมผสาน เป็นการเรียนการสอนที่ผสมผสานทั้งการสอนแบบเผชิญหน้าในชั้นเรียนและการสอนแบบออนไลน์ด้วยการประยุกน์ใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ดังนั้น ผู้สอนและผู้เรียนต้องมีความรู้และทักษะในด้านการใช้เทคโนโลยี ผู้เรียนต้องปรับตัวจากการเรียนแบบเผชิญหน้าอย่างเดียว เป็นการเรียนแบบผสมออนไลน์ร่วมด้วย ครูก็ต้องคำนึงถึงข้อจำกัดของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เพื่อออกแบบและจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมประสิทธิภาพของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

Valiathan (2002) ได้จัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานตามลักษณะการใช้งาน 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ระดับทักษะการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อสร้างทักษะ รวมเอาการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อำนวยความสะดวกผ่านระบบอีเมล การอภิปราย การพบปะและการเรียนตามอัธยาศัย เช่น คอร์สบนเว็บและหนังสือ ซึ่งวิธีการที่ครูผู้สอนใช้ในขั้นตอนต่าง ๆ จะแบ่งตามวิธีการที่ต้องใช้เทคโนโลยีกับวิธีการที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยี ดังนี้

1.1 ขั้นการประกาศ

1.1.1 วิธีการที่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น ระบบการจัดการเรียนการสอน อีเมล

1.1.2 วิธีการที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น ใบปลิว ไปรษณีย์ โทรศัพท์

1.2 ขั้นการเสนอแผนการเรียน

1.2.1 วิธีการที่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น อีเมล ชมการถ่ายทอดสดบนเว็บ

1.2.2 วิธีการที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น ห้องเรียนปกติ

1.3 ขั้นการเรียนตามอัธยาศัย

1.3.1 วิธีการที่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น การติวบนเว็บ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ระบบสนับสนุนอิเล็กทรอนิกส์ สถานการณ์จำลอง

1.3.2 วิธีการที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น บทความ หนังสือ รายงานการปฏิบัติงาน การฝึกระหว่างปฏิบัติงาน

1.4 ขั้นการถาม-ตอบ

1.4.1 วิธีการที่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น อีเมล กระดานถาม-ตอบ ส่งข้อความโต้ตอบ

1.4.2 วิธีการที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น การพบปะสนทนา

1.5 ขั้นการสาธิต

1.5.1 วิธีการที่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น การพบปะบนเว็บ สถานการณ์จำลอง

1.5.2 วิธีการที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น ห้องเรียนปกติ

1.6 ขั้นการฝึกปฏิบัติ

1.6.1 วิธีการที่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น สถานการณ์จำลอง

1.6.2 วิธีการที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น งานในหนังสือแบบฝึกหัด

1.7 การตอบสนอง

1.7.1 วิธีการที่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น อีเมล

1.7.2 วิธีการที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น การพบปะ สิ่งพิมพ์รายงาน

1.8 ช่วงปิดการเรียนการสอน

1.8.1 วิธีการที่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น อีเมล ชมการถ่ายทอดสดบนเว็บ

1.8.2 วิธีการที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น ชั้นเรียนปกติ

1.9 การทดสอบเพื่อรับประกาศนียบัตร

1.9.1 วิธีการที่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น การทดสอบบนเว็บ

1.9.2 วิธีการที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น การตอบข้อสอบ

2. ระดับสร้างพฤติกรรม เป็นรูปแบบที่รวมการเรียนในห้องเรียนกับการเรียนแบบร่วมมือผ่านระบบออนไลน์ ผลลัพธ์ที่ต้องการ คือ การเปลี่ยนแปลงเจตคติและพฤติกรรม รูปแบบนี้ ต้องมีการประชุมแบบเผชิญหน้า หรือการใช้เทคโนโลยีเพื่อทำให้เกิดการเรียนแบบร่วมมือ ผู้พัฒนาควรใช้รูปแบบนี้สอนเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนได้ทดลองกับการเรียนในสภาวะที่ปราศจากความเสี่ยง เช่น คอร์สทักษะอย่างง่ายที่ต้องมีการแสดงบทบาทสมมติเพื่อประเมินความสามารถ หรือให้ฝึกการอภิปรายกับลูกค้า สามารถนำรูปแบบนี้มาสร้างพฤติกรรมให้กับผู้เรียน กิจกรรมที่ผู้พัฒนาควรนำมาสร้างประสบการณ์เรียนรู้ ครอบคลุมถึงการอภิปรายในที่ประชุม หรือการพบปะบนเว็บแบบเรียลไทม์ การทำโครงการกลุ่ม การโต้วาทีออนไลน์โดยการแชท ซึ่งสรุปได้ดังนี้

2.1 ขั้นการประกาศ

2.1.1 วิธีการที่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น ระบบการจัดการเรียนการสอน อีเมล

2.1.2 วิธีการที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น ใบปลิว ไปรษณีย์ โทรศัพท์

2.2 ขั้นการเสนอแผนการเรียน

2.2.1 วิธีการที่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น อีเมล การพบปะบนเว็บแบบเรียลไทม์

2.2.2 วิธีการที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น ห้องเรียนปกติ

2.3 ขั้นการเรียนตามอัธยาศัย

2.3.1 วิธีการที่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น การติวบนเว็บ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สถานการณ์จำลอง

2.3.2 วิธีการที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น บทความ หนังสือ หนังสือแบบฝึกหัด ที่มีตารางการตัดสินใจแบบเหตุและผล

2.4 ขั้นการถาม-ตอบ

2.4.1 วิธีการที่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น อีเมล กระดานถาม-ตอบ ส่งข้อความโต้ตอบ

2.4.2 วิธีการที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น การพบปะผู้เชี่ยวชาญ

2.5 ขั้นการประเมินผล

2.5.1 วิธีการที่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น สถานการณ์จำลอง

2.5.2 วิธีการที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น ทำข้อสอบ

2.6 ขั้นการร่วมมือกันเรียนรู้

2.6.1 วิธีการที่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น การพบปะบนเว็บแบบเรียลไทม์ การแชท

2.6.2 วิธีการที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น เล่นบทบาทสมมติกันในกลุ่ม

2.7 ขั้นการฝึก

2.7.1 วิธีการที่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น สถานการณ์จำลอง

2.7.2 วิธีการที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น เล่นบทบาทสมมุติกันในกลุ่ม

2.8 การตอบกลับและช่วงปิดการเรียนการสอน

2.8.1 วิธีการที่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น อีเมล การพบปะบนเว็บแบบเรียลไทม์

2.8.2 วิธีการที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น ชั้นเรียนปกติ

3. ระดับสร้างศักยภาพ ความสำเร็จของผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับความรู้ ขึ้นอยู่กับความสามารถในการตัดสินใจอย่างรวดเร็วของลูกจ้างในขณะปฏิบัติงาน แม้ว่ากระบวนการตัดสินใจเกิดขึ้นตามข้อมูลและหลักการทำงาน แต่ลูกจ้างก็จำเป็นต้องมีความรู้แจ้งเพื่อสร้างศักยภาพ เพราะลูกจ้างจะเกิดความรู้แจ้งโดยการสังเกตและได้พบกับผู้เชี่ยวชาญในการทำงาน กิจกรรมสนับสนุนอาจจะรวมไปถึงเครื่องมือสนับสนุนออนไลน์ผสมกับการให้คำปรึกษาโดยตรงแบบเผชิญหน้า สามารถสรุปได้ ดังนี้

3.1 ขั้นการแต่งตั้งผู้นำทางหรือที่ปรึกษา

3.1.1 วิธีการที่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น อีเมล

3.1.2 วิธีการที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น โทรศัพท์

3.2 ขั้นการสร้างกลุ่มการเรียนรู้

3.2.1 วิธีการที่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น พื้นที่บนอินเทอร์เน็ต หรืออินทราเน็ต

3.2.2 วิธีการที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น กลุ่มเรียน

3.3 ขั้นการฝึก

3.3.1 วิธีการที่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น อีเมล การอภิปราย สถานการณ์จำลอง

3.3.2 วิธีการที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น การพบปะจริง ฝึกปฏิบัติงาน โทรศัพท์

3.4 ขั้นการตัดสินใจ

3.4.1 วิธีการที่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น การอภิปราย การแชท

3.4.2 วิธีการที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น การพบปะจริง ฝึกปฏิบัติงาน โทรศัพท์

3.5 ขั้นการถาม-ตอบปัญหา

3.5.1 วิธีการที่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น อีเมล ข้อความสั้น

3.5.2 วิธีการที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น การพบปะจริง

3.6 ขั้นการเก็บความรู้

3.6.1 วิธีการที่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น เรื่องราวและข้อมูลจากแหล่งความรู้ในระบบการจัดการเรียนการสอนและระบบการจัดการความรู้

3.6.2 วิธีการที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยี เช่น เอกสารนโยบาย

Bersin (2004) ได้กล่าวถึงการออกแบบและกำหนดกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานว่า ต้องคำนึงถึง 3 ประการ ดังนี้

1. การออกแบบและกำหนดกิจกรรมที่เป็นแบบฝึก หรือการทบทวนความรู้ให้แก่ผู้เรียน

2. การออกแบบและการกำหนดกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaboration) เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคม

3. การออกแบบและกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้หลักที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว

สังคม ไชยสงเมือง (2560, หน้า 64) ได้สรุปหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. การวิเคราะห์สภาพการเรียนรู้ สิ่งจำเป็นที่ต้องเรียนรู้ก่อน (ถ้ามี) การจัดเตรียมสื่อและแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระในโปรแกรมการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้และวิธีการสอน การกำหนดลำดับขั้นตอนของการเรียนรู้ ระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้ ยุทธศาสตร์การประเมินผลการเรียนรู้ เป็นต้น

2. การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เป็นการผสมผสานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนแบบปกติและการเรียนการสอนแบบออนไลน์ โดยเน้นให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนและสามารถลงมือปฏิบัติจริง

3. การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เป็นการผสมกันในระดับของกิจกรรม โดยใช้วิธีการสอนแบบออนไลน์ 50 เปอร์เซ็นต์ สื่อการสอนส่วนใหญ่เป็นสื่อออนไลน์

4. การจัดโปรแกรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ควรเริ่มและจบด้วยการจัดกิจกรรมแบบเผชิญหน้าในชั้นเรียน แต่อาจไม่จำเป็นที่ต้องเริ่มต้นด้วยกิจกรรมแบบเผชิญหน้ากัน

5. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรคำนึงถึงรูปแบบสำหรับการสนับสนุนและการฝึกหัด เช่น เนื้อหาการเรียนการสอน ความพร้อมด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีของครูผู้สอนและผู้เรียน การใช้สื่ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนรู้

6. จัดให้ผู้เรียนแต่ละคนหรือกลุ่มทำงานที่สัมพันธ์เกี่ยวกับสถานการณ์ หรือภารกิจที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งด้านทักษะการเรียนรู้ พฤติกรรมการเรียนรู้และความสามารถในการเรียนรู้ไปพร้อมกัน

7. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความร่วมมือกัน (Collaborative) และมีปฏิสัมพันธ์กันมากที่สุด

8. จัดให้มีสื่อ หรือทรัพยากรการเรียนรู้แบบออนไลน์ เช่น เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เอกสารที่ให้ดาวน์โหลด เป็นต้น

9. จัดให้มีเครื่องมือที่สนับสนุนการเรียนรู้แบบออนไลน์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถติดต่อสื่อสารกันแบบความร่วมมือออนไลน์ เช่น ห้องสนทนา กระดานเสวนา ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

10. ให้ความสำคัญกับการสะท้อนผลการเรียนรู้และการสร้างความรู้ของผู้เรียน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกและควบคุมผลการเรียนรู้ด้วยตัวเอง

11. ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ โดยการจัดเตรียมเนื้อหาบทเรียน การแนะนำแหล่งเรียนรู้จากอินเทอร์เน็ต และจัดหาช่องทางเพื่อให้ผู้เรียนและผู้สอนสามารถสื่อสารกันได้ตลอดเวลา

กล่าวโดยสรุป การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ต้องรวมกิจกรรมทั้งในชั้นเรียนและกิจกรรมออนไลน์ ผู้ที่ออกแบบและกำหนดกิจกรรมต้องมีการวิเคราะห์สภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน และให้ผู้เรียนมีการติดต่อสื่อสาร ร่วมมือกัน มีความรู้ ทักษะและพฤติกรรม หรือเจตคติที่ดีในการเรียนรู้

ขั้นตอนการออบแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

Yong (1998, หน้า 307-328) ได้เสนอขั้นตอนในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสนผสาน โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นก่อนการวิเคราะห์ (Pre-analysis) เป็นขั้นตอนที่ต้องวิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลทั่วไปก่อนการออกแบบ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูล ดังนี้

1.1 คุณสมบัติของผู้เรียน

1.2 วัตถุประสงค์ในการเรียนรู้

1.3 สภาพแวดล้อมของการเรียนรู้แบบผสมผสาน

2. ขั้นการออกแบบกิจกรรมและวัสดุการเรียนรู้ (Design of activity and resources) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

2.1 การออกแบบภาพรวมของการเรียนรู้แบบผสมผสาน ประกอบด้วย กิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วย กลยุทธ์การนำเสนอบทเรียนในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน และส่วนสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

2.2 การออกแบบกิจกรรมแต่ละหน่วยเรียน ประกอบด้วย การนิยามผลการกระทำของผู้เรียน การออบแบบกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ การจัดกลุ่มของกิจกรรมทั้งหมด และการประเมินผลในแต่ละหน่วยเรียน

2.3 การออกแบบและพัฒนาวัสดุการเรียนรู้ ประกอบด้วย การเลือกเนื้อหาสาระการพัฒนากรณีศึกษาต่าง ๆ และการนำเสนอผลการออกแบบและพัฒนา

3. ขั้นการประเมินผลการเรียนการสอน (Instructional assessment) ประกอบด้วย การประเมินผลขั้นตอนการเรียนรู้ การจัดการสอบตามหลักสูตร และการประเมินผลกิจกรรมทั้งหมด ผลที่ได้จากการประเมิน จะนำไปใช้ในการปรับปรุงกระบวนของการจัดการเรียนการสอนทั้งหมด

Alvarez (2005 อ้างถึงใน สังคม ไชยสงเมือง, 2560, หน้า 65) เสนอขั้นตอนการออกแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในแต่ละขั้นตอนการเรียน และพิจารณาลำดับขั้นตอนการเรียน
2. การจัดกิจกรรมระหว่างการจัดการเรียนการสอน
3. กำหนดทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต้องรู้ก่อนการเรียน
4. กำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียน
5. การจัดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน
6. การประยุกต์ใช้กลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอน
7. กำหนดกลยุทธ์ในการประเมินผล

Uchida (2011 อ้างถึงใน ยุวดี ชมชื่น, 2561, หน้า 43) ได้นำเสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำ ครูผู้สอนอธิบายขอบเขตของเนื้อหา จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ และพฤติกรรมที่คาดหวังให้นักเรียน นอกจากนี้ ครูยังต้องเร้าความสนใจของนักเรียน ให้นักเรียนเข้าใจและเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียน ซึ่งการใช้เทคโนโลยี จะช่วยให้

นักเรียนค้นหาและดาวน์โหลดข้อมูลที่ต้องการเรียนรู้จากเครือข่าย ดังนั้น การจัดชั้นเรียนจำเป็นต้องมีอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีที่สามารถอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน

2. ขั้นดำเนินการ ในขั้นนี้ ครูจะต้องอำนวยความสะดวกในเรื่องเทคโนโลยีให้นักเรียนเพื่อให้นักเรียนสามารถค้นหาหรือดาวน์โหลดข้อมูลที่สนใจได้ และร่วมมือกันทำงานเป็นกลุ่ม

3. ขั้นเรียน นักเรียนศึกษาค้นคว้าความรู้ตามงานที่ครูสั่ง ครูต้องให้คำชี้แนะ และให้ความช่วยเหลือนักเรียน

4. ขั้นสรุป หลังจากที่นักเรียนศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยตนเองและการทำงานร่วมกัน ครูให้นักเรียนสรุปบทเรียนที่เรียนใหม่

นุจรี บุรีรัตน (2561, หน้า 18) ได้อธิบายถึงกระบวนการของการเรียนรู้แบบผสมผสาน ดังนี้

1. การประเมินความต้องการทางการเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน เพื่อนำผลการประเมินไปกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนรู้ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากจุดประสงค์หรือเป้าหมายที่ชัดเจน จะส่งผลต่อกระบวนการวางแผนการจัดกิจกรรมได้อย่างเป็นระบบ

2. การวิเคราะห์ผู้เรียน การวางแผนพัฒนาการเรียนรู้และการพัฒนากลยุทธ์การประเมินผล ขั้นตอนนี้ ต้องวิเคราะห์ลักษณะของผู้เรียน เพื่อจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน เช่น การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนหรือการเรียนรู้แบบร่วมมือ

3. กำหนดความสอดคล้องในการใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่ รวมถึงการพัฒนากลยุทธ์ในการประเมินผล ซึ่งต้องเตรียมระบบการประเมินผลที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้และการวางแผนการตัดการเรียนการสอน

4. การเตรียมระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านฮาร์ดแวร์และการเตรียมระบบซอฟต์แวร์ รวมถึงลักษณะของเนื้อหาที่ต้องถ่ายทอดและช่องทางในการนำเสนอเนื้อหา ซึ่งต้องเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของการเรียนการสอน

5. การดำเนินการตามแผน กระบวนการติดตามผลและการประเมินผล เมื่อเริ่มดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการ การติดตามและประเมินผลก็ต้องเริ่มด้วยเช่นกัน เพื่อประเมินผลที่เกิดจากการเรียนแบบเผชิญหน้าในห้องเรียนและการเรียนออนไลน์ และนำข้อบกพร่องที่พบในการดำเนินการ มาแก้ไขและพัฒนากระบวนการเรียนรู้และบทเรียนให้มีความสมบูรณ์และความเหมาะสม

จากการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า การออบแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ไม่ได้แตกต่างไปจากการออบแบบการเรียนการสอนทั่วไป ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ เป็นขั้นที่วิเคราะห์ปัญหา ผู้เรียน งาน เพื่อรู้สาเหตุของปัญหา และนำข้อมูลที่ได้มากำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอน และจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

2. การออกแบบ เป็นขั้นที่นำทฤษฎีการเรียนการสอน จิตวิทยาการเรียนรู้ และข้อมูลที่วิเคราะห์จากขั้นที่ 1 มาออกแบบขั้นตอนการเรียนการสอน ประกอบด้วยกิจกรรมและวิธี กลยุทธ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3. การพัฒนา เป็นขั้นที่พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น รูปแบบการเรียนการสอน ชุดกิจกรรม แบบทดสอบ ซึ่งเป็นขั้นที่นำเครื่องมือไปทดลองใช้เพื่อการปรับปรุงแก้ไข

4. การนำไปใช้ เป็นขั้นที่ดำเนินการจัดกิจกรรมในสถานการณ์จริง

5. การประเมิน เป็นการประเมินเพื่อการปรับปรุงและการตัดสิน ซึ่งจะนำผลที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนทั้งหมด และตัดสินให้เกรดผู้เรียน ซึ่งประเมินได้หลายช่องทาง เช่น การสังเกต กิจกรรมระหว่างเรียน ชิ้นงาน หรือคะแนนสอบต่อง ๆ

บทบาทของครูและนักเรียนในการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

การเรียนการสอนแบบผสมผสาน เป็นรูปแบบผสมทั้งการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้าและการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ก็จะแตกต่างจากการจัดการเรียนรู้แบบดั้งเดิม หรือการเรียนที่เน้นเฉพาะการเรียนออนไลน์ บทบาทของครูและนักเรียนก็จะแตกต่างกันไป Suh (2005 อ้างถึงใน อุทิศ บำรุงชีพ, 2556, หน้า 367-369) ได้กล่าวไว้ ดังนี้

1. บทบาทของครูผู้สอนในการเรียนแบบผสมผสาน

1.1 ครูผู้สอนจะต้องเตรียมการสอนทั้ง 2 แบบ ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งมีการเรียนแบบเผชิญหน้าในชั้นเรียนตามปกติและการเรียนโดยใช้ระบบออนไลน์ ซึ่งครูผู้สอนจะต้องเตรียมสื่อและเทคโนโลยีไว้ให้กับนักเรียน

1.2 ครูผู้สอนจะต้องเปลี่ยนบทบาทของตนเอง จากบทบาทการเป็นผู้สอนที่เน้นการให้เนื้อหา ต้องเปลี่ยนเป็นผู้ฝึก (Coach) รวมทั้งเป็นผู้ให้การสนับสนุนดูแลอำนวยความสะดวก (Facilitator) เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง

1.3 ครูผู้สอนต้องช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาหรือช่วยในการจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้แก่นักเรียน

1.4 ครูผู้สอนต้องปรับทัศนคติเป็นเชิงบวกในการแก้ไขปัญหา รวมทั้งต้องคำนึงถึงความรู้สึกของนักเรียน ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี ให้ความรักความเมตตาแก่นักเรียน

1.5 การจัดกิจกรรมการเรียน ควรให้นักเรียนได้เรียนรู้แบบทำงานร่วมกัน (Collaboration) เรียนรู้โดยการทำงานโครงงาน (Project-based-learning) หรือการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based-learning) รวมทั้งควรมีการกระตุ้นให้นักเรียนได้ทบทวนสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้ว (Reflection) ว่า ได้เรียนอะไรไปบ้าง โดยบันทึกผ่านสื่อออนไลน์

2. บทบาทของนักเรียน

2.1 นักเรียนต้องมีทักษะในการเรียนแบบนำตนเอง (Self-directed learning) ทั้งนี้เพราะระบบการเรียนแบบผสมผสาน ซึ่งประกอบด้วย การเปิดใจในการรับประสบการณ์จากการเรียนรู้ มีแนวทางในการพัฒนาตนเอง มีทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เห็นคุณค่าของกิจกรรมการเรียนการสอน และเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย

2.2 มีความตื่นตัวในการเรียนรู้ (Active learning) ด้วยการเรียนรู้ผ่านแหล่งเรียนรู้อินเทอร์เน็ต และแหล่งเรียนรู้อื่นที่ช่วยพัฒนาความรู้

2.3 เรียนรู้ได้ทุกเวลา (Anytime anywhere) นักเรียนเรียนรู้ในสิ่งที่สนใจได้ตลอดเวลาและต่อเนื่องได้ทุกสถานที่ ที่มีอินเทอร์เน็ต

2.4 มีความอ่อนน้อม (Humility) รับฟังความคิดเห็น มีสัมมาคารวะ เคารพครูผู้สอนที่ได้ให้ข้อเสนอแนะและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม

2.5 นักเรียนมีทักษะในการวิเคราะห์ (Analysis) สังเคราะห์ (Synthesis) และประเมิน (Evaluation) ข้อมูลสารสนเทศจากแหล่งเรียนรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จากกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย

กล่าวโดยสรุป ครูและนักเรียนต้องมีการปรับตัวจากการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมเป็นการเรียนการสอนแบบผสมผสาน รู้บทบาทที่ต้องดำเนินการในการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เพื่อให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การเรียนการสอนออนไลน์

1. ความหมายของการเรียนการสอนออนไลน์

Colleen (1996 อ้างถึงใน จิรภา อรรถพร, 2556) ได้กล่าวว่า การเรียนการสอนออนไลน์เป็นสื่อใหม่ที่รวมคุณประโยชน์ของไฮเปอร์เดีย ประกอบด้วย ข้อความ เสียง วิดีโอ ภาพกราฟิก และภาพเคลื่อนไหว เป็นการสอนรายบุคคลโดยผ่านระบบเครือข่าย การออกแบบการเรียนการสอนต้องตามหลักทฤษฎี เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการศึกษา

วิชุดา รัตนเพียร (2545) ได้นิยามว่า การเรียนการสอนระบบออนไลน์ เป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนระบบเปิด ที่ลดข้อจำกัดด้านระยะทาง เวลา สถานที่ ช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนสามารถติดต่อสื่อสารระหว่างกันได้ เหมือนการเรียนแบบเผชิญหน้าในชั้นเรียนปกติ

กระทรวงศึกษาธิการ (2548) ได้กล่าวว่า การเรียนการสอนออนไลน์ เป็นการเรียนการสอนที่ต้องใช้อิเล็กทรอนิกส์ หรือคอมพิวเตอร์ผ่านระบบเครือข่าย สามารถเรียกว่า การเรียนการสอนออนไลน์ หรือห้องเรียนออนไลน์ โดยนำเสนอเนื้อหาบทเรียน (Content) ในรูปแบบสื่อประสม (Multimedia) เช่น ภาพนิ่ง ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว ภาพสามมิติ และเสียง เป็นต้น

จิรภา อรรถพร (2556, หน้า 50) ได้กล่าวว่า การเรียนการสอนออนไลน์ เป็นการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งต้องอาศัยคุณสมบัติ และทรัพยากรเวิลด์ ไวด์ เว็บ (WWW) มาเป็นสิ่งแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ สามารถจัดเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนในชั้นเรียนแบบเผชิญหน้า หรืออาจจัดเป็นการเรียนการสอนทั้งกระบวนการบนเว็บก็ได้

ไพบูลย์ ฉัตรชมชื่น (2559, หน้า 22) ได้กล่าวว่า การเรียนการสอนออนไลน์ หรือการเรียนการสอนบนเว็บ เป็นการใช้โปรแกรมสื่อมัลติมีเดียที่อาศัยประโยชน์จากคุณลักษณะของระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน ที่หวังผลการเรียนรู้เชิงวิชาการ

กล่าวโดยสรุป การเรียนการสอนออนไลน์ เป็นการเรียนการสอนที่ต้องอาศัยคอมพิวเตอร์ หรืออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่าย โดยการนำเสนอเนื้อหาด้วยรูปแบบต่าง ๆ เช่น ภาพนิ่ง ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว ภาพสามมิติ หรือเสียง เป็นการการเรียนการสอนระบบเปิดที่ลดข้อจำกัดด้านระยะทาง เวลา สถานที่ ผู้เรียนสามารถติดต่อสื่อสารกับครูผู้สอนระหว่างกันได้

2. ประเภทของการเรียนการสอนออนไลน์

Parson (1997) ได้แบ่งประเภทของการเรียนการสอนบนเว็บออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

ลักษณะที่ 1 แบบรายวิชาอย่างเดียว (Stand-alone courses) เป็นรายวิชาที่มีเครื่องมือและสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลโดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ถ้าเป็นรายวิชาที่ไม่มีการสื่อสารสามารถเข้าถึงผ่านระบบอินเทอร์เน็ตสื่อสารได้ การเรียนการสอนผ่านเว็บแบบนี้ มีผู้เรียนจำนวนมากที่เข้ามาใช้งานจริง แต่มีการส่งข้อความจากรายวิชาทางไกล

ลักษณะที่ 2 แบบเว็บสนับสนุนรายวิชา (Web supported courses) เป็นการเรียนการสอนรายวิชาที่ต้องมีการพบปะระหว่างครูกับนักเรียน และมีแหล่งการเรียนให้มาก เช่น การกำหนดงานที่ทำบนเว็บ การกำหนดให้อ่านและการสื่อสารผ่านระบบคอมพิวเตอร์ หรือการมีเว็บที่สามารถชี้ตำแหน่งของแหล่งบนพื้นที่ของเว็บไซต์ โดยรวมกิจกรรมเอาไว้

ลักษณะที่ 3 แบบศูนย์การศึกษาบนเว็บ (Web pedagogical resources) เป็นชนิดของเว็บไซต์ที่มีวัตถุดิบและเครื่องมือต่าง ๆ สามารถรวบรวมรายวิชาขนาดใหญ่เข้าไว้ด้วยกัน หรือ

เป็นแหล่งสนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษาต่าง ๆ ผู้ที่เข้ามาใช้จะมีสื่อให้บริการหลากหลายรูปแบบ เช่น ข้อความ ภาพกราฟิก เครื่องมือสื่อสารระหว่างบุคคล หรือการทำภาพเคลื่อนไหว เป็นต้น

ถนอมพร เลาหจรัสแสง (2545) ได้แบ่งประเภทการเรียนการสอนออนไลน์ตามเกณฑ์การนำเสนอเนื้อหาบทเรียนเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

ลักษณะที่ 1 ระดับเน้นข้อความออนไลน์ (Text online) หมายถึง เนื้อหาในรูปของข้อความเป็นหลัก การเรียนการสอนออนไลน์ที่ใช้เนื้อหารูปแบบนี้ สามารถประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการผลิตเนื้อหาและการบริหารจัดการรายวิชาโดยผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญ เพราะว่าสามารถผลิตเนื้อหาได้ด้วยตนเอง

ลักษณะที่ 2 ระดับรายวิชาออนไลน์เชิงโต้ตอบและประหยัด (Low cost interactive online course) หมายถึง เนื้อหาในรูปของตัวอักษร ภาพ เสียง และวีดิทัศน์ที่ผลิตขึ้นมาเพื่อประกอบในการเรียนการสอน การเรียนการสอนออนไลน์ที่ใช้เนื้อหาในรูปแบบของระดับ 1 และ 2 นี้ ควรจะต้องมีการพัฒนาระบบ CMS ที่ดี เพื่อช่วยให้ผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาในการสร้างและปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยได้อย่างสะดวกด้วยตนเอง

ลักษณะที่ 3 ระดับรายวิชาออนไลน์คุณภาพสูง (High quality online course) หมายถึง เนื้อหาในรูปของมัลติมีเดีย (Multimedia) ที่ต้องใช้ทีมงานมืออาชีพ ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา (Content experts) ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบการสอน (Instructional designers) และผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตมัลติมีเดีย (Multimedia experts) รวมถึงโปรแกรมเมอร์ (Programmer) นักออกแบบกราฟิก (Graphic designers) และ/ หรือผู้เชี่ยวชาญการผลิตแอนิเมชั่น (Animation experts) โดยเนื้อหาในลักษณะนี้ จะต้องมีการใช้เครื่องมือหรือโปรแกรมเฉพาะเพิ่มเติมสำหรับการผลิตและเรียกดูเนื้อหาด้วย ตัวอย่างโปรแกรมในการผลิต เช่น Macromedia หรือ Flash เป็นต้น

3. องค์ประกอบของการเรียนการสอนออนไลน์

กระทรวงศึกษาธิการ (2548, หน้า 10) ได้กำหนดมาตรฐานสำหรับสถาบันการศึกษาที่จะจัดการเรียนการสอนทางไกลที่ใช้เครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ ระบบการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

3.1 โฮมเพจ

3.2 การนำเสนอเนื้อหาสาระ

3.3 แหล่งทรัพยากร

3.4 แหล่งสืบค้นความรู้เสริมจากภายนอก

3.5 ห้องปฏิบัติการทางอิเล็กทรอนิกส์

3.6 ศูนย์สื่อโสตทัศน์

3.7 การประเมิน

3.8 ป้ายประกาศ

3.9 ห้องสนทนา

3.10 การสื่อสารทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

3.11 คำถามพบบ่อย

3.12 ข้อมูลส่วนบุคคล

4. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

อุบล สุทธนะ และคณะ (2545, หน้า 2-3) กล่าวว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สามารถดำเนินการได้ 3 แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ 1 Asynchronous learning เป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบไม่ประสานเวลา ซึ่งขึ้นอยู่กับความพร้อมของผู้เรียนและผู้สอน โดยสามารถติดต่อสื่อสารกันในช่วงเวลาที่สะดวกผ่านเครือข่าย WWW, E-mail, Line application หรือ Web board

แนวทางที่ 2 Synchronous learning เป็นรูปแบบการเรียนการสอนแบบประสานเวลา ซึ่งผู้สอนและผู้เรียนต้องนัดเวลาออนไลน์ (Online) มาพร้อมกัน เสมือนหนึ่งว่า มีผู้สอนอยู่หน้าชั้น แต่ผู้เรียนอยู่คนละที่กัน และสามารถติดต่อผู้เรียนทันทีผ่านโปรแกรม Zoom โปรแกรม Google meet หรือ Chat messenger เป็นต้น

แนวทางที่ 3 Collaborative learning เป็นรูปแบบการเรียนการสอน โดยมีผู้เรียนจำนวนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป และทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน เช่น ทำรายงาน ค้นคว้า อภิปราย เพื่อหาข้อสรุป เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การเรียนการสอนออนไลน์มีหลายรูปแบบ ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะเลือกรูปแบบไหนขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน และออกแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกันผู้เรียน ซึ่งสามารถผสมทั้งแบบประสานเวลาและไม่ประสานเวลาเข้าในการจัดการเรียนการสอน

การเรียนการสอนภาษาจีน

ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาจีน ครอบคลุม 1) หลักการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ 2) แนวคิด รูปแบบ วิธี และขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน 3) การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย 4) ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

หลักการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ

ภาษาจีน เป็นภาษาที่พัฒนาจากสัญลักษณ์ และมีรูปแบบการเขียนตัวอักษรจีนที่มีลำดับการเขียนชัดเจนตายตัว เป็นภาษาที่แตกต่างกับภาษาไทย เพราะภาษาจีนไม่ใช่ภาษาที่เป็นสัทอักษร ดังนั้น มีนักการศึกษาภาษาจีนได้นำเสนอหลักหารการสอนภาษาจีนไว้ ดังนี้

ปัญญา วรรณชัย (2553) ได้กล่าวถึงหลักการในการเรียนภาษาว่า ในการจัดการเรียนการสอนภาษา ทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน ควรจะดำเนินการควบคู่กันไป เมื่อมีโอกาสที่เหมาะสม ครูผู้สอนจะนำทักษะการอ่านและเขียนมาเป็นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางภาษาที่ครบถ้วนสมบูรณ์ และเป็นการปูพื้นฐานนำไปสู่การเรียนภาษาชั้นสูงต่อไป

Lu (Li & Jiang, 2008, p. 8; Citing, 2007 อ้างถึงใน เยาวพร ศรีระยา, 2561, หน้า 19) กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ ให้ความสำคัญกับการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อส่งเสริมทักษะทางภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนและการบรูณาการด้านวัฒนธรรม ในการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ ผู้สอนต้องศึกษาประวัติความเป็นมาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางภาษาด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นระบบเสียง คำศัพท์ หลักภาษาและอักษรจีน และต้องให้ความสำคัญแก่การประยุกต์อักษรเหล่านี้แก่ผู้เรียน เพื่อที่จะนำไปใช้ ผู้สอนต้องสามารถแยกออกระหว่างความแตกต่าง การศึกษาเกี่ยวกับภาษาจีนและการศึกษาเกี่ยวกับการสอนภาษาจีน

Jiang (2008 อ้างถึงใน เยาวพร ศรีระยา, 2561, หน้า 19) กล่าวว่า ภาษาจีน เป็นภาษาที่มีทั้งตัวออกเสียงและตัวอักษรภาพ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนจึงแตกต่างจากการสอนภาษาต่างประเทศที่เป็นภาษาคำสะกด การสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศต้องคำนึงถึงหลักลักษณะพิเศษ ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ต้องให้ความสำคัญแก่ความสามารถทางภาษาและการสื่อสารทางภาษา ซึ่งความสามารถทางภาษาดังกล่าว ครอบคลุมระบบเสียง คำศัพท์ หลักภาษาและอักษรจีน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ไปใช้ในบริบทได้

2. การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ต้องให้ความสำคัญแก่การฝึกฝนทักษะ เพื่อให้ความรู้เปลี่ยนเป็นทักษะ ทั้งนี้ เนื่องจากการมีความรู้อย่างเดียวไม่สามารถนำไปใช้ได้ ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ดังกล่าวให้กลายเป็นทักษะ ซึ่งสามารถเกิดได้จากการฝึกฝนและการประยุกต์ใช้อย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น ผู้สอนจึงควรศึกษาและใช้วิธีต่าง ๆ เช่น การฟัง-พูด การชม-ฟัง หรือท่าทาง (TPR-Total physical response) เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนมีการฝึกฝนมากขึ้น

3. การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ต้องให้ความสำคัญกับการรู้จักตัวอักษรจีน เนื่องจากอักษรจีนมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาจีนและต้องใช้ในการจำ ซึ่งปัจจุบันนี้ มีอักษรจีนจำนวน 7, 000 ตัว ในจำนวนนี้ มีอักษรที่ใช้บ่อยประมาณ 3,500 ตัว ตัวอักษรจีนที่ใช้บ่อยที่สุดจำนวน 2,500 ตัว หากผู้เรียนรู้จักจดจำตัวอักษรจีนที่ใช้บ่อยเหล่านี้ได้ จะสามารถอ่านเอกสารภาษาจีนทั่วไปได้

4. การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนต้องบรูณาการวัฒนธรรม เนื่องจากภาษาและวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด การเรียนรู้ภาษาหนึ่ง ๆ ผู้เรียนจึงต้องเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมของจ้าวของภาษานั้นด้วย

5. ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ผู้สอนควรจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนภาษาให้มากที่สุด เนื่องจากการสอนภาษาแตกต่างจากการสอนวิชาที่เป็นเนื้อหาความรู้ การสอนภาษาต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติและประยุกต์ใช้ภาษาที่ได้เรียนรู้มา ทั้งนี้ การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน มีเวลาและสถานการณ์ที่จำกัด กระบวนการเรียนการสอนจึงต้องสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนในการณ์จริง

6. การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ต้องฝึกผู้เรียนให้มีทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ทั้ง 4 ด้าน เนื่องจากทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมาก

Janet (2010) ได้นำเสนอหลักการสอนภาษาจีนแบบบูรณการทักษะการพูด การฟัง การอ่านและการเขียน ซึ่งแบ่งเป็นบริบทของผู้สอนและผู้เรียน ดังนี้

1. ทักษะการฟัง

1.1 บริบทผู้สอน ครูผู้สอนควรช่วยผู้เรียนให้สามารถแยกแยะความแตกต่างของเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ คำศัพท์ หรือกลุ่มคำในภาษาจีน เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง ในการแยกเสียงเพื่อแปลความหมายของสิ่งที่ฟัง

1.2 บริบทผู้เรียน ในการเรียนภาษาจีนระยะเริ่มต้น ผู้เรียนควรฝึกฟังเสียงเจ้าของภาษาจีนผ่านทางเทปเสียง แผ่นซีดีภาษาจีน รวมถึงการดูภาพยนตร์จีน หรือฟังเพลงจีน

2. ทักษะการพูด

2.1 บริบทผู้สอน ครูผู้สอนควรพูดภาษาจีนกับผู้เรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ในการสอนแต่ละครั้ง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้โต้ตอบ สนทนา ตอบคำถาม หรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ตลอดเวลา เพื่อเน้นการฝึกสนทนาภาษาจีน

2.2 บริบทผู้เรียน พยายามพูดคุยสื่อสารเป็นภาษาจีนกับครู เพื่อน ๆ หรือบุคคลอื่น ๆ ที่สามารถสื่อสารภาษาจีนได้ เพื่อเป็นการฝึกฝนทักษะการพูดทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

3. ทักษะการอ่าน

3.1 บริบทผู้สอน เตรียมเอกสาร หนังสือ ตำรา บทความต่าง ๆ ที่เป็นภาษาจีนให้เพียงพอและเหมาะสมต่อความต้องการของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเน้นให้ผู้เรียนอ่านบทเรียนที่มีการทำแบบฝึกหัด หรือตอบคำถามท้ายบท เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านจับใจความของผู้เรียน การฝึกฝนด้วยวิธีนี้บ่อย ๆ จะส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการอ่าน และค้นพบเทคนิคการอ่านของตนเอง

3.2 บริบทผู้เรียน ผู้เรียนควรเลือกอ่านสื่อหลากหลายชนิด และหลากหลายประเภท เช่น จดหมาย บันทึกข้อความ บันทึกประจำวัน บทความในอินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ วรรณกรรม นิยาย นิตยสาร หรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ

4. ทักษะการเขียน

4.1 บริบทผู้สอน ครูผู้สอนควรช่วยผู้เรียนในการฝึกฝนการเขียนตัวอักษรจีนทีละตัวอักษร เพิ่มขึ้นเป็นกลุ่มคำ เป็นประโยค ไปจนถึงกลยุทธ์การเขียนความเรียง การเขียนเพื่อการสื่อสาร บรรยายเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างเป็นธรรมชาติและมีระบบ

4.2 บริบทผู้เรียน ผู้เรียนควรหมั่นทบทวนเนื้อหาที่เกี่ยวกับโครงสร้างของคำ ประโยค และรูปแบบการเขียนเพื่อการสื่อสาร

Xun (2012) กล่าวถึง หลักการพื้นฐาน 10 ประการในการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ ดังนี้

1. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะขั้นพื้นฐานทางภาษาจีน ครูผู้สอนต้องพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของผู้เรียน

2. การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะ พัฒนาความคิดริเริ่มและความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

3. การเรียนการสอนควรบูรณาการระหว่างโครงสร้าง การประยุกต์ใช้ภาษา และวัฒนธรรม

4. ครูผู้สอนควรเสริมสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภาษาจีน และการป้อนข้อมูลภาษาจีนให้ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้สัมผัสภาษาจีนบ่อย ๆ

5. สอนน้อย ฝึกเยอะ เน้นการฝึกทักษะการพูดและทักษะการสื่อสาร ภายใต้การชี้แนะของความรู้ทางภาษา

6. การสอนควรเน้นประโยคและการสนทนาเป็นสำคัญ บูรณาการระหว่างการออกเสียง ไวยากรณ์ คำศัพท์และตัวอักษรจีน

7. การสอนควรครอบคลุมการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนและเหมาะสมกับความสามารถทางภาษาของผู้เรียน ภาษาพูดและภาษาเขียนก็ต้องมีการพัฒนาอย่างดี

8. การสอนควรควบคุมการใช้ภาษาแม่ หรือภาษากลาง ครูผู้สอนควรมีความรู้เกี่ยวกับความแต่กต่างระหว่างภาษาแม่ของผู้เรียนและภาษาจีน เพื่อตั้งจุดสำคัญในการจัดการเรียนการสอน

9. การสอนควรค่อยไปค่อยมา และเป็นขั้นเป็นตอนจากง่ายไปยาก เน้นการทบทวน

10. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการสอนที่ทันสมายต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจมากขึ้น

ยุวดี ถิรธราดล (2553) ได้สรุปหลักการในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่สำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

2. การฝึกฝนที่สอดคล้องกับการนำไปใช้จริง

3. ครูผู้สอนควรจัดการสื่อสารที่สมจริง

4. ผู้เรียนได้มีการพัฒนาความสามารถด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนควบคู่กันไป

5. การสอนควรบูรณาการระหว่างโครงสร้างภาษา ความหมาย การใช้ภาษาและวัฒนธรรม

Jinming (2011) ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง ได้กล่าวว่า การสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศควรตามหลักการ “การสอนฟังพูดก่อน แล้วค่อยตามด้วยอ่านเขียน” (先语后文) ในระดับต้น หรือระดับพื้นฐาน ครูต้องสอนฟังพูดก่อน ไม่ต้องสอนการอ่านและเขียนอักษรจีน แต่ไม่ได้หมายถึงจะหลีกเลี่ยงตัวอักษรจีน หลังจากที่ครูผู้สอนสอนการออกเสียงด้วยพินอิน (Pinyin) เสร็จ และผู้เรียนมีพื้นฐานในการสื่อสารด้วยฟังพูดแล้ว ก็จะสามารถเริ่มเรียนการอ่านอักษรจีน แต่ยังไม่ต้องเรียนการเขียนอักษรจีน หลังจากที่ผู้เรียนสามารถอ่านอักษรจีนได้จำนวนหนึ่งแล้ว ครูผู้สอนค่อยสอนผู้เรียนเขียนอักษรจีน และครอบคลุมการฝึกทักษะด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนของผู้เรียน ซึ่งหลักการ “การสอนฟังพูดก่อน แล้วค่อยตามด้วยอ่านเขียน” (先语后文)เหมาะสำหรับผู้เรียนที่ครอบคลุมเงื่อนไข ดังนี้

1. ไม่เคยเรียนภาษาจีนมาก่อน และไม่เคยสัมผัสตัวอักษรจีน

2. ผู้เรียนมีเป้าหมายการเรียนที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะทางการสื่อสารด้วยการพูดวาจาเป็นหลัก และครอบคลุมการอ่านและการเขียน

3. ช่วงเวลาการเรียนของผู้เรียนค่อนข้างสั้นและไม่ต่อเนื่อง

4. ผู้เรียนไม่ได้เรียนที่ประเทศจีน หรือประเทศที่สื่อสารด้วยภาษาจีน ไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่สื่อสารด้วยภาษาเป้าหมาย

Zheng (1987) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ต้องใช้หลักการ “การสอนฟังพูดก่อน แล้วค่อยตามด้วยอ่านเขียน” (先语后文) ในการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาที่ 2 ไว้ว่า เนื่องจากภาษาจีนมีตัวอักษรจีนที่เป็นตัวเขียน ซึ่งเป็นตัวอักษรที่ไม่สามารถสะกดได้เหมือนตัวเขียนของภาษาอังกฤษ ในการเรียนตัวอักษรจีน ผู้เรียนต้องเรียนทีละตัว จำการออกเสียงและความหมายของตัวอักษรจีนทีละคำ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ค่อนข้างยากสำหรับชาวต่างชาติ ดังนั้น ในการเรียนภาษาจีนช่วงแรกควรนำระบบพินอิน (Pinyin) ที่เป็นระบบช่วยการสอนการออกเสียงภาษาจีนมาส่งเสริมการพัฒนาทักษะการฟังและการพูด หลีกเลี่ยงการอ่านและการเขียนภาษาจีนที่ต้องใช้ตัวอักษรจีน ซึ่งจะช่วยลดความยากลำบากในการเรียนภาษาจีนในช่วงต้นให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจต่อการเรียนภาษาจีนมากขึ้น

กล่าวโดยสรุป หลักการในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศแบ่งได้เป็น 2 แนว ดังนี้

1. การสอนควรมีการพัฒนาทักษะการฟัง การพูด การอ่าร และการเขียนควบคู่กันไป

2. การสอนควรตามหลักการ “การสอนฟังพูดก่อน แล้วค่อยตามด้วยอ่านเขียน” (先语后文)

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ครูผู้สอนจะยึดตามหลักการใด จะต้องพิจารณาก่อนว่า ความสามารถทางด้านภาษาจีนของผู้เรียนอยู่ในระดับใด ปัญหาของผู้เรียนในการเรียนภาษาจีนมีอะไรบ้าง และคุณลักษณะของผู้เรียน ซึ่งไม่ว่าครูผู้สอนจะยึดหลักการใด ก็ควรยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนมีโอกาสในการฝึกฝนและสัมผัสกับภาษาจีนเป็นอย่างมาก เน้นพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้เรียน

แนวคิด รูปแบบ วิธี และขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

Juan (2010) สรุปรูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาไว้ 8 วิธีการ ดังนี้

1. การจำลองสถานการณ์จริง การกำหนดสถานการณ์และจัดฉาก รวมถึงสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้เสมือนจริงมากที่สุด เช่น การจำลองสถานการณ์ในห้างสรรพสินค้า สนามกีฬา ร้านค้า เป็นต้น โดยครูสามารถสอนคำศัพท์ หรือสอดแทรกไวยากรณ์ใหม่ ๆ ลงในประโยคที่จะให้ผู้เรียนใช้ในการสนทนา ซึ่งครูจะต้องเหลือกเนื้อหาที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน

2. การใช้เทคนิคเกมเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน การสอนโดยใช้เทคนิคเกมจะช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับครู และผู้เรียนกับผู้เรียน อีกทั้งยังช่วยสร้าง

บรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกในการเรียนรู้เนื้อหาใหม่ และเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาจีน ซึ่งครูควรเลือกเกมที่เหมาะสมกับผู้เรียน

3. การใช้สื่อมัลติมีเดียประกอบการสอน การใช้สื่อมัลติมีเดียประกอบการสอนจะช่วยดึงดูดความสนใจของผู้เรียน เช่น ในการสอนคำศัพท์ภาษาจีน หรือวัฒนธรรมจีนผ่านทางการฟังและร้องเพลง หรือเปิดภาพยนตร์จีนที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้เข้าใจและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมเจ้าของภาษา

4. การสอนโดยใช้สัญลักษณ์แทนความหมาย วิธีนี้ เป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำเอกลักษณ์ ความหมาย และลักษณะของตัวอักษรจีนนั้น ๆ ได้ เช่น หากผู้เรียนเห็นรูปภาพภูเขา จะสามารบอกได้ทันทีว่า “山” (shān แปลว่า ภูเขา)

5. การสอนศิลปวัฒนธรรมจีนโดยการฝึกปฏิบัติ วิธีนี้เน้นให้ผู้เรียนใช้อวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายปฏิบัติภาระงานที่ได้รับมอบหมายไปพร้อม ๆ กัน เช่น การตัดกระดาษจีน การใช้ตาในการมองเห็น ใช้มือในการบังคับกรรไกร มีด และบรรจงตัดลงไปที่ลายบนกระดาษ โดยการเรียนโดยการฝึกปฏิบัติผ่านประสาทสัมผัสต่าง ๆ นี้ จะช่วยให้ผู้เรียนจดจำวิธีการและสิ่งที่ได้เรียนรู้ยาวนานยิ่งขึ้น

6. การสอนทักษะการเขียนผ่านบันทึกประจำวัน การฝึกให้ผู้เรียนเขียนเรื่องราวสั้น ๆ เกี่ยวกับวิถีชีวิตของตนเอง ข่าวสารบ้านเมือง หรือเรื่องอื่น ๆ นอกเหนือจากการเรียนการสอนทักษะการเขียนในห้อง ซึ่งครูผู้สอนสามารถตรวจสอบความเข้าใจในการใช้ภาษาของผู้เรียนผ่านทางสิ่งที่ผู้เรียนเขียนพรรณนาออกมา และแก้จุดบกพร่องลงในบทความที่ผู้เรียนเขียนส่งมา เพื่อเป็นผลป้อนกลับให้กับผู้เรียนในการปรับวิธีการเขียนของตนเองในครั้งต่อไป

7. การใช้เทคนิค “สอนเสริม 3 นาที” การสอนเสริม 3 นาที หมายถึง การใช้ 3 นาทีแรกก่อนการเริ่มการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยครูจะเล่าเรื่องราวที่เกี่ยวกับประเทศจีนและภาษาจีนให้ผู้เรียนฟัง เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกและชอบเรียนภาษาจีน อีกทั้งยังกระตุ้นผู้เรียนรู้สึกมีส่วนร่วมและเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่บทเรียน เพิ่มพูนข้อความรู้เกี่ยวกับประเทศจีนและภาษาจีนให้กับผู้เรียน

8. การให้กำลังใจ วิธีการให้กำลังใจ ประกอบด้วย 2 วิธีย่อย คือ 1) ครูใช้คำพูดในการชมเชยผู้เรียนทุกคนเป็นรายบุคคล 2) เทคนิคเพื่อนชมเพื่อน เช่น ครูให้ผู้เรียนที่เรียนรู้ได้เร็วกว่า ช่วยผู้เรียนที่ช้ากว่า และชมเชยให้กำลังใจว่า เพื่อนทำได้ และทำได้ดีแล้ว

Zhijuan (2011) เสนอวิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อการสื่อสารระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษาตอนปลายที่มีประสิทธิภาพว่า ครูผู้สอนควรมุ่งให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนทั้ง 4 ด้านนี้ ซึ่งวิธีในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร แบ่งออกเป็น 3 วิธี ดังนี้

1. การสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal mode) เป็นวิธีที่สื่อสารระหว่างบุคคลเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการพูด โดยการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้วยสีหน้าท่าทาง หรือการพิมพ์เป็นลายลักษณะอักษรจีน เช่น การจับคู่สนทนาด้วยการตั้งคำถามโต้ตอบกัน หรือการแชทด้วยข้อความในโทรศัพท์มือถือ

2. การตีความ (Interpretive mode) เป็นวิธีการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการตีความหมายและเกิดความเข้าใจอย่างถูกต้องในสิ่งที่ฟัง หรืออ่าน สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องราวต่าง ๆ ได้ ครูผู้สอนสามารถประเมินความเข้าใจของผู้เรียนในการตีความหมายด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น ให้ผู้เรียนพูดอธิบาย หรือเขียนความหมายของสิ่งที่ได้ฟังหรืออ่าน

3. การนำเสนอ (Presentational mode) เป็นวิธีที่ให้ผู้เรียนนำเสนอหน้าชั้นโดยการนำเสนอบทความที่แต่งขึ้นเองผ่านทักษะการพูด หรือการเขียน เพื่อประเมินว่า ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาจีนมากน้อยเพียงใด

Xun (2012) ได้กล่าวว่า กระบวนการเรียนการสอนภาษาจีน แบ่งเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การรับรู้ ในระยะนี้ ผู้เรียนรับรู้ภาษาผ่านการดู การฟัง หรือการอ่าน ซึ่งในระยะแรกนี้ ผู้สอนควรให้ผู้เรียนรับรู้ภาษาผ่านข้อมูลต่าง ๆ และให้ผู้เรียนมีการฝึกฝนง่าย ๆ เช่น การเลียนแบบ การพูดซ้ำ การเปลี่ยนคำ เป็นต้น เพื่อเร้าความสนใจของผู้เรียนในการเรียนภาษาจีน

ระยะที่ 2 การเข้าใจ ในระยะนี้ ผู้เรียนเข้าใจความหมาย โครงสร้างและวิธีใช้ของภาษาโดยการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การเชื่อมโยงกับความรู้เก่า และการสัมผัสข้อมูลภาษาต่าง ๆ ครูผู้สอนจะนำเสนอเนื้อหา อธิบายและช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการคิดของผู้เรียน

ระยะที่ 3 การทบทวน หลังจากที่ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนแล้ว ควรมีการฝึกปฏิบัติเพื่อทบทวนความรู้ที่เรียนใหม่ ซึ่งระยะนี้ ผู้เรียนจะสามารถสังเคราะห์กฎและวิธีการใช้ของภาษาด้วยวิธีการจำและการเข้าใจข้อมูลภาษาต่าง ๆ เพื่อขยายโครงสร้างความรู้ทางภาษาของตนเอง ครูผู้สอนควรให้ผู้เรียนฝึกฝนและสื่อสารปฏิบัติ เพื่อให้ความรู้ทางภาษาที่ผู้เรียนเข้าใจกลายเป็นทักษะในการสื่อสาร

ระยะที่ 4 การนำไปใช้จริง เป้าหมายของการเรียนภาษา คือ การนำไปใช้ในชีวิตความเป็นจริง ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมและจำลองสถานการณ์จริงต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน รวมถึงพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีน

Jizhou (2007) สรุปขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนว่า ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นที่จัดเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียน และสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนด้วยวิธีการพูดคุย การซักถาม เป็นต้น

2. ขั้นการสอน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 การทบทวน เป็นขั้นตอนที่ทบทวนบทเรียนที่ผ่านมาโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การเขียนตามคำบอก การอ่านออกเสียงบทเรียนที่ผ่านมา การอ่านจับใจความ การเล่าเนื้อหาบทเรียน การฝึกฝนสนทนา เป็นต้น

2.2 การเข้าสู่บทเรียน ครูผู้สอนให้ผู้เรียนเขียนตามคำบอกคำศัพท์ใหม่ เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนอ่านล่วงหน้ามาหรือไม่ หลังจากนั้นครูผู้สอนสอนคำศัพท์ โดยใช้วิธีนำคำศัพท์มาแต่งวลีหรือประโยค ผู้สอนยกตัวอย่างก่อน แล้วค่อยให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม สร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพูดตาม จดและจำ

2.3 การสอนบทสนทนา หลังจากที่ผู้เรียนได้ฝึกฝนคำศัพท์และประโยคแล้ว แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ 3 กลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มอ่านและพูดตามบทสนทนาบทเรียน แล้วฝึกฝนพร้อมกันทั้งห้อง จากนั้นสลับบทบาทตามบทสนทนา กระทำเช่นนี้ 3 รอบ จากนั้นให้ผู้เรียนอ่านบทสนทาตามครูผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนได้ฟังเสียงอ่านและออกเสียงตามอย่างถูกต้อง หลังจากนั้นให้ผู้เรียนจับคู่ฝึกฝนและพูด (อ่านออกเสียง) เพื่อให้ผู้สอนแก้ไขคู่ที่ออกเสียงผิดให้ถูกต้อง หลังจากที่ได้ฝึกเป็นคู่อีก 3 รอบแล้ว ผู้สอนให้ผู้เรียน 1-2 คู่ ออกมาอ่านบทสนทนาที่หน้าชั้นเรียนเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการออกเสียง จากนั้นผู้สอนนำการสนทนาเกี่ยวกับบทเรียนโดยระหว่างอภิปราย ผู้เรียนต้องปิดหนังสือไว้ เมื่อผู้เรียนคุ้นเคยแล้วก็ให้ผู้เรียนจับกลุ่มและแสดงบทบาทสมมุติตามบทสนทนาในบทเรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกล้าและมั่นใจ หากฝึกฝนเช่นนี้ผู้เรียนก็จะสามารถเรียนได้คล่องแคล่ว

2.4 การทำแบบฝึกหัด เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบท และแบ่งเวลาส่วนหนึ่งในการสอนเขียนตัวอักษรจีน

2.5 การมอบหมายการบ้าน หลังจากที่สอนการเขียนตัวอักษรจีนให้ผู้เรียนแล้ว ครูผู้สอนมอบหมายการบ้านให้ผู้เรียนท่องและฝึกเขียนตามคำบอก คัดลอกบทเรียนและเขียนเสียงอ่าน Pinyin

2.6 การอ่านคำศัพท์ต่อไป 2 รอบ ครูผู้สอนสอนคำศัพท์บทต่อไปล่วงหน้า โดยให้ผู้เรียนอ่านตามครูผู้สอนทีละคำ

อดิเรก นวลศรี (2015) ได้นำวิธีตอบสนองด้วยท่าทาง TPR (Total physical response) มาจัดเป็นกระบวนการเรียนรู้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร กล่าวว่าวิธีนี้ เหมาะสำหรับผู้เริ่มต้นเรียนภาษาที่ 2 เป็นวิธีการสอนการเริ่มต้นในการฝึกพูดของผู้เรียน ผ่านทางประโยคคำสั่ง ซึ่งผู้เรียนจะสามารถเข้าใจผลการรับรู้ โดยใช้การตอบสนอง โดยนำคำกิริยามาใช้ได้ถูกต้องในการพูดที่ประกอบด้วยคำสั่งนั้น ๆ ผู้เรียนจะสามารถใช้ภาษาในการพูดได้ดีจากการฝึกใช้ทีละขั้นตอ0นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งขั้นตอนประกอบด้วยดังนี้

1. ครูพูดคำสั่ง หรือคำศัพท์

2. ครูแสดงท่าทางที่เกี่ยวกับคำสั่งหรือคำศัพท์ที่พูดนั้น ให้ผู้เรียนดู

3. ผู้เรียนอาสาสมัครออกมาหน้าชั้น แสดงท่าทางตามคำสั่งที่ครูบอก และแสดงให้คนอื่นในชั้นเรียนดู

4. ผู้เรียนในชั้นทำท่าพร้อมกัน

ในการสอนแต่ละครั้ง สามารถใช้คำศัพท์ใหม่ 3 คำ และการทำซ้ำ ๆ เพื่อให้ผู้เรียนจำได้ หากผู้เรียนยังจำไม่ได้ ต้องทำให้ดูมากกว่า 3 ครั้ง

อภิสรา พรรัตนานุกูล และโจว คัง (2562, หน้า 140-162) ได้กล่าวถึงรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบเน้นงานปฏิบัติ กับการสอนภาษาจีนสำหรับผู้เรียนชาวไทยว่า รูปแบบนี้เป็นรูปแบบที่จัดการเรียนการสอนแบบให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้สามารถจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้เป็นอย่างดี เหมาะกับการเรียนการสอนภาษาที่เน้นการนำภาษาไปใช้ในการสื่อสาร สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสนใจเรียนมากภาษาจีนมากยิ่งขึ้น ซึ่ง Willis (1998 อ้างถึงใน อภิสรา พรรัตนานุกูล และโจว คัง, 2562) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่

1. ขั้นเตรียมงานปฏิบัติ (Pre-task) คือ การนำสู่หัวข้อและงานปฏิบัติ ผู้สอนกับผู้เรียนจะร่วมกันวิเคราะห์หัวข้อ คิดค้นหาคำหรือวลีที่เป็นประโยชน์ต่องานปฏิบัติ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจคำสั่งและเตรียมตัว หรือผู้เรียนอาจได้ชมสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานปฏิบัตินั้น ๆ

2. ขั้นปฏิบัติงาน (Task cycle) ขั้นนี้ แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนย่อยได้แก่

2.1 ขั้นงานปฏิบัติ (Task) เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติงานนั้น ๆ ซึ่งครูผู้สอนสามารถจัดผู้เรียนเป็นกลุ่ม หรือเป็นคู่ตามความเหมาะสม ผู้สอนเป็นผู้สังเกตการณ์

2.2 ขั้นเตรียมการ (Planning) ขั้นนี้ จะให้ผู้เรียนเตรียมตัวรายงานงานปฏิบัติที่ได้ลงมือปฏิบัติไปในชั้นเรียน เพื่อรู้ว่า ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งใดไปบ้าง โดยการรายงานปากเปล่า หรือเขียนรายงาน

2.3 ขั้นรายงาน (Report) ขั้นนี้ จะให้ผู้เรียนแต่ละคู่ หรือแต่ละกลุ่ม รายงานสิ่งที่ได้ปฏิบัติไปต่อผู้เรียนคนอื่น ๆ ในชั้นเรียน หรืออาจแลกเปลี่ยนรายงานฉบับเขียน เพื่อเปรียบเทียบผลที่ได้จากปฏิบัติของแต่ละคู่ หรือแต่ละกลุ่ม

3. ขั้นเน้นภาษา (Language focus) ขั้นนี้ จะแบ่งย่อยเป็น 2 ขั้นตอนได้แก่

3.1 ขั้นวิเคราะห์ (Analysis) ขั้นนี้ จะให้ผู้เรียนตรวจสอบและอภิปรายเกี่ยวกับหลักการทางภาษาที่ได้จากงานปฏิบัติ

3.2 ขั้นฝึกหัด (Practice) ในขั้นนี้ ผู้สอนจะเป็นผู้ฝึกหัดการใช้คำศัพท์ วลี หรือโครงสร้างใหม่ที่พบในงานปฏิบัติให้กับผู้เรียน ซึ่งสามารถฝึกหัดไปพร้อมกับขั้นวิเคราะห์หรือหลังจากขั้นวิเคราะห์ก็ได้

นำโชค บุตรน้ำเพ็ชร (2019) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ESPPE Model) ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการ ดังนี้

1. ขั้นเข้าสู่บทเรียน (Engage: E) เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนต้องพยายามกระตุ้นความสนใจและอารมณ์ร่วมของผู้เรียน โดยใช้สื่อจริง รูปภาพ วัตถุ แผ่นภาพ โปสเตอร์ การ์ตูน วีดิโอ หรือเกมมาเป็นตัวเร้าความสนใจ

2. ขั้นการเรียนการสอน (Study: S) เป็นขั้นที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ภาษาว่า มีโครงสร้างหรือการใช้งานอย่างไร โดยผู้เรียนสามารถที่จะเรียน หรือฝึกสำนวนต่าง ๆ เพื่อจับประเด็นหรือน้ำเสียงของผู้พูดให้ถูกต้อง

3. ขั้นฝึกตามแบบ (Structured practice: P) เป็นขั้นที่ออกแบบขึ้นมา เพื่อให้ผู้สอนปฏิบัติให้ผู้เรียนดูเป็นตัวอย่าง ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตาม ผู้สอนให้ข้อมูลย้อนกลับและฝึกซ้ำอีกครั้ง ผู้สอนให้ข้อมูลย้อนกลับอีกครั้ง พร้อมกันให้การเสริมแรง หรือแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียน

4. ขั้นฝึกอิสระ (Independent practice: P) หลังจากที่ผู้เรียนสามารถฝึกปฏิบัติตามได้ถูกต้องประมาณ 85-90 เปอร์เซ็นต์ ผู้สอนก็จะปล่อยให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติต่อไปอย่างอิสระเพื่อให้เกิดความชำนาญ ผู้สอนให้ข้อมูลย้อนกลับและฝึกซ้ำอีกครั้ง ผู้สอนให้ข้อมูลย้อนกลับอีกครั้ง พร้อมกันให้การเสริมแรง หรือแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียน ในขั้นตอนนี้ ไม่ควรฝึกปฏิบัติติดต่อกันในครั้งเดียว ควรมีการฝึกเป็นระยะ ๆ เพื่อช่วยให้การเรียนรู้อยู่คงทนขึ้น

5. ขั้นประเมินและสรุปผลการเรียน (Evaluation of performance and feedback: E & F) เป็นขั้นที่ออกแบบขึ้นมา เพื่อให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้อย่างอิสระเท่าที่ทำได้ วัตถุประสงค์ คือ เน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาที่เรียนมาทั้งหมดเป็นเครื่องมือในการสื่อสารจริงตามสถานการณ์ หรือหัวข้อที่กำหนดให้ ซึ่งการประเมินจะแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

5.1 การสร้างสถานการณ์ขึ้นเองในชั้นเรียน โดยผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้น จะเป็นผู้ประเมิน

5.2 การออกไปสัมภาษณ์และพูดคุยกับเจ้าของภาษาโดยตรง โดยผู้สอนจะไม่กำหนดเนื้อหาให้ แต่จะเป็นเพียงแค่ผู้ตรวจสอบความถูกต้องทางภาษาก่อนจะนำไปใช้จริง จากนั้นเจ้าของภาษาจะเป็นผู้ประเมินผู้เรียน โดยใช้แบบประเมินที่ผู้สอนออกแบบขึ้นมา

พรนภา อำนวยไพศาล และวรวรรณ เหมชะญาติ (2562) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศ โดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูด สำหรับเด็กอนุบาล รูปแบบนี้เป็นรูปแบบที่สามารถพัฒนาความสามารถทางภาษาด้านการฟังและการพูดอย่างไม่เบื่อหน่าย ดยการนำเสนอคำศัพท์ที่ประกอบในนิทานที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของเด็ก และฝึกฝนซ้ำ ๆ โดยการให้เด็กร่วมแสดงบทบาทตามตัวละครในนิทาน ซึ่งรูปแบบนี้ ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. นิทานเปิดประสบการณ์ ประกอบด้วย

1.1. การสร้างบรรยากาศ หรือการทบทวนคำศัพท์โดยการใช้เพลง คำกลอนที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหน่วยที่เรียน ใช้สื่อวีดิทัศน์ รูปภาพ สื่อของจริงหรือสื่อจำลอง เพื่อให้เด็กสามารถเลือกวัตถุ/ รูปภาพ หรือแสดงท่าทางตามความหมายของคำศัพท์

1.2. การนำเสนอคำศัพท์ใหม่ โดยการเล่านิทาน เพื่อเป็นต้นแบบการออกเสียง เน้นการออกเสียงที่คำศัพท์ใหม่ ชี้ภาพคำศัพท์ประเภทคำนาม และแสดงท่าทาง/ เน้นเสียง คำศัพท์ประเภทคำกริยา/ ขยาย เพื่อเชื่อมโยงความหมายของคำศัพท์

1.3. เป็นต้นแบบในการออกเสียงคำศัพท์ภายใต้บรรยากาศที่เป็นมิตร โดยจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ที่ทำให้เด็กได้ออกเสียงซ้ำ ๆ ทั้งกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย จนเด็กสามารถออกเสียงได้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้อง

2. การฝึกเล่าและขยายประสบการณ์ ประกอบด้วย

2.1 ฝึกฝนการพูดเป็นประโยคตามที่กำหนดและแสดงท่าทางร่วมกันทั้งห้อง โดยใช้เทคนิคดนตรี/ จังหวะ หรือสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ

2.2 จัดกิจกรรมเป็นกลุ่มย่อยให้เด็กได้บอกเล่าเป็นประโยค โดยแสดงละครเลียนแบบนิทาน หรือแสดงละครหุ่นเชิดที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกับในนิทาน

3. การทบทวนความเข้าใจ เป็นขั้นตรวจสอบความเข้าใจความหมายของภาษา โดยให้เด็กได้เลือกวัตถุ/ รูปภาพ หรือพูดคำศัพท์ที่เรียนไปแล้ว ผ่านกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติ

จากการศึกษาแนวคิด รูปแบบ วิธี และขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน สามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน ควรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากความหลากหลายของผู้เรียน ครูผู้สอนต้องเลือกรูปแบบ วิธี เทคนิค กิจกรรมที่สอดคล้องกับผู้เรียนและเนื้อหาภาษาจีนที่จะสอนในชั้นเรียน เน้นการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียน เพื่อให้ความรู้ทางภาษา (การออกเสียงภาษาจีน คำศัพท์ภาษาจีน ไวยากรณ์ โครงสร้างภาษา ตัวอักษรจีน) ของผู้เรียน กลายเป็นทักษะในการสื่อสาร (การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน) และสามารถนำภาษาที่ได้เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย

ประเทศไทยและประเทศจีน ได้มีการติดต่อสัมพันธ์กันมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย เป็นต้นมา มีคนจีนจำนวนไม่น้อยอพยพเข้ามาอาศัยอยู่ที่ประเทศไทย ดังนั้น การศึกษาภาษาจีนในประเทศไทยก็ได้ถือกำเนิดขึ้น พร้อมกับการอพยพสู่ประเทศไทยของชาวจีน เหตุจูงใจของการเรียนการสอนภาษาจีนในยุคแรก ๆ เกิดขึ้นจากความต้องการที่จะให้บุตรของตนเองได้สืบทอดภาษาและวัฒนธรรมของพวกเขา โดยให้ครูมาสอนที่บ้าน การสอนภาษาจีนตามศาลเจ้าหรือการส่งไปเรียนที่ประเทศจีน (พรรพรรณ กลั่นจัตุรัส, 2558, หน้า 8)

การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยมีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา แต่ที่เริ่มจัดตั้งโรงเรียนสอนภาษาจีนอย่างเป็นทางการนั้น เกิดขึ้นในช่วงสมัยรัชกาลที่ 4 และเนื่องด้วยนโยบายทางการเมืองระหว่างประเทศของไทย ทำให้โรงเรียนสอนภาษาจีนส่วนมากได้ถูกล้มเลิกไป จนกระทั่งปี พ.ศ. 2518 ที่มีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างประเทศไทยกับประเทศจีน นโยบายในการควบคุมโรงเรียนจึงเข้มงวดน้อยลง จนกระทั่งเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 คณะรัฐมนตรี รัฐบาลอานันท์ ปันยารชุน ได้มีมติเห็นชอบอนุญาตให้มีการจัดตั้งโรงเรียนสอนภาษาต่างประเทศ หรือเปิดสอนภาษาต่างประเทศได้ทุกภาษา ทำให้ภาษาจีนได้รับการยกระดับเทียบเท่ากับวิชาภาษาต่างประเทศอื่น ๆ (สถาบันเอเชียศึกษา, 2551, หน้า 21-23) ในปี พ.ศ. 2549 กระทรวงศึกษาธิการได้ผลักดันแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (พ.ศ. 2549-2553) ซึ่งเป็นแผนดำเนินการ 5 ปี ขึ้น ซึ่งเป้าหมายการพัฒนา คือ

1. จัดการเรียนการสอนภาษาจีนในทุกระดับชั้นของการศึกษาในประเทศไทย โดยนักเรียน/ นักศึกษาในระบบโรงเรียนทุกคนได้เรียนภาษาจีนอย่างมีคุณภาพ และผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามสัดส่วน ดังนี้

1.1 ร้อยละ 20 ของนักเรียนที่จบช่วงชั้นที่ 4 (ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย)

1.2 ร้อยละ 20 ของนักศึกษาที่สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

1.3 ร้อยละ 20 ของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี

2. นักเรียนนักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาจีน ประมาณ 4,000 คน ได้รับการพัฒนาให้มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพเฉพาะทาง

3. ประชากรวัยแรงงานได้เรียนภาษาจีนและใช้สื่อสารในการประกอบอาชีพ จำนวน 100,000 คน

กลยุทธ์การดำเนินงาน มีดังนี้

1. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

2. การเร่งปรับปรุงและพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ

3. การจัดระบบสนับสนุนวิชาการให้ได้มาตรฐาน

4. การพัฒนาระบบการศึกษาตามอัธยาศัย

ต่อมา ในปี พ.ศ. 2557 กระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศ เรื่อง “นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาจีน” โดยมีสาระและมาตรการสำคัญ ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

2. การพัฒนาหลักสูตรภาษาจีน

3. การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนภาษาจีน

4. การวัดและประเมินผล

5. การพัฒนาครูสอนภาษาจีน

6. การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559 ก, หน้า 22-23)

นอกจากการผลักดันแผนยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน รัฐบาลยังได้ร่วมมือกับทางรัฐบาลจีน ภายใต้หน่วยงานสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (Hanban) และสำนักงานกิจการชาวจีนโพ้นทะเล (Qiaoban) ในการให้ความช่วยเหลือและพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย เช่น การจัดหาผู้เชี่ยวชาญภาษาจีน การส่งครูอาสาสมัครมาช่วยสอนภาษาจีนในไทย การให้ทุนฝึกอบรมดูงาน การให้ทุนเรียนภาษาจีนแก่นักเรียน/ นักศึกษา/ ข้าราชการไทย เป็นต้น

ด้วยความต้องการของการเรียนภาษาจีนและนโยบายการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนของรัฐบาลไทย โรงเรียนที่เปิดสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ (รวมทุกสังกัด) จาก 537 แห่ง จำนวนผู้เรียน 200,000 คน ในปี พ.ศ. 2549 เพิ่มขึ้นเป็น โรงเรียน 1,524 แห่ง จำนวนผู้เรียน 863,056 คน ในปี พ.ศ. 2556 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559 ก, หน้า 13) นอกจากนี้ ยังมีผู้เรียนไทย จำนวน 28,608 คน เรียนอยู่ที่ประเทศจีนในปี พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็น

อันดับที่ 2 (รองจากเกาหลีใต้) ของจำนวนผู้เรียนต่างชาติที่ศึกษาในประเทศจีน (Ministry of Education of the People's Republic of China, 2019)

กล่าวโดยสรุป การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศจีน ทำให้ชาวจีนจำนวนไม่น้อยมาอาศัยที่ประเทศไทย ส่งผลให้การเรียนการสอนภาษาจีนในไทยได้กำเนิดขึ้น ซึ่งเกิดจากความต้องการที่รักษาภาษาจีนและวัฒนธรรมของชาวจีน แม้ว่าการเรียนการสอนภาษาจีนในไทยได้เจออุปสรรคมากมาย เนื่องจากนโยบายระหว่างประเทศของไทยในอดีต แต่เนื่องจากเศรษฐกิจที่เติบโตของประเทศจีนและความสัมพันธ์ไทย-จีนที่ใกล้ชิดกันมากขึ้นในปัจจุบัน ทำให้คนไทยจำนวนมากมีความต้องการในการเรียนภาษาจีน รัฐบาลไทยก็มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องส่งเสริมการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนในไทย ซึ่งส่งผลให้โรงเรียนที่เปิดสอนภาษาจีนในไทยและผู้ที่เรียนภาษาจีนเพิ่มขึ้นอย่างมาก

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

1. มาตรฐานสาระการเรียนรู้ภาษาจีนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดทำมาตรฐานสาระการเรียนรู้ภาษาจีนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีนให้สอดคล้องตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และให้สถานศึกษาที่เกี่ยวข้องนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนของตน ซึ่งมี 3 หลักสูตร ดังนี้

1.1 หลักสูตรภาษาจีน 12 ปี (ประถมศึกษาปีที่ 1-มัธยมศึกษาปีที่ 6)

1.2 หลักสูตรภาษาจีน 6 ปี (มัธยมศึกษาปีที่ 1-มัธยมศึกษาปีที่ 6)

1.3 หลักสูตรภาษาจีน 3 ปี (มัธยมศึกษาปีที่ 4-มัธยมศึกษาปีที่ 6)

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2556, หน้า 3-7) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนภาษาจีนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือ พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและสามารถสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพตามสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนและการแสดงออก สามารถใช้ภาษาจีนในการแสวงหาความรู้ ศึกษาต่อประกอบอาชีพ มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องราวและวัฒนธรรมจีน เพื่อเข้าถึงปรัชญา วิธีคิด และวิถีชีวิตของชาวจีน สามารถเปรียบเทียบและถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรไทย-จีน ด้วยภาษาจีนอย่างสร้างสรรค์ และมีเจตคติที่ดีต่อภาษาจีน ซึ่งจุดประสงค์การเรียนรู้ที่มุ่งหวังเพื่อการพัฒนาจะเกิดผลลัพธ์ใน 3 ลักษณะ ได้แก่

2.1 ความรู้ทางภาษา

2.1.1 รู้และเข้าใจการออกเสียง

2.1.2 รู้ตัวอักษรและคำศัพท์

2.1.3 รู้และสามารถใช้ไวยากรณ์

2.2 ทักษะและสมรรถนะ

2.2.1 มีสมรรถนะทางภาษา

2.2.2 เข้าใจและสามารถใช้ประเด็นสนทนา

2.2.3 เข้าใจและสามารถสื่อความหมาย

2.3 ความเข้าใจในวัฒนธรรมจีน

3.3.1 รู้และเข้าใจวัฒนธรรมจีน

3. สาระสำคัญของการเรียนรู้ภาษาจีน

กระทรวงศึกษาธิการ (2556, หน้า 3-4) ได้กำหนดสาระสำคัญของการเรียนรู้ภาษาจีนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไว้ดังนี้

3.1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาจีนในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการแสดงออก แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ สรุปความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม

3.2 ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาจีนตามแบบแผนและวัฒนธรรมจีน รู้และเข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของจีนกับของไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม

3.3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การใช้ภาษาจีนในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

3.4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก การใช้ภาษาจีนในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชนและสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และแบ่งตามสาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระ ออกเป็น 8 มาตรฐานการเรียนรู้ย่อย ดังนี้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา กับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำไปใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นและเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน 4.1 ใช้ภาษาจีนในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและสังคม

มาตรฐาน 4.2 ใช้ภาษาจีนเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

รายละเอียดสาระการเรียนรู้ภาษาจีนด้านภาษาเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังตารางต่อไปนี้

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอยางมีเหตุผล

ตารางที่ 1 สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ตามหลักสูตรภาษาจีนพื้นฐานต่อเนื่อง 12 ปี สำหรับนักเรียนโปรแกรมภาษาจีน 12 ปี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มาตรฐานที่ 1.1

ตัวชี้วัดชั้นปี	สาระการเรียนรู้ภาษาจีน
1. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำแนะนำและคำชี้แจงง่าย ๆ ที่ฟังและอ่าน	คำสั่ง คำขอร้อง คำแนะนำ และคำชี้แจงเช่น การเล่นเกม การบอกทิศทาง ป้าย และสัญลักษณ์ต่าง ๆ ดังตัวอย่าง 现在开始上课。、请给我看一看猜一猜，填空。、禁止抽烟、男/女洗手间 A: 请问，图书馆在哪儿？ B: 在学校的东边。
2. อ่านออกเสียงข้อความ นิทาน และบทร้อยกรองสั้น ๆ ตามหลักการออกเสียง	1. หลักการออกเสียง 2. ข้อความ นิทาน และบทร้อยกรองสั้น ๆ 3. การใช้พจนานุกรม
3. ระบุประโยคและข้อความ หรือตอบคำถามให้สัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงที่อ่าน	ประโยค หรือข้อความที่มีความหมายเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน อาหารสิ่งแวดล้อม เครื่องดื่ม เวลาว่าง และนันทนาการ สุขภาพ สวัสดิการ การซื้อ-ขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษา อาชีพ การเดินทาง โดยมีคำศัพท์สะสม 600-750 คำ
4. ระบุหัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ และตอบคำถามจากการฟังและการอ่าน	1. บทอ่าน บทสนทนา นิทาน เรื่องสั้น เรื่องเล่า 2. การจับใจความสำคัญ เช่น หัวข้อเรื่องใจความสำคัญ 3. คำถามเกี่ยวกบใจความสำคัญของเรื่อง เช่น ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อยางไร ทำไม ใช่หรือไม่ ตัวอย่าง 谁，什么，哪儿、先..... 后 ..... A: 谁打球？ B: ..... A: 他做什么？ B: ..... A: 他去哪儿？ B: ..... A: 他什么时候回来？ B: .....

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 2 สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ตามหลักสูตรภาษาจีนพื้นฐานต่อเนื่อง 12 ปี สำหรับนักเรียนโปรแกรมภาษาจีน 12 ปี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มาตรฐานที่ 1.2

ตัวชี้วัดชั้นปี	สาระการเรียนรู้ภาษาจีน
1. สนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตนเองกิจกรรม และสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	1. ประโยคและสำนวนภาษาที่ใช้ในการสื่อสารระหว่างบุคคล เช่น การทักทาย กล่าวลาขอบคุณ ขอโทษ ชมเชย การพูดแทรกอย่างสุภาพ การเชิญชวน 2. ประโยคหรือข้อความที่ใช้แนะนำตนเองเพื่อน และบุคคลใกล้ตัว การตอบรับ การแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง กิจกรรม และสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ดังตัวอย่าง 对不起、不好意思、劳驾 真.....、很.....、非常.....、太.....了 哪里哪里！、不敢当！
2. ใช้คำขอร้อง คำแนะนำ และคำชี้แจงในสถานการณ์ต่าง ๆ	คำขอร้อง คำแนะนำ และคำชี้แจง ดังตัวอย่าง 老师请说慢点儿。、这样。
3. การพูดและเขียนเพื่อแสดงความต้องการ การขอความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธ ในสถานการณ์ต่าง ๆ	ประโยคและสำนวนภาษาที่ใช้แสดงความต้องการ การขอความช่วยเหลือ การตอบรับและปฏิเสธในสถานการณ์ต่าง ๆ ดังตัวอย่าง 行、不行、要、需要 A: 你要什么？ B: 我要一个苹。 A: 你需要他的帮助吗？ B: 当然要、不需要
4. พูดและเขียนเพื่อขอ และให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง หรืออ่าน	ประโยคและสำนวนภาษาที่ใช้ในการขอและให้ข้อมูล และแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรืออ่าน ดังตัวอย่าง 谁？、在哪儿？、做什么？、怎么样？、为什么？ 这个故事告诉、教育我们什么？ 这个故事告诉我们.....。

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวชี้วัดชั้นปี	สาระการเรียนรู้ภาษาจีน
5. พูดและเขียนแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นของตนเอง เกี่ยวกับเรื่องใกล้ตัว กิจกรรมต่าง ๆ พร้อมให้เหตุผลสั้น ๆ ประกอบ	ประโยคและสำนวนภาษาที่ใช้แสดงความรู้สึก ความคิดเห็น และให้เหตุผลเกี่ยวกับเรื่องใกล้ตัว และกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น ชอบ ไม่ชอบ ดีใจ เสียใจ มีความสุข เศร้า หิว เกี่ยวกับ รสชาติ ความสวย น่าเกลียด ความดี ไม่ดี ดังตัวอย่าง 爱、喜欢、高兴、伤心、难过、快乐、开心、担心、紧张、辛苦、甜、酸、咸、辣 淡苦、香、好吃、好喝、好看、 难看、丑 可爱、酷、漂亮、帅、美、美丽、胖、瘦、高、矮、苗条、丰满、壮、好玩

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

ตารางที่ 3 สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ตามหลักสูตรภาษาจีนพื้นฐานต่อเนื่อง 12 ปี สำหรับนักเรียนโปรแกรมภาษาจีน 12 ปี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มาตรฐานที่ 1.3

ตัวชี้วัดชั้นปี	สาระการเรียนรู้ภาษาจีน
1. พูดและเขียนข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง กิจวัตรประจำวัน ประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว	ประโยคและสำนวนภาษาที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง กิจวัตร ประจำวัน ประสบการณ์ สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว เช่น การเดินทาง อาหาร การเรียน กีฬา นันทนาการ งานอดิเรก การท่องเที่ยว ดังตัวอย่าง 我叫马丽，今年 12 岁，爸爸是医生，妈妈是老师。
2. พูดหรือเขียนสรุปใจความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องใกล้ตัว	1. ข้อความ บทสนทนา บทอ่าน นิทานเกี่ยวกับเรื่องใกล้ตัว เช่น กีฬา เพลง 2. การสรุปใจความสำคัญ ตัวอย่าง 《世上只有妈妈好》歌词的内容大意是什么？《画皮》 这部电影的内容大意是什么？

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวชี้วัดชั้นปี	สาระการเรียนรู้ภาษาจีน
3. พูดหรือเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม หรือเรื่องใกล้ตัว พร้อมให้เหตุผลสั้นๆ ประกอบ	ประโยคและสำนวนภาษาที่ใช้แสดงความคิดเห็น และการให้เหตุผลประกอบเกี่ยวกับกิจกรรม หรือเรื่องใกล้ตัว ดังตัวอย่าง A: 你觉得昨天的考试怎么样？ B: 很难呀！因为我没有准备好。 A: 你喜欢中国的广东菜吗？ B: 很喜欢，因为中国菜不辣。

ทักษะการสื่อสารภาษาจีน

ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะการสื่อสารภาษาจีน ครอบคลุม 1) ทักษะการสื่อสาร 2) ปัญหาของนักเรียนไทยในการสื่อสารภาษาจีน 3) วิธีการสอนเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนไทย

ทักษะการสื่อสาร

ศรีวิไล พลมณี (2548, หน้า 195-203) ได้กล่าวถึงการสอนการใช้ภาษาว่า ส่วนของการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนในชีวิตประจำวันนั้น เราฟังมากกว่าพูด พูดมากกว่าอ่าน อ่านมากกว่าเขียน ซึ่งถึงแม้การใช้ภาษาจะเป็นไปตามสัดส่วนดังกล่าว การสอนภาษาทุกระดับชั้นผู้สอนย่อมจะฝึกทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ให้สัมพันธ์กันไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2556) ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศของนักเรียนไทย ซึ่งได้กำหนดสาระสำคัญในลำดับแรกของการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็นภาษาเพื่อการสื่อสาร และมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและสามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศขั้นพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพ ตามสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน

Jinming (2011) ได้กล่าวว่า รูปแบบการสื่อสารทางภาษามี 2 รูปแบบ คือ การพูดวาจาและการเขียน โดยตัวอักษร การฟังและการพูดที่สื่อสารด้วยวาจา เป็นรูปแบบภาษาที่เข้าใจและแสดงออกด้วยการพูดวาจา ซึ่งการฟัง เป็นการรับสารหลังจากผ่านการเข้าใจ แล้วก็จะมีการส่งสารด้วยการพูด การอ่านและการเขียน ที่สื่อสารด้วยลายลักษณ์อักษร เป็นรูปแบบที่เข้าใจและแสดงออกด้วยลายลักษณ์อักษร ซึ่งการอ่านเป็นการรับสารหลังจากผ่านการเข้าใจ แล้วก็จะมี

การส่งสารด้วยการเขียน การพูดวาจาขึ้นอยู่กับการออกเสียง และเป็นหลักสำคัญในการสื่อสาร แต่ภาษาลายลักษณ์อักษรต้องอาศัยด้วยตัวอักษร เป็นการสื่อสารแบบทางอ้อม

ทักษะการฟัง

การฟังเป็นทักษะแรกในการสื่อสาร ซึ่งเป็นทักษะการรับสาร การรับรู้ข้อมูลผ่านหู ผู้ที่ฟังจะต้องทำความเข้าใจในสิ่งที่ฟัง และแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบ

ความหมายของการฟัง

Revers (1980 อ้างถึงใน ศิริรัตน์ นาอุดม, 2553) ได้กล่าวไว้ว่า การฟัง เป็นทักษะสร้างสรรค์ในการทำความเข้าใจเสียงที่เราได้ยิน ผู้ฟังจะรับเอาคำพูดที่ได้ยินจัดเรียงลำดับคำเหล่านั้น ตลอดจนการขึ้นลงของเสียงมาสร้างให้เกิดความหมายขึ้น จากความหมายดังกล่าว การฟังจะประสบความสำเร็จได้ดี เมื่อผู้ฟังมีความเข้าใจเกี่ยวกับสังคม วัฒนธรรมของผู้พูด ด้วยทักษะนี้ โดยทั่วไปมักใช้กับทักษะการพูด เพราะในการสื่อสารที่เป็นจริงนั้นจะสมบูรณ์ได้ต้องผ่านบุคคล 2 ฝ่าย คือ ผู้สื่อสารและผู้รับสาร

อัจฉราวดี สวัสดิ์สุข (2549, หน้า 47) ได้กล่าวไว้ว่า การฟังเป็นเรื่องที่เราตั้งใจใส่ใจในสิ่งที่ได้ยิน ติดตาม เข้าใจความหมาย คิดพิจารณา ควรจะคล้อยตามหรือโต้แย้ง และเป็นกระบวนการรับรู้สาร โดยผ่านสื่อทางเสียงด้วยรูปแบบต่าง ๆ

พรสวรรค์ ศรีป้อ (2550, หน้า 151) ได้อธิบายไว้ว่า การฟัง หมายถึง ทักษะการรับ (Receptive skill) ประกอบด้วย ผู้ส่งสาร ผู้รับสาร ผู้รับสารต้องประมวลข้อมูลที่ได้รับ โดยใช้ความรู้เดิมและความรู้ด้านภาษา ต้องมีความสามารถในการแยกแยะและเข้าใจสิ่งที่ผู้อื่นพูด ซึ่งต้องเข้าใจสำเนียงหรือการออกเสียง ไวยากรณ์ คำศัพท์ของผู้พูด พร้อมกับจับความหมายการฟังข้อความแต่ละอย่างแตกต่างกัน เช่น การฟังบทสนทนาระหว่างเพื่อน ย่อมแตกต่างจากการฟังประกาศในสนามบิน

องประกอบของการฟัง

Rost (1991 อ้างถึงใน ประภาพร แสนงาม, 2561) ได้กล่าวว่า การฟัง ต้องประกอบด้วย 3 ทักษะ ซึ่งต้องมีความสัมพันธ์กัน โดยแต่ละทักษะมีผลต่อความสามารถในการฟังและเข้าใจ

1. ทักษะการรับรู้ (Perception skills) คือ ความสามารถในการจำแนกเสียงต่าง ๆ ได้ และความสามารถจดจำคำที่ฟังได้

2. ทักษะการวิเคราะห์ (Analysis skills) คือ ความสามารถในการจำแนกหน่วยทางไวยากรณ์ และความสามารถในการจำแนกหน่วยทางภาษาจากสิ่งที่ฟังได้

3. ทักษะการสังเคราะห์ (Synthesis skills) คือ ความสามารถในการเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ ในตัวภาษาที่ได้ยิน และนำความรู้เดิมมาใช้ประกอบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่ฟังอย่างถูกต้อง

ระดับความสามารถในการฟังภาษาต่างประเทศ

Valette and Disick (1972 อ้างถึงใน ศุภวรรณ นาคนิล, 2552) ได้แบ่งระดับความสามารถในการฟังภาษาต่างประเทศ ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. ระดับทักษะกลไก (Mechanical skill) ผู้ฟังสามารถแยกความแตกต่างระหว่างภาษาแม่กับภาษาต่างประเทศจากเสียงที่ได้ยิน โดยไม่จำเป็นต้องเข้าใจความหมาย

2. ระดับความรู้ (Knowledge) ผู้ฟังเข้าใจความหมายของคำ หรือประโยคที่เคยได้ยินมาแล้ว สามารถปฏิบัติตามคำสั่งที่คุ้นเคย จับคู่ประโยค หรือคำพูดที่ได้ยินกับรูปภาพ สามารถเลือกประโยคในภาษาที่ 1 ที่มีความหมายเหมือนประโยคในภาษาต่างประเทศได้

3. ระดับถ่ายโอน (Transfer) ผู้ฟังสามารถเข้าใจประโยคที่แต่งขึ้นใหม่ โดยใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ที่เรียนมาแล้ว สามารถตอบคำถามได้ว่าถูกหรือผิด เลือกคำหรือข้อความที่เหมาะสมเพื่อตอบคำถามในประโยคได้ สามารถฟังข้อความยาว ๆ หลายประโยคได้เข้าใจ

4. ระดับสื่อสาร (Communication) ผู้ฟังสามารถเข้าใจคำสั่ง คำแนะนำ และคำอธิบายที่เป็นภาษาต่างประเทศได้ และเข้าใจความหมายโดยทั่วไปของข้อความที่มีคำศัพท์ใหม่โดยการคาดเดาความหมายจากความรู้เดิม สามารถสื่อสารความหมายด้วยพฤติกรรมขั้นสูงสุดในระดับนี้ คือ เข้าใจคำพูดของเจ้าของภาษาในบทละคร บทภาพยนตร์ รายการวิทยุ หรือโทรทัศน์

5. ระดับวิพากษ์วิจารณ์ (Criticism) ผู้ฟังสามารถวิเคราะห์ภาษาที่ได้ยินว่า ภาษาของชนชั้นใด ใช้ในถิ่นใด สามารถเข้าใจความหมายและความหมายแฝง (Explicit and implicit meaning) สามารถเข้าใจความแตกต่างของความหมายของคำพูดได้จากระดับเสียงสูง-ต่ำ เสียงเน้นหนักของคำพูดที่ได้ยิน เข้าใจอารมณ์และน้ำเสียงของผู้พูดได้

การสอนทักษะการฟัง

Valette and Disick (1972) ได้เสนอวิธีการสอนทักษะการฟังภาษาต่างประเทศให้กับนักเรียน ดังนี้

1. ฝึกให้นักเรียนเข้าใจคำเดียว ๆ ในภาษาเสียก่อน โดยจะฝึกเป็นคำโดด ๆ หรือจะฝึกให้ประโยคก็ได้ สิ่งที่ควรฝึก คือ ตัวเลขต่าง ๆ และคำศัพท์ใหม่ ๆ

2. ฝึกให้นักเรียนสามารถเข้าใจประโยคได้ โดยครูสั่งให้นักเรียนทั้งชั้นทำตามให้เร็วที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ หรือให้นักเรียนออกมาเขียนภาพบนกระดาน โดยให้ฟังคำสั่งเป็นภาษาต่างประเทศสั้น ๆ ก่อนและฟังคำที่ยาวขึ้นเป็นลำดับ

3. ฝึกให้นักเรียนฟังรายละเอียดเกี่ยวกับไวยากรณ์ในประโยค เช่น คำคุณศัพท์ คำนำหน้านาม คำกริยา เป็นต้น

4. ฝึกให้นักเรียนได้มีโอกาสฟังภาษาต่างประเทศในหลาย ๆ แบบ เช่น ฟังจากวิทยุ เครื่องบันทึกเสียง ฟังการเล่าเรื่องที่เป็นภาษาต่างประเทศ

5. ฝึกให้นักเรียนฟังเนื้อความสั้น ๆ จากเครื่องบันทึกเสียง เมื่อผู้เรียนฟังแล้ว ให้ตั้งชื่อเรื่องของข้อความนั้น แล้วบอกว่า คำจำกัดความนั้น หมายถึงอะไร

6. ฝึกให้ฟังเกี่ยวกับสำนวนที่ใช้พูดกันในปัจจุบัน รวมทั้งลักษณะของการพูด เช่น การรวมคำและการที่เสียงขาดหายไปเวลาพูด โดยการให้นักเรียนฟังเสียงที่พูดอย่างเร็วและฟังเสียงที่พูดภาษาแตกต่างกันไปตามท้องที่ต่าง ๆ เช่น ฟังเสียงเจ้าของภาษาที่มาจากท้องถิ่นต่าง ๆ และดูภาพยนตร์ต่างประเทศ

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535) ได้เสนอแนะกิจกรรมในการสอนทักษะการฟังไว้ ดังนี้

1. ให้ฟังคำสั่งที่ใช้ในการเรียนการสอน เช่น การถามคำถามและการกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสนองอย่างเหมาะสม ฟังการบอกแนวทางในกาปฏิบัติ การอธิบายภาพ การเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และการบอกแนวทางในการทำกิจกรรมของครูเป็นภาษาอังกฤษ เป็นต้น

2. ให้ฟังเพื่อนคนอื่นถามคำถาม สรุปเรื่อง หรือเล่าเรื่องต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษ

3. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงบทบาทสมสุติ แสดงละคร หรือการสนทนาต่าง ๆ

4. ให้เล่นเกมภาษาอังกฤษ

5. ให้ฟังคำบรรยายของบุคคลภายนอก หรือฟังบทเรียนจากเทป ฟังเพลง หรือปาฐกถาต่าง ๆ

6. ให้ดูภาพยนตร์ โดยเฉพาะที่จัดขึ้นเพื่อการสอนภาษาอังกฤษ และจากโปรแกรมภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์

7. ให้สัมภาษณ์ชาวต่างชาติที่อยู่ในชุมชน

8. ให้เข้าร่วมการบรรยาย การประชุมการปฏิบัติการ ชมรมภาษาหรือการประชุมต่าง ๆ ที่ใช้ภาษาอังกฤษ

จิราพร ทวนไกรพล (2560, หน้า 19) ได้กล่าวไว้ว่า การสื่อสารในชีวิตประจำวัน ทักษะการฟัง นับว่าเป็นทักษะรับสารที่สำคัญทักษะหนึ่ง เป็นทักษะที่ใช้กันมาก และเป็นทักษะที่ต้องทำการสอน เพราะผู้พูดจะต้องฟังให้เข้าใจเสียก่อนจึงจะสามารถโต้ตอบ อ่าน หรือเขียนได้ ทักษะการฟังจึงเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ทักษะอื่น ดังนั้น ในการเรียนการสอนนักเรียนจึงควรได้รับการฝึกฝนทักษะการฟังอย่างเพียงพอและจริงจัง ขั้นตอนในการฟัง ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน และให้ผู้เรียนได้รู้จุดมุ่งหมายของการฝึกทักษะการฟัง ผู้สอนจะต้องแจ้งให้ผู้เรียนได้รู้จุดมุ่งหมายเฉพาะ หรืองานที่จะทำหลังจากฟังแล้ว เช่น ผู้เรียนจะต้องรู้ว่า เมื่อฟังจบแล้ว จะต้องตอบคำถาม

2. ให้ผู้เรียนฟังข้อความ หรือเรื่องราวที่เตรียมไว้ ข้อความที่ฟังเป็นข้อความที่ใช้อัตราความเร็วปกติ ควรเปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้ฟังซ้ำ ซึ่งจะฟังซ้ำกี่ครั้งนั้น ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของเรื่องที่ฟัง

3. ให้ผู้เรียนทำแบบฝึก หรืองานที่ได้รับมอบหมายให้หลังจากฟังแล้ว

4. ผู้สอนให้คำติชมในงานของผู้เรียน เช่น เฉลยคำตอบ หรือให้ผู้เรียนได้แก้ไขคำตอบที่ผิดด้วยตนเอง

กล่าวโดยสรุป ทักษะการฟัง เป็นทักษะพื้นฐานในการสื่อสาร แล้วก็เป็นทักษะที่ต้องใช้มากที่สุดในการสื่อสาร ซึ่งเป็นทักษะการรับ ผู้ฟังต้องรับสารจากผู้พูดและแปลสารให้ถูกต้อง ดังนั้น ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญในการพัฒนาทักษะการฟังของผู้เรียน และฝึกให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่ฟัง ซึ่งอาจต้องฝึกการฟังคำเดี่ยวก่อน แล้วค่อย ๆ ขยายเป็นประโยค และบทสนทนา นอกจากนี้ครูควรให้ความสำคัญในการเลือกเนื้อหาสาระ กิจกรรม ชนิดของสาร ตลอดจนสื่อต่าง ๆ ให้ตรงกับความสนใจ เหมาะกับวัย และความรู้ความสามารถของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียน

ทักษะการพูด

1. ความหมายของการพูด

Finocchiaro and Brumfit (1983 อ้างถึงใน ศิริรัตน์ นาอุดม, 2553) กล่าวว่า การพูด คือ ปฏิกิริยาที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสิ่งที่พูด สถานการณ์ของการพูด การปรับเปลี่ยนสถานการณ์ในการพูดได้อย่างเหมาะสม การใช้คำพูด กฎเกณฑ์ด้านไวยากรณ์ ความหมายและวัฒนธรรมให้เหมาะสม รวมถึงความไวต่อการรับรู้การเปลี่ยนแลงของคู่สนทนา

อัจฉราวดี สวัสดิ์สุข (2542, หน้า 86) ได้กล่าวว่า การพูด หมายถึง พฤติกรรมการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลด้วยการใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง ภาษา อากัปกิริยา ท่าทาง สีหน้า แววตา เพื่อถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด ความต้องการของผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง เกิดความเข้าใจและตอบสนอง

พรสวรรค์ ศรีป้อ (2550) ให้ความหมายของการพูดว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคม เพื่อเป็นการสื่อสารทางวาจาของคนตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป ต่างฝ่ายต่างมีจุดประสงค์ที่จะสื่อความหมายของตนเอง และต่างฝ่ายก็ต้องตีความสิ่งที่ตนเองได้ฟัง ดังนั้น จุดประสงค์ของทักษะการพูด คือสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องสามารถพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ หลีกเลี่ยงการทำให้ผู้อื่นสับสนเนื่องจากการออกเสียงผิด ไวยากรณ์ผิด ใช้คำผิด หรือไม่เหมาะสม นอกจากนั้น ยังต้องพูดให้เหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมด้วย

2. องค์ประกอบของการพูด

จินดา งานสุทธิ (2524) ได้แบ่งองค์ประกอบของการพูดเป็น 5 ประการ ดังนี้

2.1 ผู้พูด (Speaker) คือ ผู้ที่มีเรื่องราวพร้อมที่จะพูดออกไป

2.2 เนื้อเรื่อง (Speech) คือ เรื่องราวที่ผู้พูดเตรียมไว้ที่จะพูด

2.3 ผู้ฟัง (Audience) คือ ผู้ที่ฟังเรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้พูด พูดให้ฟัง

2.4 เครื่องมือสื่อความหมาย (Communicative act) คือ การใช้เครื่องมือช่วยสื่อความหมายให้การพูดน่าสนใจขึ้น เช่น ลักษณะท่าทาง หรือเครื่องมือโสตทัศนวัสดุ เป็นต้น

2.5 สถานการณ์ในการพูด (Speaking situation) ควรพิจารณาถึงโอกาสในการพูด เวลา ตลอดจนสภาพแวดล้อม เป็นต้น

3. ระดับความสามารถในการพูดภาษาต่างประเทศ

Carroll (1977 อ้างถึงใน ศิริรัตน์ นาอุดม, 2553) ได้จัดระดับความสามารถในการพูดเป็น 9 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 ระดับผู้ใช้ภาษาไม่ได้ (Non-user) ผู้พูดไม่สามารถเข้าใจ หรือพูดภาษาได้เลย

ระดับที่ 2 ระดับผู้ใช้ภาษาได้เล็กน้อย (Intermittent) ผู้พูดสามารถพูดได้พียงคำสองคำ

ระดับที่ 3 ระดับผู้ใช้ภาษาได้จำกัดมาก (Extremely limited) ผู้พูดพูดตะกุกตะกักเข้าใจผิดบ่อย ๆ เข้าใจบทสนทนาในระดับปกติเพียงเล็กน้อย บางส่วน จึงไม่อาจคุยอย่างต่อเนื่องได้ด้วยเรื่องราวที่ถูกต้อง จับได้แต่ใจความสำคัญ จับรายละเอียดไม่ได้

ระดับที่ 4 ระดับผู้ใช้ภาษาเกือบจะพอเพียง (Marginal) สนทนาโต้ตอบได้ แต่ไม่สามารถทำการสนทนา พูดเสนอแนะ หรืออภิปรายได้ ขาดความถูกต้องและคล่องแคล่ว การสนทนาดำเนินไปอย่างไม่ต่อเนื่อง แต่ยังแสดงให้เห็นว่า เข้าใจเรื่องที่สนทนาได้ตรงกัน มีสำเนียงภาษาเดิมปนอยู่ ซึ่งแต่งต่างจากระดับที่ 3 ตรงที่ว่าคู่สนทนามีความเข้าใจผิดกันน้อยกว่า

ระดับที่ 5 ระดับผู้ใช้ภาษาได้ปานกลาง (Modest) ผู้พูดสื่อความสำคัญในบทสนทนาได้ แต่ยังขาดลีลาทางภาษา และไวยากรณ์ผิดพลาด ต้องถาม หรือถูกถามเป็นครั้งคราว เพื่อให้ได้ใจความชัดเจน ขาดความคล่องแคล่วและความสามารถในการนำบทสนทนา ผู้พูดต้องพูดชัดถ้อยชัดคำจึงดำเนินการสนทนาได้ แต่ไม่ค่อยน่าสนใจ หรือมีลีลาทางภาษาไม่ดีนัก

ระดับที่ 6 ระดับผู้ที่ใช้ความสามารถทางภาษาได้ (Competent) ผู้พูดสามารถคุยหัวข้อที่ต้องการ ติดตามเรื่อง เปลี่ยนเรื่องพูดได้ หยุดหรือตะกุกตะกักเป็นครั้งคราว มีความสามารถในการริเริ่มเรื่องสนทนาได้

ระดับที่ 7 ระดับผู้ใช้ภาษาได้ดี (Good) ผู้พูดเล่าเรื่องได้ชัดเจนและมีเหตุผล สนทนาได้อย่างต่อเนื่อง เป็นเรื่องราว แต่ไม่คล่องแคล่วมากนัก สามารถติดตามการสนทนาเมื่อมีการเปลี่ยนน้ำเสียง มีการตะกุกตะกักหรือพูดซ้ำคำ แต่โต้ตอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระดับที่ 8 ระดับผู้ใช้ภาษาดีมาก (Very good) ผู้พูดสามารถอภิปรายได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำการสนทนา ดำเนินเรื่องต่อและขยายความได้ตามความจำเป็น แสดงอารมณ์ขันโต้ตอบด้วยน้ำเสียงและท่าทางที่เหมาะสม

ระดับที่ 9 ระดับผู้เชี่ยวชาญในการใช้ภาษา (Expert) สามารถพูดได้เหมือนเจ้าของภาษาในหัวข้อต่าง ๆ สามารถนำการสนทนา ขยายความและพูดได้ใจความสำคัญ

4. การสอนทักษะการพูด

Ur (1996, pp. 120-135) ได้เสนอแนวการพัฒนาความสามารถในการพูด 6 ประการ ดังนี้

4.1 การฝึกพูดให้คล่อง (successful oral fluency practice) การพูดเป็นทักษะที่ต้องนำความรู้ทางภาษาทั้งหมดมาใช้ ครูสามารถฝึกให้นักเรียนฝึกพูดให้คล่องด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ให้ผู้เรียนมีโอกาสพูดในกิจกรรมการเรียนรู้ให้มากที่สุด จัดกิจกรรมให้ดึงดูดความสนใจเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากพูดและเสริมแรง โดยการให้กำลังใจนักเรียนให้มีความมั่นใจในการพูด

4.2 การฝึกพูดโดยกำหนดหัวข้อและภาระงาน (The functions of topic and task) การจัดกิจกรรมโดยให้นักเรียนฝึกพูดเป็นกลุ่มย่อย ตามหัวข้อต่าง ๆ เช่น การอภิปราย การโต้วาที การวิจารณ์ การหาเหตุผลประกอบ เป็นต้น เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถอภิปรายหาเหตุผลประกอบได้

4.3 การฝึกการพูดโดยกิจกรรมการอภิปราย ผู้สอนจะต้องเลือกกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งจะเริ่มต้นจากสิ่งที่ง่ายที่สุด จากนั้น ดำเนินกิจกรรมโดยให้มีผู้สังเกตและเมื่อสิ้นสุดลง ครูและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายว่ากิจกรรมที่ดำเนินไปนั้น มีข้อบกพร่องอย่างไร เพื่อหาทางปรับปรุงต่อไป ซึ่งได้แก่ การอธิบายภาพ หาความแตกต่างของภาพ หาสิ่งที่เหมือนกัน จัดทำรายการซื้อสินค้า การแก้ปัญหา เป็นต้น

4.4 เน้นการปฏิสัมพันธ์ของการพูดในรูปแบบต่าง ๆ (Other kids of spoken interaction) เป็นกิจกรรมที่มีกรอบโครงสร้าง มีภาระงานและเป้าหมายที่ชัดเจน โดยเฉพาะผู้เรียนระดับประถมและมัธยมศึกษา แต่ในระดับที่สูงขึ้นไป ผู้เรียนอาจต้องการกิจกรรมการพูดที่มีกรอบภาระงานที่กว้างขึ้น ดังนั้น ผู้สอนควรหากิจกรรมที่ยากขึ้น เพื่อช่วยส่งเสริมการพูดของผู้เรียน

4.5 การใช้วิธีแสดงบทบาทสมมติ และการใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง (Roleplay and related techniques) ซึ่งการจัดกิจกรรม จะมีลักษณะเป็นการแสดงออกที่ใกล้เคียงกับเหตุการณ์ในชีวิตจริงมากที่สุด ได้แก่ บทสนทนาที่สามารถนำไปสื่อสารได้จริง (Dialogue)

การแสดงละคร (Play) การแสดงสถานการณ์จำลอง (Simulation) และการแสดงบทบาทสมมติ (Role play)

4.6 การทดสอบการพูด (Oral testing) เป็นการวัดและประเมินผล ซึ่งผู้สอนอาจทดสอบความสามารถในการพูดของผู้เรียนด้วยการสัมภาษณ์ การแสดงบทบาทสมมติ การอภิปรายกลุ่ม การพูดตามลำพัง และการอธิบายภาพ เป็นต้น

พรสวรรค์ ศรีป้อ (2550, หน้า 163) กล่าวว่า การสอนทักษะการพูด มักจะสอนควบคู่กับทักษะการฟัง การสอนแบบเดิม มักจะเป็นการฝึกโดยให้คนหนึ่งถาม อีกคนหนึ่งตอบ ทั้งคำถามและคำตอบจะถูกกำหนดไว้ สามารถเดาคำตอบได้ มักจะมีคำตอบที่ถูกเพียงคำตอบเดียว ซึ่งได้กำหนดไว้ก่อนแล้ว ดังนั้น จุดประสงค์ของการพูด คือ การแสดงความสามารถในการถามและตอบคำถาม ไม่ใช่การพูดที่แท้จริง

สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558, หน้า 76) แนะนำว่า การออกแบบกิจกรรมเพื่อเสริมทักษะการพูด ต้องจากง่ายไปหายาก เพื่อลดความวิตกกังวลของนักเรียน มีขั้นตอนและกิจกรรมต่าง ๆ กัน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 บอกจุดประสงค์และขั้นเสนอเนื้อหา ครูควรจะบอกให้นักเรียนรู้ถึงสิ่งที่จะเรียนโดยการตั้งคำถาม เล่าเรื่อง หรือใช้สื่อต่าง ๆ ช่วงหลังจากนำเสนอเนื้อหา ซึ่งอยู่ในรูปบริบท ครูจะต้องให้นักเรียนสังเกตลักษณะของภาษา ความหมายของข้อความที่จะพูด เช่น ผู้พูดเป็นใคร พูดเกี่ยวกับอะไร สถานที่พูด และจุดประสงค์ในการพูด

ขั้นที่ 2 การฝึก การฝึกจะกระทำทันทีหลังจากเสนอเนื้อหา อาจจะฝึกพูดพร้อม ๆ กัน หรือเป็นคู่ โดยการฝึก เริ่มจากการฝึกโดยมีกรอบ หรือการควบคุม ต่อมาก็ลดการควบคุมลง จนนักเรียนสามารถใช้ภาษาได้

ขั้นที่ 3 ถ่ายโอน เป็นขั้นตอนที่นำความรู้ที่ได้มาใช้ในรูปแบบการใช้ภาษาอย่างอิสระใกล้เคียงกับสถานการณ์ที่เป็นจริง เช่น การทำบทบาทสมมติ การนำเสนอ การสาธิต เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การพูดเป็นกระบวนการส่งสาร ซึ่งผู้พูดจะถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจและความรู้สึกผ่านวาจาให้ผู้ฟังได้รับรู้ และเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้พูด ทักษะการพูด เป็นทักษะที่ใช้บ่อยมากในชีวิตประจำวัน ดังนั้น ครูผู้สอนต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาทักษะการพูดของผู้เรียน ซึ่งทักษะการพูดเกิดจากการฝึกฝน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูควรให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนอย่างเพียงพอ มีกิจกรรมหลากหลาย และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง

ทักษะการอ่าน

ในการสื่อสารระหว่างบุคคล การอ่านก็เป็นทักษะสำคัญเหมือนกัน ซึ่งเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่ไม่เหมือนกับการฟังพูด เพราะว่ารูปแบบนี้ สื่อสารด้วยตัวอักษรหรือสัญลักษณ์

1. ความหมายของการอ่าน

กรมวิชาการ (2545, หน้า 2) ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่าน เป็นกระบวนการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน โดยการแปลความหมายจากตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ให้ได้ความหมายที่ถูกต้องชัดเจน การอ่านจึงเป็นเครื่องมือพื้นฐานที่สำคัญสำหรับนักเรียนในการเรียนภาษา ไม่ว่าจะเรียนในหรือนอกห้องเรียน และที่สำคัญเป็นทักษะเดียวที่จะคงอยู่ตลอดได้นานที่สุด ซึ่งเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้สำหรับผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (อ้างใน สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์, 2550, หน้า 29) กล่าวว่า การอ่านหมายถึง การแปลความของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิด และเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน ตรงกับเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียน ผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิด หรือสาระเรื่องราวที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

นิจพร จันทรดี (2557, หน้า 21) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การรอ่าน หมายถึง กระบวนการแปลความหมายของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่มีการจดบันทึกไว้เพื่อจับใจความ แปลความ ตีความ ขยายความ การทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง หรือข้อความที่อ่าน สามารถจับใจความสาระสำคัญ แปลความหมายให้เข้าใจตรงกับผู้เขียนที่ต้องการสื่อสารกับผู้อ่าน โดยการผสมผสานระหว่างความมุ่งหมายของผู้เขียนกับประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน และนำข้อความรู้ ความคิดที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

2. องประกอบของการอ่าน

เรวดี หิรัญ (2536, หน้า 150) ได้จำแนกองค์ประกอบของการอ่านไว้ ดังนี้

ก. ความรู้เกี่ยวกับคำโดยทั่ว ๆ ไป หมายถึง ความรู้ที่เกี่ยวกับคำอย่างกว้างขวาง หรือความชำนาญในการใช้คำ

ข. ความเข้าใจเรื่องราวที่ปรากฏอย่างชัดเจน ซึ่งรวมทักษะอื่น ๆ ด้วย เช่น การรู้ตำแหน่งของข้อความที่กล่าวถึงอย่างเจาะจง การเข้าใจความหมายตามตัวอักษร และความสามารถในการติดตามเรื่องที่อ่านตามลำดับ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า แบบทดสอบการอ่านที่ยอมรับกันเป็นจำนวนมาก มักจะวัดความสามารถในการอ่านทางด้านนี้มากกว่าด้านอื่น ๆ

ค. ความเข้าใจความหมายที่แฝงอยู่ รวมถึงความมีเหตุผลในการอ่าน ความสามารถในการให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ตลอดจนสามารถเดาเหตุการณ์เกี่ยวกับผลที่ตามมา การเข้าใจความหมายของคำจากเนื้อเรื่อง เข้าใจการจัดลำดับของเรื่องที่อ่าน ทราบถึงความคิดสำคัญและการจัดลำดับความคิด อย่างไรก็ตาม ทักษะที่ 3 นี้ มีความสัมพันธ์กับทักษะในการเข้าใจความหมายที่ปรากฏอย่างชัดเจน เพราะการที่จะได้ความหมายของเรื่องที่อ่านนั้น ผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายตามตัวอักษร หรือความหมายที่ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนก่อน

ง. ความซาบซึ้ง หมายถึง ความสามารถในการซาบซึ้งความตั้งใจ หรือจุดมุ่งหมายของผู้เรียน การทราบถึงอารมณ์ หรือแนวรสของเรื่อง ความสามารถในการเข้าใจกลไกทางวรรณคดีที่ทำให้ผู้เขียนบรรลุถึงจุดมุ่งหมาย

3. การสอนทักษะการอ่าน

ดวงเดือน แสงชัย (2533, หน้า 25) กล่าวเกี่ยวกับการสอนทักษะการอ่าน สรุปได้ว่า การสอนอ่านแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การอ่านออกเสียงและการอ่านในใจ จะเห็นได้ว่าในชีวิตประจำวันนั้น เราจะไม่ได้อ่านออกเสียงบ่อยนัก แต่จะอ่านในใจมากเกือบตลอดเวลา ดังนั้นทักษะการอ่านในใจ จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญกว่าการอ่านออกเสียงมาก

ก. การสอนอ่านออกเสียง สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ควรเป็นการฝึกจังหวะวรรคตอน ฝึกสำเนียง ให้นักเรียนออกเสียงอย่างถูกต้องมากกว่าจะให้เข้าใจความไปด้วย ในขณะอ่าน ควรฝึกอ่านตามครูหรือตามเทปพร้อมกันทั้งห้อง แล้วให้โอกาสฝึกอ่านทีละคนตามความเหมาะสมของเวลา ครูไม่ควรขัดจังหวะขณะเด็กอ่านผิด ควรใช้วิธีบอกให้เด็กคิดและให้อ่านใหม่ หากยังไม่ถูก ให้เพื่อนที่อ่านเก่ง อ่านให้ฟัง

ข. การสอนอ่านในใจ ข้อความที่ให้อ่านจะต้องประกอบด้วยคำศัพท์และรูปประโยคที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้วเป็นส่วนใหญ่ เป็นข้อความที่อ่านแล้วสนุกสนาน ตลก หรือตื่นเต้น เร้าใจ เหมาะแก่วัยของเด็ก สิ่งที่ขาดไม่ได้ คือ ภาพประกอบที่น่าดู ดึงดูดความสนใจและช่วยให้เข้าใจบทอ่านได้ง่ายขึ้น หากมีคำศัพท์แปลก ๆ ครูควรให้เด็กเดาความหมาย ไม่ควรเน้นให้เด็กนำคำทุก ๆ คำที่ผ่านสายตามาท่องจำอย่างเอาเป็นเอาตาย เพราะอาจทำให้เด็กเบื่อ การถามคำถามครั้งแรกอาจถามเป็นภาษาไทยก่อน เพื่อดูว่าเด็กเข้าใจหรือไม่ ต่อไป ครูอาจถามเป็นประโยคภาษาอังกฤษง่าย ๆ ให้เด็กตอบเพียง Yes หรือ No ต่อไปจึงขยายเป็น What, Where, Who ตามลำดับ สำหรับเด็กในระดับประถมศึกษานี้ การอ่านในใจควรเป็นการอ่านเรื่องง่าย ๆ ในระดับเพื่อความเข้าใจเท่านั้น ยังไม่ควรลึกซึ้งมากจนเกินไป หลังการอ่านแล้ว ครูควรให้มีการแสดงเงียบ หรือแสดงบทบาทตามเรื่อง วาดภาพเกี่ยวกบเรื่อง บรรยายภาพแข่งขันตอบปัญหาจากเรื่องที่อ่าน ครูสนับสนุนให้ฝึกอ่านตามความสามารถของแต่ละบุคคล โดยเตรียมเรื่องให้อ่านเพิ่มเติม ส่วนการอ่านนอกเวลาครูควรจัดมุมหนังสือในห้องเรียน จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนอ่าน เช่น อ่านแล้วเล่าให้เพื่อนฟัง ทำรายงาน หาความหมายคำศัพท์ โดยครูต้องให้ความสำคัญ ติดตามผล และตรวจงานที่มอบหมายอย่างจริงจัง

กรมวิชาการ (2545, หน้า 3-6) ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการสร้างกิจกรรมการอ่านไว้ ดังนี้

ก. การเรียนรู้การอ่านและการเขียนนั้น เป็นทักษะต่อจากกระบวนการเรียนรู้ในการพูด ดังนั้น ถ้าผู้เรียนสามารถพูดออกเสียงได้ถูกต้อง จะมีพื้นฐานที่ดีในการอ่านและการเขียน ผู้สอนจึงควรเน้นการฟังและการพูดออกเสียงให้ถูกต้องก่อนการสอนอ่านและเขียน

ข. ถ้าผู้เรียนในระดับประถมศึกษาได้รับแรงจูงใจในการอ่านและการเขียน จะสามารถรับรู้ข้อมูลที่มีความหมายและที่พวกเขาสนใจ ก่อนที่ผู้สอนจะจัดกิจกรรมการอ่านหรือเขียน จึงควรสร้างสถานการณ์ให้เชื่อมโยง เพื่อจูงใจในการทำกิจกรรมการอ่านหรือการเขียนนั้น ๆ

ค. การอ่านเรื่องหรือเล่าเรื่องต่าง ๆ ให้ผู้เรียนฟัง จะช่วยทำให้ผู้เรียนเป็นผู้อ่านที่ดีขึ้น ฉะนั้น นอกเหนือจากการให้ผู้เรียนอ่านบทอ่านต่าง ๆ ผู้สอนควรจัดกิจกรรมหลากหลาย เช่น อ่านนิทานให้ฟัง หรือเล่านิทานให้ฟังบ้าง จะทำให้ผู้เรียนได้ยินได้ฟังเรื่องราว ได้ฟังการออกเสียง ขยายวงคำศัพท์ของตน และยิ่งมีเจตคติที่ดีในการเรียนภาษาอังกฤษอีกด้วย

ง. บทอ่านที่นำมาให้ผู้เรียนอ่าน อ่านให้ฟังหรือเล่าให้ฟังนั้น ควรเขียนด้วยภาษาที่ง่าย ชัดเจนและผู้เรียนคุ้นเคย หากมีคำศัพท์ที่ยาก ซึ่งจะเป็นปัญหาในการอ่านและผู้เรียนไม่สามารถเดาได้จากข้อความข้างเคียง ผู้สอนอาจจะสอนคำยากนั้นให้ผู้เรียนก่อนที่จะอ่านบทอ่าน

จ. การอ่าน ควรเน้นการอ่านเพื่อความเข้าใจ อ่านเพื่อความหมายไม่ใช่อ่านออกเสียงได้ถูกต้อง แต่ไม่เข้าใจความหมาย ผู้สอนอาจใช้เวลาบางส่วนในการให้ผู้เรียนอ่านออกเสียง เพื่อให้มีกิจกรรมที่หลากหลาย และเพื่อตรวจสอบจังหวะและความถูกต้องในการออกเสียง ซึ่งควรให้ผู้เรียนฝึกออกเสียงทั้งเป็นกลุ่มและเดี่ยว แต่การจัดกิจกรรมในการอ่านนั้น ควรกำหนดเวลาให้ผู้เรียนได้อ่านเงียบ ๆ ในใจ เพื่อจะได้มีสมาธิในการอ่านและมุ่งประเด็นไปที่ความหมายในบทอ่าน ผู้สอนจึงควรกระตุ้นและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีเวลาอ่านในใจเป็นระยะ ๆ ให้เคยชินเป็นนิสัย

จิราพร ทวนไกรพล (2560, หน้า 20) ได้กล่าวไว้ว่า กิจกรรมที่สามารถจัดในการพัฒนาทักษะการอ่านมีดังนี้

ก. กิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre-Reading Activities) เป็นการสร้างความสนใจ และปูพื้นความรู้ในเรื่องที่จะอ่าน ตัวอย่างกิจกรรมในขั้นนี้ ได้แก่

1. ให้คาดคะเนเรื่องที่จะอ่าน เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดถึงความรู้เดิม แล้วนำมาสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน การคาดคะเนอาจจะผิด หรือถูกก็ได้

2. ให้เดาความหมายของคำศัพท์จากบริบท โดยดูจากประโยคข้างเคียง หรือจากรูปภาพและการแสดงท่าทาง

ข. กิจกรรมระหว่างการอ่าน (While-reading activities) เป็นการทำความเข้าใจโครงสร้างและเนื้อความในเรื่องที่จะอ่าน

ค. กิจกรรมหลังการอ่าน (Post-reading activities) เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน กิจกรรมที่ทำอาจเป็นการถ่ายโยงไปสู่ทักษะอื่น เช่น ทักษะการพูดการเขียนก็ได้

กล่าวโดยสรุป การอ่านเป็นกระบวนการแปลความหมายของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่มีการจดบันทึกไว้ ซึ่งเป็นทักษะที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นทักษะที่เกี่ยวกับการเดา การคาดการณ์ การตรวจสอบ ตีความ และการตอบคำถามของตนเองระหว่างอ่าน ในการฝึกทักษะการอ่าน ครูผู้สอนควรสอนให้นักเรียนมีกลวิธีในการอ่าน เพื่อที่นักเรียนจะได้นำไปใช้ในชีวิตจริง โดยต้องมุ่งเน้นให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียนที่ตนเองอ่าน และสามารถสืบค้นความรู้ใหม่ด้วยทักษะการอ่าน

4. ทักษะการเขียน

การเขียน เป็นทักษะที่มีความสำคัญเหมือนกัน เพราะการเขียนจะช่วยให้สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ เช่น การส่งข้อความผ่านโทรศัพท์ การเขียนจดหมาย การจดจำข้อมูล เป็นต้น การเขียนต้องอาศัยตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ ซึ่งการพัฒนาทักษะการเขียนมีผลดีต่อการพัฒนาการทางสมองอีกด้วย

ก. ความหมายของการเขียน

Reid (2000, หน้า 3) ได้กล่าวว่า การเขียนมีความสัมพันธ์กับการเรียนและการสื่อสาร (A mean of learning and communication) โดยเกี่ยวข้องกับการพัฒนาความคิดเพื่อที่จะเขียนออกมาให้ผู้อ่านเข้าใจ และเป็นทักษะที่ต้องมีการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการเขียนเป็นทักษะที่มีกระบวนการที่ซับซ้อน ต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการร่วมกัน ถึงจะสามารถเขียนให้ถูกต้องชัดเจน และเป็นงานที่มีการสร้างสรรค์

กรมวิชาการ (2545, หน้า 7-8) ได้ให้ความหมายของการเขียนไว้ว่า การเขียนเป็นการแสดงความคิดของผู้เรียน สื่อผ่านข้อความให้ผู้อ่านเป็นภาษาเขียนด้วยลายมือสะอาดเรียบร้อย ไม่ว่าจะเป็นตัวพิมพ์หรือตัวเขียน การสะกด การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การใช้ไวยากรณ์ คำศัพท์ สำนวนที่ถูกต้องเหมาะสม และการนำเสนอเรียบเรียงเนื้อหาอย่างมีระบบ

อัจฉราวดี สวัสดิ์สุข (2549, หน้า 43) ได้กล่าวไว้ว่า การเขียนเป็นการสื่อสารความรู้ข้อเท็จจริง แสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกที่มีอยู่ในใจออกมาเพื่อให้ผู้อื่นรับรู้ โดยใช้สัญลักษณ์ คือ ตัวอักษร เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเจตนา จินตนาการ และอารมณ์ของผู้เขียน

ข. องประกอบของการเขียน

Flower and Hayes (1980, หน้า 284-285) ได้กล่าวว่า การเขียนที่ดี ต้องประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ ที่สำคัญ ดังนี้

1. เนื้อหา (Content) เป็นเนื้อหาสาระที่จะใช้ในการเขียนและความรู้สึก ความคิดเห็นที่ต้องการจะถ่ายทอดออกมา

2. รูปแบบ (Form) เป็นการเรียบเรียงถ้อยคำและจัดลำดับเนื้อหาให้มีความต่อเนื่องกัน

3. ไวยากรณ์ (Grammar) หรือหลักภาษา เป็นความสามารถในการใช้โครงสร้างไวยากรณ์มาเขียนประโยคที่ถูกต้องและสื่อความหมายได้ชัดเจน

4. ลีลาภาษา (Style) เป็นการเลือกถ้อยคำ สำนวนโวหารต่าง ๆ ในการเขียน เพื่อให้เกิดลักษณะเฉพาะของผู้เขียน ตลอดจนอารมณ์และอรรถรส (Tone and flavor) ในข้อความที่เขียน

5. กลไกการเขียน (Mechanics) เป็นการใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ของภาษา เช่น การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การสะกดตัวอักษรที่ถูกต้อง และการเขียนขึ้นต้นด้วยอักษรตัวใหญ่ให้ถูกต้องตามแบบแผนของภาษานั้น ๆ

ข. การสอนทักษะการเขียน

กรมวิชาการ (2542, หน้า 91-92) ได้เสนอขั้นตอนการจักกิจกรรมการสอนทักษะการเขียนไว้ ดังนี้

1. ขั้น Presentation เป็นการฝึกให้ผู้เรียนมีความพร้อมเบื้องต้น เพื่อเป็นพื้นฐานในการเขียนที่ดี เช่น การรู้จักตัวอักษร คำศัพท์และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ การรู้จักใช้คำให้สอดคล้องและรู้จักใช้เครื่องหมายต่าง ๆ ในระดับผู้เรียนเริ่มเรียน ยึดการเลียนแบบและกฎเกณฑ์เป็นสำคัญ

2. ขั้นฝึกปฏิบัติ (Practice) เป็นขั้นการนำเสนอความคิด ความสามารถการใช้ภาษาของผู้เขียนหรือข้อมูลต่าง ๆ มาจัดลำดับ ต่อโยงกันเป็นเรื่องราวที่มีความหมาย เป็นการฝึกทักษะการเขียนมีแนวทางปฏิบัติตามลำดับ ดังนี้

2.1. การฝึกเขียนเชิงควบคุม (Controlled writing) เป็นขั้นการฝึกให้เขียนเลียนแบบตามแนวที่กำหนด รู้จักสอดใส่ความคิดของตนเองบ้าง เช่น นำคำอื่นมาเขียนแทนคำเดิม เรียงลำดับเหตุการณ์เสียใหม่ หรือเขียนตามคำบอก

2.2 การฝึกเขียนเชิงชี้แนะ (Guide or less controlled writing) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีความคิดเป็นของตนเองมากขึ้น จะทำให้ผู้เรียนมีความคล่องตัวมากขึ้น เช่น การให้เขียนเรื่องจากการตอบคำถาม เรื่องจากภาพ หรือกลุ่มคำศัพท์ที่กำหนดให้เขียนต่อเติมเหตุการณ์ ต่อเติมบทสนทนา ในระยะเริ่มเรียน ควรให้ผู้เรียนเขียน 2 แบบดังกล่าว เพื่อช่วยผู้เรียนในเรื่องความคิดและรูปแบบภาษา ผู้เรียนจะเห็นว่าไม่ยากที่จะเขียน

2.3 การฝึกเขียนอิสระ (Free writing) ในขั้นนี้ ผู้เรียนมีโอกาสสนองความต้องการในเชิงการเขียนได้อย่างอิสระ รู้จักใช้ความคิดของผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ในระยะเริ่มแรก จะเป็นการยากและจะทำให้ผู้เรียนกลัวผิดพลาดจึงไม่อยากเขียน หากมีบ้าง ก็อาจจะให้เขียนจดหมายติดต่อกับเพื่อน

ค. ขั้นการนำไปใช้ (Production) เป็นขั้นที่นักเรียนได้ใช้ภาษาที่ได้ฝึกมาบ้างแล้ว จากนั้นฝึกทำกิจกรรมการเขียนเพื่อการสื่อสาร ตลอดจนแลกผลงานกันอ่านและวิจารณ์ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงงานเขียนให้มีประสิทธิภาพในการสื่อความหมายและการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

กรมวิชาการ (2545, หน้า 124-126) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการเขียนที่พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่า ครูผู้สอนควรเน้นการเขียนเชิงวิชาการ เช่น การเขียนสรุปและการเขียนเชิงวิเคราะห์ โดยฝึกให้ผู้เขียนเรียบเรียงเนื้อหาอย่างมีระบบ และเขียนข้อความในระดับย่อหน้าได้ การฝึกเขียนนั้น ครูต้องประสานข้อมูลที่ได้จากกิจกรรมการพูด อ่านและฟังก่อนที่ผู้เรียนจะเริ่มต้นเรียน เพื่อฝึกทักษะการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการประเมินเนื้อหา ก่อนที่จะเขียน ครูผู้สอนควรฝึกให้ผู้เรียนร่าง ตรวจ ตลอดจนแก้งานเขียนของตน และเพื่อนร่วมชั้น โดยการสอนไวยากรณ์ ควรสอนไปพร้อมกับเนื้อเรื่องมากกว่าสอนแยกทักษะ ทั้งนี้ ครูผู้สอนจะต้องพิจารณาสาระของเนื้อหาก่อนที่จะสร้างกิจกรรมเพื่อฝึกไวยากรณ์และคำศัพท์ โดยใช้ตัวอย่างจากบทเรียน เป็นการสร้างบริบทที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

จิราพร ทวนไกรพล (2560, หน้า 21) ได้กล่าวถึงหลักการในการจัดกิจกรรมการสอนเพื่อฝึกทักษะการเขียนไว้ว่า

1. การสอนทักษะการเขียน ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกและเสริมรูปแบบภาษาที่ผู้เรียนคุ้นเคยแล้วจากการฟังและพูด

2. การควบคุมการเขียน ควรลดน้อยลงตามลำดับ ผู้เรียนควรฝึกตอบสนองต่อสิ่งชี้แนะด้วยตนเองทีละน้อย

3. กิจกรรมการเขียนเพื่อการสื่อสารควรเน้นเป็นพิเศษ และหลังจากที่ผู้เรียนได้ฝึกการเขียนตามที่ผู้สอนได้ชี้แนะแล้ว ผู้เรียนควรมีอิสระเต็มที่ในการเขียน

กล่าวโดยสรุป การเขียนเป็นการแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกที่มีอยู่ในใจออกมาให้ผู้อื่นได้รับรู้ โดยวิธีใช้สัญลักษณ์ที่เรียกว่าตัวอักษร ซึ่งการเขียนที่ดี จะต้องมีองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้การเขียนสามารถสื่อสารได้ถูกต้อง ดังนั้น ในการพัฒนาทักษะการเขียน ครูผู้สอนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการเขียนอย่างต่อเนื่อง เลือกชนิดของสารกิจกรรม ตลอดจนสื่อต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับความต้องการ วัย และความสนใจของนักเรียนด้วย เนื่องจากการเขียน

เป็นเรื่องที่ยากสำรับนักเรียน ครูผู้สอนต้องใช้วิธีหลากหลาย เพื่อให้นักเรียนกล้าเขียน และชอบเขียน

5. ปัญหาของนักเรียนไทยในการสื่อสารภาษาจีน

พรพรรณ กลั่นจัตุรัส (2558, หน้า 1) ได้กล่าวว่า ปัญหาที่พบมากในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน คือ ปัญหาด้านทักษะการพูดภาษาจีน นักเรียนไม่สามารถพูดภาษาจีนได้อย่างคล่องแคล่ว ขาดความมั่นใจในการพูดภาษาจีน ไม่กล้าแสดงออก การออกเสียงพูดผิดหลักไวยากรณ์

จันทนา บรรจงดิษฐ (2559, หน้า 2) ได้พบปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ว่าสาระที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ คือ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร นักเรียนไม่มีความรู้พื้นฐานทางด้านภาษาจีนมาก่อน และไม่สนุกกับการเรียนวิชาภาษาจีน

Weiwei (2559, หน้า 2) ได้เจอปัญหาด้านการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนไทยว่า นักเรียนยังไม่สามารถใช้ภาษาจีนในการสื่อสาร โต้ตอบ หรือใช้ในชีวิตประจำวันได้ ตามที่สังเกตโรงเรียนส่วนใหญ่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนในห้องเรียน ซึ่งทำให้นักเรียนขาดโอกาส หรือกิจกรรมที่นำความรู้ด้านการสื่อสารภาษาจีนมาฝึกใช้ในสถานการณ์จำลอง หรือสถานการณ์จริง จึงทำให้การเรียนภาษากลายเป็นการท่องคำศัพท์และรูปประโยค แต่ไม่สามารถนำมาประยุกต์ให้เกิดทักษะการสื่อสารได้

เมิ่งหลัน หลัว และจิระพร ชะโน (2561, หน้า 3) ได้เจอปัญหาที่สำคัญที่สุดของการเรียนในชั้นเรียน คือ หลังจากการเรียนในคาบเรียนแล้ว ผู้เรียนเข้าใจความรู้และเนื้อหาที่เรียนมา แต่ไม่สามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันของจริงอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนขาดความสามารถในการสื่อความหมายภาษาจีนด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน

ประภาพร แสนงาม (2561, หน้า 1,774) ได้เจอปัญหาที่เกี่ยวกับการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนในด้านการรับรู้และด้านการนำไปใช้ ดังนี้

ก. ปัญหาด้านการรับรู้ คือ นักเรียนไม่สามารถจดจำคำศัพท์ได้ ไม่สามารถจับใจความสำคัญในการสื่อสาร

ข. ปัญหาด้านการนำไปใช้ นักเรียนเข้าใจคำศัพท์ แต่ไม่สามารถสื่อสารกับผู้สนทนาได้ ขาดความมั่นใจ ความกล้าแสดงออก ออกเสียงภาษาจีนไม่ถูกต้อง เกิดความสับสนในเรื่องที่สนทนา

ณิชกมล โกลาวัลย์ (2561, หน้า 2) ได้พบปัญหาในการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนว่า นักเรียนมีปัญหาในการพูดและการฟังค่อนข้างมาก พูดไม่ถูก อักขรวิธีไม่ถูกต้อง ซึ่งสาเหตุอาจมาจากนักเรียนไม่กล้าพูดออกเสียงต่อหน้าผู้อื่น ไม่มีโอกาสได้ใช้การพูดสื่อสารในสถานการณ์จริง และไม่มีความมั่นใจในการพูดภาษาจีน

เยาวพร ศรีระยา (2561, หน้า 2) พบว่า ทักษะทางภาษาจีนของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดทุกปีการศึกษา เนื่องจากครูผู้สอนขาดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ไม่ส่งเสริมทักษะทางภาษาของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะทางการพูด นักเรียนมีส่วนร่วมในการประกอบกิจกรรมน้อย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหาในการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนไทย สามารถสรุป ดังนี้

ก. ปัญหาหลัก คือ นักเรียนขาดทักษะการสื่อสารภาษาจีนด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน โดยเฉพาะการพูด

ข. ปัญหารองลงมา คือ ขาดความสามารถด้านการใช้จริง ไม่สามารถจับใจความในการสื่อสาร และไม่สามารถนำความรู้ทางภาษาที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ค. ปัญหาสุดท้าย คือ ออกเสียงภาษาจีนไม่ถูกต้อง ขาดความมั่นใจในการพูดภาษาจีน

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยตัดสินใจที่จะพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนในด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน โดยเฉพาะทักษะการฟังและการพูด ซึ่งเป็นทักษะสำคัญที่สุดในการสื่อสาร เพื่อให้นักเรียนสามารถนำภาษาจีนที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

6. วิธีการสอนเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนไทย

ก่อนหน้านี้ เราได้กล่าวว่า หลักการในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ ได้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) การสอน ควรมีการพัฒนาทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนควบคู่กันไป และ 2) การสอนควรตามหลักการ “การสอนฟังพูดก่อน แล้วค่อยตามด้วยอ่านเขียน” (先语后文) ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ครูผู้สอนจะยึดตามหลักการใด จะต้องพิจารณาก่อนว่า ความสามารถทางด้านภาษาจีนของผู้เรียนอยู่ในระดับใด ปัญหาของผู้เรียนในการเรียนภาษาจีนมีอะไรบ้าง และคุณลักษณะของผู้เรียน

จากการศึกษาวิจัยในข้องต้น พบว่า ปัญหาในการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนไทยมีปัญหาด้านการพูดและความสามารถด้านการใช้จริงมากที่สุด ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะยึดหลักการ “การสอนฟังพูดก่อน แล้วค่อยตามด้วยอ่านเขียน” (先语后文) เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของผู้เรียน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ เหมาะกับเงื่อนไขของหลักการ “การสอนฟังพูดก่อน แล้วค่อยตามด้วยอ่านเขียน” (先语后文) ดังนี้

ก. ผู้เรียนมีพื้นฐานภาษาจีนน้อยมาก และไม่ค่อยได้สัมผัสตัวอักษรจีน

ข. ผู้เรียนมีเป้าหมายการเรียนที่เน้นการพัฒนาทักษะการสื่อสารด้วยการพูดวาจาเป็นหลักและครอบคลุมการอ่านและการเขียน

ค. ช่วงเวลาการเรียนของผู้เรียนค่อนข้างสั้นและไม่ต่อเนื่อง

ง. ผู้เรียนไม่ได้เรียนที่ประเทศจีน หรือประเทศที่สื่อสารด้วยภาษาจีน ไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่สื่อสารด้วยภาษาเป้าหมาย

นอกจากหลักการ “การสอนฟังพูดก่อน แล้วค่อยตามด้วยอ่านเขียน” (先语后文) แล้วยังมีหลักการอื่น ๆ ที่สามารถนำไปพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของผู้เรียนได้ สมถวิล ธนะโสภณ (2528, หน้า 2) ได้สรุปหลักการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ ดังนี้

ก. ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ (Learner centered) ผู้เรียนทุกคนต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมการใช้ภาษา ซึ่งอาจจะจัดอยู่ในรูปของกิจกรรมคู่ หรือกิจกรรมกลุ่ม (Group work)

ข. การเรียนภาษาเกิดจากการร่วมกิจกรรมที่ผู้สอนจัดให้ (Task oriented) กิจกรรมทางภาษา จะต้องจัดให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งมีสภาพใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด และเป็นกิจกรรมที่มีความหมาย

ค. กิจกรรมหรือแบบฝึกจะมีลักษณะเป็นการหาข้อมูลที่ขาดหายไป (Information gap) การจัดกิจกรรมให้มีช่องว่างของข้อมูล จะช่วยให้ผู้เรียนต้องสื่อสาร

ง. การสอนให้ความสำคัญในด้านความหมาย (Meaning) และความสามารถในการสื่อสารอย่างคล่องแคล่ว (Fluency) มิใช่ที่รูปแบบ (Form) และความถูกต้อง (Accuracy)

จ. การทดสอบ จะต้องเป็นการทดสอบการใช้ภาษาจริง (Authentic language test) มิใช่เป็นการทดสอบความรู้เกี่ยวกับภาษา (Usage)

สิ่งที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร คือ ฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน แม้ว่าทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน มีความแตกต่างที่เห็นได้ชัดและมีวิธีการฝึกฝนที่แตกต่างกัน แต่ในกระบวนการเรียนรู้ภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ ทักษะฟัง พูด อ่านและเขียนมีความสัมพันธ์อย่างมาก ไม่สามารถฝึกทักษะอย่างใดอย่างหนึ่งได้อย่างเดียว ลำพัง Xiaohong (2007) ได้กล่าวว่า ทักษะการฟังและทักษะการอ่านซึ่งที่เป็นเครื่องรับสาร หรือทักษะการพูดและทักษะการเขียน ที่เป็นเครื่องมือการส่งสารควรฝึกด้วยกัน เนื่องจากในการสื่อสารชีวิตประจำวัน โอกาสที่ใช้แต่ทักษะเดียวน้อยมาก ส่วนใหญ่จะต้องสื่อสารด้วยอย่างน้อย 2 ทักษะ คือ ทักษะการฟังและทักษะการพูด ดังนั้น การฝึกทักษะทางภาษาควรแบ่งเป็นการฝึกฟังพูด และการฝึกอ่านเขียน มีนักวิชาการได้เสนอวิธีการสอนเพื่อพัฒนาทักษะด้านการฟังพูด และการอ่านเขียนภาษาจีน ดังนี้

การสอนฟังพูด "การฟัง" และ "การพูด" เป็นรูปแบบการสื่อสารที่สำคัญที่สุดของมนุษย์และเป็นหลักสำคัญของการสื่อสารทางภาษา Xiuchun (2013) ได้เสนอวิธีสอน 8 ขั้นตอน สำหรับ

การสอนฟังพูดภาษาจีน ตามประสบการณ์ในการปฏิบัติการสอนหลายปี วิธีสอนนี้ ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการสร้างสถานการณ์ให้นักเรียน เร้าความสนใจของนักเรียนต่อบทเรียนที่จะฟัง ซึ่งวิธีในการนำเข้าสู่บทเรียนมีหลากหลาย เช่น การใช้รูปภาพ การใช้วีดิโอ การพูดคุย หรือการอภิปราย เป็นต้น

ขั้นที่ 2 การฟังบทเรียนอย่างคร่าว ๆ เป็นการฟังบทเรียนทั้งหมดอย่างสมบูรณ์ โดยไม่กดปุ่มหยุดและไม่ฟังซ้ำ ก่อนฟัง ครูควรตั้งคำถาม 2-3 ข้อ ที่สามารถจับใจความสำคัญบทเรียนได้ และให้นักเรียนนำคำถามที่ตั้งไว้ไปฟังบทเรียน เพื่อให้นักเรียนฟังอย่างเชิงรุก

ขั้นที่ 3 นักเรียนเล่าใจความสำคัญของเรื่องที่ฟัง ให้นักเรียนตอบคำถามที่ตั้งไว้ และเล่าใจความสำคัญของบทเรียน ในขณะนี้ ครูต้องจดเนื้อหาที่นักเรียนเล่าไว้ เพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดด้านคำศัพท์และไวยากรณ์หลังการเล่าของนักเรียน

ขั้นที่ 4 ครูอธิบายคำศัพท์ใหม่ ในขั้นตอนนี้ ครูควรใช้เวลาน้อยในการอธิบายคำศัพท์ที่นักเรียนเคยสัมผัส และเน้นการอธิบายคำศัพท์สำคัญ โดยตามหลักการ I+1 ของนักจิตวิทยาทางภาษา Stephen Krashen ซึ่ง I หมายถึง ระดับภาษาที่นักเรียนมีอยู่ในปัจจุบัน I+1 หมายถึง การป้อนข้อมูลให้นักเรียนบนพื้นฐานของระดับภาษาที่นักเรียนมีอยู่ ซึ่งเป็นการป้อนข้อมูลที่เพิ่มความยากที่เหมาะสมให้นักเรียน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและได้เรียนความรู้ใหม่

ขั้นที่ 5 การฟังบทเรียนอย่างละเอียด เป็นขั้นตอนที่อาจต้องฟังบทเรียนหลายครั้งตามหลักการที่ให้นักเรียนฟังเข้าใจ และได้ความรู้ใหม่ ครูต้องฝึกความสามารถสำคัญในการฟังให้นักเรียน เช่น ความสามารถในการเลียนแบบ ความสามารถในการเล่าซ้ำ ความสามารถในการจดบันทึก ความสามรถในการเดาคำ และความสามารถในการจับใจความสำคัญ

ขั้นที่ 6 การทำแบบฝึกหัด เป็นการทำแบบฝึกหัดท้ายบท เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน

ขั้นที่ 7 การฟังบทเรียนซ้ำ เป็นการฟังบทเรียนอีกครั้ง ซึ่งขั้นตอนนี้ ต้องแก้ปัญหาที่นักเรียนยังเหลืออยู่ให้ครบถ้วน

ขั้นที่ 8 การอภิปราย เป็นการนำเนื้อหาที่เรียนมาอภิปรายกัน ขั้นตอนนี้ ครูต้องกระตุ้นให้นักเรียนจาก “การเข้าใจ” พัฒนาเป็น “การพูดออก”

Mengyu (2016) ได้เสนอหลักการในการสอนฟังพูด สำหรับนักเรียนไทยว่า การปฏิบัติการสอน ควรตระนักถึงระดับความสามารถทางภาษาจีนของนักเรียนในปัจจุบัน และความไม่สมดุลของทักษะการใช้ภาษาในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน สามารถดำเนินการสอน ดังนี้

ก. เน้นการสอนภาษาจีนด้วยประโยค เนื่องจากนักเรียนไทยสมาธิสั้น และขาดความอดทนในการเรียน แต่มีความสนใจต่อสิ่งใหม่ ๆ ดังนั้น ในการสอนภาษาจีน ควรใช้วิธีการแปล เพื่อลดความยากในการเรียนการสอนไวยากรณ์ภาษาจีน และสอนด้วยประโยคทีละประโยค

ข. ครูผู้สอนต้องโฟกัสการสอน สอนเรื่องสำคัญ พูดน้อย และให้โอกาสการพูดนักเรียน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารของนักเรียน

ค. มีการจำลองสถานการณ์ที่หลากหลาย วิธีที่มีผลมากที่สุดในการสอนฟังพูด คือ การฝึกด้วยสถานการณ์จำลอง เนื่องจากนักเรียนขาดโอกาสในการสื่อสารจริง ซึ่งวิธีนี้ สามารถลดความกลัวในการเรียนภาษาจีนของนักเรียน และได้เรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติ

ง. การสื่อสารในชั้นเรียน ควรเป็นการสื่อสารที่จริง และใกล้ ๆ ชีวิต เนื้อหาที่นำมาสอนฟังพูด ควรเป็นเนื้อหาที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งจะเร้าความสนใจนักเรียนได้ง่ายขึ้น และทำให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมในห้องอย่างเชิงรุก

จ. การสื่อสารภาษาจีนนอกห้อง หากเพียงใช้เวลาในห้องเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาจีนของนักเรียนจะยากมาก ซึ่งครูต้องจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนสนใจภาษาจีน และมีความสุขที่ใช้ภาษาจีน ไปแก้ไขปัญหาในการสื่อสารชีวิตประจำวัน

ธัญญารัตน์ มะลาศรี และ Wei (2560) ได้สรุปปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการฟังพูดภาษาจีนและวิธีการสอนฟังพูด ดังนี้

ก. ปัจจัยภายใน ได้แก่ 1) แรงจูงใจ 2) เจตคติ 3) ลักษณะนิสัย และ 4) ความกังวล

ข. ปัจจัยภายนอก ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อมทางสังคม 2) สภาพแวดล้อมทางภาษาและวัฒนธรรม 3) สภาพแวดล้อมในชั้นเรียน และ 4) การรับภาษา

ค. ปัจจัยด้านความรู้ทางภาษา ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านเสียง 2) ปัจจัยด้านคำศัพท์ และ 3) ปัจจัยด้านไวยากรณ์

วิธีที่สามารถนำมาสอนการฟังพูดในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

ก. วิธีตรง (Direct method) เป็นวิธีการสอนที่จัดการเรียนการสอน โดยใช้ภาษาเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนโดยตรง ซึ่งจะไม่มีการแปลจากภาษาแม่ วิธีนี้ เน้นการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดของนักเรียน

ข. วิธีการสอนแบบฟัง-พูด (Audiolingual method) เป็นวิธีการสอนที่เน้นการพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูด ผ่านการฝึกโครงสร้างประโยคด้วยวิธีการเลียนแบบ ฝึกซ้ำ และจดจำ

ค. วิธีการสอนผ่านสื่อโสตทัศน์ (Audio-visual method) เป็นวิธีการสอนที่เน้นการรับรู้ภาษาผ่านการฟังและการดูจากสถานการณ์บางอย่าง

7. การสอนอ่านเขียน

การวิจัยครั้งนี้ ในด้านการอ่าน ผู้วิจัยจะเน้นไปที่ฝึกทักษะการอ่านสะกดพินอิน (Pinyin) และการอ่านอักษรจีนง่าย ๆ ของนักเรียน ส่วนการเขียนจะเน้นไปที่การฝึกทักษะการเขียนพินอิน

พินอิน (Pinyin) เป็นสัทอักษรภาษาจีนที่กำกับการออกเสียงและเครื่องมือที่จำเป็นในการเรียนภาษาจีน ประกอบพยัญชนะ สระและวรรณยุกต์ ดังนี้

ก. พยัญชนะ พยัญชนะของภาษาจีนมีทั้งหมด 23 ตัว ได้แก่ b, p, m, f, d, t, n, l, g, k, h, j, q, x, z, c, s, zh, ch, sh, r, y และ w

ข. สระ สระของภาษาจีน ประกอบด้วยสระเดี่ยว 6 ตัว และสระผสม 30 ตัว คือ 1) สระเดี่ยว ได้แก่ a, o, e, i, u และ ü และ 2) สระผสม ได้แก่ ai, ao, an, ang, ou, on, er, ei, en, eng, ia, iao, ie, iou (iu), ian, in, iang, ing, iong, ua, uo, uai, uei (ui), uan, uen (un), uang, ueng, üe, üan และ ün

ค. เสียงวรรณยุกต์ เสียงวรรณยุกต์ของภาษาจีนมี 4 เสียง ได้แก่

เสียงวรรณยุกต์ที่ 1 : ¯ เสียงวรรณยุกต์ที่ 2 : ´

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 : ˇ เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 : ˋ

ในภาษาจีน มีบางพยางค์จะออกเสียงเบาและสั้นกว่าพยางค์ปกติ เราเรียกว่า พยางค์เสียงเบา โดยที่พยางค์เสียงเบาจะไม่เขียงเครื่องหมายเสียงวรรณยุกต์ เช่น zǎo shang (早上 ตอนเช้า) nǐ men (你们 พวกคุณ) ในการสะกดพินอิน (Pinyin) ถ้าพยางค์เดียวกันแต่เสียงวรรณยุกต์ต่างกัน การออกเสียงและความหมายก็จะต่างกัน เช่น mā (妈 แม่) má(麻 ปอ) mǎ (马 ม้า) mà (骂 ด่า)

เหยิน จิ่งเหวิน (2555) ได้สรุปกฎระเบียบในการเขียนพินอิน (Pinyin) ในหนังสือตำรา “ภาษาจีนระดับต้น 1” ฉบับปรับปรุง ไว้ ดังนี้

ก. เครื่องหมายเสียงวรรณยุกต์จะเขียนไว้บนของสระเดี่ยว หรือสระตัวสำคัญของสระผสม (เสียงสระที่ต้องอ้าปากกว้างที่สุดในขณะออกเสียง) คือตามลำดับ a, o, e, i, u และ ü (ยกเว้น iu เพราะว่า iu ย่อจาก iou เช่น liù) กรณีต้องเขียนเครื่องหมายเสียงวรรณยุกต์ไว้บนสระ i จุดที่อยู่ข้างบน i ต้องตัดทิ้ง เช่น yī

ข. ในกรณีสระ i หรือสระผสมที่ขึ้นต้นด้วย i เป็นพยางค์ตามลำพัง (ไม่มีพยัญชนะ) เวลาเขียนให้เติมพยัญชนะกึ่งสระ y ไว้ข้างหน้า หรือแทนสระ i ด้วยพยัญชนะกึ่งสระ y เช่น i⟶yi ia⟶ya iao⟶yao ie⟶ye iou⟶you ian⟶yan in⟶yin iang⟶yang ing⟶ying iong⟶yong

ค. ในกรณีสระ ü หรือสระผสมที่ขึ้นต้นด้วย ü เป็นพยางค์ตามลำพัง (ไม่มีพยัญชนะ) เวลาเขียนให้เติมพยัญชนะกึ่งสระ y ไว้ข้างหน้า และตัดสองจุดที่อยู่ข้างบน ü ทิ้งไป เช่น ü⟶yu üe⟶yue üan⟶yuan ün⟶yun

ง. ในกรณีสระ u หรือสระผสมที่ขึ้นต้นด้วย u เป็นพยางค์ตามลำพัง (ไม่มีพยัญชนะ) เวลาเขียนให้เติมพยัญชนะกึ่งสระ w ไว้ข้างหน้า หรือแทนสระ u ด้วยพยัญชนะกึ่งสระ w เช่น u⟶wu ua⟶wa uo⟶wo uai⟶wai uei⟶wei uan⟶wan uen⟶wen uang⟶wang ueng⟶weng

จ. ในกรณีสระ a, o และ e หรือสระผสมที่ขึ้นต้นด้วย a, o และ e เป็นพยางค์ตามลำพัง (ไม่มีพยัญชนะ) ถ้าข้างหน้ายังมีพยางค์อื่น ต้องใช้เครื่องหมายคั่นพยางค์ ’ คั่นไว้ระหว่างสองพยางค์ดังกล่าวเพื่อป้องกันความสับสนในการแยกพยางค์ เช่น xī’ān (西安 เมืองซีอัน) hǎi’ōu (海鸥 นกนางนวล) shí’èr (十二 สิบสอง)

ฉ. ในกรณีสระ ü หรือสระผสมที่ขึ้นต้นด้วย ü ประสมกับพยัญชนะ j, q และ x ให้ตัดสองจุดที่อยู่ข้างบน ü ทิ้งไป เช่น j+ü⟶ju q+üe⟶que x+üan⟶xuan

ช. ในกรณีสระผสม iou, uei และ uen ประสมกับพยัญชนะให้ย่อเป็น iu, ui และ un ตามลำดับ เช่น l+iou⟶liu g+uei⟶gui h+uen⟶hun

ตัวอักษรจีนที่ใช้บ่อยมี 3,000 กว่าตัว แต่ถ้าสามารถเข้าใจและเขียนตัวอักษรจีนที่ใช้บ่อย 1,000 ตัว ก็จะสามารถแก้ไขปัญหาด้านการอ่านและการเขียนภาษาจีนในชีวิตประจำวันได้ (Jinming, 1989) กระทรวงศึกษาธิการ (2556, หน้า 6) ก็ได้กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ภาษาจีนว่า ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ควรรู้และใช้คำศัพท์ไม่ต่ำกว่า 1,000 คำ เหยิน จิ่งเหวิน (2555) กล่าวถึงวิธีประดิษฐ์ตัวอักษรจีนว่า มีหลัก ๆ 4 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 อักษรภาพ (象形字) เป็นการวาดภาพตามรูปร่างของสิ่งของที่มีอยู่จริง ส่วนใหญ่เป็นตัวหนังสือเดี่ยว เช่น 日 心 门 水 火 子 เป็นต้น ตัวหนังสือประเภทนี้เป็นตัวหนังสือที่เก่าแก่ที่สุด ถึงแม้ว่ามีจำนวนแค่ประมาณ 5 เปอร์เซ็นต์ ของตัวหนังสือที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน แต่ถือว่า สำคัญที่สุด เพราะส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้เป็นส่วนประกอบของตัวหนังสือที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ในภายหลัง

วิธีที่ 2 ตัวหนังสือที่ใช้เครื่องหมายนามธรรมแสดงความหมาย (指事字) ตัวหนังสือประเภทนี้ มีจำนวนไม่มาก และเกือบทั้งหมดเป็นตัวหนังสือเดี่ยว เช่น 本 末 上 下 天 三

วิธีที่ 3 ตัวหนังสือผสมเพื่อแสดงความหมายใหม่ (会意字) เป็นตัวหนังสือใหม่ที่ประกอบขึ้นมาจากตัวหนังสือเดี่ยว หรือส่วนประกอบของตัวหนังสือ 2 ตัว หรือ 2 ตัวขึ้นไป เพื่อแสดงความหมายใหม่ เช่น 林 众 休 男 明 ตัวหนังสือประเภทนี้ มีจำนวนมาก

วิธีที่ 4 ตัวหนังสือผสมที่แสดงทั้งความหมายและเสียง (形声字) ตัวหนังสือประเภทนี้ทั้งหมดเป็นตัวหนังสือผสม โดยประกอบขึ้นจากตัวหนังสือเดี่ยว หรือส่วนประกอบของตัวหนังสือซึ่งมีส่วนหนึ่งทำหน้าที่บอกความหมาย และอีกส่วนหนึ่งทำหน้าที่บอกเสียง เช่น 妈 问 枯 种 进 ปัจจุบันนี้ ตัวหนังสือประเภทนี้มีมากกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ ของตัวหนังสือจีนทั้งหมด

ในการอ่านภาษาจีน Feng (2013) ได้เสนอวิธีการอ่านภาษาจีนไว้ 2 วิธี ได้แก่

วิธีที่ 1 การอ่านออกเสียง การอ่านออกเสียงมีหลายแบบ เช่น การอ่านออกเสียงตามครู การอ่านด้วยตัวเอง การอ่านออกเสียงคนเดียว และการอ่านออกเสียงพร้อมกัน ในการเรียนการสอนภาษาจีนระดับต้น การอ่านออกเสียงตามครู เป็นวิธีที่ใช้บ่อยที่สุด ซึ่งนักเรียนสามารถเลียนแบบน้ำเสียงของครู ดังนั้น ครูต้องอ่านให้ถูกต้องในการผันเสียงวรรณยุกต์ของคำศัพท์และวลี รวมถึงการออกเสียงหนักและการหยุดของประโยค เพื่อให้นักเรียนเข้าใจลักษณะจังหวะของภาษาจีนตอนออกเสียง หลังจากที่นักเรียนอ่านตามครูแล้ว นักเรียนต้องฝึกอ่านด้วยตัวเอง ซึ่งครูจะต้องแก้ไขการออกเสียงที่ผิดพลาดของนักเรียนด้วยวิธีต่าง ๆ และให้นักเรียนฝึกฝนซ้ำ ๆ เพื่อออกเสียงให้ถูกต้อง

วิธีที่ 2 การอ่านในใจ การอ่านในใ จจะทำให้นักเรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจในเรื่องที่เรียนรู้อย่างแท้จริง รวมถึงความเข้าใจในความหมายและการวิเคราะห์ไวยากรณ์ ดังนั้น ในกระบวนการสอนในชั้นเรียน ครูสามารถนำเนื้อหาให้นักเรียนอ่านในใจคู่กับการทำแบบฝึกหัดอื่น ๆ เช่นการค้นหาข้อมูล การตอบคำถาม เป็นต้น

ทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้

การเรียนการสอนในบริบทจริง เป็นการใช้ทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ ในลักษณะผสมผสานทฤษฎีและผสมผสานวิธี (Multi-theory and multi-method) ซึ่งการเลือกใช้ ก็เป็นไปตามปัจจัย ทั้งในด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เป็นเป้าหมาย ลักษณะของเนื้อหาความรู้ วิธีการวัดและประเมินผล การเรียนรู้มีหลายทฤษฎี แต่ในที่นี่จะขอนำมากล่าวเพียง 4 ทฤษฎี ที่ควรรู้จัก และมีการเกี่ยวข้องกับการเรียนภาษา คือ 1) ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism)

2) ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพุทธินิยม (Cognitivism) 3) ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) และ 4) ทฤษฎีการเรียนรู้คอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist)

ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism)

ทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มนี้ เชื่อว่า การกระทำต่าง ๆ ของมนุษย์เกิดจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมภายนอก และเน้นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นโดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้า (Stimulus: S) และการตอบสนอง (Response: R) โดยอินทรีย์ (Organism: O) จะต้องสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง อันจะนำไปสู่ความสามารถในการแสดงพฤติกรรม ซึ่งก็คือ การเรียนรู้นั้นเอง กลุ่มพฤติกรรมนิยมให้ความสนใจกับ “พฤติกรรม” มาก เพราะพฤติกรรมเป็นสิ่งที่มองเห็นได้ชัด สามารถวัดได้และทดสอบได้ โดยสามารถเขียนความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอ งเป็นผังการเกิดพฤติกรรมดังแสดงในภาพที่ 3

ภาพที่ 3 การเกิดพฤติกรรมตามทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม

สุมาลี ชัยเจริญ (2557, หน้า 59) ได้กล่าวว่า ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมีพื้นฐานข้อตกลงเบื้องต้นที่สำคัญ คือ 1) พฤติกรรมทุกอย่างเกิดขึ้นโดยการเรียนรู้และสามารถสังเกตได้ 2) พฤติกรรมแต่ละชนิด เป็นผลรวมของการเรียนที่เป็นอิสระหลายอย่าง 3) การเสริมแรง (Reinforcement) ช่วยทำให้พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นอีก

ทิศนา แขมมณี (2551, หน้า 51-53) ได้กล่าวว่า ทฤษฎีที่สำคัญในกลุ่มการเรียนรู้นี้ประกอบด้วยแนวคิดสำคัญ 3 แนวด้วยกัน รายละเอียด ดังนี้

1. ทฤษฎีเชื่อมโยงของธอร์ไดค์ (Thorndike’s connectionism) ธอร์ไดค์ (Thorndike) เชื่อว่า การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ซึ่งมีหลายรูปแบบ บุคคลจะมีการลองผิดลองถูก (Trial and error) ปรับเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะพบรูปแบบการตอบสนองที่สามารถให้ผลที่พึงพอใจมากที่สุด เมื่อเกิดการเรียนรู้แล้ว บุคคลจะใช้รูปแบบการตอบสนองที่เหมาะสมเพียงรูปแบบเดียว และจะพยายามใช้รูปแบบนั้นเชื่อมโยงกับสิ่งเร้าในการเรียนรู้ต่อไปเรื่อย ๆ ซึ่งกฎการเรียนรู้ของธอร์ไดค์สรุปได้ดังนี้

1.1 กฎแห่งความพร้อม (Law of readiness) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดี ถ้าผู้เรียนมีความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ

1.2 กฎแห่งการฝึกหัด (Law of exercise) การฝึกหัดหรือกระทำบ่อย ๆ ด้วยความเข้าใจ จะทำให้การเรียนรู้นั้นคงทนถาวร

1.3 กฎแห่งการใช้ (Law of use and disuse) ความมั่นคงของการเรียนรู้จะเกิดขึ้นหากได้มีการนำไปใช้บ่อย ๆ

1.4 กฎแห่งที่พึงพอใจ (Law of effect) เมื่อบุคคลได้รับผลที่พึงพอใจ ย่อมอยากจะเรียนรู้ต่อไป แต่ถ้าได้รับผลที่ไม่พึงพอใจ จะไม่อยากเรียนรู้

2. ทฤษฎีการวางเงื่อนไข (Conditioning theory) ประกอบด้วยหลายทฤษฎีเหมือนกัน แต่ในที่นี่จะขอนำมากล่าวเพียง 2 ทฤษฎีหลัก ดังนี้

2.1 ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบอัตโนมัติ (Classical conditioning) ของพาฟลอฟ (Pavlov) โดยเชื่อว่า การเรียนรู้ของสิ่งมีชีวิตเกิดจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไข (Conditioned stimulus) กฎการเรียนรู้ของพาฟลอฟ สรุปได้ ดังนี้

2.1.1 พฤตกรรมการตอบสนองของมนุษย์ เกิดจากการวางเงื่อนไขที่ตอบสนองต่อความต้องการทางธรรมชาติ

2.1.2 พฤตกรรมการตอบสนองของมนุษย์ สามารถเกิดขึ้นได้จากสิ่งเร้าที่เชื่อมโยงกับสิ่งเร้าตามธรรมชาติ

2.1.3 พฤตกรรมการตอบสนองของมนุษย์ ที่เกิดขึ้นจากสิ่งเร้าที่เชื่อมโยงกับสิ่งเร้าตามธรรมชาติจะลดลงเรื่อย ๆ และหยุดลงในที่สุด หากไม่ได้รับการตอบสนองตามธรรมชาติ

2.1.4 พฤตกรรมการตอบสนองของมนุษย์ต่อสิ่งเร้าที่เชื่อมโยงกับสิ่งเร้าตามธรรมชาติจะลดลงและหยุดไป เมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามธรรมชาติ และจะกลับมาปรากฏได้อีก โดยไม่ต้องใช้สิ่งเร้าตามธรรมชาติ

2.1.5 มนุษย์มีแนวโน้นที่จะรับรู้สิ่งเร้าที่มีลักษณะคล้าย ๆ กันและจะตอบสนองเหมือนกัน

2.1.6 บุคคลมีแนวโน้นที่จะจำแนกลักษณะของสิ่งเร้าให้แตกต่างกัน และเลือกตอบสนองได้ถูกต้อง

2.1.7 กฎแห่งการลดภาวะ (Law of extinction) พาฟลอฟกล่าวว่า ความเข้มของการตอบสนองจะลดลงเรื่อย ๆ หากบุคคลได้รับแต่สิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขอย่างเดียว หรือความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขกับสิ่งเร้าที่ไม่วางเงื่อนไข ห่างกันออกไปมากขึ้น

2.1.8 กฎแห่งการฟื้นคืนสภาพเดิมตามธรรมชาติ (Law of spontaneous recovery) กล่าวคือ การตอบสนองที่เกิดจากการวางเงื่อนไขที่ลดลง สามารถเกิดขึ้นได้อีก โดยไม่ต้องใช้สิ่งเร้าที่ไม่วางเงื่อนไขมาเข้าคู่

2.1.9 กฎแห่งการถ่ายโยงการเรียนรู้สู่สถานการณ์อื่น ๆ (Law of generalization) กล่าวคือ เมื่อเกิดการเรียนรู้จากการวางเงื่อนไขแล้ว หากมีสิ่งเร้าคล้าย ๆ กับสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขมากระตุ้น อาจทำให้เกิดการตอบสนองที่เหมือนกันได้

2.1.10 กฎแห่งการจำแนกความแตกต่าง (Law of discrimination) กล่าวคือ หากมีการใช้สิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขหลายแบบ แต่มีการใช้สิ่งเร้าที่ไม่วางเงื่อนไขเข้าคู่กับสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไข อย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น ก็สามารถช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้โดยสามารถแยกความแตกต่างและเลือกตอบสนองเฉพาะสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขเท่านั้นได้

2.2 ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบโอเปอร์แรนต์ (Operant Conditioning) ของสกินเนอร์ (Skinner) กฎการเรียนรู้ของสกินเนอร์สรุปได้ดังนี้

2.2.1 การกระทำใด ๆ ถ้าได้รับการเสริมแรง จะมีแนวแน้งที่จะเกิดขึ้นอีก ส่วนการกระทำที่ไม่มีการเสริมแรง แนวโน้นที่ความถี่ของการกระทำนั้นจะลดลง และหายไปในที่สุด

2.2.2 การเสริมแรงที่แปรเปลี่นย ทำให้การตอบสนองคงทนกว่าการเสริมแรงที่ตายตัว

2.2.3 การลงโทษทำให้การเรียนรู้ได้เร็วและลืมเร็ว

2.2.4 การให้แรงเสริมหรือให้รางวัล เมื่ออินทริย์กระทำพฤติกรรมที่ต้องการ สามารถช่วยปรับหรือปลูกฝังนิสัยที่ต้องการได้

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ของฮัลล์ (Hull’ systematic behavior theory) กฎการเรียนรู้ของฮัลล์สรุปได้ดังนี้

3.1 กฎแห่งสมรรถภาพในการตอบสนอง (Law of reactive inhibition) กล่าวคือ ถ้าร่างกายเมื่อยล้า การเรียนรู้จะลดลง

3.2 กฎแห่งการลำดับกลุ่มนิสัย (Law of habit hierarchy) เมื่อมีสิ่งเร้ามากระตุ้น แต่ละคนจะมีการตอบสนองต่าง ๆ กัน ในระยะแรกการแสดงออกมีลักษณะง่าย ๆ ต่อเมื่อเรียนรู้มากขึ้น ก็สามารถเลือกแสดงการตอบสนองในระดับที่สงขึ้น หรือถูกต้องตามมาตรฐานของสังคม

3.3 กฎแห่งการใกล้จะบรรลุเป้าหมาย (Goal gradient hypothesis) เมื่อผู้เรียนยิ่งใกล้บรรลุเป้าหมายเท่าใด จะมีสมรรถภาพในการตอบสนองมากขึ้นเท่านั้น การเสริมแรงที่ให้ในเวลาใกล้เป้าหมาย จะช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด

หลักการสอนตามกลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism)

ทิศนา แขมมณี (2551, หน้า 50-59) ได้กล่าวถึงหลักการสอนตามกลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) ดังนี้

1. การสำรวจความพร้อม หรือการสร้างความพร้อมของผู้เรียน เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องกระทำก่อนการสอนบทเรียน

2. ผู้เรียนมีระดับของการแสดงออกไม่เท่ากัน ในการจัดการเรียนการสอน ควรให้ทางเลือกที่หลากหลาย เพื่อผู้เรียนจะได้สามารถตอบสนองตามระดับความสามารถของตน

3. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้เรียนแบบลองผิดลองถูกบ้าง จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในวิธีการแก้ปัญหา จดจำการเรียนรู้ได้ดี และเกิดความภาคภูมิใจในการทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง

4. การจะสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องใด หรือมีทักษะในเรื่องใด อาจใช้วิธีเสนอสิ่งที่จะสอนไปพร้อมกับสิ่งเร้าที่ผู้เรียนชอบตามธรรมชาติ ช่วยให้เขาเกิดความเข้าใจในเรื่องนั้นอย่างแท้จริง แล้วให้ฝึกฝนโดยกระทำสิ่งนั้นบ่อย ๆ

5. การจัดกิจกรรมการเรียนให้ต่อเนื่องและมีลักษณะคล้ายคลึงกัน สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น เพราะมีการถ่ายโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่

6. เมื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แล้ว ควรให้ผู้เรียนฝึกนำการเรียนรู้นั้นไปใช้บ่อย ๆ

7. ในการสอน การให้การเสริมแรงหลังการตอบสนองที่เหมาะสมของเด็ก และเว้นระยะการเสริมแรงอย่างไม่เป็นระบบ หรือเปลี่ยนรูปแบบการเสริมแรง จะช่วยเพิ่มอัตราการตอบสนองที่เหมาะสมนั้น และคงทนถาวร แล้วการให้การเสริมแรงในช่วงที่ใกล้เคียงกับเป้าหมายมากที่สุดจะช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

8. การให้ผู้เรียนได้รับผลที่ตนพึงพอใจ จะช่อยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ การศึกษาว่า สิ่งใดเป็นสิ่งเร้า หรือรางวัลที่ผู้เรียนพึงพอใจ เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) เชื่อว่า การกระทำต่าง ๆ ของมนุษย์เกิดจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมภายนอก พฤตกรรมต่าง ๆ จะเกิดขึ้นจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า ซึ่งเป็นสิ่งที่มองเห็นได้ชัด สามารถวัดได้และทดสอบได้ การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองเหมือนกัน ซึ่งในการเรียนการสอนภาษาจีน สามารถนำหลักการสอนตามพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) ไปประยุกต์ใช้ ดังนี้

1. ก่อนการสอน ควรสำรวจความพร้อมของผู้เรียน เช่น ก่อนการสอน เรื่อง การทักทายด้วยภาษาจีน ครูความสำรวจว่า นักเรียนมีความรู้พื้นฐานในการออกเสียงพินอิน (Pinyin) หรือยัง

หรือทบทวนความรู้เกี่ยวกับการออกเสียงพินอิน (Pinyin) ให้นักเรียนก่อนการเข้าสู่การสอน เรื่อง การทักทาย

2. ควรให้ทางเลือกที่หลากหลายสำหรับผู้เรียน ที่มีระดับความสามารถที่ต่างกัน เช่น การนำบทเรียนออนไลน์เข้ามาในการจัดการเรียนการสอน เด็กที่ขาดพื้นฐาน หรือเด็กที่เรียนช้า สามารถเรียนรู้ซ้ำหลาย ๆ ครั้ง จากบทเรียนออนไลน์ จนถึงเข้าใจเรื่องนั้น ๆ

3. ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนลองทำด้วยตนเอง เช่น ในการฝึกพูดภาษาจีน ควรให้นักเรียนมีโอกาสพูดสนทนากับเพื่อน ๆ หรือคุณครู

4. ควรให้ผู้เรียนฝึกฝนกระทำบ่อย ๆ และใช้บ่อย ๆ หลังจากที่เกิดความเข้าใจเรื่องอย่างใด อย่างหนึ่ง เช่น การสอน เรื่อง การซื้อของ ครูควรให้นักเรียนรู้ว่า การออกเสียงแต่ละคำ และแต่ละประโยค ออกเสียงยังไงก่อน และเข้าใจความหมายและหน้าที่ของประโยค หลังจากนั้นค่อยฝึกฝนบ่อย ๆ ในชั้นเรียน โดยทำกิจกรรมต่าง ๆ แล้วค่อยให้นักเรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันบ่อย ๆ

5. ควรจัดกิจกรรมการเรียนให้ต่อเนื่องและมีลักษณะคล้ายคลึงกัน เช่น ในการสอน เรื่อง การถามเวลาด้วยภาษาจีน ครูควรให้นักเรียนฝึกพูดคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับเวลาก่อน แล้วค่อยฝึกพูดประโยคที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะสอนเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเวลาตามลำดับง่ายไปถึงยาก

6. ควรให้การเสริมแรงหลังการตอบสนองที่เหมาะสมของเด็กอย่างมีวิธี และให้ผู้เรียนได้รับผลที่ตนพึงพอใจตามโอกาสที่เหมาะสม ในการเรียนการสอนภาษาจีน ครูควรให้คำ หรือรางวัลแก่นักเรียน ถ้านักเรียนพูดตอบคำถามด้วยภาษาจีนได้อย่างถูกต้อง

ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพุทธินิยม (Cognitivism)

นักจิตวิทยากลุ่มพุทธินิยม (Cognitivism) เชื่อว่า การเรียนรู้เป็นสิ่งที่มากกว่าผลของการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง โดยให้ความสนใจในกระบวนการภายในที่เรียกว่ากระบวนการทางพุทธิปัญญา หรือกระบวนการรู้คิด (Cognitive process) ของมนุษย์ ที่เชื่อว่าการเรียนรู้จะอธิบายได้ดีที่สุด หากเราสามารถเข้าใจกระบวนการภายใน ซึ่งเป็นตัวกลางระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง (สุมาลี ชัยเจริญ, 2557) ทฤษฎีในกลุ่มนี้ มีหลายทฤษฎี แต่ในที่นี่จะขอนำมากล่าวเพียง 3 ทฤษฎี ที่มีการเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษา ดังนี้

1. ทฤษฎีเกสตัลท์ (Gestalt Theory) แนวความคิดหลักของทฤษฎีเกสตัลท์ คือ ส่วนรวมมิใช่เป็นเพียงผลรวมของส่วนย่อย ส่วนรวมเป็นสิ่งที่มากกว่าผลรวมของส่วนย่อย ซึ่งกฎการเรียนรู้ของทฤษฎีนี้ สรุปได้ดังนี้ (Bigge, 1982, หน้า 190-202 อ้างถึงใน ทิศนา แขมมณี, 2551, หน้า 60-61)

1.1 การเรียนรู้ เป็นกระบวนการทางความคิด ซึ่งเป็นกระบวนการภายในตัวมนุษย์

1.2 บุคคลจะเรียนรู้จากสิ่งเร้าที่เป็นส่วนรวม ได้ดีกว่าส่วนย่อย

1.3 การเรียนรู้ เกิดขึ้นได้ 2 ลักษณะคือ 1) การรับรู้ (Perception) และ 2) การหยั่งเห็น (Insight)

1.4 กฎการจัดระเบียบการรับรู้ (perception) ของทฤษฎีเกสตัลท์มีดังนี้

1.4.1 กฎการรับรู้ส่วนรวมและส่วนย่อย (Law of pragnanz)

1.4.2 กฎแห่งความคล้ายคลึง (Law of similarity)

1.4.3 กฎแห่งความใกล้เคียง (Law of proximity)

1.4.4 กฎแห่งความสมบูรณ์ (Law of closure)

1.4.5 กฎแห่งความต่อเนื่อง

1.4.6 บุคคลมักมีความคงที่ในความหมายของสิ่งที่รับรู้ ตามความเป็นจริง

1.4.7 การรับรู้ของบุคคลอาจผิดพลาด บิดเบือนไปจากความเป็นจริงได้ เนื่องจากลักษณะของการจัดกลุ่มสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดการลวงตา

1.5 การเรียนรู้แบบหยั่งเห็น (Insight)

2. ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา (Intellectual development theory) ของเพียเจต์ (Piaget) (Piaget อ้างถึงใน ทิศนา แขมมณี, 2551, หน้า 64-65) ได้อธิบายว่า การเรียนรู้ของเด็กเป็นไปตามพัฒนาการทางสติปัญญา ซึ่งจะมีพัฒนาการไปตามวัยต่าง ๆ เป็นลำดับขั้น พัฒนาการเป็นสิ่งที่เป็นไปตามธรรมชาติ ไม่ควรที่จะเร่งเด็กให้ข้ามจากพัฒนาการขั้นหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่ง แต่การจัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ในช่วงที่เด็กกำลังจะพัฒนาไปสู่ขั้นที่สูงกว่า ซึ่งเพียเจต์เน้นความสำคัญของการเข้าใจธรรมชาติและพัฒนาการของเด็ก มากกว่ากระตุ้นเด็กให้มีพัฒนาการเร็วขึ้น ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ สรุปได้ ดังนี้

2.1 พัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคล เป็นไปตามวัยต่าง ๆ เป็นลำดับขั้น

2.2 ภาษาและกระบวนการคิดของเด็กแตกต่างจากผู้ใหญ่

2.3 กระบวนการทางสติปัญญามีลักษณะ ดังนี้

2.3.1 การซึมซับหรือการดูดซึม (Assimilation) เป็นกระบวนการทางสมองในการรับประสบการณ์ เรื่องราวและข้อมูลต่าง ๆ เข้ามาสะสมเก็บไว้ เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป

2.3.2 การปรับและจัดระบบ (Accommodation) คือ กระบวนการทางสมองในการปรับประสบการณ์เดิมและประสบการณ์ใหม่ ให้เข้าเป็นระบบ หรือเครือข่ายทางปัญญาที่ตนสามารถเข้าใจได้ เกิดเป็นโครงสร้างทางปัญญาใหม่ขึ้น

2.3.3 การเกิดความสมดุล (Equilibration) เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นจากขั้นของการปรับ หากการปรับเป็นไปอย่างผสมผสาน กลมกลืน ก็จะก่อให้เกิดสภาพที่มีความสมดุลขึ้น

หากบุคคลไม่สามารถปรับประสบการณ์ใหม่และประสบการณ์เดิมให้เข้ากันได้ ก็จะเกิดภาวะความไม่สมดุลขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดความขัดแย้งทางปัญญาขึ้นในตัวบุคคล

3. ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา (Intellectual development theory) ของบรุนเนอร์ (Bruner) (Bruner อ้างถึงใน ทิศนา แขมมณี, 2551, หน้า 66-67) เชื่อว่า มนุษย์เลือกที่จะรับรู้สิ่งที่ตนเองสนใจ และการเรียนรู้เกิดจากกระบวนการค้นพบด้วยตัวเอง (Discovery learning) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรุนเนอร์ สรุปได้ดังนี้

3.1 การจัดโครงสร้างของความรู้ให้มีความสัมพันธ์ และสอดคล้องกับพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก มีผลต่อการเรียนรู้ของเด็ก

3.2 การจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับระดับความพร้อมของผู้เรียน และสอดคล้องกับพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้เรียน จะช่วยให้การเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพ

3.3 การคิดแบบหยั่งรู้

3.4 แรงจูงใจภายใน เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้

3.5 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของมนุษย์ แบ่งได้เป็น 3 ขั้นใหญ่ ๆ คือ

3.5.1 ขั้นการเรียนรู้จากการกระทำ (Enactive stage)

3.5.2 ขั้นการเรียนรู้จากความคิด (Iconic stage)

3.5.3 ขั้นการเรียนรู้สัญลักษณ์และนามธรรม (Symbolic stage)

3.6 การเรียนรู้ เกิดขึ้นได้จากการที่คนเราสามารถสร้างความคิดรวบยอด หรือสามารถจัดประเภทของสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

3.7 การเรียนรู้ที่ได้ผลดีที่สุด คือ การให้ผู้เรียนค้นพบการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Discovery learning)

หลักการสอนตามกลุ่มพุทธินิยม (Cognitivism)

ทิศนา แขมมณี (2551, หน้า 62-68) ได้กล่าวถึงหลักการสอนตามกลุ่มพุทธินิยม (Cognitivism) ดังนี้

1. การส่งเสริมกระบวนการคิด เป็นสิ่งจำเป็นและสิ่งสำคัญ ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

2. การจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral curriculum) โดยจัดเนื้อหาความคิดรวบยอดและวิธีสอน ให้เหมาะสมกับขั้นพัฒนาการของผู้เรียน

3. การเปิดโอกาสส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์มาก ได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายและมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมมาก ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนดูดซึมข้อมูลเข้าสู่โครงสร้างทางสติปัญญา

ของผู้เรียน สามารถคิดแก้ปัญหาและคิดริเริ่มได้มากขึ้น และเกิดการเรียนรู้แบบหยั่งเห็นได้มากขึ้น นอกจากนี้ การจัดประสบการณ์ใหม่ให้มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีและง่ายขึ้น

4. กระบวนการค้นพบการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นกระบวนการที่ดี มีความหมายสำหรับผู้เรียน แล้วการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ค้นพบการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

5. การสร้างแรงจูงใจภายในให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เป็นสิ่งจำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียน

6. การจัดกลุ่มสิ่งเร้าที่เหมือนกัน หรือคล้ายคลึงกันไว้เป็นกลุ่มเดียวกัน และเสนอเนื้อหาให้มีความต่อเนื่องกัน จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี และรวดเร็ว

7. การสอน โดยการเสนอภาพรวมให้ผู้เรียนเห็นและเข้าใจก่อนการเสนอส่วนย่อย จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

กล่าวโดยสรุป กลุ่มพุทธินิยม (Cognitivism) เชื่อว่า การเรียนรู้ของมนุษย์ไม่ใช่เรื่องของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากกระบวนการตอบสนองต่อสิ่งเร้าเพียงเท่านั้น ซึ่งการเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสติปัญญาภายในของมนุษย์ ในการที่สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ตนเอง ดังนั้น ในการเรียนการสอนภาษาจีน สามารถนำหลักการสอนตามพฤติกรรมนิยมมา (Behaviorism) ไปประยุกต์ใช้ ดังนี้

1. ควรส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน ระหว่างการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน เช่น ครูสามารถถามคำถามที่เกี่ยวกับความหมายของบทเรียน หลังจากที่เรียนบทเรียนเสร็จ เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิด และตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาจีน

2. ควรจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral curriculum) เช่น ถ้าอยากจะสอนภาษาจีนที่เกี่ยวกับการซื้อของให้แก่นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 จะต้องจัดเนื้อหาและวิธีการที่ต่างกัน ซึ่งในจัดเนื้อหาให้แก่นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ควรเน้นคำศัพท์สิ่งของที่ประกอบด้วยรูปภาพเป็นหลัก แต่ในการจัดเนื้อหาให้แก่นักเรียนนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 จะเน้นประโยคการซื้อของที่สามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเป็นหลัก

3. ควรเปิดโอกาสส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์มาก เช่น ครูจัดสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ใกล้ชิดกับชีวิตประจำวัน เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสในการฝึกฝนการออกเสียงคำศัพท์ และการใช้ประโยคโดยการสนทนากับครูหรือเพื่อน ๆ ซึ่งระหว่างการจัดการเรียนการสอน ครูควรเป็นผู้ชี้แนะเพื่อให้นักเรียนนำความรู้ใหม่เชื่อมโยงกับความรู้เดิม

4. การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ควรจัดกระบวนการให้ผู้เรียนค้นพบการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม เพื่อทำโครงการเดียวกัน และให้นักเรียนศึกษาความรู้ด้วยตนเอง แล้วนำมานำเสนอหน้าชั้น

5. ควรแรงจูงใจภายในให้กับผู้เรียน เช่น ในการจัดการเรียนการสอนวันแรก ครูให้นักเรียนดูวิดีโอที่แนะนำประเทศจีน และวัฒนธรรมจีน ซึ่งอาจทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกชอบประเทศจีน และอยากจะเรียนภาษาจีนให้ได้

6. ควรจัดกลุ่มสิ่งเร้าที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันไว้เป็นกลุ่มเดียวกัน และเสนอเนื้อหาให้มีความต่อเนื่องกัน เช่น ถ้าครูตั้งจุดมุ่งหมายการจัดการเรียนรู้ภาษาจีน คือ ผู้เรียนมีทักษะการสื่อสารภาษาจีน ครูก็ต้องจัดกลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีนที่ใช้ในการสื่อสารชีวิตประจำวันด้วยการจัดลำดับจากง่ายไปยาก และแต่ละบทต้องต่อเนื่องกัน

7. การสอน โดยการเสนอภาพรวมให้ผู้เรียนเห็นและเข้าใจก่อนการเสนอส่วนย่อย เช่น ก่อนที่ครูจะสอนเรื่องการแนะนำตัว ต้องให้นักเรียนรู้ก่อนว่า บทที่จะเรียนเกี่ยวกับการแนะนำตัวและช่วยสร้างโครงสร้างในการแนะนำตัวให้กับนักเรียน เช่น ชื่อ อายุ สัญชาติ งานอดิเรก เป็นต้น

ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมนุษยนิยม (Humanism)

ทิศนา แขมมณี (2551, หน้า 69-70) ได้กล่าวว่า นักจิวิทยากลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) ให้ความสำคัญของความเป็นมนุษย์ และมองมนุษย์ว่า มีคุณค่า มีความดีงาน มีความสามารถ มีความต้องการ และมีแรงจูงใจภายในที่จะพัฒนาศักยภาพของตน ทฤษฎีในกลุ่มนี้ มีหลายทฤษฎี แต่ในที่นี้ จะขอนำมากล่าวทฤษฎีการเรียนรู้ของมาสโลว์ (Maslow, 1962) และทฤษฎีการเรียนรู้ของรอเจอร์ส (Rogers, 1969)

1. ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ของมาสโลว์ (Maslow, 1962)

1.1 มนุษย์ทุกคนมีความต้องการตามธรรมชาติเป็นลำดับขั้น ได้แก่ 1) ขั้นความต้องการทางร่างกาย (Physical need) 2) ขั้นความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety need) 3) ขั้นความต้องการความรัก (Love need) 4) ขั้นความต้องการยอมรับและการยกย่องจากสังคม (Esteem need) และ 5) ขั้นความต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ (Self-actualization) หากความต้องการขั้นพื้นฐานได้รับการตอบสนองอย่างพอเพียงสำหรับตนในแต่ละขั้น มนุษย์จะสามารถพัฒนาตนไปสู่ขั้นที่สูงขึ้น ความต้องการของมนุษย์ แสดงดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 ความต้องการของมนุษย์ของมาสโลว์

(Maslow, 1962 อ้างถึงใน สำนักพิมพ์หกเหลี่ยม, 2562)

1.2 มนุษย์มีความต้องการที่จะรู้จักตนเองและพัฒนาตนเอง ประสบการณ์ที่เรียกว่า “Peak experience” เป็นประสบการณ์ของบุคคลที่อยู่ในภาวะดื่มด่ำจากการรู้จักตนเอง ตรงตามสภาพความเป็นจริง มีลักษณะที่น่าตื่นเต้น เป็นความรู้สึกปีติ เป็นช่วงเวลาที่บุคคลเข้าใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างถ่องแท้ เป็นสภาพที่สมบูรณ์ มีลักษณะผสมผสานกลมกลืน เป็นช่วงเวลาแห่งการรู้จักตนเองอย่างแท้จริง บุคคลที่มีประสบการณ์เช่นนี้บ่อย ๆ จะสามารถพัฒนาตนไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

2. ทฤษฎีการเรียนรู้ของรอเจอร์ส (Rogers, 1969)

รอเจอร์ส (Rogers) เชื่อว่า มนุษย์จะสามารถพัฒนาตนเองได้ดี หากอยู่ในสภาพการณ์ที่ผ่อนคลายและเป็นอิสระ การจัดบรรยากาศการเรียนที่ผ่อนคลายและเอื้อต่อการเรียนรู้ (Supportive atmosphere) และเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered teaching) หลักการสอนตามกลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) มีรายละเอียดดังนี้

พรรณี ชูทัย เจนจิต (2550, หน้า 254) กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) มีข้อเสนอแนะว่า ควรให้เด็กมีสมรรถภาพทั้ง 3 ด้านไปพร้อม ๆ กัน คือ ด้านความรู้ ด้านอารมณ์ความรู้สึก และด้านทักษะ ซึ่งหมายความว่า ครูควรฝึกให้เด็กรู้จักคิด

รู้จัดใช้เหตุผล มีความชื่นชมหรือมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียน ท้ายที่สุด คือ ให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง

สุรางค์ โค้วตระกูล (2554, หน้า 370) ได้สรุปว่า หลักการสอนและวิธีการสอนตามกลุ่มมนุษยนิยม ได้เน้นความสำคัญของการเรียนรู้ด้านเจตพิสัย (Affective domain) ว่ามีความสำคัญเท่ากันหรือยิ่งกว่าการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive domain) บรรยากาศของห้องเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนมีความสำคัญมาก นักเรียนและครูต้องมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ห้องเรียนต้องมีความอบอุ่น ปราศจากการขู่เข็ญหรือทำโทษนักเรียนทางด้านจิตใจ ครูมีหน้าที่เอื้อการเรียนรู้ เป็นผู้ที่ยอมรับนักเรียนในฐานะที่เป็นปัจเจกบุคคล เข้าใจความรู้สึกของนักเรียนและเป็นที่พึ่งของนักเรียนทุกโอกาส วิธีสอนที่ใช้เป็นการสอนแบบ Open education โดยจัดประสบการณ์ให้มีความตื่นเต้น ท้าทายสติปัญญาของนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้สำรวจและค้นพบและเรียนรู้ และมีความสนุกในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นแรงเสริมภายใน ที่จะทำให้นักเรียนใฝ่หาความรู้ไปตลอดชีวิต

ทิศนา แขมมณี (2551, หน้า 70-71) กล่าวถึงหลักการสอนตามกลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) ไว้ ดังนี้

ก. การเข้าใจถึงความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ และตอบสนองความต้องการพื้นฐานที่เขาต้องการ ก่อนการจัดการเรียนการสอน จะสามารถช่วยเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลได้ และช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

ข. การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้อบอุ่น ปลอดภัย ไม่น่าหวาดกลัว น่าไว้วางใจ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

ค. ผู้เรียนแต่ละคนมีศักยภาพและแรงจูงใจที่จะพัฒนาตนเองอยู่แล้ว ครูจึงควรสอนแบบชี้แนะ (Non-directive) โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้นำทางในการเรียนรู้ของตน (Self-directed) และคอยช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนอย่างสะดวกจนบรรลุผล

ง. ในการจัดการเรียนการสอน ควรเน้นการเรียนรู้กระบวนการ (Process learning) เป็นสำคัญ เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือสำคัญที่บุคคลใช้ในการดำรงชีวิตและแสวงหาความรู้ต่อไป

จ. การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน รับผิดชอบร่วมกันในกระบวนการเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

ฉ. ในกระบวนการเรียนรู้ ควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ ความรู้ ทักษะ เจตคติและค่านิยมต่าง ๆ ของตน เข้ามาใช้ในการทำความเข้าใจสิ่งใหม่ ประสบการณ์ใหม่

กล่าวโดยสรุป กลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) จะคำนึงถึงความเป็นคนของบุคคล และคุณค่าของคนเป็นหลัก โดยจะมองธรรมชาติของมนุษย์ในลักษณะที่ว่า มนุษย์เกิดมาพร้อมกับความดีที่ติดตัวมาแต่กำเนิต มนุษย์เป็นผู้ที่มีอิสระ สามารถที่จะนำตนเองและพึ่งตนเองได้ เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ที่จะทำประโยชน์ให้สังคม มีอิสระเสรีภาพที่จะเลือกทำสิ่งต่าง ๆ ในการเรียนการสอนภาษาจีน สามารถนำหลักการสอนตามกลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) ไปประยุกต์ใช้ ดังนี้

1. ควรเข้าใจความต้องการพื้นฐานของนักเรียนในการเรียนภาษาจีน เช่น ครูสามารถถามนักเรียนว่า ทำไมเรียนภาษาจีน อยากจะนำภาษาจีนไปทำอะไรบ้าง นักเรียนบางคนอาจจะอยากไปเที่ยวเมืองจีน บางคนอาจจะอยากไปเรียนต่อที่จีน หรือบางคนอยากจะทำธุรกิระหว่างประเทศไทยกับประเทศจีน เป็นต้น แล้วครูแบ่งประเภทความต้องการพื้นฐานของนักเรียน และจัดเนื้อหาที่สอดคล้องกับความต้องการพื้นฐานของนักเรียน เพื่อเป็นแรงจูงใจให้กับนักเรียน

2. ควรจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้อบอุ่น ปลอดภัย ไม่น่าหวาดกลัว น่าไว้วางใจ เช่น ครูจะจัดห้องภาษาจีนให้มีสัญลักษณ์ของประเทศจีน เช่น หมีแพนด้า กำแพงเมืองจีน โคมไฟสีแดง เป็นต้น และจัดมุมหนังสือที่เกี่ยวกับภาษาจีนและประเทศจีน

4. ควรจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมโดยวิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ที่ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ได้คิด ค้นคว้า ได้ปฏิบัติและมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง ซึ่งครูผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นผู้ช่วย ผู้ให้คำแนะนำ หรือที่ปรึกษา

5. เน้นการเรียนรู้กระบวนการ (Process learning) เป็นสำคัญ ซึ่งกระบวนการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญที่ผู้เรียนใช้ในการดำรงชีวิตและแสวงหาความรู้ต่อไป ผู้สอนสามารถสอนให้ผู้เรียนใช้กลวิธีการเรียนรู้ภาษาจีน เพื่อเข้าใจ เรียนรู้และรักษาข้อมูลภาจีนด้วยตนเอง เช่น เมื่อนักเรียนมีเป้าหมายการเรียนรู้เพื่อจำคำศัพท์ภาษาจีนที่เกี่ยวข้องกับการถามเวลา ครูผู้สอนควรเป็นผู้ที่ชี้ทาง ซึ่งต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ยินคำศัพท์ภาษาจีนที่เกี่ยวข้องกับการถามเวลาบ่อย ๆ แล้วฝึกการออกเสียงคำศัพท์ พร้อมด้วยให้นักเรียนเข้าใจความหมายของแต่ละคำศัพท์ หลังจากนั้นจัดสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้นักเรียนได้นำคำศัพท์ไปใช้ แล้วก็ให้นักเรียนไปทำแบบฝึกหัดที่เกี่ยวข้องเพื่อทบทวนความรู้ ซึ่งครูผู้สอนต้องให้นักเรียนได้เรียนความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน พร้อมด้วยกลวิธีการเรียนรู้ที่ใช้ในการเรียนภาษาจีน เพื่อให้นักเรียนสามารถนำกลวิธีการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้ของตนเอง

3. ทฤษฎีการเรียนรู้คอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist)

ทฤษฎีคอนสตรักติวิสต์ (Constructivist) เป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยการสร้างความรู้ คำว่า “Construct” แปลว่า “สร้าง” ในที่นี้ หมายถึง การสร้างความรู้โดยผู้เรียน ทฤษฎีคอนสตรักติวิสต์

(Constructivist) ยังมีชื่ออีกชื่อหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (ทิศนา แขมมณี, 2551, หน้า 90)

อนุชา โสมาบุตร (2556) ได้กล่าวว่า ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เชื่อว่า การเรียนรู้ หรือการสร้างความรู้ เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในของผู้เรียน โดยที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้โดยการนำประสบการณ์ หรือสิ่งที่พบเห็นในสิ่งแวดล้อม หรือสารสนเทศใหม่ที่ได้รับ มาเชื่อมโยงกับความรู้ ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม มาสร้างเป็นความเข้าใจของตนเอง หรือเรียกว่า โครงสร้างทางปัญญา (Cognitive structure) หรือที่เรียกว่า สกีมา (Schema) ซึ่งนั่นคือ ความรู้ นั่นเอง อาจมิใช่เป็นเพียงการจดจำสารสนเทศมาเท่านั้น แต่จะประกอบด้วย โดยที่แต่ละบุคคลนำประสบการณ์เดิมหรือความรู้ความเข้าใจเดิมที่ตนเองมีมาก่อน มาสร้างเป็นความรู้ความเข้าใจที่มีความหมายของตนเองเกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ ซึ่งแต่ละบุคคลอาจสร้างความหมายที่แตกต่างกัน เพราะมีประสบการณ์หรือความรู้ความเข้าใจเดิมที่แตกต่างกัน

สุมาลี ชัยเจริญ (2557) กล่าวว่า ทฤษฎีคอนสตรักติวิสต์ (Constructivist theory) เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการสร้างมากกว่าการรับความรู้ หลักการสำคัญ คือ การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนลงมือกระทำในการสร้างความรู้ โดยมีรากฐานจากการศึกษาของนักจิตวิทยา และนักการศึกษา คือ เพียเจต์ (Piaget) ชาวสวิส และไวก๊อตสกี้ (Vygotsky) ชาวรัสเซีย แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ กลุ่มแนวคิดคอนสตรักติวิสต์เชิงปัญญา (Cognitive constructivism) และกลุ่มแนวคิดคอนสตรักติวิสต์เชิงสังคม (Social constructivism) โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ประเภทที่ 1 ทฤษฎีคอนสตรักติวิสต์ (Constructivist theory) เชิงปัญญา อาศัยรากฐานทางปรัชญา มาจากความพยายามที่จะเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ด้วยกระบวนการที่สามารถพิสูจน์อย่างมีเหตุผล แนวคิดนี้ นักจิตวิทยาพัฒนาการชาวสวิส คือ เพียเจต์ (Piaget) ทฤษฎีของเขาแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ช่วงอายุ (Ages) และลำดับขั้น (Stages) ทฤษฎีนี้เกี่ยวกับด้านพุทธิปัญญา หรือการรู้คิด (Cognitive abilities) ซึ่งได้ถูกนำมาเป็นพื้นฐานหลักสำหรับวิธีการทางเชิงปัญญา (Cognitive constructivism) ทางด้านการเรียนการสอนนั้น มีแนวคิดว่า มนุษย์ต้องสร้างความรู้ (Construct) ด้วยตนเอง โดยผ่านทางประสบการณ์ ซึ่งประสบการณ์เหล่านี้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างโครงสร้างปัญญา หรือเรียกว่า สกีมา (Schema) เมนทอลโมเดล (Mental model) ขึ้นภายในสกีมาเหล่านี้ สามารถเปลี่ยนแปลงได้ (Change) ขยาย (Enlarge) และเพิ่มความซับซ้อนขึ้นได้ โดยผ่านทางกระบวนการการดูดซึม (Assimilation) และการปรับโครงสร้างทางปัญญา (Accommodation) ดังนั้น สรุปแนวคิดของทฤษฎีคอนสตรักติวิสต์ (Constructivism) เชิงปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) คือ ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยประสบการณ์

ของตนเอง หรือความรู้เดิมที่ตนได้รับแล้ว นำมาสร้างเป็นข้อมูลใหม่ที่มีความหมาย หรือองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นของตนเองขึ้นมา

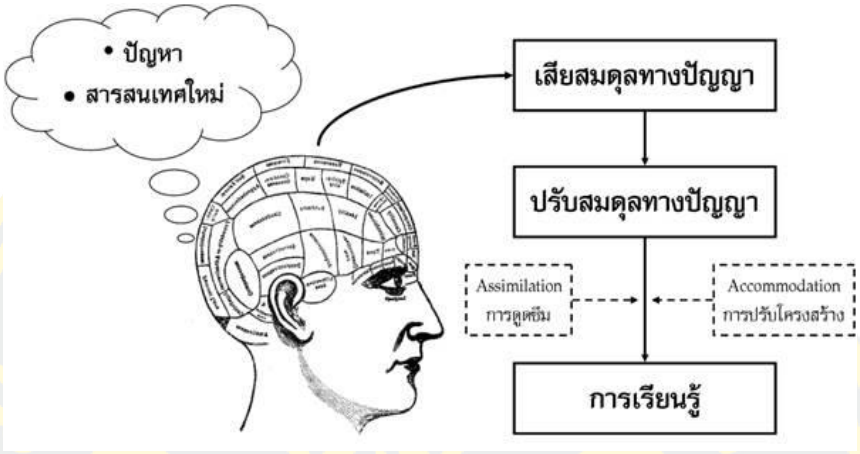

ภาพที่ 5 แนวคิดของกลุ่มคอนสตรัคติวิสต์เชิงปัญญา (อนุชา โสมาบุตร, 2556)

ประเภทที่ 2 ทฤษฎีคอนสตรักติวิสต์ (Constructivist theory) เชิงสังคม นักจิตวิทยาของกลุ่มพุทธิปัญญานิยมที่มีชื่อเสียงอีกส่วนหนึ่ง คือ ไวก๊อตสกี้ (Vygotsky) เป็นชาวรัสเซีย ซึ่งมีแนวคิดเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับเพียเจต์ (Piaget) แต่ไวก๊อตสกี้ (Vygotsky) เน้นเกี่ยวกับบริบทการเรียนรู้ทางสังคม (Social context learning) ซึ่งเชื่อว่า วัฒนธรรมจะเป็นเครื่องมือทางปัญญาที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาด้านพุทธิปัญญาของผู้เรียน โดยเชื่อว่า ผู้ใหญ่ หรือผู้ที่มีความอาวุโส เช่น พ่อ แม่ และครู เปรียบเสมือนท่อที่นำเครื่องมือวัฒนธรรมรวมทั้งภาษามาสู่ผู้เรียน เครื่องมือทางวัฒนธรรมเหล่านี้ ได้แก่ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม บริบททางสังคม และภาษา รวมถึงการเข้าถึงข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์

ดังนั้น สรุปแนวคิดของทฤษฎีคอนสตรักติวิสต์ (Constructivist theory) เชิงสังคมของไวก๊อตสกี้ (Vygotsky) คือ ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง และผู้สอนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ของผู้เรียน โดยการอำนวยความสะดวกในด้านการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการทำกิจกรรมที่ดึงศักยภาพทางด้านความคิดของผู้เรียนออกมาใช้เป็นฐานข้อมูลในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ของผู้เรียนเอง

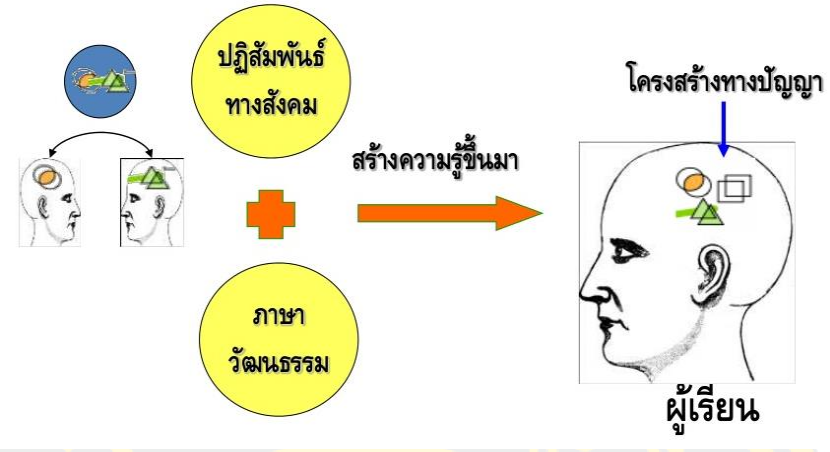

ภาพที่ 6 แนวคิดของกลุ่มคอนสตรัคติวิสต์เชิงสังคม (สุมาลี ชัยเจริญ, 2557)

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้คอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist) มีรายละเอียดดังนี้

Bednar, Cunningham, Duffy, and Perry (1991) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับเงื่อนไขการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของตามกลุ่มแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivism) อาจเกิดขึ้นได้ดังต่อไปนี้

1. การสร้างการเรียนรู้ (Learning constructed) ความรู้ต่าง ๆ จะถูกสร้างขึ้นด้วยตัวของผู้เรียนเอง จากประสบการณ์ โดยใช้ข้อมูลที่ได้รับมาใหม่ร่วมกับข้อมูล หรือความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว รวมทั้งประสบการณ์เดิม มาสร้างความหมายในการเรียนรู้ของตนเอง

2. การเรียนรู้เป็นผลที่เกิดจากการแปลความหมายตามประสบการณ์ของแต่ละคน (Interpretation personal) ซึ่งเป็นการแปลความหมายตามสภาพจริง

3. การเรียนรู้เกิดจากการลงมือกระทำ (Learning active) การที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำจะช่วยให้ผู้เรียนได้สร้างความหมายในสิ่งที่ตนเรียนรู้ ที่พัฒนาโดยอาศัยพื้นฐานจากประสบการณ์ตนเอง

4. การเรียนรู้ที่เกิดจากการร่วมมือ (Learning collaborative) ความหมายในการเรียนรู้เป็นการต่อรองจากแนวคิดที่หลากหลาย การพัฒนาความคิดรวบยอดของตนเองได้มาจากการร่วมแบ่งปันแนวคิดที่หลากหลายในกลุ่ม และในขณะเดียวกัน ก็ปรับเปลี่ยนการสร้างสิ่งที่แทนความรู้ในสมอง (Knowledge representation) ที่สนองตอบต่อแนวคิดที่หลากหลายนั้น หรืออาจกล่าวได้ว่าในขณะที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยการอภิปราย เสนอความคิดเห็นที่หลากหลายของแต่ละคน ผู้เรียนจะมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างความรู้ของตนด้วย และสร้างความหมายของตนเองขึ้นมาใหม่

5. การเรียนรู้ที่เหมาะสม (Learning situated) การเรียนรู้ควรเกิดขึ้นในสภาพจริง หรือต้องเหมาะสม หรือสะท้อนบริบทของสภาพจริง จะนำไปสู่การเชื่อมโยงความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

6. การทดสอบเชิงการบูรณาการ (Testing integrated) การทดสอบควรจะเป็นการบูรณาการเข้ากับภารกิจการเรียน (Task) ไม่ควรเป็นกิจกรรมที่แยกออกจากบริบทการเรียนรู้

นอกจากนี้ Jonassen (1992 อ้างถึงใน ทิศนา แขมมณี, 2551, หน้า 95-96) ยังได้กล่าวว่า การประเมินผลจำเป็นต้องมีลักษณะเป็น “Goal free evaluation” ซึ่งก็หมายถึงการประเมินตามจุดมุ่งหมายในลักษณะที่ยืดหยุ่นกันไปในแต่ละบุคคล หรืออาจใช้วิธีที่เรียกว่า “Socially negotiated goal” และการประเมินควรใช้วิธีหลากหลาย

กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีการเรียนรู้คอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist) เชื่อว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการสร้างมากกว่าการรับความรู้ ดังนั้น กลุ่มแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ จะมุ่งเน้นการสร้างความรู้ใหม่อย่างเหมาะสมของแต่ละบุคคล และเชื่อว่าสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญในการสร้างความหมายตามความเป็นจริง ดังนั้น สามารถนำหลักการสอนตามคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist) ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนภาษาจีน ดังนี้

1. ความรู้ต่าง ๆ จะถูกสร้างขึ้นด้วยตัวของผู้เรียนเอง โดยใช้ข้อมูลที่ได้รับมาใหม่ร่วมกับข้อมูล หรือความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว รวมทั้งประสบการณ์เดิมมาสร้างความหมายในการเรียนรู้ของตนเอง ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ต้องมีเป้าหมายเพื่อการสนับสนุนการสร้างมากกว่าความพยายามในการถ่ายทอดความรู้ ซึ่งครูต้องให้ผู้เรียนลงมือกระทำในการสร้างความรู้ (Actively construct) และได้มีประสบการณ์ใหม่ ๆ มากมายระหว่างการลงมือทำเอง มิใช่รับข้อมูลหรือสารสนเทศ และพยายามจดจำเท่านั้น (Passive receive)

2. ความสนใจและแรงจูงใจภายในของผู้เรียน เป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างความรู้ ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ครูควรใช้วิธีต่าง ๆ และจัดเนื้อหาที่ผู้เรียนอยากเรียน เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน และกระตุ้นแรงจูงใจภายในของผู้เรียน

3. สิ่งแวดล้อมมีความสำคัญในการสร้างความหมายตามความเป็นจริง ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ครูควรสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างความรู้ให้กับนักเรียน เช่น ครูควรใช้ภาษาจีนพูดคุยกับนักเรียนบ่อย ๆ ไม่ว่าจะเป็นระหว่างการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน หรือหลังเลิกเรียน

4. การเรียนรู้ที่เกิดจากการร่วมมือ (Learning collaborative) ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ครูควรจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีการร่วมมือกัน เช่น สนทนาคู่กัน ทำงานเป็นกลุ่ม

กระบวนการออกแบบการเรียนการสอนแบบ ADDIE Model

ADDIE Model เป็นแบบจำลองสำหรับการออกแบบและพัฒนานวัตกรรมสื่อการสอน ที่ได้รับความนิยมมานาน เนื่องจากเป็นรูปแบบที่ง่ายและมีขั้นตอนการลงมือปฏิบัติที่ชัดเจน สามารถนำไปใช้กับการออกแบบและการพัฒนาสื่อหลายรูปแบบ โดยเฉพาะการพัฒนานวัตกรรมสื่อการสอน เป็นแบบจำลองที่พัฒนาให้กับกองทัพของสหรัฐอเมริกาในปี พ.ศ. 2518 โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งรัฐฟลอริดา (Branson, Rayner, Cox, Furman, & King, 1975) ได้รับการพัฒนาโดยกองทัพของสหรัฐอเมริกามาอย่างต่อเนื่อง (Department of the Army, 2011) และถูกใช้งานอย่างกว้างขวางในสถานศึกษา เพื่อออกแบบการเรียนการสอน

ADDIE Model เป็นกระบวนการออกแบบการสอนที่อาศัยหลักการของวิธีการระบบ (System Approach) ซึ่งเป็นรูปแบบดั้งเดิมของการออกแบบการเรียนการสอน การออกแบบรูปแบบการสอน ส่วนมากในปัจจุบันเป็นลักษณะที่เปลี่ยนแปลงมาจาก ADDIE Model รูปแบบอื่น ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการสอนของดิคค์และคาเรย์ (Dick and Carey model) รูปแบบการสอนของเกอร์และอีลาย (Gerlach and Ely Model) หรือรูปแบบการสอนของซีลและกลาสโกว์ (Seels and Glasgow) สิ่งหนึ่งที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในการปรับปรุงรูปแบบ คือ การใช้ หรือเริ่มจากรูปแบบดั้งเดิม ซึ่งนี้เป็นแนวคิดที่ยอมรับกันมาอย่างต่อเนื่อง หรือเป็นข้อมูลสะท้อนที่ได้รับเพื่อการพัฒนารูปแบบ ในขณะที่วัสดุการสอนถูกสร้างขึ้น รูปแบบ ADDIE พยายามทำให้ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย โดยการเข้าใจปัญหาที่ต้องการแก้ไข

ทฤษฎีการเรียนรู้เป็นสิ่งที่มีบทบาทสำคัญในการออกแบบวัสดุ หรือสื่อการสอน ตัวอย่างเช่น ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพุทธินิยม (Cognitivism) ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) และทฤษฎีการเรียนรู้คอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist) ทฤษฎีเหล่านี้ ช่วยในการสร้างรูปแบบและกำหนดสื่อการสอน ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะออกแบบการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ และกระบวนการออกแบบการสอนแบบ ADDIE ซึ่งใน ADDIE Model แต่ละขั้นตอน จะมีผลลัพธ์ที่จะนำไปสู่ขั้นตอนต่อไป ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน (Branson et al., 1975) ดังนี้

1. ขั้นการวิเคราะห์ (Analysis)
2. ขั้นการออกแบบ (Design)
3. ขั้นการพัฒนา (Development)
4. ขั้นการทดลองใช้ (Implementation)
5. ขั้นการประเมินผล (Evaluation)

ธีรวดี ถังคบุตร (2552, หน้า 21-23) ได้กล่าวไว้ว่า การออกแบบการสอน หมายถึง กระบวนการพัฒนาโปรแกรมการสอน จากจุดเริ่มต้นจนถึงจุดสิ้นสุด มีแบบจำลองจำนวนมากที่นักออกแบบการสอนใช้สำรับตามความประสงค์ทางการสอนต่าง ๆ กระบวนการออกแบบการสอนแบบ ADDIE มีขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นวิเคราะห์ (Analyze) ขั้นวิเคราะห์เป็นพื้นฐานสำรับขั้นตอนการออกแบบขั้นตอนอื่น ๆ ในระหว่างขั้นตอนนี้ จะต้องกำหนดหรือระบุปัญหา สาเหตุของปัญหา และวินิจฉัยคำตอบต่อปัญหาที่เป็นไปได้ ขั้นวิเคราะห์ประกอบด้วยเทคนิคการวิจัยเฉพาะ เช่น การวิเคราะห์ความจำเป็น/ ความต้องการ (Need assessment) การวิเคราะห์งานและภารกิจ (Task and job analysis) ผลลัพธ์เหล่านี้ เป็นข้อมูลปัจจัยนำเข้าสำหรับขั้นตอนต่อไป

2. ขั้นออกแบบ (Design) ขั้นออกแบบเกี่ยวข้องกับการใช้ผลลัพธ์จากขั้นวิเคราะห์ทำการวางแผนกลยุทธ์สำหรับพัฒนาการสอน ในระหว่างขั้นตอนนี้ ต้องวางโครงร่างวิธีให้บรรลุเป้าหมายการสอน ซึ่งได้วินิจฉัยไว้ในขั้นวิเคราะห์ และขยายฐานการสอนให้กว้างขวางขึ้นไป องค์ประกอบบางประการของขั้นตอนการออกแบบ อาจจะประกอบด้วย การเขียนรายและเอียดเกี่ยวกับกลุ่มประชากรเป้าหมาย การวิเคราะห์การเรียน การเขียนวัตถุประสงค์และการทดสอบข้อทดสอบ การเลือกระบบการนำส่ง (Delivery system) และการลำดับขั้นตอนการสอน ผลลัพธ์ของขั้นตอนการออกแบบ จะเป็นข้อมูลปัจจัยนำเข้าของขั้นตอนพัฒนา

3. ขั้นพัฒนา (Develop) ขั้นพัฒนาสร้างขึ้นจากขั้นวิเคราะห์และขั้นออกแบบมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแผนการสอน ในระหว่างขั้นตอนนี้ จะต้องพัฒนาการสอน สื่อทั้งหมดที่จะใช้ในการสอน และการจัดทำเอกสารสนับสนุนบางประการ อาจจะประกอบด้วยฮาร์ดแวร์ (เช่น สถานการณ์จำลอง) และซอฟต์แวร์ (เช่น การสอนใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐาน)

4. ขั้นดำเนินการให้เป็นผล (Implement) ขั้นดำเนินการให้เป็นผล หมายถึง การนำส่งการสอนจริง ไม่ว่าจะเป็นการสอนในชั้นเรียน การสอนในห้องปฏิบัติการ หรือการสอนที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐาน ขั้นตอนนี้ จะต้องสนับสนุนความเข้าใจของผู้เรียนต่อวัสดุปัจจัย สนับสนุนให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์อย่างรอบรู้ และจะต้องได้หลักประกันการถ่ายโอนความรู้ของผู้เรียนจากสภาพแวดล้อมการสอนไปสู่งานต่าง ๆ ได้

5. ขั้นประเมินผล (Evaluate) ขั้นตอนนี้ทำการวัดผล ประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการสอน การประเมินผลจะต้องจัดให้มีขึ้นจริงตลอดกระบวนการออกแบบทั้งหมด กล่าวคือ ภายในขั้นตอน ระหว่างขั้นตอน และหลังการดำเนินการให้เป็นผล การประเมินผลอาจจะเป็นการประเมินผลเพื่อพัฒนา (Formative evaluation) หรือการประเมินผลรวม (Summative evaluation)

การประเมินผลเพื่อพัฒนา (Formative evaluation) เป็นการดำเนินการต่อเนื่องระหว่างและในระหว่างขั้นตอน จุดมุ่งหมายของการประเมินผลชนิดนี้ เพื่อทำการปรับปรุงการสอนก่อนที่จะดำเนินการระบบการสอนที่จัดทำขั้นสุดท้าย

การประเมินผลรวม (Summative evaluation) โดยปกติมักจะจัดขึ้นภายหลังระบบการสอนที่จัดทำขั้นสุดท้าย ได้รับการดำเนินการให้เป็นผลแล้ว การประเมินผลประเภทนี้ทำการประเมินประสิทธิผลทั้งหมดของการสอน ข้อมูลจากการประเมินผลรวม มักจะใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการสอน

กล่าวโดยสรุป การออกแบบการเรียนการสอนแบบ ADDIE เป็นรูปแบบการสอนที่ออกแบบขึ้นมาเพื่อใช้ในการออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน โดยอาศัยหลักของวิธีการระบบ (System approach) ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะออกแบบการสอนแบบผสมผสานตามกระบวนการของ ADDIE Model ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการวิเคราะห์ (Analysis) ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยศึกษาปัญหา สาเหตุของปัญหาและทางแก้ปัญหาของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน วิเคราะห์ผู้เรียน ความต้องการของนักเรียนในการเรียนภาษาจีน (Need assessment) วิเคราะห์เนื้อหา งานและภารกิจ (Task and job analysis) ในการเรียนการสอนภาษาจีน

2. ขั้นการออกแบบ (Design) ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ในขั้นที่ 1 มาออกแบบการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนพื้นฐานของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย กระบวนการสอน เนื้อหาการสอน กิจกรรมการสอนแบบผสมผสาน แผนการสอนแบบผสมผสาน บทเรียนออนไลน์ แบบแบบทดสอบหลังเรียน และแบบแบบประเมินทักษะ

3. ขั้นการพัฒนา (Development) ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยสร้างและผลิตสื่อวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ต้องใช้ในการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนพื้นฐานของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน บทเรียนออนไลน์ แบบทดสอบหลังเรียน และแบบประเมินทักษะ

4. ขั้นการทดลองใช้ (Implementation) ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจักการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนพื้นฐานในสถานการณ์จริงให้กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

5. ขั้นการประเมินผล (Evaluation) ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยประเมินผลด้วย 2 ช่องทาง ได้แก่ การประเมินเพื่อการปรับปรุงและการประเมินเพื่อการตัดสิน ซึ่งการประเมินเพื่อการปรับปรุงเป็นการประเมินระหว่างเรียน เพื่อนำผลการประเมินไปปรับแก้ไขกิจกรรม วิธีการสอน ขั้นตอนการสอน ฯลฯ การประเมินเพื่อการตัดสิ เป็นกระบวนที่ตัดสินเกรดของผู้เรียน และดูความก้าวหน้า

ทางการเรียนของผู้เรียน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะประเมินหาประสิทธิภาพด้วย $E_1/ E_2 = 80/ 80$ ซึ่งสามารถทำได้ โดยการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนทั้งหมดที่ได้จากแบบฝึกหัดและใบงานของแต่ละเรื่อง และคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนทั้งหมดที่ได้จากแบบทดสอบและแบบประเมินแต่ละหน่วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

วไลภรณ์ สุทธา (2557) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบจำลองการเรียนการสอนคหกรรมศาสตร์โดยใช้การเรียนแบบผสมผสาน สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล แบบจำลองที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน 2) ความพร้อมของผู้เรียน 3) ความพร้อมของผู้สอน 4) กำหนดแผนการสอนรายวิชา 5) ออกแบบและพัฒนาสื่อบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ 6) ความพร้อมของสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน 7) ดำเนินการเรียนการสอนโดยใช้การเรียนแบบผสมผสาน 8) กิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอน และ 9) ติดตามและประเมินผล ซึ่งจากองค์ประกอบแบบจำลองข้างต้นส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยการทดสอบและระดับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่เรียนด้วยแบบจำลองการเรียนการสอนคหกรรมศาสตร์โดยใช้การเรียนแบบผสมผสาน มีความพึงพอใจในระดับมาก

นุจรี บุรีรัตน (2561) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ตามแนวเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในระดับอุดมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ตามแนวเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1) ส่วนการนำเข้า ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์รายวิชา วิเคราะห์เนื้อหา และวิเคราะห์ผู้เรียนให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน 2) ส่วนการประมวลผล กระบวนการเรียนการสอนด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุปและขั้นประเมินผล 3) ส่วนการแสดงผลลัพธ์ ซึ่งจากกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานข้างต้น ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก

ไพบูลย์ ฉัตรชมชื่น (2559) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนแบบผสมผสานด้วยการเรียนแบบรู้จริงและการใช้ปัญหาเป็นหลัก เพื่อเสริมสร้างความสามารถ

การตัดสินใจด้านความปลอดภัย สำหรับนักศึกษาหลักสูตรการบินระดับปริญญาบัณฑิต ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ระยะ ได้แก่ 1) ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ระดับผู้บริหาร เกี่ยวกับการเรียนแบบผสมผสานด้วยการเรียนแบบรู้จริงและการใช้ปัญหาเป็นหลักเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถการตัดสินใจด้านความปลอดภัย 2) สร้างรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานฯ 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนแบบผสมผสานกับกลุ่มตัวอย่าง 4) รับรองรูปแบบการเรียน แบบผสมผสานโดยผู้ทรงคุณวุฒิ องค์ประกอบของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) อาจารย์ 2) นักศึกษาหลักสูตรการบิน 3) สมาชิกทีมฝึกปฏิบัติการตัดสินใจ 4) เนื้อหาความรู้ ด้านการบิน 5) กรณีศึกษาสำหรับนำเสนอปัญหา และ 6) เทคโนโลยีสำหรับการฝึกปฏิบัติ แบบเผชิญหน้าและออนไลน์ ขั้นตอนของรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานที่พัฒนามี 8 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นแนะนำขั้นตอนการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยอาจารย์ 2) ขั้นนักศึกษาทดสอบ บุคลิกภาพด้วยแบบวัด 16 PF Test 3) ขั้นนักศึกษาเข้ารับการวินิจฉัยความรู้พื้นฐานก่อนเรียน 4) ขั้นนักศึกษาเรียนซ่อมเสริม 5) ขั้นนักศึกษาเรียนเนื้อหาตามโมดูลในชั้นเรียนและออนไลน์ 6) ขั้นนักศึกษาฝึกความสามารถในการตัดสินใจ 7) ขั้นนักศึกษาทดสอบความรู้ และ 8) ขั้นนักศึกษา ทดสอบความสามารถด้านการตัดสินใจ ซึ่งจากวิธีการดำเนินการวิจัยและองค์ประกอบของรูปแบบ ข้างต้น ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความสามารถในการตัดสินใจด้านความปลอดภัยหลังเรียน สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และนักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนความสามารถ ในการตัดสินด้านความปลอดภัยหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Nellman (2008) ได้ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานในรายวิชา ชีววิทยาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะการควบคุมตนเองไม่มีความสัมพันธ์ กับความเข้าใจในเนื้อหา หรือทักษะการแก้ปัญหา 2) ผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอน แบบผสมผสาน มีความเข้าใจในเนื้อหาและมีทักษะการแก้ปัญหาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) 3) ผู้เรียนมีปฏิกิริยาเชิงบวกต่อกับรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน 4) ผู้เรียน แนะนำว่า ควรจะนำรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานมาใช้ในการเรียนให้มากขึ้น

Dequn (2013) ได้ศึกษาการประยุกต์ใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมบนแพลตฟอร์ม การสอนเครือข่ายของมหาวิทยาลัย ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยที่มีผลกระทบสำคัญต่อ การปฏิบัติการเรียนการสอนแบบผสมผสานมีดังนี้ 1.1) ความสามารถด้านเทคโนโลยีการศึกษา ของครู 1.2) การออกแบบเนื้อหาหลักสูตรออนไลน์ 1.3) Navigation ของการเรียนหลักสูตร ออนไลน์ 1.4) การออกแบบและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ 1.5) การปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ครูและนักเรียนแบบทันที 1.6) การรู้สารสนเทศของนักเรียน 1.7) การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ออนไลน์ของนักเรียน และ 1.8) การยอมรับของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนรู้ออนไลน์

2) กลยุทธ์การดำเนินการเรียนรู้แบบผสมผสานบนพื้นฐานของแพลตฟอร์มการสอนเครือข่ายวิทยาลัย ได้แก่ 2.1) การเสริมสร้างการฝึกอบรมครูออนไลน์ 2.2) ให้ความสำคัญในการออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบผสม 2.3) เสริมสร้างการออกแบบและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสม 2.4) ให้การติวและการสนับสนุนการเรียนรู้ออนไลน์ 2.5) เคลียร์มาตรการแรงจูงใจของโรงเรียนและนโยบายในการพัฒนาการสอนออนไลน์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีน

อดิเรก นวลศรี (2015) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนด้วยวิธีตอบสนองด้วยท่าทาง TPR ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคูยาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ซึ่งการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีตอบสนองด้วยท่าทาง TPR ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีทักษะการสื่อสารภาษาจีนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกรายทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน พบว่า ทุกทักษะมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนรู้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ด้วยวิธีตอบสนองด้วยท่าทาง TPR โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

นำโชค บุตรน้ำเพ็ชร (2019) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ (ESPPE Model) ที่พัฒนาขึ้นมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์ประกอบเชิงหลักการและวัตถุประสงค์ 2) องค์ประกอบเชิงกระบวนการ และ 3) องค์ประกอบเชิงเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ องค์ประกอบเชิงกระบวนการ ประกอบด้วยขั้นการสอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเข้าสู่บทเรียน (E: Engage) 2) ขั้นการเรียนการสอน (S: Study) 3) ขั้นฝึกตามแบบ (P: Structured Practice) 4) ขั้นฝึกอิสระ (P: Independent practice) และ 5) ขั้นประเมินและสรุปผลการเรียน (E & F: Evaluation of performance and feedback) ซึ่งจากองค์ประกอบรูปแบบข้างต้น ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนหลังเรียนโดยใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

เมิ่งหลัน หลัว และจิระพร ชะโน (2018) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการสื่อความหมายและเจตคติต่อการเรียนภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้ภาษาที่เน้นภาระงานเป็นฐาน ผลการวิจัย พบว่า ผู้วิจัยได้กำหนดวงรอบของการปฏิบัติการ ทั้งหมด 3 วงรอบ แต่ละวงรอบประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การปฏิบัติตามแผน 3) การสังเกตผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามแผน 4) การสะท้อนผล และ

ผู้วิจัยได้นำกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาที่เน้นภาระงานเป็นฐาน มาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการสื่อความหมายภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) Pre-task 2) Task cycle และ 3) Language focus ซึ่งจากขั้นตอนการปฏิบัติการสอนข้างต้น ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการสื่อความหมายภาษาจีนด้านการฟัง การอ่านและการเขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความสามารถในการสื่อความหมายภาษาจีนด้านการพูดอยู่ในระดับดี และมีเจตคติต่อการเรียนภาษาจีนอยู่ในระดับมาก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนแบบผสมผสานสำหรับภาษาจีน

Ping (2016) ได้ศึกษาการออกแบบรูปแบบการสอนแบบผสมผสานสำหรับภาษาจีนแบบ Comprehensive course ผลการศึกษา พบว่า 1) หลักการในการออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานสำหรับภาษาจีนแบบ Comprehensive course ได้แก่ 1.1) การสร้างสภาพแวดล้อมประสบการณ์นักเรียนที่เหมาะสม 1.2) ตอบสนองความต้องการของการเรียนรู้อิสระและการเรียนรู้ส่วนบุคคลของนักเรียน 1.3) จัดหาแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายให้นักเรียน 1.4) การจัดกลุ่มแบบไดนามิก (Dynamic groupings) 2) กลยุทธ์ในการดำเนินการรูปแบบการสอนแบบผสมผสานสำหรับภาษาจีนแบบ Comprehensive อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ 2.1) ให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมครูและส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู 2.2) การพัฒนาความสามารถด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองและความสามารถในการเรียนรู้ร่วมกันของนักเรียน และส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักเรียน และ 2.3) ดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณและให้ความสำคัญกับข้อเสนอแนะเกี่ยวการเรียนรู้แบบผสมผสาน

Zijuan and Qiang (2019) ได้ศึกษารูปแบบการสอนแบบผสมผสาน สำหรับการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ การนำหลักสูตร HSK (การสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน) เป็นกรณีศึกษา ผลการศึกษา พบว่า การสอนแบบผสมผสานเหมาะสำหรับการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ เมื่อเทียบกับการสอนแบบดั้งเดิมที่ห้องเรียน การสอนแบบผสมผสานมีข้อดีหลายประการ เช่น สามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนได้มากขึ้นในห้องเรียนแบบดั้งเดิม ครูจะอำนวยความต้องการของนักเรียนที่มีระดับภาษาที่แตกต่างได้ยาก แต่การสอนแบบผสมผสาน สามารถดำเนินการ “การสอนแบบรายบุคคล” ได้อย่างเต็มที่ และเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง ในขณะเดียวกัน ครูก็สามารถสอนตามหลักการการสอนภาษา “การบรรยายน้อย แต่การปฏิบัติมากขึ้น” ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

กระบวนการของรูปแบบการสอนแบบผสมผสาน สำหรับการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ขั้นการเรียนรู้แบบออนไลน์ ได้แก่ 1) นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองโดยการดูวีดิโอ 2) การทำภารกิจที่ครูสั่งไว้ 3) สรุปปัญหาที่เจอระหว่างการเรียน และ 4) การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อแก้ปัญหาที่พบ

2. ขั้นการสอนแบบเผชิญหน้าในห้อง ได้แก่ 1) การแบ่งกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกันและทำภารกิจร่วมกัน 2) การให้คำชี้แนะระหว่างการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม 3) การอธิบายเพื่อแก้ไขข้อสงสัยของแต่ละกลุ่ม 4) การสรุปการสอน และ 5) การให้ข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งเป็นขั้นที่ให้กำลังใจนักเรียนและการทบทวนเนื้อหา

3. ขั้นการประเมิน ได้แก่ 1) การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีการทดสอบ และ 2) การประเมินการสอน

Xiuchun (2019) ได้วิเคราะห์รูปแบบการสอนแบบผสมผสาน SPOC ของภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศในยุคหลัง MOOC พบว่า รูปแบบการสอนแบบผสมผสาน SPOC (Small private online course) ได้รวมข้อดีของการสอนแบบดั้งเดิมและการสอนแบบออนไลน์เข้าด้วยกัน เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปลี่ยนการสอนที่ครูบรรยายแบบพูดคนเดียวในห้องเรียนเป็นการสอนที่สร้างปฏิสัมพันธ์ส่วนบุคคลระหว่างครูและนักเรียน ทำให้นักเรียนเป็นผู้เข้าร่วมหลักในห้องเรียน ซึ่งรูปแบบการสอนแบบผสมผสาน SPOC ของภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศประกอบด้วยกระบวนการและกิจกรรม ดังนี้

1. ขั้นการเรียนรู้ออนไลน์ด้วยวิธี PBL (Problem-based learning) ได้แก่ 1) การสั่งภารกิจเรียนออนไลน์ ซึ่งประกอบด้วย การชมวีดิโอการสอน การอ่านข้อความตามลิงค์ต่าง ๆ การทดสอบออนไลน์ การตอบคำถามออนไลน์ เป็นต้น 2) ครูจัดเนื้อหาเป็นหลายบท และอัพโหลดแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาแต่ละบทของ MOOC ขึ้นไปในแพลตฟอร์ม SPOC ซึ่งแต่ละบทประกอบด้วยแบบทดสอบอยู่ท้ายบท และ 3) นักเรียนเรียนรู้ออนไลน์ผ่านแพลตฟอร์ม SPOC ซึ่งนักเรียนต้องทำภารกิจของแต่ละบทให้เสร็จสิ้น ถึงจะได้รับโครงสร้างความรู้ที่ครูส่งมาทางออนไลน์

2. ขั้นการเสริมทักษะแบบเผชิญหน้าด้วยวิธี TBL (Task-based learning) ได้แก่ 1) การแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม เพื่อเรียนรู้และแก้ปัญหาร่วมกัน 2) การอภิปรายกันเป็นกลุ่มเกี่ยวกับคำถามที่นักเรียนเจอในการเรียนออนไลน์ 3) ครูอธิบายและตอบคำถามที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ และ 4) การขยายความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียน

Wenyang (2019) ได้ศึกษารูปแบบการสอนแบบผสมออนไลน์และออฟไลน์ตามทฤษฎี OBE (Outcome based education) การนำหลักสูตรภาษาจีนสำหรับนักศึกษาต่างชาติของ

มหาวิทยาลัยการแพทย์หนิงเซี่ยเป็นกรณีศึกษา พบว่า รูปแบบการสอนแบบผสมออนไลน์และออฟไลน์ตามตามทฤษฎี OBE สามารถเพิ่มแรงจูงใจให้กับนักศึกษาต่างชาติในการเรียนภาษาจีน พัฒนานิสัยการเรียนที่ดีและความสามารถในการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาต่างชาติ รวมถึงพัฒนาทักษะการแก้ไขปัญหาที่ต้องการสื่อสารและการประสานงานด้วยภาษาจีน ซึ่งรูปแบบการสอนแบบผสมออนไลน์และออฟไลน์ตามตามทฤษฎี OBE ประกอบด้วยกระบวนการและกิจกรรมดังนี้

1. ขั้นตอนก่อนการเรียน เป็นขั้นที่สร้างกลุ่มเรียนภาษาจีนด้วย QQ หรือ Wechat เพื่อให้นักเรียนทราบเนื้อหาการเรียน ตารางเรียน เกณฑ์การประเมิน และตารางการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น

2. ขั้นการเตรียมแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ ได้แก่ 1) ครูสร้างวีดิโอการสอนด้วย Powerpoint และเอกสารต่าง ๆ ที่ประกอบในการสอน 2) การเลือกแพลตฟอร์มที่เรียนภาษาจีนออนไลน์ เพื่อให้นักเรียนสามารถเข้ามาเรียนออนไลน์และสะท้อนคำถามผ่านแพลตฟอร์ม

3. ขั้นการเรียนรู้แบบออนไลน์ ได้แก่ 1) นักเรียนดูวีดิโอการสอน และเรียนตามการนำเสนอเนื้อหาของครูใน Powerpoint ศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง และอภิปรายกับเพื่อน ๆ เพื่อแก้ปัญหาในการเรียนออนไลน์ 2) นักเรียนเขียนคำถามที่ยังไม่เข้าใจผ่านแพลตฟอร์มการเรียนภาษาจีน และ 3) ครูจัดเนื้อหาที่สอนออฟไลน์และวิธีการสอนตามคำถามที่นักเรียนสะท้อนในแพลตฟอร์ม

4. ขั้นการสอนแบบออฟไลน์ ได้แก่ 1) ครูนำเสนอเนื้อหาความรู้ที่สำคัญ 2) นักเรียนอภิปรายกัน 3) การแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมกัน 4) การปฏิบัตินอกห้อง และ 5) การสอบปลายภาค

5. ขั้นการตั้งเกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย การประเมินออนไลน์และการประเมินออฟไลน์

Jianghui (2020) ได้วิจัยเกี่ยวกับกลไกโต้ตอบของการสอนออนไลน์และการสอนออฟไลน์สำหรับภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ ภายใต้รูปแบบ SPOC พบว่า การใช้วิธีการเรียนรู้แบบผสมผสาน SPOC ในการสอนภาษาจีน ทำให้นักเรียนมีความสามารถด้านการฟัง การพูด และการเขียนดีกว่าเรียนแบบดั้งเดิมในห้องเรียน ซึ่งนักวิจัยได้สรุปกลไกโต้ตอบการสอนออนไลน์และการสอนออฟไลน์สำหรับภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ ภายใต้รูปแบบ SPOC ดังนี้

1. ขั้นการเรียนออนไลน์ ได้แก่ 1) การดูวีดิโอการสอนออนไลน์ 2) การทดสอบออนไลน์ และ 3) การจดคำถามที่เจอในการเรียนออนไลน์ลงในสมุด

2. ขั้นการเรียนออฟไลน์ ได้แก่ 1) ครูสรุปผลการเรียนรู้ออนไลน์ของนักเรียน 2) ครูนำเสนอเนื้อหาสำคัญ และเนื้อหาที่นักเรียนมีคำถามในการเรียนออนไลน์ 3) การฝึกฝน

(ถ้าเป็นการสอนองค์ประกอบทางภาษาจีน หรือทักษะการพูดภาษาจีน) ซึ่งจะให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดต่าง ๆ เช่น การสะกดพินอิน การฝึกรูปประโยค การจับคู่คำ เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสในการแสดงออก 4) การทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม (ถ้าเป็นการสอนความสามารถในการสื่อสารภาษาจีน หรือการสอนวัฒนธรรมจีน) ซึ่งจะให้นักเรียนอภิปรายในกลุ่มและแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีน หลังจากนั้นแสดงผลงานกลุ่มหน้าห้อง 5) การสรุปการสอนและทบทวนเนื้อหา 6) การสั่งงานสำหรับการสอนครั้งต่อไป

3. ขั้นการทบทวนหลังเรียน ได้แก่ 1) นักเรียนทำการบ้านผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อทบทวนความรู้ที่เรียน 2) ครูตรวจการบ้านนักเรียน และแก้ไขให้นักเรียนทีละคน 3) นักเรียนที่ยังมีข้อสงสัยเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน สามารถดูวีดิโอการสอนซ้ำ ๆ 4) นักเรียนสามารถอภิปรายกันผ่านเว็บบอร์ด หรือกลุ่ม QQ เพื่อแก้ข้อสงสัย

4. ขั้นการประเมินการสอน

Gaoxiang Li (2020) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาแบบจำลองการสอนแบบผสมผสานสำหรับการติว HSK ตาม SPOC พบว่า รูปแบบการสอนแบบผสมผสาน ช่วยให้เกิดการเรียนรู้แบบรายบุคคลสำหรับนักเรียน สามารถพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาในสถานการณ์แบบโต้ตอบ นักเรียนสามารถเข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้ที่อุดมสมบูรณ์ง่ายขึ้น และตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลายของนักเรียนมากขึ้น เพิ่มแรงจูงใจและประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ซึ่งแบบจำลองการสอนแบบผสมผสานสำหรับการติว HSK ตาม SPOC มีกระบวนการ ดังนี้

1. ขั้นการเตรียม ได้แก่ 1) ครูตั้งจุดหมุ่งหมายการเรียนการสอน วิเคราะห์งานและการเรียนการสอน รวมถึงการเขียนรายละเอียดความคืบหน้าของการสอนในแต่ละช่วง แบ่งเนื้อหาการสอนเป็นหน่วย เพื่อจัดเนื้อหาสอนออนไลน์และจัดกิจกรรมปฏิบัติออฟไลน์ 2) การเตรียมแหล่งข้อมูลการสอนออนไลน์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นวีดิโอการสอนที่ครูหาจากเน็ต หรือเป็นวีดิโอการสอนที่ครูสร้างขึ้นเอง 3) การเตรียมแบบทดสอบออนไลน์ต่าง ๆ และ 4) การพัฒนาแพลตฟอร์มการสอนออนไลน์ ซึ่งครูต้องเลือกแพลตฟอร์มการสอนออนไลน์ก่อน แล้วอัพโหลดทรัพยากรการเรียนรู้ต่าง ๆ เข้าไปในแพลตฟอร์มการสอนออนไลน์ตามหมวดหมู่

2. ขั้นการเรียนรู้ออนไลน์ ได้แก่ 1) ครูโพสต์งานเรียนออนไลน์ในแพลตฟอร์ม และเปิดให้เข้ามาเรียนออนไลน์ในแพลตฟอร์ม 2) นักเรียนเรียนรู้ออนไลน์ และ 3) นักเรียนร่วมกันอภิปรายออนไลน์ ทำการบ้านออนไลน์และทำแบบทดสอบออนไลน์

3. การจัดการเรียนการสอนออฟไลน์ ได้แก่ 1) ครูออกแบบการเรียนการสอนแบบออฟไลน์ตามข้อมูลการเรียนออนไลน์ของนักเรียน 2) การเรียนในห้องเรียน ซึ่งครูจะแก้ไข

ปัญหาที่นักเรียนเจอในการเรียนรู้ออนไลน์และนำเสนอเนื้อหาสำคัญ ทบทวนความรู้ที่เรียนออนไลน์ และจัดกิจกรรมการสอนตามภารกิจที่หลากหลาย และ 3) ครูสรุปการสอน และให้ข้อมูลย้อนกลับ

ในการวิจัย เรื่อง การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำการเรียนรู้แบบปกติและการเรียนรู้แบบออนไลน์มาผสมผสานกัน และพัฒนาเป็นการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เนื่องจากจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่า ผลของการจัดการเรียนการสอนแบบผสมสานสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถของนักเรียนในแต่ละระดับ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนแบบผสมผสาน และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนภาษาจีน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาการสอนที่ผสมการเรียนแบบปกติและการเรียนรู้แบบออนไลน์ เพื่อเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ตามความต้องการของตนเอง และพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนในด้านการออกเสียงภาษาจีน ด้านการฟังและการพูดภาษาจีน รวมถึงด้านการอ่านและการเขียนภาษาจีนด้วย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการวิจัยและพัฒนา แบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาเกี่ยวกับการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (Research) ซึ่งแบ่งลำดับขั้นออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาองค์ความรู้หรือเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้อง
2. การสำรวจและประเมินความต้องการของการสอนแบบผสมผสานฯ

ระยะที่ 2 การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (Construction) ผู้วิจัยได้พัฒนาตามกระบวนการของ ADDIE Model (Branson et al., 1975) ซึ่งแบ่งลำดับขั้นออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ (Analysis)
2. การออกแบบ (Design)
3. การพัฒนา (Development)
4. การนำไปใช้ (Implementation)
5. การประเมินผล (Evaluation)

ระยะที่ 1 การศึกษาเกี่ยวกับการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (Research)

การศึกษาองค์ความรู้หรือเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการสอนแบบผสมผสาน
2. เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีสอนและข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการสอนภาษาจีน
3. เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับทักษะการสื่อสารภาษาจีน และแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนไทย

4. เพื่อศึกษาทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้

5. เพื่อศึกษากระบวนการออกแบบการเรียนการสอนแบบ ADDIE Model

รายละเอียดในการดำเนินงาน

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ประกอบด้วย องค์ประกอบ แนวคิด ทฤษฎี สัดส่วน การจัดกิจกรรม องค์ประกอบและขั้นตอนการสอนแบบผสมผสาน รวมถึงแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนออนไลน์ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในออกแบบการสอนแบบผสมผสาน กำหนดเครื่องมือ สื่อการเรียนการสอน และทรัพยากรต่าง ๆ ที่ใช้ในการสนับสนุนการจัดกิจกรรม

1.1 จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ต้องรวมกิจกรรมทั้งในชั้นเรียนและกิจกรรมออนไลน์ ซึ่งควรมีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์อย่างน้อย 25 เปอร์เซ็นต์ และไม่มากกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ ผู้ที่ออกแบบและกำหนดกิจกรรมต้องมีการวิเคราะห์สภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน และให้ผู้เรียนมีการติดต่อสื่อสารและทำงานร่วมกัน มีความรู้ ทักษะและพฤติกรรม หรือเจตคติที่ดีในการเรียนรู้

1.2 จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน พบว่า องค์ประกอบที่สำคัญและมีความเกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีน ประกอบด้วย 1) การเรียนการสอนแบบปกติ 2) การเรียนการสอนผ่านระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ (Course management system: CMS/ Learning management system: LMS/ Learning content management system: LCMS) 3) การเรียนแบบเหตุการณ์สด (Live e-learning) 4) การร่วมมือ (Collaboration) และ 5) การประเมิน (Assessment)

1.3 จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการสอนแบบผสมผสานสำหรับการเรียนการสอนภาษาจีนจากนักวิจัยต่าง ๆ พบว่า การสอนแบบผสมผสาน ส่วนมากแบ่งเป็นการเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งสองกระบวนการนี้มีขั้นตอนย่อยประกอบอยู่ด้วยหลายขั้นตอนตามการออกแบบของแต่ละคน สามารถสรุปตามตารางดังนี้

ตารางที่ 4 ตารางสรุปกระบวนการสอนแบบผสมผสานของนักวิจัยต่าง ๆ

ชื่อนักวิจัยและชื่อเรื่อง	กระบวนการสอนแบบผสมผสาน
Ping (2016) การออกแบบรูปแบบการสอนแบบผสมผสาน สำหรับหลักสูตรภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร 基于混合学习的汉语综合课教学模式设计	1. ขั้นการเรียนรู้แบบออนไลน์ นักเรียนเรียนรู้ด้วนตนเองตามเนื้อหาที่ครูอัพโหลดขึ้นในแพลตฟอร์ม 2. ขั้นการสอนในห้อง 2.1 การตรวจผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง 2.2 แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่มตามผลการตรวจ 2.3 ครูแบ่งห้องเป็น 3 เขต และให้นักเรียน 3 กลุ่มนั้นอยู่ในกลุ่มละเขต 2.4 การทำกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน 2.5 การสรุปและทบทวนเนื้อหา 2.6 การสั่งการบ้าน
Zijuan and Qiang (2019) การศึกษารูปแบบการสอนแบบผสมผสาน สำหรับการสอนภาษาจีนในฐานภาษาต่างประเทศ-การนำหลักสูตร HSK เป็นกรณีศึกษา 基于混合学习的对外汉语教学模式探索 —以 HSK课程为例	1. ขั้นการเรียนรู้แบบออนไลน์ 1.1 นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองโดยการดูวีดิโอ 1.2 การทำภารกิจที่ครูสั่งไว้ 1.3 สรุปปัญหาที่เจอระหว่างการเรียน 1.4 การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อแก้ปัญหาที่พบ 2. ขั้นการสอนแบบปกติในห้อง 2.1 การแบ่งกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกันและทำภารกิจร่วมกัน 2.2 การให้คำชี้แนะระหว่างการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม 2.3 การอธิบายเพื่อแก้ไขข้อสงสัยของแต่ละกลุ่ม 2.4 การสรุปการสอน 2.5 การให้ข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งเป็นขั้นที่ให้กำลังใจนักเรียนและการทบทวนเนื้อหา 3. ขั้นการประเมิน 3.1 การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีการทดสอบ 3.2 การประเมินการสอน

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ชื่อนักวิจัยและชื่อเรื่อง	กระบวนการสอนแบบผสมผสาน
Xiuchun (2019) การวิเคราะห์รูปแบบการสอนแบบผสมผสาน SPOC ของภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศในยุคหลัง MOOC 后“MOOC”时代对外汉语 SPOC 混合教学模式探析	1. ขั้นการเรียนรู้ออนไลน์ด้วยวิธี PBL (Problem-based learning) 1.1 การสั่งภารกิจเรียนออนไลน์ ซึ่งประกอบด้วย การชมวีดิโอการสอน การอ่านข้อความตามลิงค์ต่าง ๆ การทดสอบออนไลน์ การตอบคำถามออนไลน์ เป็นต้น 1.2 ครูจัดเนื้อหาเป็นหลายบท และอัพโหลดแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาแต่ละบทของ MOOC ขึ้นไปในแพลตฟอร์ม SPOC ซึ่งแต่ละบท ประกอบด้วยแบบทดสอบอยู่ท้ายบท 1.3 นักเรียนเรียนรู้ออนไลน์ผ่านแพลตฟอร์ม SPOC ซึ่งนักเรียนต้องทำภารกิจของแต่ละบทให้เสร็จสิ้นถึงจะได้รับโครงสร้างความรู้ที่ครูส่งมาทางออนไลน์ 2. ขั้นการเสริมทักษะแบบปกติด้วยวิธี TBL (Task-based learning) 2.1 การแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกันและแก้ปัญหาร่วมกัน 2.2 การอภิปรายกันเป็นกลุ่มเกี่ยวกับคำถามที่นักเรียนเจอในการเรียนออนไลน์ 2.3 ครูอธิบายและตอบคำถามที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ 2.4 การขยายความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียน
Wenyang (2019) การศึกษารูปแบบการสอนแบบผสมออนไลน์และออฟไลน์ตามทฤษฎี OBE-การนำหลักสูตรภาษาจีนสำหรับนักศึกษาต่างชาติของมหาวิทยาลัยการแพทย์หนิงเซี่ย	1. ขั้นตอนก่อนการเรียน 1.1 การสร้างกลุ่มเรียนภาษาจีนด้วย QQ หรือ Wechat เพื่อให้นักเรียนทราบเนื้อหาการเรียน ตารางเรียน เกณฑ์การประเมิน และตารางการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น 2. ขั้นการเตรียมแหล่งเรียนรู้ออนไลน์

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ชื่อนักวิจัยและชื่อเรื่อง	กระบวนการสอนแบบผสมผสาน
เป็นกรณีศึกษา (OBE :Outcome-Based Education) 基于 OBE 理论的线上线下混合教学模式探究—以宁夏医科大学留学生汉语课程为例	2.1 ครูสร้างวีดิโอการสอนด้วย Powerpoint และเอกสารต่าง ๆ ที่ประกอบในการสอน 2.2 การเลือกแพลตฟอร์มที่เรียนภาษาจีนออนไลน์เพื่อให้นักเรียนสามารถเข้ามาเรียนออนไลน์และสะท้อนคำถามผ่านแพลตฟอร์ม 3. ขั้นการเรียนรู้แบบออนไลน์ 3.1 นักเรียนดูวีดิโอการสอน และเรียนตามการนำเสนอเนื้อหาของครูใน Powerpoint ศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง และอภิปรายกับเพื่อน ๆ เพื่อแก้ปัญหาในการเรียนออนไลน์ 3.2 นักเรียนเขียนคำถามที่ยังไม่เข้าใจผ่านแพลตฟอร์มการเรียนภาษาจีน 3.3 ครูจัดเนื้อหาที่สอนออฟไลน์และวิธีการสอนตามคำถามที่นักเรียนสะท้อนในแพลตฟอร์ม 4. ขั้นการสอนแบบออฟไลน์ 4.1 ครูนำเสนอเนื้อหาความรู้ที่สำคัญ 4.2 นักเรียนอภิปรายกัน 4.3 การแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมกัน 4.4 การปฏิบัตินอกห้อง 4.5 การสอบปลายภาค 5. ขั้นการตั้งเกณฑ์การประเมิน 5.1 การประเมินออนไลน์ 5.2 การประเมินออฟไลน์
Jianghui (2020) Research on the Interactive Mechanism of Online and Offline Teaching of TCFL under SPOC Mode	1. ขั้นการเรียนออนไลน์ 1.1 การดูวีดิโอการสอนออนไลน์ 1.2 การทดสอบออนไลน์ 1.3 การจดคำถามที่เจอในการเรียนออนไลน์ลงในสมุด

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ชื่อนักวิจัยและชื่อเรื่อง	กระบวนการสอนแบบผสมผสาน
SPOC 模式下对外汉语线上教学与线下教学互动机制研究	2. ขั้นการเรียนออฟไลน์ 2.1 ครูสรุปผลการเรียนรู้ออนไลน์ของนักเรียน 2.2 ครูนำเสนอเนื้อหาสำคัญ และเนื้อหาที่นักเรียนมีคำถามในการเรียนออนไลน์ 2.3 การฝึกฝน (ถ้าเป็นการสอน องค์ประกอบทางภาษาจีน หรือทักษะการพูดภาษาจีน) ซึ่งจะให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดต่าง ๆ เช่น การสะกดพินอิน การฝึกรูปประโยค การจับคู่คำ เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสในการแสดงออก 2.4 การทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม (ถ้าเป็นการสอนความสามารถในการสื่อสารภาษาจีน หรือการสอนวัฒนธรรมจีน) ซึ่งจะให้นักเรียนอภิปรายในกลุ่มและแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีน หลังจากนั้นแสดงผลงานกลุ่มหน้าห้อง 2.5 การสรุปการสอนและทบทวนเนื้อหา 2.6 การสั่งงานสำหรับการสอนครั้งต่อไป 3. ขั้นการทบทวนหลังเรียน 3.1 นักเรียนทำการบ้านผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อทบทวนความรู้ที่เรียน 3.2 ครูตรวจการบ้านนักเรียน และแก้ไขให้นักเรียนทีละคน 3.3 นักเรียนที่ยังมีข้อสงสัยเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนสามารถดูวีดิโอการสอนซ้ำ ๆ 3.4 นักเรียนสามารถอภิปรายกันผ่านเว็บบอร์ด หรือกลุ่ม QQ เพื่อแก้ข้อสงสัย 4. การประเมินการสอน

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ชื่อนักวิจัยและชื่อเรื่อง	กระบวนการสอนแบบผสมผสาน
Gaoxiang (2020) Construction of Mixed Online and Offline Teaching Model for HSK Based on SPOC 基于 SPOC 的 HSK 线上线下混合教学辅导模式的构建	1.ขั้นการเตรียม 1.1 ครูตั้งจุดหมุ่งหมายการเรียนการสอน วิเคราะห์งานและการเรียนการสอน รวมถึงการเขียนรายละเอียดความคืบหน้าของการสอนในแต่ละช่วง แบ่งเนื้อหาการสอนเป็นหน่วย เพื่อจัดเนื้อหาสอนออนไลน์และจัดกิจกรรมปฏิบัติออฟไลน์ 1.2 การเตรียมแหล่งข้อมูลการสอนออนไลน์ต่าง ๆ เป็นวีดิโอการสอนจากเน็ต/ ที่ครูสร้างขึ้น 1.3 การเตรียมแบบทดสอบออนไลน์ต่าง ๆ 1.4 การพัฒนาแพลตฟอร์มการสอนออนไลน์ ซึ่งครูต้องเลือกแพลตฟอร์มการสอนออนไลน์ก่อนแล้วอัพโหลดทรัพยากรการเรียนรู้ต่าง ๆ เข้าไปในแพลตฟอร์มการสอนออนไลน์ตามหมวดหมู่ 2. ขั้นการเรียนรู้ออนไลน์ 2.1 ครูโพสต์งานเรียนออนไลน์ในแพลตฟอร์ม และเปิดให้เข้ามาเรียนออนไลน์ในแพลตฟอร์ม 2.2 นักเรียนเรียนรู้ออนไลน์ 2.3 นักเรียนร่วมกันอภิปรายออนไลน์ ทำการบ้านออนไลน์และทำแบบทดสอบออนไลน์ 3. การจัดการเรียนการสอนออฟไลน์ 3.1 ครูออกแบบการเรียนการสอนแบบออฟไลน์ตามข้อมูลการเรียนออนไลน์ของนักเรียน 3.2 การเรียนในห้องเรียน ซึ่งครูจะแก้ไขปัญหาที่นักเรียนเจอในการเรียนรู้ออนไลน์ และนำเสนอเนื้อหาสำคัญ ทบทวนความรู้ที่เรียนออนไลน์ และจัดกิจกรรมการสอนตามภารกิจที่หลากหลาย 3.3 ครูสรุปการสอน และให้ข้อมูลย้อนกลับ

2. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีสอนที่เกี่ยวกับการสอนภาษาจีน และข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดลักษณะเนื้อหา แบบทดสอบ แบบฝึกหัด ทรัพยากร เครื่องมือ และวิธีการสอนในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

2.1 จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีสอนที่เกี่ยวกับการสอนภาษาจีน พบว่า หลักการในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ แบ่งได้เป็น 2 แนวทาง ได้แก่ 1) การสอนควรมีการพัฒนาทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนควบคู่กันไป 2) การสอนควรตามหลักการ “การสอนฟังพูดก่อน แล้วค่อยตามด้วยอ่านเขียน” (先语后文) ซึ่งการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ครูผู้สอนจะยึดตามหลักการใด จะต้องพิจารณาก่อนว่า ความสามารถทางด้านภาษาจีนของผู้เรียนอยู่ในระดับใด ปัญหาของผู้เรียนในการเรียนภาษาจีนมีอะไรบ้าง และคุณลักษณะของผู้เรียนเป็นอย่างไร ไม่ว่าครูผู้สอนจะสอนตามหลักการใด ก็ควรยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนมีโอกาสในการฝึกฝนและสัมผัสกับภาษาจีนบ่อย ๆ เน้นการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้เรียน ครูผู้สอนต้องเลือกรูปแบบ/ วิธี/ เทคนิค/ กิจกรรมที่สอดคล้องกับผู้เรียนและเนื้อหาภาษาจีนที่จะสอนในชั้นเรียน เน้นการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียน เพื่อให้ความรู้ทางภาษา (การออกเสียงภาษาจีน คำศัพท์ภาษาจีน ไวยากรณ์ โครงสร้างภาษา ตัวอักษรจีน) ของผู้เรียนกลายเป็นทักษะในการสื่อสาร (การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน) และสามารถนำภาษาที่ได้เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีนในสาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร ได้แก่ 1) เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล 2) มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ 3) นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

3. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับทักษะการสื่อสารภาษาจีน และแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนไทย

3.1 จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับทักษะการสื่อสารภาษาจีน พบว่า ทักษะการสื่อสารภาษาจีนในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนเป็นทักษะสำคัญสำรับผู้เรียน ซึ่งการฟังและการอ่านเป็นทักษะการรับสาร ส่วนการพูดและการเขียนเป็นทักษะ

การส่งสาร ในการสอนทักษะการฟัง ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญในการพัฒนาทักษะการฟังของผู้เรียน และฝึกให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่ฟัง ซึ่งอาจต้องฝึกการฟังคำเดี่ยวก่อน แล้วค่อย ๆ ขยายเป็นประโยค และบทสนทนา ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพูด ครูควรให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนอย่างเพียงพอ มีกิจกรรมหลากหลาย และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนพูดสนทนา โต้ตอบ หรือแสดงความคิดเห็นของตนเองด้วยภาษาจีน ในการฝึกทักษะการอ่าน ครูผู้สอนควรสอนให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่เรียน และสอนให้มีกลวิธีในการอ่าน เพื่อที่ผู้เรียนจะได้นำไปใช้ในชีวิตจริง โดยต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียนที่ตนเองอ่าน และสามารถสืบค้นความรู้ใหม่ด้วยทักษะการอ่าน ในการพัฒนาทักษะการเขียน ครูผู้สอนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการเขียนอย่างต่อเนื่อง เลือกชนิดของสารกิจกรรม ตลอดจนสื่อต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับความต้องการวัย และความสนใจของผู้เรียนด้วย เนื่องจากการเขียนเป็นเรื่องที่ยากสำรับผู้เรียน ครูผู้สอนควรใช้วิธีหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนกล้าเขียนและชอบเขียน

3.2 จากการศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนไทย พบว่า ปัญหาหลัก คือ นักเรียนขาดทักษะการสื่อสารภาษาจีนด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยเฉพาะการพูด ปัญหารองลงมา คือ ขาดความสามารถด้านการใช้จริง ไม่สามารถจับใจความในการสื่อสาร และไม่สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ปัญหาสุดท้าย คือ ออกเสียงภาษาจีนไม่ถูกต้อง ขาดความมั่นใจในการพูดภาษาจีน เนื่องจากการฟังและการพูดเป็นทักษะที่มีปัญหามากที่สุดของนักเรียน

ดังนั้น เมื่อรวมผลการศึกษาในข้อที่ 2 และ ข้อที่ 3 ที่กล่าวไว้ข้างต้น ผู้วิจัยจึงตัดสินใจยึดหลักการ “การสอนฟังพูดก่อน แล้วค่อยตามด้วยอ่านเขียน” (先语后文) ในการพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เนื่องจากหลักการนี้ สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนและปัญหาหลักของนักเรียนไทย ซึ่งผู้วิจัยแบ่งทักษะการสื่อสารขั้นพื้นฐานของภาษาจีนเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) การออกเสียงภาษาจีน 2) การฟังและการพูด 3) การอ่านและการเขียน เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของผู้เรียน และให้นักเรียนสามารถนำภาษาจีนที่เรียนแล้ว ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ศึกษาทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ และหลักการสอนตามทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ต่าง ๆ จากการศึกษาทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ และหลักการสอนตามทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ของกลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) กลุ่มพุทธินิยม (Cognitivism) กลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) และทฤษฎีการเรียนรู้คอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist) พบว่า หลักการสอนตามทฤษฎี 4 ทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้นนี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้หมด แต่เนื่องจาก

การเรียนการสอนในบริบทจริง เป็นการใช้ทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ในลักษณะผสมผสานทฤษฎีและผสมผสานวิธี (Multi-theory and multi-method) ซึ่งการเลือกใช้ ก็เป็นไปตามปัจจัย ทั้งในด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เป็นเป้าหมาย ลักษณะของเนื้อหาความรู้และวิธีการวัดประเมิน เนื่องจากทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ของกลุ่มพุทธินิยม (Cognitivism) และทฤษฎีการเรียนรู้คอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist) เป็นทฤษฎีที่เชื่อว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสติปัญญาภายในของมนุษย์ในการที่สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่มากกว่าผลของการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองที่กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) เชื่อไว้ ดังนั้น จะเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียน เนื่องจากทักษะการสื่อสารภาษาจีน ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียน ไม่ใช่แค่กระบวนการให้นักเรียนตอบสนองจากสิ่งเร้าซ้ำ ๆ อย่างง่าย ๆ แบบนี้ แต่เป็นกระบวนที่ต้องให้ผู้เรียนคิดค้นพบด้วยตนเอง ลงมือกระทำ มีการร่วมมือกัน และมีโอกาสในการเจอประสบการณ์ใหม่ ๆ มากมาย เพื่อนำประสบการณ์ใหม่เชื่อมโยงกับประสบการณ์เก่า และสร้างความรู้ใหม่ขึ้นมา ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ จะเน้นทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ของกลุ่มพุทธินิยม (Cognitivism) และทฤษฎีการเรียนรู้คอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist) เป็นหลักในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียน และบางครั้งจะผสมผสานทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ของกลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) และกลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) เข้ามาด้วยกัน เพื่อฝึกฝนทักษะภาษาจีนและปรับพฤติกรรมหรือเจตคติของผู้เรียน

5. ศึกษากระบวนการออกแบบการเรียนการสอนแบบ ADDIE Model จากการศึกษากระบวนการออกแบบการเรียนการสอนแบบ ADDIE Model พบว่า การออกแบบการเรียนการสอนแบบ ADDIE เป็นรูปแบบการสอนที่ออกแบบขึ้น เพื่อใช้ในการออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน โดยอาศัยหลักของวิธีการระบบ (System approach) ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยออกแบบการสอนแบบผสมผสานตามขั้นตอนของ ADDIE Model 5 ขั้นตอนดังนี้ 1) ขั้นการวิเคราะห์ (Analysis) 2) ขั้นการออกแบบ (Design) 3) ขั้นการพัฒนา (Development) 4) ขั้นการทดลองใช้ (Implementation) และ 5) ขั้นการประเมินผล (Evaluation)

การสำรวจและประเมินความต้องการของการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาที่เกี่ยวกับการสอนภาษาจีน และความคิดเห็นความต้องการ และข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบการสอนแบบผสมผสาน และเพื่อให้การสอน

แบบผสมผสานที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน และตรงกับความต้องการของครูผู้สอนและผู้เรียน

วิธีการเก็บข้อมูล

1. สัมภาษณ์ไม่เป็นทางการสำหรับครู เพื่อสัมภาษณ์สภาพปัจจุบัน ปัญหาที่พบในการสอนภาษาจีน ความคิดเห็น ความต้องการ และข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา การเรียนการสอนแบบผสมผสาน และทักษะการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

2. สัมภาษณ์ไม่เป็นทางการสำหรับนักเรียน เพื่อสอบถามเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ด้านต่าง ๆ เช่น ทักษะการสื่อสารภาษาจีน ประสบการณ์ในการใช้ภาษาจีนสภาพระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่บ้าน ทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน หรือแท็บเล็ต ทักษะและประสบการณ์ในการใช้งานเว็บไซต์ทั่วไป รวมถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสรุปจากการสัมภาษณ์ โดยสรุปเป็นภาพรวมเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคในการสอนและปัญหาการเรียนของผู้เรียน โดยมีผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. การขาดแคลนครูผู้สอน ซึ่งโรงเรียนมีครูประจำที่สอนภาษาจีนแค่ 2 คน แต่นักเรียนที่เรียนภาษาจีน มีตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

2. ครูผู้สอนขาดวิธีการสอน ซึ่งครูเน้นการท่องจำ การอ่าน และคัดเขียนในการเรียนภาษาจีน ทำให้นักเรียนเบื่อการเรียนและขาดทักษะการฟังและการพูดภาษาจีน นักเรียนเรียนแล้วก็ยังฟังไม่ออก พูดไม่ออก และไม่สามารถนำเรื่องที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นทำให้นักเรียนสูญเสียความสนใจต่อการเรียนภาษาจีน

3. นักเรียนขาดพื้นฐานภาษาจีนและทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน ซึ่งนักเรียนส่วนมากยังสะกด Pinyin ไม่เป็น ไม่สามารถสื่อสารภาษาจีนด้วยคำศัพท์หรือประโยคง่าย ๆ

4. เวลาเรียนไม่พอ โรงเรียนจัดภาษาจีนเป็นวิชาเลือกในทุกช่วงชั้น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเปิดเป็นสาระเพิ่มเติม ซึ่งมีการเรียนภาษาจีน 2 คาบต่อสัปดาห์ ซึ่งเวลาเรียนในห้องเรียนน้อยเกินไป เนื่องจากแต่ละห้องมีนักเรียนมาก ครูไม่สามารถฝึกฝนทักษะทางภาษาจีนให้กับทุกคนได้ในเวลาที่จำกัด ดังนั้น ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียน

5. นักเรียนมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน หรือแท็บเล็ต และสามารถเข้าถึงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่บ้านได้

ระยะที่ 2 การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (Construction)

การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นครั้งนี้ ผู้วิจัยพัฒนาการสอนดังกล่าว ตามหลักการ ADDIE Model เนื่องจาก ADDIE Model มีกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ และมีขั้นตอนการพัฒนาที่ชัดเจน ซึ่งแบ่งลำดับขั้นการดำเนินการวิจัยออกเป็น 5 ขั้นตอน ประกอบด้วยขั้นตอนการวิเคราะห์ (Analysis) การออกแบบ (Design) การพัฒนา (Development) การนำไปใช้ (Implementation) และการประเมินผล (Evaluation)

ขั้นการวิเคราะห์ (Analysis)

ขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากขั้นตอนการสำรวจและประเมินความต้องการของการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มาวิเคราะห์ 3 ด้าน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัญหา

1.1 การขาดแคลนครูผู้สอน ซึ่งโรงเรียนมีครูประจำที่สอนภาษาจีนแค่ 2 คน แต่นักเรียนที่เรียนภาษาจีน มีตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1.2 ครูผู้สอนขาดวิธีการสอน เน้นการท่องจำ การอ่าน และคัดเขียนในการเรียนภาษาจีน ซึ่งทำให้นักเรียนเบื่อการเรียนและขาดทักษะการฟังและการพูดภาษาจีน นักเรียนเรียนแล้วก็ยังฟังไม่ออก พูดไม่ออก และไม่สามารถนำเรื่องที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นทำให้นักเรียนสูญเสียความสนใจต่อการเรียนภาษาจีน

1.3 เวลาเรียนไม่พอ ในโรงเรียนภาษาจีนจัดเป็นวิชาเลือกในทุกช่วงชั้น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเปิดเป็นสาระเพิ่มเติม ซึ่งมีการเรียนภาษาจีน 2 คาบต่อสัปดาห์ ซึ่งเวลาเรียนในห้องเรียนน้อยเกินไป เนื่องจากแต่ละห้องมีนักเรียนมาก ครูไม่สามารถฝึกฝนทักษะทางภาษาจีนให้กับทุกคนได้ในเวลาที่จำกัด ดังนั้น ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียน

2. การวิเคราะห์ผู้เรียน

2.1 นักเรียนขาดพื้นฐานภาษาจีนและทักษะการสื่อสารภาษาจีน ซึ่งนักเรียนส่วนมากยังสะกด Pinyin ไม่เป็น ไม่สามารถสื่อสารภาษาจีนด้วยคำศัพท์ หรือประโยคง่าย ๆ

2.2 นักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีน ไม่มีความกระตือรือร้นต่อการเรียนภาษาจีน เกิดความเบื่อหน่ายและไม่สนใจการเรียนในชั้นเรียน

2.3 จำนวนนักเรียนต่อห้องมากเกินไป ครูผู้สอนไม่สามารถฝึกทักษะการสื่อสารภาษาจีนให้กับทุกคนในเวลาที่จำกัด

2.4 นักเรียนมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน หรือแท็บเล็ต และสามารถเข้าถึงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่บ้านได้

3. การวิเคราะห์เนื้อหา

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และหนังสือตำรารายวิชาภาษาจีนของโรงเรียนบ้านสวนอุดมวิทยา เพื่อนำเนื้อหาที่ได้มาสร้างเป็นบทเรียนออนไลน์ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาตามทักษะการสื่อสารภาษาจีนเป็น 3 หน่วยการเรียนรู้ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 เนื้อหาการพัฒนาการสอนแบบผสมผสาน

หน่อยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้
หน่อยที่ 1 การออกเสียงภาษาจีน (Pinyin)	1. ปูพื้นฐานการออกเสียง Pinyin ของนักเรียน 2. มีความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของพินอิน 3. รู้วิธีการสะกดพินอินและสามารถสะกดพินอินได้ถูกต้อง 4. ออกเสียงพินอินได้ถูกต้องและชัดเจน
หน่อยที่ 2 การฟังและการพูด	1. เข้าใจคำศัพท์ที่ใช้ในการทักทาย การถามชื่อและนามสกุล การถามสัญชาติ การถามทุกข์สุข การถามเกี่ยวกับครอบครัว การถามราคาและการสั่งอาหาร 2. ฟังคำศัพท์หรือประโยคที่เกี่ยวกับเรื่อง การทักทาย การถามชื่อและนามสกุล การถามสัญชาติ การถามทุกข์สุข การถามเกี่ยวกับครอบครัว การถามราคาและการสั่งอาหารออก 3. พูดสนทนาเกี่ยวกับ เรื่อง การทักทาย การถามชื่อและนามสกุล การถามสัญชาติ การถามทุกข์สุข การถามเกี่ยวกับครอบครัว การถามราคาและการสั่งอาหารได้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

หน่อยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้
หน่อยที่ 3 การอ่านและการเขียน	1. อ่านคำศัพท์หรือประโยคที่เกี่ยวกับการแนะนำตนเอง การแนะนำครอบครัว และการแนะนำเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน 2. เขียนตัวอักษรง่าย ๆ ที่ได้เรียนมา และตัวเลขภาษาจีนได้

จากผลการวิเคราะห์ปัญหา ผู้เรียน และเนื้อหาที่กล่าวไว้ข้างต้น ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของการนำเนื้อหาทั้ง 3 หน่วย มารวบรวมไว้เป็นบทเรียนออนไลน์ ผสมผสานกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา และเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนรู้ภาษาจีน พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นการออกแบบ (Design)

ขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากระยะที่ 1 และขั้นตอนการวิเคราะห์มาออกแบบการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนี้

1. การออกแบบกระบวนการสอน ผู้วิจัยนำผลที่สรุปเกี่ยวกับกระบวนการสอนแบบผสมผสานของนักวิจัยต่าง ๆ มาออกแบบกระบวนการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์กระบวนการจัดการการสอนแบบผสมผสาน

กระบวนการสอน	1	2	3	4	5	6
แบบออนไลน์						
1. ศึกษาปัญหาด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การดูวีดิโอการสอน	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. ทำภารกิจต่าง ๆ เช่น แบบฝึกหัด/ แบบทดสอบ	✓	✓		✓	✓	✓
3. สรุปปัญหาที่เจอระหว่างเรียน			✓	✓		✓
4. ค้นคว้าเพิ่มเติม			✓			✓
5. แลกเปลี่ยนเรียนรู้/ สะท้อนปัญหาในกลุ่ม	✓		✓		✓	✓

ตารางที่ 6 (ต่อ)

กระบวนการสอน	1	2	3	4	5	6
แบบปกติ						
1. ทบทวนความรู้เดิม					✓	✓
2. สะท้อนผลการเรียนรู้ออนไลน์				✓	✓	✓
3. เสนอสาระสำคัญเนื้อหา/ ขยายความรู้เพิ่มเติม		✓	✓	✓	✓	✓
4. ฝึกฝนให้ชำนาญ				✓		✓
5. แบ่งกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้/ ทำภารกิจ/ อภิปราย	✓	✓	✓	✓		✓
6. ครูให้คำชี้แนะ/ อธิบาย/ ตอบคำถามนักเรียน	✓	✓		✓	✓	✓
7. ให้ข้อมูลย้อนกลับ	✓				✓	✓
8. ปฏิบัตินอกห้อง			✓			
9. ทบทวนเนื้อหา/ สรุปการสอน	✓			✓	✓	✓

หมายเหตุ กำหนดหมายเลขแทนนักวิจัยแต่ละท่าน ดังนี้

1. Zijuan and Qiang (2019)
2. นักวิจัย Xiuchun Shang (2019)
3. นักวิจัย Wenyang (2019)
4. นักวิจัย Jianghui Zhang (2020)
5. นักวิจัย Gaoxiang (2020)
6. ผู้วิจัย

2. การออกแบบเนื้อหาการสอน ผู้วิจัยนำผลการสรุปของการวิเคราะห์เนื้อหามาออกแบบเนื้อหาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การออกแบบเนื้อหาการสอนแบบผสมผสาน

หน่อยการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้
1. การออกเสียงภาษาจีน	1. องค์ประกอบของพินอิน	1. แยกแยะพยัญชนะที่ออกเสียงใกล้เคียงกันได้และสามารถออกเสียงพยัญชนะให้ถูกต้องและชัดเจน 2. แยกแยะสระที่ออกเสียงใกล้เคียงกันได้และสามารถออกเสียงสระให้ถูกต้องและชัดเจน 3. ออกเสียงวรรณยุกต์ให้ถูกต้องและชัดเจนได้
	2. วิธีการสะกดพินอิน	1. เข้าใจกฎการสะกดพินอินและกฎการเขียนพินอิน 2. สะกดพินอินได้ถูกต้องตามกฎการออกเสียงพินอิน 3. เขียนพินอินได้ถูกต้องตามกฎการเขียนพินอิน
2. การฟังและการพูด	3. สวัสดีค่ะ ฉันชื่อมณี	1. เข้าใจคำศัพท์ที่ใช้ในการทักทาย การถามชื่อและนามสกุล การถามสัญชาติ และการถามทุกข์สุข 2. มีทักษะการฟังและการพูดใน เรื่อง การทักทาย การถามชื่อและนามสกุล การถามสัญชาติ และการถามทุกข์สุข
	4. ครอบครัวคุณมีสมาชิกกี่คน	1. เข้าใจคำศัพท์ที่ใช้ในการถามเกี่ยวกับครอบครัว การถามอาชีพ และตัวเลข 1-10 2. มีทักษะการฟังและการพูดในเรื่องการถามเกี่ยวกับครอบครัว การถามอาชีพ และสามารถนับตัวเลข 1-10 ได้
	5. แอปเปิ้ลราคาเท่าไหร่	1. เข้าใจคำศัพท์ที่ใช้ในการถามราคาสินค้า ประโยคที่ใช้บ่อยในการถามราคา และตัวเลข 11-100 2. มีทักษะการฟังและการพูดในเรื่องการถามราคาสินค้า และสามารถนับตัวเลข 11-100 ได้

ตารางที่ 7 (ต่อ)

หน่อยการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้
	6. ขอข้าวผัดถ้วยหนึ่ง	1. เข้าใจคำศัพท์ที่ใช้ในการสั่งอาหาร และการถามทาง 2. มีทักษะการฟังและการพูดในเรื่องเกี่ยวกับการสั่งอาหารและการถามทาง
3. การอ่านและการเขียน	7. ตัวอักษรจีน	1. มีความรู้เกี่ยวกับเส้นขีดของตัวอักษรจีน และสามารถบอกชื่อของเส้นขีดพื้นฐานได้ 2. มีความรู้เกี่ยวกับระเบียบกฎเกณฑ์เกี่ยวกับลำดับเส้นขีดของตัวอักษรจีน 3. มีความรู้เกี่ยวกับตัวหนังสือเดี่ยวและตัวหนังสือผสมของอักษรจีน และสามารแยกตัวหนังสือผสมออกเป็นส่วน ๆ 4. มีความรู้เกี่ยวกับหมวดคำของตัวอักษรจีน และสามารถแบ่งตัวอักษรจีนเป็นกลุ่มตามหมวดคำต่าง ๆ
	8. การแนะนำตนเอง	1. แนะนำตนเองด้วยภาษาจีนได้ 2. มีทักษะในการอ่านข้อความที่เกี่ยวกับการแนะนำตนเอง 3. เขียนอักษรจีนง่าย ๆ ที่พบในข้อความการแนะนำตนเองได้
	9. ครอบครัวของฉัน	1. แนะนำครอบครัวของตนเองด้วยภาษาจีนได้ 2. มีทักษะในการอ่านข้อความที่เกี่ยวกับการแนะนำครอบครัว 3. เขียนอักษรจีนง่าย ๆ ที่พบในข้อความการแนะนำครอบครัวได้ 4. เขียนอักษรจีนตัวเลข 1-10 ได้

ตารางที่ 7 (ต่อ)

หน่อยการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้
	10. ชีวิตประจำวันของฉัน	1. เล่าเรื่องชีวิตประจำวันของตนเองด้วยภาษาจีนได้ 2. มีทักษะในการอ่านประโยคที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน 3. เขียนอักษรจีนง่าย ๆ ที่พบในข้อความการเล่าชีวิตประจำวันได้

3. การออกแบบกิจกรรมการสอนแบบผสมผสาน ผู้วิจัยออกแบบกิจกรรมการสอนตามกระบวนการสอนและเนื้อหาการสอน ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 การออกแบบกิจกรรมแบบผสมผสาน

ชื่อเรื่อง	กิจกรรมออนไลน์ (40 นาที)	กิจกรรมแบบปกติในห้องเรียน (90 นาที)	สื่อการสอน	การประเมิน
หน่วยที่ 1 การออกเสียงภาษาจีน				
1. องค์ประกอบของพินอิน วัตถุประสงค์ 1. สามารถแยกแยะพยัญชนะที่ออกเสียงใกล้เคียงกัน และสามารถออกเสียงพยัญชนะให้ถูกต้องและชัดเจน 2. สามารถแยกแยะสระที่ออกเสียงใกล้เคียงกันและสามารถออกเสียงสระให้ถูกต้องและชัดเจน 3. สามารถออกเสียงวรรณยุกต์ให้ถูกต้อง	1. เตรียมความพร้อมการเรียนออนไลน์ 2. ศึกษาปัญหาผ่านบทเรียนออนไลน์ (การศึกษาเนื้อหา/ การดูวีดิโอออนไลน์/ การทำแบบฝึกหัดออนไลน์) 3. ค้นคว้าหาเพิ่มเติม 4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน Line วัตถุประสงค์ 1. นักเรียนรู้การออกเสียงของพยัญชนะ สระ และเสียงวรรณยุกต์แต่ละตัว 2. แยกแยะพยัญชนะ สระ และเสียงวรรณยุกต์ที่	1. ทบทวนความรู้เดิม 1.1 ตรวจสอบและทบทวนความรู้เกี่ยวกับพยัญชนะ 1.2 ตรวจสอบและทบทวนความรู้เกี่ยวกับสระ 1.3 ตรวจสอบและทบทวนความรู้เกี่ยวกับเสียงวรรณยุกต์ 2. สะท้อนผลการเรียนรู้ออนไลน์ ครูสรุปคำถามของนักเรียนที่พบในการเรียนรู้ออนไลน์ แล้วอธิบายแต่ละข้อ 2.1 ครูอธิบายการออกเสียงของพยัญชนะ สระ และเสียงวรรณยุกต์ที่นักเรียนออกเสียงไม่ได้ หรือออกเสียงไม่ชัดเจน พร้อมให้นักเรียนออกเสียงตามครู 3. เสนอสาระสำคัญเนื้อหา 3.1 วิธีการออกเสียงของพยัญชนะ 3.2 วิธีการออกเสียงของสระ 3.3 วิธีการออกเสียงของวรรณยุกต์ 4. ฝึกฝนให้ชำนาญ 4.1 การฝึกออกเสียงพยัญชนะ 4.2 การฝึกออกเสียงสระ 4.3 การฝึกออกเสียงวรรณยุกต์	1. บัตรคำพินอิน 2. ใบงาน 3. แบบประเมินผลรายบุคคล	ประเมินการออกเสียงพยัญชนะ สระ และเสียงวรรณยุกต์ตามใบงานรายบุคคลหลังเสร็จเรื่องที่ 1

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	กิจกรรมออนไลน์ (40 นาที)	กิจกรรมแบบปกติในห้องเรียน (90 นาที)	สื่อการสอน	การประเมิน
และชัดเจน	ออกเสียงใกล้เคียงกันได้	5. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 5.1 การแบ่งกลุ่มตามผลการตรวจสอบการเรียนรู้ออนไลน์ 5.2 การเรียนรู้ร่วมกัน 5.3 การทำใบงาน 6. ให้ข้อมูลย้อนกลับรายบุคคล 7. สรุปสาระสำคัญการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ ออกเสียงพยัญชนะ สระ และเสียงวรรณยุกต์แต่ละตัวให้ถูกต้องและชัดเจน		
2. วิธีการสะกดพินอิน วัตถุประสงค์ 1. เข้าใจกฎการสะกดพินอินและกฎการเขียนพินอิน 2. สะกดพินอินได้ถูกต้องตามกฎการออกเสียง	1. เตรียมความพร้อมการเรียนออนไลน์ 2. ศึกษาปัญหาผ่านบทเรียนออนไลน์ (การศึกษาเนื้อหา/ การดูวีดิโอออนไลน์/ การทำแบบฝึกหัดออนไลน์) 3. ค้นคว้าหาเพิ่มเติม	1. ทบทวนความรู้เดิม 1.1 ตรวจสอบและทบทวนความรู้เกี่ยวกับพยางค์เสียงที่อ่านเป็นหน่วยเสียงเดียวทั้ง 16 เสียง 1.2 สะกดพินอินพร้อมกันตามขั้นตอนและสุ่มเรียกนักเรียนสะกดพินอิน 1.3 เขียนพินอินตามคำที่ครูออกเสียง 2. สะท้อนผลการเรียนรู้ออนไลน์ ครูสรุปคำถามของนักเรียนที่พบในการเรียนรู้ออนไลน์ แล้วอธิบายแต่ละข้อ โดยครูอธิบายปัญหา	1. บัตรคำพินอิน 2. ใบงาน 3. แบบประเมินผลรายบุคคล	ประเมินผลตามใบงานรายบุคคลหลังเสร็จเรื่องที่ 2

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	กิจกรรมออนไลน์ (40 นาที)	กิจกรรมแบบปกติในห้องเรียน (90 นาที)	สื่อการสอน	การประเมิน
3. เขียนพินอินได้ถูกต้องตามกฎการเขียนพินอิน	4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน Line วัตถุประสงค์ เข้าใจกฎการสะกดพินอินและกฎการเขียนพินอิน	ที่นักเรียนเจอในการสะกดพินอินและการเขียนพินอิน 3. เสนอสาระสำคัญเนื้อหา 3.1 กฎและวิธีการออกเสียงพินอิน 3.2 กฎและวิธีการเขียนพินอิน 4. ฝึกฝนให้ชำนาญ 4.1 การฝึกการสะกดพินอิน 4.2 การฝึกเขียนพินอิน 5. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 5.1 การแบ่งกลุ่มตามผลการตรวจสอบการเรียนรู้ออนไลน์ 5.2 การเรียนรู้ร่วมกัน 5.3 การทำใบงาน 6. ให้ข้อมูลย้อนกลับรายบุคคล 7. สรุปสาระสำคัญการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ 1. สะกดพินอินได้ถูกต้องตามกฎการออกเสียงพินอิน 2. เขียนพินอินได้ถูกต้องตามกฎการเขียนพินอิน		

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	กิจกรรมออนไลน์ (40 นาที)	กิจกรรมแบบปกติในห้องเรียน (90 นาที)	สื่อการสอน	การประเมิน
หน่วยที่ 2 การฟังและการพูด				
3. สวัสดีค่ะ ฉันชื่อมณี วัตถุประสงค์ 1. เข้าใจคำศัพท์ที่ใช้ในการทักทาย การถามชื่อและนามสกุล การถามสัญชาติ และการถามทุกข์สุข 2. มีทักษะการฟัง และการพูดในเรื่องการทักทาย การถามชื่อและนามสกุล การถามสัญชาติ และการถามทุกข์สุข	1. เตรียมความพร้อมการเรียนออนไลน์ 2. ศึกษาปัญหาผ่านบทเรียนออนไลน์ (การศึกษาเนื้อหา/ การดูวีดิโอออนไลน์/ การทำแบบฝึกหัดออนไลน์) 3. ค้นคว้าหาเพิ่มเติม 4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน Line วัตถุประสงค์ 1. เข้าใจความหมายของคำศัพท์ ประโยค และบทสนทนา 2. ฟังคำศัพท์ ประโยค และบทสนทนาอย่างเข้าใจ	1. ทบทวนความรู้เดิม 1.1 ตรวจสอบและทบทวนคำศัพท์ใหม่ที่เรียนออนไลน์ 1.2 ตรวจสอบและทบทวนประโยคที่เรียนออนไลน์ 1.3 ตรวจสอบและทบทวนบทสนทนาที่เรียนออนไลน์ 2. สะท้อนผลการเรียนรู้ออนไลน์ ครูสรุปคำถามของนักเรียนที่พบในการเรียนรู้ออนไลน์ แล้วอธิบายแต่ละข้อ โดยครูอธิบายปัญหาที่นักเรียนเจอในการเรียนออนไลน์ 3. เสนอสาระสำคัญเนื้อหา 3.1 ประโยคเกี่ยวกับการทักทาย การถามและการบอกชื่อ การถามและการบอกสัญชาติ 3.2 การสนทนาเกี่ยวกับการทักทาย การถามและการบอกชื่อ การถามและการบอกสัญชาติ 4. ฝึกฝนให้ชำนาญ 4.1 การฝึกคำศัพท์ 4.2 การฝึกรูปประโยค 4.3 การฝึกสนทนา 5. แลกเปลี่ยนเรียนรู้	1. บัตรคำศัพท์ 2. ใบงาน 3. แบบประเมินผลรายบุคคล	ประเมินผลตามใบงานรายบุคคลหลังเสร็จเรื่องที่ 3

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	กิจกรรมออนไลน์ (40 นาที)	กิจกรรมแบบปกติในห้องเรียน (90 นาที)	สื่อการสอน	การประเมิน
		5.1 การแบ่งกลุ่มตามผลการตรวจสอบการเรียนรู้ออนไลน์ 5.2 การเรียนรู้ร่วมกัน 5.3 การทำใบงาน 6. ให้ข้อมูลย้อนกลับรายบุคคล 7. สรุปสาระสำคัญการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ มีทักษะการฟังและการพูดในเรื่องการทักทาย การถามชื่อและนามสกุล การถามสัญชาติ และการถามทุกข์สุข	1. บัตรคำศัพท์ 2. ใบงาน 3. แบบประเมินผลรายบุคคล	ประเมินผลตามใบงานรายบุคคลหลังเสร็จเรื่องที่ 3
4. ครอบครัวคุณมีสมาชิกกี่คน วัตถุประสงค์ 1. เข้าใจคำศัพท์ที่ใช้ในการถามเกี่ยวกับครอบครัว การถามอาชีพ และตัวเลข 1-10	1. เตรียมความพร้อมการเรียนออนไลน์ 2. ศึกษาปัญหาผ่านบทเรียนออนไลน์ (การศึกษาเนื้อหา/ การดูวีดิโอออนไลน์/ การทำแบบฝึกหัดออนไลน์) 3. ค้นคว้าหาเพิ่มเติม 4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้	1. ทบทวนความรู้เดิม 1.1 ตรวจสอบและทบทวนคำศัพท์ใหม่ที่เรียนออนไลน์ 1.2 ตรวจสอบและทบทวนประโยคที่เรียนออนไลน์ 1.3 ตรวจสอบและทบทวนบทสนทนาที่เรียนออนไลน์ 2. สะท้อนผลการเรียนรู้ออนไลน์ ครูสรุปคำถามของนักเรียนที่พบในการเรียนรู้ออนไลน์ แล้วอธิบายแต่ละข้อ โดยครูอธิบายปัญหาที่นักเรียนเจอในการเรียนออนไลน์ 3. เสนอสาระสำคัญเนื้อหา 3.1 คำศัพท์เกี่ยวกับบุคคลในครอบครัว และตัวเลข 1-10	1. บัตรคำศัพท์ 2. ใบงาน 3. แบบประเมินผลรายบุคคล	ประเมินผลตามใบงานรายบุคคลหลังเสร็จเรื่องที่ 4

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	กิจกรรมออนไลน์ (40 นาที)	กิจกรรมแบบปกติในห้องเรียน (90 นาที)	สื่อการสอน	การประเมิน
2. มีทักษะการฟัง และการพูดในเรื่องการถามเกี่ยวกับครอบครัว การถามอาชีพ และสามารถนับตัวเลข 1-10 ได้	ผ่าน Line วัตถุประสงค์ 1. เข้าใจความหมายของคำศัพท์ ประโยค และบทสนทนา 2. ฟังคำศัพท์ ประโยค และบทสนทนาได้อย่างเข้าใจ	3.2 ประโยคเกี่ยวกับการถามและการบอกจำนวนสมาชิกในครอบครัว การถามและการบอกอาชีพ 3.3 การสนทนาเกี่ยวกับการถามและการบอกจำนวนสมาชิกในครอบครัว การถามและการบอกอาชีพ 4. ฝึกฝนให้ชำนาญ 4.1 การฝึกคำศัพท์ 4.2 การฝึกรูปประโยค 4.3 การฝึกสนทนา 5. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 5.1 การแบ่งกลุ่มตามผลการตรวจสอบการเรียนรู้ออนไลน์ 5.2 การเรียนรู้ร่วมกัน 5.3 การทำใบงาน 6. ให้ข้อมูลย้อนกลับรายบุคคล 7. สรุปสาระสำคัญการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ 1. มีทักษะการฟังและการพูดในเรื่องการถามเกี่ยวกับครอบครัว การถามอาชีพ และสามารถนับตัวเลข 1-10 ได้		

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	กิจกรรมออนไลน์ (40 นาที)	กิจกรรมแบบปกติในห้องเรียน (90 นาที)	สื่อการสอน	การประเมิน
5. แอปเปิ้ลราคาเท่าไหร่	1. เตรียมความพร้อม	1. ทบทวนความรู้เดิม	1. บัตรคำศัพท์	ประเมินผล
	การเรียนออนไลน์	1.1 ตรวจสอบและทบทวนคำศัพท์ใหม่ที่เรียนออนไลน์	2. ใบงาน	ตามใบงาน
วัตถุประสงค์	2. ศึกษาปัญหาผ่านบทเรียน	1.2 ตรวจสอบและทบทวนประโยคที่เรียนออนไลน์	3. แบบประเมินผล	รายบุคคล
1. เข้าใจคำศัพท์ที่ใช้ใน	ออนไลน์ (การศึกษา	1.3 ตรวจสอบและทบทวนบทสนทนาที่เรียนออนไลน์	รายบุคคล	หลังเสร็จเรื่องที่ 5
การถามราคาสินค้า	เนื้อหา/ การดูวีดิโอ	2. สะท้อนผลการเรียนรู้ออนไลน์ ครูสรุปคำถามของนักเรียนที่พบใน		
ประโยคที่ใช้บ่อย	ออนไลน์/ การทำ	การเรียนรู้ออนไลน์ แล้วอธิบายแต่ละข้อ โดยครูอธิบายปัญหา		
ในการถามราคา และ	แบบฝึกหัดออนไลน์)	ที่นักเรียนเจอในการเรียนออนไลน์		
ตัวเลข 11-100	3. ค้นคว้าหาเพิ่มเติม	3. เสนอสาระสำคัญเนื้อหา		
2. มีทักษะการฟ ังและ	4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้	3.1 คำศัพท์เกี่ยวกับตัวเลข 11-100		
การพูดในเรื่องการถาม	ผ่าน Line	3.2 ประโยคเกี่ยวกับการถามและการบอกราคา		
ราคาสินค้า และ		3.3 การสนทนาเกี่ยวกับการถามและการบอกราคา		
สามารถนับ 11-100 ได้	วัตถุประสงค์	4. ฝึกฝนให้ชำนาญ		
	1. เข้าใจความหมายของ	4.1 การฝึกคำศัพท์		
	คำศัพท์ ประโยค และ	4.2 การฝึกรูปประโยค		
	บทสนทนา	4.3 การฝึกสนทนา		
	2. ฟังคำศัพท์ ประโยค และ	5. แลกเปลี่ยนเรียนรู้		
	บทสนทนาได้อย่างเข้าใจ	5.1 การแบ่งกลุ่มตามผลการตรวจสอบการเรียนรู้ออนไลน์		
		5.2 การเรียนรู้ร่วมกัน		

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	กิจกรรมออนไลน์ (40 นาที)	กิจกรรมแบบปกติในห้องเรียน (90 นาที)	สื่อการสอน	การประเมิน
		5.3 การทำใบงาน 6. ให้ข้อมูลย้อนกลับรายบุคคล 7. สรุปสาระสำคัญการเรียนรู้		
		วัตถุประสงค์ มีทักษะการฟังและการพูดในเรื่องการถามราคาสินค้า และสามารถนับตัวเลข 11-100 ได้		
6. ขอข้าวผัดถ้วยหนึ่ง วัตถุประสงค์ 1. เข้าใจคำศัพท์ที่ใช้ในการสั่งอาหารและการถามทาง 2.มีทักษะการฟังและการพูดในเรื่องเกี่ยวกับการสั่งอาหารและการถามทาง	1. เตรียมความพร้อมการเรียนออนไลน์ 2. ศึกษาปัญหาผ่านบทเรียนออนไลน์ (การศึกษาเนื้อหา/ การดูวีดิโอออนไลน์/ การทำแบบฝึกหัดออนไลน์) 3. ค้นคว้าหาเพิ่มเติม 4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน Line	1. ทบทวนความรู้เดิม 1.1 ตรวจสอบและทบทวนคำศัพท์ใหม่ที่เรียนออนไลน์ 1.2 ตรวจสอบและทบทวนประโยคที่เรียนออนไลน์ 1.3 ตรวจสอบและทบทวนบทสนทนาที่เรียนออนไลน์ 2. สะท้อนผลการเรียนรู้ออนไลน์ ครูสรุปคำถามของนักเรียนที่พบในการเรียนรู้ออนไลน์ แล้วอธิบายแต่ละข้อ โดยครูอธิบายปัญหาที่นักเรียนเจอในการเรียนออนไลน์ 3. เสนอสาระสำคัญเนื้อหา 3.1 ประโยคเกี่ยวกับการสั่งอาหาร การถามและการบอกทาง 3.2 การสนทนาเกี่ยวกับการสั่งอาหาร การถามและการบอกทาง	1. บัตรคำศัพท์ 2. ใบงาน 3. แบบประเมินผลรายบุคคล	ประเมินผลตามใบงานรายบุคคลหลังเสร็จเรื่องที่ 6

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	กิจกรรมออนไลน์ (40 นาที)	กิจกรรมแบบปกติในห้องเรียน (90 นาที)	สื่อการสอน	การประเมิน
	วัตถุประสงค์ 1. เข้าใจความหมายของคำศัพท์ ประโยค และบทสนทนา 2. ฟังคำศัพท์ ประโยค และบทสนทนาได้อย่างเข้าใจ	4. ฝึกฝนให้ชำนาญ 4.1 การฝึกคำศัพท์ 4.2 การฝึกรูปประโยค 4.3 การฝึกสนทนา 5. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 5.1 การแบ่งกลุ่มตามผลการตรวจสอบการเรียนรู้ออนไลน์ 5.2 การเรียนรู้ร่วมกัน 5.3 การทำใบงาน 6. ให้ข้อมูลย้อนกลับรายบุคคล 7. สรุปสาระสำคัญการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ มีทักษะการฟังและการพูดในเรื่องเกี่ยวกับการสั่งอาหารและการถามทาง		

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	กิจกรรมออนไลน์ (40 นาที)	กิจกรรมแบบปกติในห้องเรียน (90 นาที)	สื่อการสอน	การประเมิน
หน่วยที่ 3 การอ่านและการเขียน				
7. ตัวอักษรจีน วัตถุประสงค์ 1. มีความรู้เกี่ยวกับเส้นขีดของตัวอักษรจีนและสามารถบอกชื่อของเส้นขีดพื้นฐานได้ 2. มีความรู้เกี่ยวกับระเบียบกฎเกณฑ์ของลำดับเส้นขีดอักษรจีนและสามารถเขียนตัวอักษรจีนตามระเบียบกฎเกณฑ์ของลำดับเส้นขีด 3. มีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของอักษรจีน และสามารถ	1. เตรียมความพร้อมการเรียนออนไลน์ 2. ศึกษาปัญหาผ่านบทเรียนออนไลน์ (การศึกษาเนื้อหา/ การดูวีดิโอออนไลน์/ การทำแบบฝึกหัดออนไลน์) 3. ค้นคว้าหาเพิ่มเติม 4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน Line วัตถุประสงค์ มีความรู้เกี่ยวกับเส้นขีด ระเบียบกฎเกณฑ์ของลำดับเส้นขีด โครงสร้างและหมวดคำของตัวอักษรจีน	1. ทบทวนความรู้เดิม 1.1 เส้นขีดของอักษรจีน 1.2 ระเบียบกฎเกณฑ์ในการเขียนอักษรจีน 1.3 ตัวหนังสือเดี่ยวและตัวหนังสือผสม 1.4 หมวดคำของตัวอักษรจีน 2. สะท้อนผลการเรียนรู้ออนไลน์ ครูสรุปคำถามของนักเรียนที่พบในการเรียนรู้ออนไลน์ แล้วอธิบายแต่ละข้อ โดยครูอธิบายปัญหาที่นักเรียนเจอในการเรียนออนไลน์ 3. เสนอสาระสำคัญเนื้อหา 3.1 เส้นขีดของตัวอักษรจีน 3.2 ลำดับเส้นขีดของตัวอักษรจีน 3.3 โครงสร้างของตัวอักษรจีน 3.4 หมวดคำของตัวอักษรจีน 4. ฝึกฝนให้ชำนาญ 4.1 การฝึกคำศัพท์ 4.2 การฝึกรูปประโยค 4.3 การฝึกสนทนา	ใบงาน	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	กิจกรรมออนไลน์ (40 นาที)	กิจกรรมแบบปกติในห้องเรียน (90 นาที)	สื่อการสอน	การประเมิน
แยกตัวหนังสือผสม ออกเป็นส่วน ๆ 4. มีความรู้เกี่ยวกับ หมวดคำของ ตัวอักษรจีน และ สามารถแบ่ง ตัวอักษรจีนเป็นกลุ่ม ตามหมวดคำต่าง ๆ		5. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 5.1 การแบ่งกลุ่มตามผลการตรวจสอบการเรียนรู้ออนไลน์ 5.2 การเรียนรู้ร่วมกัน 5.3 การทำใบงาน 6. ให้ข้อมูลย้อนกลับรายบุคคล 7. สรุปสาระสำคัญการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ 1. บอกชื่อของเส้นขีดพื้นฐานได้ 2. เขียนตัวอักษรจีนตามระเบียบกฎเกณฑ์ของลำดับเส้นขีดได้อย่าง ถูกต้อง 3. แยกตัวหนังสือผสมออกเป็นส่วน ๆได้ 4. แบ่งตัวอักษรจีนเป็นกลุ่มตามหมวดคำต่าง ๆได้		
8. การแนะนำตนเอง วัตถุประสงค์ 1. แนะนำตนเอง ด้วยภาษาจีนได้	1. เตรียมความพร้อม การเรียนออนไลน์ 2. ศึกษาปัญหาผ่านบทเรียน ออนไลน์ (การศึกษา เนื้อหา/ การดูวีดิโอ	1. ทบทวนความรู้เดิม 1.1 อ่านและแปลคำศัพท์ใหม่ 1.2 อ่านและแปลบทเรียน 2. สะท้อนผลการเรียนรู้ออนไลน์ ครูสรุปคำถามของนักเรียนที่พบใน การเรียนรู้ออนไลน์ แล้วอธิบายแต่ละข้อ โดยครูอธิบายปัญหา	1. บัตรคำศัพท์ 2. ใบงาน	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	กิจกรรมออนไลน์ (40 นาที)	กิจกรรมแบบปกติในห้องเรียน (90 นาที)	สื่อการสอน	การประเมิน
2. อ่านบทเรียนที่เกี่ยวกับการแนะนำตนเองได้อย่างเข้าใจ 3. เขียนอักษรจีนง่าย ๆ ที่พบในบทเรียนการแนะนำตนเองได้อย่างถูกต้อง	ออนไลน์/ การทำแบบฝึกหัดออนไลน์) 3. ค้นคว้าหาเพิ่มเติม 4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน Line วัตถุประสงค์ 1. เข้าใจความหมายของคำศัพท์ ประโยค และบทเรียน 2. อ่านบทเรียนที่เกี่ยวกับการแนะนำตนเองได้อย่างเข้าใจ	ที่นักเรียนเจอในการเรียนออนไลน์ 3. เสนอสาระสำคัญเนื้อหา โดยการแนะนำตนเอง 4. ฝึกฝนให้ชำนาญ 4.1 การฝึกอ่าน 4.2 การฝึกเขียน 5. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 5.1 การแบ่งกลุ่มตามผลการตรวจสอบการเรียนรู้ออนไลน์ 5.2 การเรียนรู้ร่วมกัน 5.3 การทำใบงาน 6. ให้ข้อมูลย้อนกลับรายบุคคล 7. สรุปสาระสำคัญการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ 1. แนะนำตนเองด้วยภาษาจีนได้ 2. เขียนอักษรจีนง่าย ๆ ที่พบในบทเรียนการแนะนำตนเองได้อย่างถูกต้อง		

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	กิจกรรมออนไลน์ (40 นาที)	กิจกรรมแบบปกติในห้องเรียน (90 นาที)	สื่อการสอน	การประเมิน
9. ครอบครัวของฉัน วัตถุประสงค์ 1. แนะนำครอบครัวของตนเองด้วยภาษาจีนได้ 2. อ่านบทเรียนที่เกี่ยวกับการแนะนำครอบครัวได้อย่างเข้าใจ 3. เขียนอักษรจีนง่าย ๆ ที่พบในบทเรียนการแนะนำครอบครัวได้อย่างถูกต้อง 4. เขียนอักษรจีนตัวเลข 1-10 ได้อย่างถูกต้อง	1. เตรียมความพร้อมการเรียนออนไลน์ 2. ศึกษาปัญหาผ่านบทเรียนออนไลน์ (การศึกษาเนื้อหา/ การดูวีดิโอออนไลน์/ การทำแบบฝึกหัดออนไลน์) 3. ค้นคว้าหาเพิ่มเติม 4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน Line วัตถุประสงค์ 1. เข้าใจความหมายของคำศัพท์ ประโยค และบทเรียน 2. อ่านบทเรียนที่เกี่ยวกับการแนะนำครอบครัวได้อย่างเข้าใจ	1. ทบทวนความรู้เดิม 1.1 อ่านและแปลคำศัพท์ใหม่ 1.2 อ่านและแปลบทเรียน 2. สะท้อนผลการเรียนรู้ออนไลน์ ครูสรุปคำถามของนักเรียนที่พบในการเรียนรู้ออนไลน์ แล้วอธิบายแต่ละข้อ โดยครูอธิบายปัญหาที่นักเรียนเจอในการเรียนออนไลน์ 3. เสนอสาระสำคัญเนื้อหา 3.1 การแนะนำครอบครัว 3.2 การเขียนอักษรจีนตัวเลข 1-10 4. ฝึกฝนให้ชำนาญ 4.1 การฝึกอ่าน 4.2 การฝึกเขียน 5. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 5.1 การแบ่งกลุ่มตามผลการตรวจสอบการเรียนรู้ออนไลน์ 5.2 การเรียนรู้ร่วมกัน 5.3 การทำใบงาน 6. ให้ข้อมูลย้อนกลับรายบุคคล 7. สรุปสาระสำคัญการเรียนรู้	1. บัตรคำศัพท์ 2. ใบงาน	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	กิจกรรมออนไลน์ (40 นาที)	กิจกรรมแบบปกติในห้องเรียน (90 นาที)	สื่อการสอน	การประเมิน
		วัตถุประสงค์ 1. แนะนำครอบครัวของตนเองด้วยภาษาจีนได้ 2. เขียนอักษรจีนง่าย ๆ ที่พบในบทเรียนการแนะนำครอบครัวได้อย่างถูกต้อง 3. เขียนอักษรจีนตัวเลข 1-10 ได้อย่างถูกต้อง		
10. ชีวิตประจำวันของฉัน วัตถุประสงค์ 1. เล่าเรื่องชีวิตประจำวันของตนเองด้วยภาษาจีนได้ 2. อ่านบทเรียนที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้อย่างเข้าใจ 3. เขียนอักษรจีนง่าย ๆ ที่พบในบทเรียนการเล่าชีวิตประจำวัน	1. เตรียมความพร้อมการเรียนออนไลน์ 2. ศึกษาปัญหาผ่านบทเรียนออนไลน์ (การศึกษาเนื้อหา/ การดูวีดิโอออนไลน์/ การทำแบบฝึกหัดออนไลน์) 3. ค้นคว้าหาเพิ่มเติม 4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน Line	1. ทบทวนความรู้เดิม 1.1 อ่านและแปลคำศัพท์ใหม่ 1.2 อ่านและแปลบทเรียน 2. สะท้อนผลการเรียนรู้ออนไลน์ ครูสรุปคำถามของนักเรียนที่พบในการเรียนรู้ออนไลน์ แล้วอธิบายแต่ละข้อ โดยครูอธิบายปัญหาที่นักเรียนเจอในการเรียนออนไลน์ 3. เสนอสาระสำคัญเนื้อหา 3.1 การเล่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน 3.2 การบอกเวลา 4. ฝึกฝนให้ชำนาญ 4.1 การฝึกอ่าน 4.2 การฝึกเขียน	1. บัตรคำศัพท์ 2. ใบงาน	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	กิจกรรมออนไลน์ (40 นาที)	กิจกรรมแบบปกติในห้องเรียน (90 นาที)	สื่อการสอน	การประเมิน
ได้อย่างถูกต้อง	วัตถุประสงค์ 1. เข้าใจความหมายของคำศัพท์ ประโยค และบทเรียน 2. อ่านบทเรียนที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้อย่างเข้าใจ	5. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 5.1 การแบ่งกลุ่มตามผลการตรวจสอบการเรียนรู้ออนไลน์ 5.2 การเรียนรู้ร่วมกัน 5.3 การทำใบงาน 6. ให้ข้อมูลย้อนกลับรายบุคคล 7. สรุปสาระสำคัญการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ 1. เล่าเรื่องชีวิตประจำวันของตนเองด้วยภาษาจีนได้ 2. เขียนอักษรจีนง่าย ๆ ที่พบในบทเรียนการเล่าชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง		

4. การออกแบบแผนการสอนบบผสมผสาน ประกอบด้วยส่วนที่ควรจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และส่วนที่ควรจัดการเรียนการสอนแบบปกติ มีขั้นตอนดังนี้ (รายละเอียดตัวอย่างแผนการสอนดังภาคผนวก ข)

4.1 การออกแบบโครงสร้างของแผนการสอน ประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล เกณฑ์การวัดและประเมิน แบบฝึกหัดออนไลน์ และใบงานต่าง ๆ

4.2 การออกแบบเนื้อหาการสอน ซึ่งประกอบด้วย 3 หน่วย 10 เรื่อง ดังนี้

หน่วยที่ 1 การออกเสียงภาษาจีน ประกอบด้วย 2 เรื่อง ดังนี้

เรื่องที่ 1 องค์ประกอบของพินอิน

เรื่องที่ 2 วิธีการสะกดพินอิน

หน่วยที่ 2 การฟังและการพูดภาษาจีน ประกอบด้วย 4 เรื่อง ดังนี้

เรื่องที่ 3 สวัสดีค่ะ ฉันชื่อมณี

เรื่องที่ 4 ครอบครัวคุณมีสมาชิกกี่คน

เรื่องที่ 5 แอปเปิ้ลราคาเท่าไหร่

เรื่องที่ 6 ขอข้าวผัดถ้วยหนึ่ง

หน่วยที่ 3 การอ่านและการเขียนภาษาจีน ประกอบด้วย 4 เรื่อง ดังนี้

เรื่องที่ 7 ตัวอักษรจีน

เรื่องที่ 8 แนะนำตนเอง

เรื่องที่ 9 ครอบครัวของฉัน

เรื่องที่ 10 ชีวิตประจำวันของฉัน

4.3 การออกแบบกระบวนนการจัดการเรียนรู้ แบ่งตามการเรียนรู้แบบออนไลน์และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ มีสัดส่วน 30: 70 ดังนี้

4.3.1 การเรียนรู้แบบออนไลน์ ใช้เวลาในการเรียนประมาณ 40 นาที ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อมการเรียนออนไลน์ ซึ่งจะต้องเตรียมปากกา สมุดบันทึกเพื่อจดเนื้อหาหรือข้อสงสัยต่าง ๆ ระหว่างการเรียนออนไลน์

ขั้นที่ 2 ศึกษาปัญหาและทำแบบฝึกหัด นักเรียนเข้าสู่เว็บไซต์ของบทเรียนออนไลน์ เพื่อศึกษาปัญหาตามลำดับขั้นตอน ระหว่างการเรียนให้นักเรียนจดเนื้อหาและข้อสงสัยลงในสมุด หลังจากที่เรียนเสร็จ 1 เรื่อง ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดออนไลน์สำหรับเรื่องที่เรียน

ขั้นที่ 3 ค้นคว้าเพิ่มเติม นักเรียนนำข้อสงสัยที่ยังไม่เข้าใจไปค้นคว้าเพิ่มเติมในอินเตอร์เน็ตหรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจ

ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นักเรียนส่งข้อสงสัยที่ยังไม่เข้าใจในกลุ่ม Line และสื่อสารกับครูและเพื่อน ๆ เพื่อขอความช่วยเหลือจากครูและเพื่อน ๆ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน

4.3.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ หลังจากที่เรียนออนไลน์เสร็จ 1 เรื่อง จะมีการสอนแบบปกติสำหรับเรื่องนั้น 1 ครั้ง ซึ่งใช้เวลาในการเรียน 90 นาที ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิม ซึ่งครูเป็นคนตรวจสอบและพานักเรียนทบทวนความรู้ที่เรียนออนไลน์

ขั้นที่ 2 สะท้อนผลการเรียนรู้ออนไลน์ ครูสรุปผลการเรียนออนไลน์และคำถามที่นักเรียนพบในการเรียนรู้ออนไลน์ แล้วอธิบายแต่ละข้อ

ขั้นที่ 3 เสนอสาระสำคัญเนื้อหา

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนให้ชำนาญ

ขั้นที่ 5 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มตามผลการเรียนรู้แบบออนไลน์ ซึ่งแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยนักเรียนที่มีผลการเรียนรู้ออนไลน์ในระดับสูง ปานกลางและต่ำ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หลังจากนั้นครูแจกใบงานให้ทุกคนทำ

ขั้นที่ 6 ให้ข้อมูลย้อนกลับรายบุคคล ครูประเมิน หรือตรวจผลตามใบงานที่นักเรียนทำ หลังจากนั้นให้ข้อมูลย้อนกลับรายบุคคล

ขั้นที่ 7 สรุปสาระสำคัญการเรียนรู้

5. การออกแบบบทเรียนออนไลน์ การออกแบบบทเรียนออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยได้ออกแบบบทเรียนออนไลน์ตามโครงสร้าง ดังนี้

5.1 หน้าหลัก ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ โครงสร้างเนื้อหา ขั้นตอนการเรียน และวีดิทัศน์การแนะนำบทเรียนออนไลน์

5.2 หน้าการแนะนำหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย ประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วย โครงสร้างเนื้อหาของหน่วย และข้อความเพิ่มเติมของแต่ละหน่วย

5.3 หน้าการนำเสนอเนื้อหาแต่ละเรื่องเรียน ประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละเรื่อง คลิปการสอน

5.4 หน้าแบบฝึกหัดหลังเรียนแต่ละเรื่อง

6. การออกแบบแบบทดสอบหลังเรียน ประกอบด้วย 3 ชุด ดังนี้

6.1 แบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ 1 การออกเสียงภาษาจีน แบบทดสอบนี้ ทั้งหมดมี 10 ข้อ ข้อ 1-5 ให้นักเรียนเขียนพยัญชนะหรือสระที่ได้ฟัง ข้อ 6-10 คือ ข้อสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ซึ่งให้นักเรียนฟังคำศัพท์แล้วเลือกข้อที่ถูกต้อง แบบทดสอบนี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยกำหนดให้ข้อที่ตอบถูกได้ 1 คะแนน และข้อที่ตอบผิด ข้อที่ไม่ทำ หรือข้อที่ตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก ได้ 0 คะแนน

6.2 แบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ 2 การฟังและการพูด แบบทดสอบนี้ ทั้งหมดมี 10 ข้อ ข้อ 1-5 ให้นักเรียนฟังประโยคแต่ละข้อแล้วแปลประโยคเป็นไทย ข้อที่ 6-10 คือ ข้อสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ซึ่งให้นักเรียนฟังการสนทนา แล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้อง แบบทดสอบนี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยกำหนดให้ข้อที่ตอบถูกได้ 1 คะแนน และข้อที่ตอบผิด ข้อที่ไม่ทำ หรือข้อที่ตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก ได้ 0 คะแนน

6.3 แบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ 3 การอ่านและการเขียน แบบทดสอบนี้ ทั้งหมดมี 10 ข้อ ข้อ 1-5 คือข้อสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ซึ่งให้นักเรียนเลือกคำแปลที่ถูกต้อง ข้อ 6-10 ให้นักเรียนเลือกคำที่ถูกต้องและเติมในช่องว่าง เพื่อให้ข้อความสมบูรณ์ แบบทดสอบนี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยกำหนดให้ข้อที่ตอบถูกได้ 1 คะแนน และข้อที่ตอบผิด ข้อที่ไม่ทำ หรือข้อที่ตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก ได้ 0 คะแนน

7. การออกแบบแบบประเมินทักษะ ประกอบด้วย 3 ชุด ดังนี้

7.1 แบบแบบประเมินทักษะหน่วยที่ 1 การออกเสียงภาษาจีน แบบประเมินนี้ ทั้งหมดมี 10 ข้อ ซึ่งให้นักเรียนอ่านออกเสียงพินอิน แบบประเมินนี้ เป็นแบบประเมินรูบริก 3 ระดับ (Rubric score)

7.2 แบบแบบประเมินทักษะหน่วยที่ 2 การฟังและการพูดภาษาจีน แบบประเมินนี้ ทั้งหมดมี 10 ข้อ ข้อที่ 1-5 ให้นักเรียนฟังคำถามทีละข้อ แล้วตอบคำถามด้วยภาษาจีน ข้อที่ 6-10 ให้นักเรียนอธิบายรูปภาพด้วยภาษาจีน ซึ่งเป็นแบบประเมินรูบริก 3 ระดับ (Rubric score)

7.3 แบบแบบประเมินทักษะหน่วยที่ 3 การอ่านและการเขียนภาษาจีน แบบประเมินนี้ ทั้งหมดมี 10 ข้อ ข้อที่ 1-5 ให้นักเรียนเขียนตัวเลขภาษาจีนตามคำบอกของครู ข้อ 6-10 ให้นักเรียนเรียงคำศัพท์เป็นประโยค แบบประเมินนี้เป็นแบบประเมินรูบริก 3 ระดับ (Rubric score)

8. การออกแบบแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น แบบประเมินนี้ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย ดังนี้

8.1 คำชี้แจง

8.2 ข้อความประเมิน ซึ่งข้อความประเมินแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนการสอน 2) ความพึงพอใจต่อการสอนแบบผสมผสาน และ 3) ความพึงพอใจต่อการออกแบบบทเรียนออนไลน์ด้วย Google sites

8.3 ความคิดเห็น

ขั้นการพัฒนา (Development)

ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการออกแบบมาพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งแบ่งเป็นการพัฒนาเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย 5 ชนิด ประกอบด้วย 1) แผนการสอนแบบผสมผสาน 2) บทเรียนออนไลน์ 3) แบบทดสอบหลังเรียน 4) แบบประเมินทักษะ 5) แบบประเมินความพึงพอใจ รายละเอียด ดังนี้

1. การพัฒนาแผนการสอนแบบผสมผสานฯ

1.1 สร้างแผนการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

1.2 นำแผนการสอนแบบผสมผสานที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องด้านเนื้อหาสาระ ด้านภาษา และความครบถ้วน แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.3 พัฒนาแบบประเมินแผนการสอนแบบผสมผสาน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) และกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับความเหมาะสม ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.51-5.00	หมายถึง ระดับความเหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51-4.50	หมายถึง ระดับความเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51-3.50	หมายถึง ระดับความเหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.51-2.50	หมายถึง ระดับความเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00-1.50	หมายถึง ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด

1.4 นำแบบประเมินแผนการสอนแบบผสมผสานไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC (Index of item-objective congruence) รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1.4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาจณรงค์ มโนสุทธิฤทธิ์	อาจารย์ประจำ ภาควิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
1.4.2 ดร.ณฐาภพ สมคิด	อาจารย์ประจำ ภาควิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
1.4.3 ดร.ภัทรมนัส ศรีตระกูล	อาจารย์ประจำ ภาควิชาการอาชีวศึกษาและพัฒนาสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
1.4.4 อาจารย์โสภี ชาญเชิงยุทธชัย	อาจารย์ประจำ ภาควิชาวิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
1.4.5 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร ศรีญาณลักษณ์	อาจารย์ประจำ ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.5 เลือกข้อประเมินข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.6 นำแผนการสอนแบบผสมผสานที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม โดยใช้แบบประเมินแผนการสอนแบบผสมผสาน รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1.6.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนวัฒน์ วรรณประภา	อาจารย์ประจำ ภาควิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
1.6.2 ดร.ฐิติชัย รักบำรุง	อาจารย์ประจำ ภาควิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
1.6.3 ดร.นราวิชญ์ ศรีเปารยะ	อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
1.6.4 อาจารย์ศศิชญา แก่นสาร	อาจารย์ประจำ ภาควิชาวิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
1.6.5 ดร.ธีรัช ศรีสุขวัฒนานันท์	อาจารย์ประจำ ภาควิชาภาษาจีนธุรกิจ คณะศิลปะศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
1.6.6 ดร.นพดล นันทสุขเกษม	ผู้จัดการ บริษัท สยามพีรามิด

ผลการประเมินแผนการสอนแบบผสมผสานฯ ของผู้เชี่ยวชาญ 6 ท่าน มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 9 ผลการประเมินแผนการสอนแบบผสมผสานฯ โดยผู้เชี่ยวชาญ (n = 6)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความเหมาะสม
ความคิดเห็นด้านเนื้อหา			
1. ความสมบูรณ์ของวัตถุประสงค์	4.67	0.47	มากที่สุด
2. ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับเนื้อหา	4.50	0.76	มาก
3. ความถูกต้องของเนื้อหา	4.50	0.76	มาก
4. ความเหมาะสมของลำดับขั้นในการนำเสนอเนื้อหา	4.50	0.76	มาก
5. ความเหมาะสมของการเชื่อมโยงเนื้อหา	4.67	0.47	มากที่สุด
6. ความชัดเจนของการอธิบายเนื้อหา	4.33	0.94	มาก
7. ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้สื่อความหมาย	4.17	0.90	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	4.48	0.76	มาก
ความคิดเห็นด้านกิจกรรมการเรียนรู้			
1. ความสอดคล้องของกิจกรรมกับวัตถุประสงค์	4.33	0.94	มาก
2. ความสอดคล้องของกิจกรรมกับเนื้อหา	4.33	0.94	มาก
3. ความเหมาะสมในการจัดสรรเวลาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ	4.33	0.75	มาก
4. ความเหมาะสมของรูปแบบกิจกรรมในการส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาจีนของผู้เรียน	3.67	0.94	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	4.17	0.94	มาก
ความคิดเห็นด้านการประเมินผล			
1. ความชัดเจนของคำสั่ง แบบฝึกหัดและใบงานต่าง ๆ	4.33	0.75	มาก
2. ความสอดคล้องของแบบฝึกหัดและใบงานต่าง ๆ กับวัตถุประสงค์	4.17	0.90	มาก
3. ความเหมาะสมของจำนวนข้อของแบบฝึกหัดและใบงานต่าง ๆ รวมถึงเวลาในแต่ละเรื่อง	4.17	0.69	มาก

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความเหมาะสม
4. ความเหมาะสมของการประเมินผลแบบฝึกหัดและใบงานต่าง ๆ	4.00	1.00	มาก
5. ความเหมาะสมของรูปแบบการรายงานผลคะแนน	4.33	0.75	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	4.20	0.83	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.31	0.85	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ผลการประเมินแผนการสอนแบบผสมผสานฯ โดยผู้เชี่ยวชาญ 6 ท่าน มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.31 อยู่ในความเหมาะสมระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความเหมาะสมอับดับแรก คือ ด้านเนื้อหา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 อยู่ในระดับความเหมาะสมมาก รองลงมา คือ ด้านการประเมินผล ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 อยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ส่วนด้านที่มีความเหมาะสมอับดับสุดท้าย คือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 อยู่ในระดับความเหมาะสมมาก

ผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 6 ท่าน เป็น 4 ด้าน เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแผนการสอนแบบผสมผสานฯ ก่อนนำไปทดสอบประสิทธิภาพ ดังนี้

ก. ด้านการออกแบบเนื้อหา ควรออกแบบเนื้อหาสำคัญให้ชัดเจนกว่านี้ ควรคำนึงถึงความเชื่อมโยงของเนื้อหาในแต่ละแผนการเรียนรู้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ข. ด้านการสร้างแบบฝึกหัด ควรสร้างแบบฝึกหัดให้มีหลากหลายรูปแบบ ควรเพิ่มแบบฝึกหัดที่วัดความสามารถในการนำไปใช้จริง (Application) และแบบฝึกหัดที่สามารถวัดทักษะการพูดและการเขียน

ค. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ความระวังการใช้การสอนแบบแปล เพราะอาจทำให้เกิดการถ่ายโอนเชิงลบสำหรับผู้เรียนคนไทยได้ ความคำนึงถึงความเชื่อมโยงรูปแบบการเรียนแบบออนไลน์และการเรียนแบบต่อหน้าว่า นักเรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ได้หรือไม่

ง. ด้านการวัดและประมินผล ไม่ควรจัดการประเมินทักษะการพูด หรือการออกเสียงเป็นกลุ่ม

1.7 ปรับปรุงแก้ไขแผนการสอนแบบผสมผสานตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2. การพัฒนาทเรียนออนไลน์

2.1 สร้างบทเรียนออนไลน์ ซึ่งพัฒนาโดย Google sites กับ Google forms ตามแผนการสอนและผลการออกแบบ

2.2 นำบทเรียนออนไลน์ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องด้านความครบถ้วนและการใช้งาน แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.3 พัฒนาแบบประเมินบทเรียนออนไลน์ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) และกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับความเหมาะสม ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง ระดับความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง ระดับความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง ระดับความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง ระดับความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด

2.4 นำแบบประเมินไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรง จำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC (Index of item-objective congruence) ผู้เชี่ยวชาญครั้งนี้เป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับการประเมินตรวจสอบความสอดคล้องของแบบประเมินแผนการสอนแบบผสมผสาน

2.5 เลือกข้อประเมินที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.6 นำบทเรียนออนไลน์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมโดยใช้แบบประเมินบทเรียนออนไลน์ ผู้เชี่ยวชาญครั้งนี้ เป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับการประเมินความเหมาะสมของแผนการสอนแบบผสมผสาน ผลการประเมินบทเรียนออนไลน์ของผู้เชี่ยวชาญ 6 ท่าน มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 10 ผลการประเมินบทเรียนออนไลน์ โดยผู้เชี่ยวชาญ (n = 6)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความเหมาะสม
ความคิดเห็นด้านการออบแบบบทเรียนออนไลน์			
1. การออกแบบการนำเสนอเนื้อหาบนเว็บไซต์	4.67	0.75	มากที่สุด
2. รูปแบบตัวอักษร กราฟิก รูปภาพ	4.67	0.47	มากที่สุด
3. คลิปวีดิโอการสอน	4.50	0.76	มาก
4. เสียงบรรยายในคลิปวีดิโอการสอน	4.33	0.75	มาก
5. ด้านการจัดการ และส่วนประกอบต่าง ๆ มีความเหมาะสม	4.50	0.76	มาก
6. ด้านความน่าสนใจของปุ่มควบคุมบทเรียน และรายการเมนู	4.33	0.47	มาก
7. ด้านความเหมาะสมของการเชื่อมโยงข้อมูล	4.33	1.11	มาก
8. ด้านการออกแบบที่รองรับอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ รวมทั้งโทรศัพท์มือถือได้หลากหลายแพลตฟอร์ม (Responsive web design)	4.67	0.47	มากที่สุด
9. ความง่ายในการใช้งานบทเรียนออนไลน์	4.50	0.76	มาก
รวมเฉลี่ย	4.50	0.74	มาก
ความคิดเห็นด้านกิจกรรมการเรียนรู้ของการสอนแบบผสมผสานฯ			
1. ความสอดคล้องของกิจกรรมกับวัตถุประสงค์	4.33	0.94	มาก
2. ความสอดคล้องของกิจกรรมกับเนื้อหา	4.33	0.94	มาก
3. กิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์มีความเชื่อมต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติได้อย่างดี	4.17	0.90	มาก
4. ความเหมาะสมในการจัดสรรเวลาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ	4.33	0.75	มาก
5. ความเหมาะสมของรูปแบบกิจกรรมในการส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาจีนของผู้เรียน	4.33	0.94	มาก
รวมเฉลี่ย	4.30	0.90	มาก

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความเหมาะสม
ความคิดเห็นด้านการประเมินผล			
1. ความชัดเจนของคำสั่ง แบบฝึกหัดและใบงานต่าง ๆ	4.67	0.75	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของจำนวนข้อของแบบฝึกหัดและใบงานต่าง ๆ รวมถึงเวลาในแต่ละเรื่อง	4.17	0.69	มาก
3. ความเร็วในการรับและส่งแบบฝึกหัดออนไลน์	4.17	0.69	มาก
4. ความเหมาะสมของรูปแบบการแสดงผลคะแนนของแต่ละเรื่อง	4.17	0.69	มาก
5. ความเหมาะสมของรูปแบบการเขียนบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.17	0.37	มาก
รวมเฉลี่ย	4.27	0.68	มาก
เฉลี่ยโดยรวม	4.39	0.78	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ผลการประเมินบทเรียนออนไลน์ โดยผู้เชี่ยวชาญ 6 ท่าน มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.39 อยู่ในความเหมาะสมระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความเหมาะสมอับดับแรก คือ ด้านการออบแบบบทเรียนออนไลน์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 อยู่ในระดับความเหมาะสมมาก รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ของการสอนแบบผสมผสานฯ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 อยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ส่วนด้านที่มีความเหมาะสมอับดับสุดท้าย คือ ด้านการประเมินผล ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 อยู่ในระดับความเหมาะสมมาก

2.7 ปรับปรุงแก้ไขบทเรียนออนไลน์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3. การทดสอบประสิทธิภาพสื่อการสอนแบบผสมผสาน

3.1 การทดสอบประสิทธิภาพแบบ 1: 1 (One to one testing) ขั้นตอนนี้นำสื่อการสอนแบบผสมผสานที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากรายชื่อนักเรียน ประกอบด้วยนักเรียนที่มีผลการเรียนภาษาจีนในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ ระดับละ 1 คน เพื่อตรวจสอบข้อผิดพลาด ข้อบกพร่องของการสอนแบบผสมผสาน

ผลการทดสอบประสิทธิภาพ พบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างยังไม่เข้าใจขั้นตอนการเรียนแบบผสมผสาน 2) เนื้อหาที่เรียนผ่านบทเรียนออนไลน์บางตัวพิมพ์ผิด 3) คลิปวีดิโอการสอนที่ประกอบในบทเรียนออนไลน์บางคลิปเสียงเบาเกินไป 4) ตัวอักษรที่ประกอบในบทเรียนออนไลน์ขนาดเล็กเกินไป ทั้งนี้ จากข้อบกพร่องดังกล่าว ผู้วิจัยจึงปรับปรุงการสอนแบบผสมผสานโดยเพิ่มคำอธิบายและใช้กราฟิกในการอธิบายขั้นตอนการเรียน เพื่อให้มีความชัดเจนมากขึ้น มีการแก้ไขตัวอักษรที่พิมพ์ผิดและปรับปรุงขนาดของตัวอักษร โดยเน้นอักษรตัวหนาในหัวข้อ อีกทั้งปรับปรุงเสียงของคลิปวีดิโอการสอนที่มีเสียงเบา เพื่อให้ผู้เรียนได้ยินชัดเจนมากขึ้น

3.2 การปรับปรุงแก้ไขสื่อการสอนแบบผสมผสาน เพื่อนำไปทดลองใช้กับกลุ่มเล็ก

3.3 การทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก (Small group testing) ขั้นตอนนี้นำสื่อการสอนแบบผสมผสานที่ผ่านการปรับปรุงการทดสอบประสิทธิภาพแบบ 1: 1 เรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากรายชื่อนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนที่มีผลการเรียนภาษาจีนในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ ระดับละ 3 คน เพื่อตรวจสอบข้อผิดพลาด ข้อบกพร่องของแผนการจัดการเรียนรู้ฯ อีกครั้ง

ผลการทดสอบประสิทธิภาพ พบว่า มีค่าประสิทธิภาพ หน่วยที่ 1 E_1/ E_2 เท่ากับ 75.97/ 71.11 หน่วยที่ 2 E_1/ E_2 เท่ากับ 74.86/ 71.48 หน่วยที่ 3 E_1/ E_2 เท่ากับ 76.46/ 70.37 ทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานด้านการออกเสียงมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 77.78 ทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานด้านการฟังและการพูดมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 76.11 ส่วนทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานด้านการอ่านและการเขียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 77.22 จากผลการสังเกต พบว่า การสอนผสมผสานช่วยให้นักเรียนมีความสนใจต่อการเรียนภาษาจีนมากขึ้น นักเรียนสามารปฏิบัติตามลำดับการเรียนรู้จนสิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้ในแต่ละเรื่องการเรียนรู้ ส่งผลให้ประสิทธิภาพของการสอนมากขึ้นกว่าตอนที่ทดสอบประสิทธิภาพแบบ 1: 1 นอกจากนี้ นักเรียนยังมีค่าเฉลี่ยร้อยละของทักษะการสื่อสารภาษาจีนอยู่ใน 76.11-77.78 แต่ยังคงพบข้อบกพร่อง คือ คลิปวีดิโอการสอนที่นำเสนอด้วย Powerpoint ขาดสีสันที่สวยงามและรูปภาพที่ประกอบในการอธิบาย ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายในบางช่วงบางตอนของการเรียนรู้ จากข้อบอกพร่องดังกล่าว ผู้วิจัยจึงปรับปรุงโดยการเพิ่มภาพประกอบที่เหมาะสมให้มากขึ้น เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน

3.4 ปรับปรุงแก้ไขสื่อการสอนแบบผสมผสานให้สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการสอนจริง

4. การพัฒนาและหาคุณภาพแบบทดสอบหลังเรียน

4.1 สร้างแบบทดสอบหลังเรียนที่สอดคล้องวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งแบบทดสอบหลังเรียน แบ่งเป็น 3 หน่วยตามทักษะการสื่อสารในด้านการออกเสียง ด้านการฟังและการพูด ด้านการอ่านและการเขียน ดังนี้

4.1.1 แบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ 1 การออกเสียงภาษาจีน แบบทดสอบนี้ทั้งหมดมี 10 ข้อ ข้อ 1-5 ให้นักเรียนเขียนพยัญชนะ หรือสระที่ได้ฟัง ข้อ 6-10 คือ ข้อสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ซึ่งให้นักเรียนฟังคำศัพท์แล้วเลือกข้อที่ถูกต้อง แบบทดสอบนี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยกำหนดให้ข้อที่ตอบถูกได้ 1 คะแนน และข้อที่ตอบผิด ข้อที่ไม่ทำ หรือข้อที่ตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก ได้ 0 คะแนน

4.1.2 แบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ 2 การฟังและการพูด แบบทดสอบนี้ ทั้งหมดมี 10 ข้อ ข้อ 1-5 ให้นักเรียนฟังประโยคแต่ละข้อแล้วแปลประโยคเป็นไทย ข้อที่ 6-10 คือ ข้อสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ซึ่งให้นักเรียนฟังการสนทนา แล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้อง แบบทดสอบนี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยกำหนดให้ข้อที่ตอบถูกได้ 1 คะแนน และข้อที่ตอบผิด ข้อที่ไม่ทำ หรือข้อที่ตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก ได้ 0 คะแนน

4.1.3 แบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ 3 การอ่านและการเขียน แบบทดสอบนี้ทั้งหมดมี 10 ข้อ ข้อ 1-5 คือ ข้อสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ซึ่งให้นักเรียนเลือกคำแปลที่ถูกต้อง ข้อ 6-10 ให้นักเรียนเลือกคำที่ถูกต้องและเติมในช่องว่าง เพื่อให้ข้อความสมบูรณ์ แบบทดสอบนี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยกำหนดให้ข้อที่ตอบถูกได้ 1 คะแนน และข้อที่ตอบผิด ข้อที่ไม่ทำ หรือข้อที่ตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก ได้ 0 คะแนน

4.2 นำแบบทดสอบหลังเรียนที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหาและภาษา ตลอดจนความครบถ้วน แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

4.3 นำแบบทดสอบหลังเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC (Index of item-objective congruence) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญครั้งนี้ เป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับการประเมินตรวจสอบความสอดคล้องของแบบประเมินแผนการสอนแบบผสมผสาน

4.4 เลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4.5 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 คน

4.6 นำคะแนนมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติ โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน และข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน จากนั้นวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบเป็นรายข้อ และเลือกข้อคำถามที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (รายละเอียดผลดังภาคผนวก ง)

4.7 จัดพิมพ์แบบทดสอบหลังเรียนฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5. การพัฒนาและหาคุณภาพแบบประเมินทักษะ

5.1 สร้างแบบประเมินทักษะที่สอดคล้องวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งแบบประเมินทักษะนี้ แบ่งเป็น 3 หน่วยตามทักษะการสื่อสารภาษาจีน ได้แก่ 1) การออกเสียงภาจีน 2) การฟังและการพูด และ 3) การอ่านและการเขียน ดังนี้

5.1.1 แบบประเมินทักษะหน่วยที่ 1 การออกเสียงภาษาจีน แบบประเมินนี้ทั้งหมดมี 10 ข้อ ซึ่งให้นักเรียนอ่านออกเสียงพินอิน แบบประเมินนี้ เป็นแบบประเมินรูบริก 3 ระดับ (Rubric score) โดยมีเกณฑ์ประเมิน ดังนี้

2 หมายถึง ดี	หมายถึง ออกเสียงพินอินถูกต้อง ชัดเจน
1 หมายถึง พอใช้	หมายถึง ออกเสียงพินอินถูกต้องแค่พยางค์เดียว หรือออกเสียงพินอินถูกต้อง แต่ไม่ค่อยชัดเจน
0 หมายถึง ไม่ผ่าน	หมายถึง ออกเสียงพินอินไม่ถูกต้อง

แบบประเมินชุดที่ 1 มีทั้งหมด 10 ข้อ คะแนนเต็ม 20 ซึ่งเกณฑ์ระดับคุณภาพทักษะการออกเสียงภาษาจีน ดังนี้

ดี (15-20 คะแนน)	มีคะแนนตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป
ปานกลาง (10-14 คะแนน)	มีคะแนนระหว่างร้อยละ 50-70
ไม่ผ่าน/ ปรับปรุง (0-9 คะแนน)	มีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50

5.1.2 แบบประเมินทักษะหน่วยที่ 2 การฟังและการพูด แบบประเมินนี้ ทั้งหมดมี 10 ข้อ ข้อที่ 1-5 ให้นักเรียนฟังคำถามทีละข้อแล้วตอบคำถามด้วยภาษาจีน ข้อที่ 6-10 ให้นักเรียนอธิบายรูปภาพด้วยภาษาจีน ซึ่งเป็นแบบประเมินรูบริก 3 ระดับ (Rubric score) มีเกณฑ์ประเมินดังนี้

เกณฑ์ประเมินข้อ 1-5

2 หมายถึง ดี	หมายถึง ตอบคำถามถูก พูดอย่างชัดเจน คล่องแคล่ว ไม่ผิดไวยากรณ์
1 หมายถึง พอใช้	หมายถึง ตอบคำถามถูก แต่พูดตะกุกตะกักบ้าง และผิดไวยากรณ์บ้าง

0 หมายถึง ไม่ผ่าน หมายถึง ตอบคำถามไม่ถูก พูดไม่ชัดเจน

เกณฑ์ประเมินข้อ 6-10

2 หมายถึง ดี หมายถึง อธิบายด้วยประโยคที่ถูกต้อง พูดอย่างชัดเจน คล่องแคล่ว ไม่ผิดไวยากรณ์

1 หมายถึง พอใช้ หมายถึง อธิบายด้วยประโยคที่ถูกต้อง แต่พูดตะกุกตะกักบ้าง และผิดไวยากรณ์บ้าง

0 หมายถึง ไม่ผ่าน หมายถึง อธิบายด้วยประโยคที่ไม่เกี่ยวข้องกับรูปภาพ พูดไม่ชัดเจน

แบบประเมินชุดที่ 2 มีทั้งหมด 10 ข้อ คะแนนเต็ม 20 ซึ่งเกณฑ์ระดับคุณภาพทักษะการออกเสียงภาษาจีน ดังนี้

ดี (15-20 คะแนน) มีคะแนนตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป

ปานกลาง (10-14 คะแนน) มีคะแนนระหว่างร้อยละ 50-70

ไม่ผ่าน/ ปรับปรุง (0-9 คะแนน) มีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50

5.1.3 แบบประเมินทักษะหน่วยที่ 3 การอ่านและการเขียน แบบประเมินนี้ทั้งหมดมี 10 ข้อ ข้อที่ 1-5 ให้นักเรียนเขียนตัวเลขภาษาจีนตามคำบอกของครู ข้อ 6-10 ให้นักเรียนเรียงคำศัพท์เป็นประโยค แบบประเมินนี้เป็นแบบประเมินรูบริก 3 ระดับ (Rubric score) แบบประเมินชุดที่ 3 มีทั้งหมด 10 ข้อ คะแนนเต็ม 20 ซึ่งเกณฑ์ระดับคุณภาพทักษะการออกเสียงภาษาจีน ดังนี้

ดี (15-20 คะแนน) มีคะแนนตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป

ปานกลาง (10-14 คะแนน) มีคะแนนระหว่างร้อยละ 50-70

ไม่ผ่าน/ ปรับปรุง (0-9 คะแนน) มีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50

5.2 นำแบบประเมินทักษะที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหาและภาษา ตลอดจนความครบถ้วน แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

5.3 นำแบบประเมินทักษะที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC (Index of item-objective congruence) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญครั้งนี้ เป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับการประเมินตรวจสอบความสอดคล้องของแบบประเมินแผนการสอนแบบผสมผสาน

5.4 เลือกข้อประเมินที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5.5 จัดพิมพ์แบบประเมินทักษะฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

6. การพัฒนาและหาคุณภาพแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

6.1 สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานฯ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) และกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับความพึงพอใจ ดังนี้

5 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.51-5.00	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51-4.50	ระดับความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51-3.50	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.51-2.50	ระดับความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00-1.50	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

6.2 นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานฯ ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหาและภาษา ตลอดจนความครบถ้วน แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

6.3 นำแบบประเมินความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อหาคุณภาพ และประเมินความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC (Index of item-objective congruence) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญครั้งนี้ เป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับการประเมินตรวจสอบความสอดคล้องของแบบประเมินแผนการสอนแบบผสมผสาน

6.4 เลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

6.5 จัดพิมพ์แบบประเมินความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การนำไปใช้ (Implementation)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของสื่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

2. เพื่อศึกษาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียน หลังการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เรียนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนบ้านสวนอุดมวิทยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 12 ห้อง รวมทั้งหมด 341 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนบ้านสวนอุดมวิทยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้อง รวมทั้งหมด 30 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนการนำไปใช้

1. แผนการสอนแบบผสมผสาน

2. บทเรียนออนไลน์

3. แบบทดสอบหลังเรียน

4. แบบประเมินทักษะ

5. แบบประเมินความพึงพอใจ

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยนำการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในสถานการณ์จริง (Implementation) ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ติดต่อผู้อำนวยการของโรงเรียนเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล หลังจากนั้นประสานงานกับครูประจำชั้นเพื่อประชาสัมพันธ์โครงการวิจัย

2. ในกรณีที่มีห้องที่สนใจเข้าร่วมวิจัย ตั้งแต่ 2 ห้องเป็นต้นไป ผู้วิจัยสุ่มจับฉลากเพื่อเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างมา 1 ห้อง หลังจากได้กลุ่มตัวอย่างแล้ว มีการประสานงานกับครูประจำชั้นอีกครั้ง เพื่อขอพบกับกลุ่มตัวอย่างในชั่วโมงโฮมรูม เพื่ออธิบายรายละเอียดโครงการวิจัย และขอความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย

3. นักเรียนทั้งหมดในห้องเรียนของกลุ่มตัวอย่างนั้น ได้รับการประเมินทักษะการสื่อสารและรับการสอนแบบผสมผสานแต่มีการเก็บข้อมูลการวิจัยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น รายละเอียดการเรียนการสอนประกอบด้วย 3 หน่วยการเรียนรู้ คือ หน่วยที่ 1 การออกเสียงภาษาจีน มี 2 เรื่อง หน่วยที่ 2 การฟังและการพูด มี 4 เรื่อง หน่วยที่ 3 การอ่านและการเขียน มี 4 เรื่อง รวมจำนวนหัวข้อทั้งหมด 10 เรื่อง แต่ละเรื่องมีการเรียนรู้ทั้งบทเรียนออนไลน์ 1 ครั้งและในห้องเรียน 2 ครั้ง รายละเอียดแต่ละเรื่องมีขั้นตอนการสอนดังนี้

3.1 มอบหมายให้นักเรียนทั้งหมดในห้องเรียนรู้บทเรียนออนไลน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามขั้นตอนการเรียนรู้แบบออนไลน์ คือ 1) เตรียมความพร้อมการเรียนออนไลน์ 2) ศึกษาปัญหาและทำแบบฝึกหัด 3) ค้นคว้าเพิ่มเติม และ 4) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ใช้เวลาในการเรียนรู้แบบออนไลน์ประมาณ 40 นาทีต่อเรื่อง

3.2 เข้าเรียนวิชาภาษาจีนแบบปกติในห้องตามตารางเรียน 2 ครั้งต่อสัปดาห์ ครั้งละ 45 นาที ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติประมาณ 90 นาทีต่อเรื่อง ซึ่งมีผู้วิจัยเป็นผู้สอนด้วยตนเอง ตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ คือ 1) ทบทวนความรู้เดิม 2) สะท้อนผลการเรียนรู้ออนไลน์ 3) เสนอสาระสำคัญเนื้อหา 4) ฝึกฝนให้ชำนาญ 5) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 6) ให้ข้อมูลย้อนกลับรายบุคคล และ 7) สรุปสาระสำคัญการเรียนรู้

3.3 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนและแบบประเมินทักษะ เมื่อจบการเรียนรู้แต่ละหน่วย

3.4 เมื่อจบการเรียนการสอนทั้งหมด 10 เรื่อง ให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจ

3.5 นำข้อมูลเฉพาะกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์

การประเมินผล (Evaluation)

ขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการนำไปใช้มาวิเคราะห์และประเมิน ซึ่งประเมินผล ดังนี้

1. ประเมินประสิทธิภาพของสื่อการสอนแบบผสมผสานด้วย E_1/ E_2 (80/ 80) สถิติที่ใช้คือ สูตร E_1/ E_2 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556, หน้า 10)

$$E_1 = \frac{\sum X_1}{\frac{N}{A}} x100$$

เมื่อ E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ คือ คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรือใบงานที่ทำระหว่างเรียน ทั้งที่เป็นกิจกรรมออนไลน์หรือในห้องเรียน

A คือ คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดหรือใบงานทุกชิ้นรวมกัน

N คือ จำนวนผู้เรียน

$$E_2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{B} x100$$

เมื่อ E_1 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum F$ คือ คะแนนรวมของผลลัพธ์ของการทดสอบและการประเมินหลังเรียน

B คือ คะแนนเต็มของการทดสอบและการประเมินสุดท้ายของแต่ละหน่วย ประกอบด้วย ผลการทอดสอบหลังเรียนและผลการประเมินทักษะ

N คือ จำนวนผู้เรียน

2. ประเมินทักษะการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนหลังการสอนแบบผสมผสาน สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3. ประเมินผลของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

บทที่ 4
ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and development) มีวัตถุประสงค์การวิจัย ได้แก่ 1) พัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 2) ทดสอบประสิทธิภาพของสื่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 3) ศึกษาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนหลังการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยจึงใคร่นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ตอนที่ 2 ผลการทดสอบประสิทธิภาพของสื่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นตามเกณฑ์ E_1/ E_2 (เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/ 80)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานของนักเรียนหลังการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นการเรียนรู้แบบออนไลน์และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ มีสัดส่วน 30: 70 กระบวนการและกิจกรรมที่ประกอบในการสอน ดังแสดงรายละเอียดในภาพที่ 7

ภาพที่ 7 กระบวนการและกิจกรรมการสอนแบบผสมผสาน

จากภาพที่ 7 สามารถมองเห็นว่า การสอนแบบผสมผสานประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นการเรียนรู้แบบออนไลน์และส่วนที่เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ มีสัดส่วน 30: 70 ดังนี้

1. การเรียนรู้แบบออนไลน์ ประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 เตรียมความพร้อมการเรียนออนไลน์ นักเรียนเตรียมความพร้อมการใช้งานของอินเตอร์เนต รวมถึงเตรียมปากกา สมุดบันทึก เพื่อจดเนื้อหาหรือข้อสงสัยต่าง ๆ ระหว่างการเรียนออนไลน์

1.2 ศึกษาปัญหาและทำแบบฝึกหัด นักเรียนเข้าสู่เว็บไซต์ของบทเรียนออนไลน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาปัญหาและดูวีดิโอการสอนตามลำดับขั้นตอน จดเนื้อหาและข้อสงสัยลงในสมุดระหว่างการเรียน หลังจากที่เรียนเสร็จ 1 เรื่อง นักเรียนทำแบบฝึกหัดออนไลน์สำหรับเรื่องที่เรียน

1.3 ค้นคว้าเพิ่มเติม นักเรียนนำข้อสงสัยที่ยังไม่เข้าใจไปค้นคว้าเพิ่มเติมในอินเตอร์เน็ต หรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจ

1.4 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นักเรียนส่งข้อสงสัยที่ยังไม่เข้าใจในกลุ่ม Line และสื่อสารกับครูและเพื่อน ๆ เพื่อขอความช่วยเหลือจากครูและเพื่อน ๆ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ ประกอบด้วยกระบวนการ 7 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ทบทวนความรู้เดิม ครูตรวจสอบและพานักเรียนทบทวนความรู้ที่เรียนออนไลน์

2.2 สะท้อนผลการเรียนรู้ออนไลน์ ครูสรุปผลการเรียนออนไลน์และคำถามที่นักเรียนพบในการเรียนรู้ออนไลน์ หลังจากนั้นอธิบายทีละข้อ

2.3 เสนอสาระสำคัญเนื้อหา ครูนำเสนอเนื้อสำคัญตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของเรื่องที่กำลังศึกษา ระหว่างการเสนอเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

2.4 ฝึกฝนให้ชำนาญ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกฝนอย่างเต็มที่ เช่น การสะกดพินอิน การอ่านออกเสียงคำศัพท์ การฝึกรูปประโยค การจับคู่สนทนา การฝึกอ่านประโยก การฝึกเขียนตัวอักษรจีน เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสในการแสดงออก

2.5 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มตามผลการเรียนรู้แบบออนไลน์ ซึ่งแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยนักเรียนที่มีผลการเรียนรู้ออนไลน์ในระดับสูง ปานกลางและต่ำ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หลังจากนั้นครูแจกใบงานให้ทุกคนทำ

2.6 ให้ข้อมูลย้อนกลับรายบุคคล ครูประเมินหรือตรวจผลตามใบงานที่นักเรียนทำและให้ข้อมูลย้อนกลับรายบุคคล

2.7 สรุปสาระสำคัญการเรียนรู้ ครูพานักเรียนทบทวนเนื้อหาสำคัญพร้อมกัน จากนั้นสรุปการสอนออนไลน์และการสอนแบบปกติ และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนสำหรับเรื่องที่เรียน

สำหรับบทเรียนออนไลน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีรายละเอียดดังนี้

1. หน้าหลัก การแนะนำหลักสูตร ประกอบด้วย 1) วัตถุประสงค์ 2) โครงสร้างเนื้อหาการเรียนรู้ 3) ขั้นตอนการเรียน 4) วีดีทัศน์การแนะนำ และ 5) เอกสารประกอบวีดิทัศน์การแนะนำ

ภาพที่ 8 หน้าหลักของบทเรียนออนไลน์

2. หน้าแนะนำหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย บทเรียนออนไลน์ที่สร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 หน่วยการเรียนรู้ ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้แสดงหน้าตามขั้นตอน 1) จุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วย 2) โครงสร้างเนื้อหาของหน่วย และ 3) ข้อความเพิ่มเติมของแต่ละหน่วย

ภาพที่ 9 ตัวอย่างหน้าแนะนำหน่วยการเรียนรู้

3. หน้าแต่ละเรื่อง บทเรียนออนไลน์ที่สร้างขึ้นแบ่งเป็น 3 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยที่ 1 ประกอบด้วย 2 เรื่อง หน่วยที่ 2 ประกอบด้วย 4 เรื่อง และหน่วยที่ 3 ประกอบด้วย 4 เรื่อง รวมทั้งหมด 10 เรื่อง ในแต่ละเรื่องแสดงหน้าตามขั้นตอน 1) จุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละเรื่อง 2) วีดิทัศน์บรรยายเนื้อหา และ 3) เอกสารประกอบวีดิทัศน์บรรยาย

ภาพที่ 10 ตัวอย่างหน้าแต่ละเรื่อง

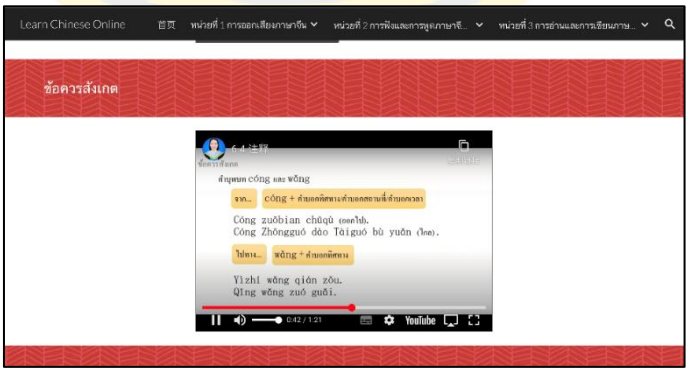

ภาพที่ 11 ตัวอย่างวีดิทัศน์บรรยายเนื้อหา

4. หน้าแบบฝึกหัดออนไลน์ หลังจากที่เรียนเนื้อหาเสร็จแต่ละเรื่อง ผู้เรียนสามารถทำแบบฝึกหัดหลังเรียนผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งระบบจะบันทึกคะแนนและตรวจข้อสอบอัตโนมัติ

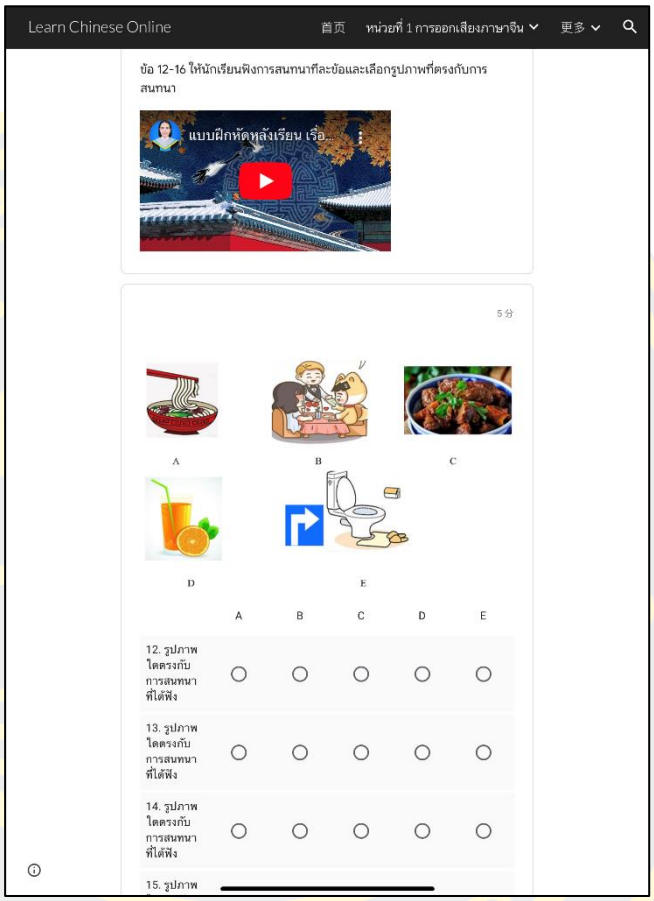

ภาพที่ 12 ตัวอย่างแบบฝึกหัดออนไลน์

ตอนที่ 2 ผลการทดสอบประสิทธิภาพของสื่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นตามเกณฑ์ E_1/ E_2 (เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/ 80)

ผลการทดสอบประสิทธิภาพของสื่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นตามเกณฑ์ E_1/ E_2 = 80/ 80 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 11 ผลการทดสอบประสิทธิภาพสื่อการสอนแบบผสมผสานตามเกณฑ์ E_1/ E_2 หน่วยที่ 1

แบบฝึกหัดระหว่างเรียน			แบบทดสอบและแบบประเมินหลังเรียน			ประสิทธิภาพ
คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_1	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_2	E_1/ E_2
80	64.33	80.42	30	24.37	81.22	80.42/ 81.22

จากตารางที่ 11 พบว่า ประสิทธิภาพของสื่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น หน่วยที่ 1 E_1/ E_2 เท่ากับ 80.42/ 81.22 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/ 80

ตารางที่ 12 ผลการทดสอบประสิทธิภาพสื่อการสอนแบบผสมผสานตามเกณฑ์ E_1/ E_2 หน่วยที่ 2

แบบฝึกหัดระหว่างเรียน			แบบทดสอบและแบบประเมินหลังเรียน			ประสิทธิภาพ
คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_1	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_2	E_1/ E_2
160	128.43	80.27	30	24.07	80.22	80.27/ 80.22

จากตารางที่ 12 พบว่า ประสิทธิภาพของสื่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น หน่วยที่ 2 E_1/ E_2 เท่ากับ 80.27/ 80.22 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/ 80

ตารางที่ 13 ผลการทดสอบประสิทธิภาพสื่อการสอนแบบผสมผสานตามเกณฑ์ E_1/ E_2 หน่วยที่ 3

แบบฝึกหัดระหว่างเรียน			แบบทดสอบและแบบประเมินหลังเรียน			ประสิทธิภาพ
คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_1	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_2	E_1/ E_2
160	129.73	81.08	30	24.17	80.56	81.08/ 80.56

จากตารางที่ 13 พบว่า ประสิทธิภาพของสื่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น หน่วยที่ 3 E_1/ E_2 เท่ากับ 81.08/ 80.56 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/ 80

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานของนักเรียนหลังการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้วิจัยได้แบ่งการประเมินทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) การออกเสียงภาษาจีน 2) การฟังและทักษะการพูด และ 3) การอ่านและการเขียน ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานของนักเรียนหลังการสอนแบบแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	ระดับ
1. การออกเสียง	20	16.70	2.31	83.50	ดี
2. การฟังและการพูด	20	16.37	1.92	81.83	ดี
3. การอ่านและการเขียน	20	16.13	2.28	80.67	ดี
ค่าเฉลี่ย	20	16.4	2.17	82.00	ดี

จากตารางที่ 14 ทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้การสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวม นักเรียนมีทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานอยู่ระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 82 เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานด้านที่นักเรียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละสูงสุด คือ ด้านการออกเสียง มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 83.50 รองลงมา คือ ด้านการฟังและการพูด มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 81.83 ส่วนอันดับสุดท้ายที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละต่ำสุด คือ ด้านการอ่านและการเขียน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 80.67

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีรายละเอียดดังตารางที่ 15 ถึงตารางที่ 18

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านกระบวนการเรียนการสอน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ
ขั้นตอนการนำเข้าสู่บทเรียน			
1. ผู้สอนแนะนำหลักสูตรและผลลัพธ์ของการเรียนรู้	4.40	0.66	มาก
ขั้นตอนการสอน			
2. ผู้สอนกระตุ้นให้ทบทวนความรู้เดิม เพิ่มเติมสารสนเทศ	4.17	0.73	มาก
3. ผู้สอนให้โจทย์ปัญหา บูรณาการกับเนื้อหาวิชา	4.27	0.85	มาก
4. ผู้สอนเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	4.40	0.71	มาก
5. ผู้สอนแนะนำให้ศึกษาข้อมูลอ้างอิง จากแหล่งข้อมูลเพิ่มเติม	3.93	0.93	มาก
ขั้นตอนการฝึกฝน			
6. ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการสื่อสารภาษาจีนหลากหลายรูปแบบ	3.90	0.98	มาก
7. กิจกรรมการฝึกฝนต่าง ๆ เหมาะกับผู้เรียน	4.00	1.00	มาก
ขั้นตอนการสรุป			
8. ผู้เรียนได้มีโอกาสอภิปราย เพื่อสรุปผลงานและแนวคิดด้วยกระบวนการที่หลากหลาย	4.27	0.85	มาก
9. ผู้เรียนได้วิเคราะห์ย้อนกลับ นำเสนอผลงานให้เป็นรูปธรรม	4.20	0.70	มาก

ตารางที่ 15 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ
ขั้นตอนการประเมินผล			
10. ผู้สอนได้มอบหมายงานให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของตนเอง	3.87	1.02	มาก
11. ผู้สอนแจ้งเกณฑ์การประเมินผลงานอย่างละเอียด	3.77	1.38	มาก
12. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำเสนอผลงานรายบุคคล และแบบกลุ่ม เพื่อฝึกฝนทักษะการสื่อสารภาษาจีน	4.00	0.93	มาก
รวมเฉลี่ย	4.10	0.90	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านกระบวนการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.90 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจอับดับแรก คือ ข้อที่ 1 ผู้สอนแนะนำหลักสูตรและผลลัพธ์ของการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.40, SD = 0.66) และข้อที่ 4 ผู้สอนเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ($\bar{X}$ = 4.40, SD = 0.71) ส่วนข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจอับดับสุดท้าย คือ ข้อที่ 11 ผู้สอนแจ้งเกณฑ์การประเมินผลงานอย่างละเอียด ($\bar{X}$ =3.77, SD = 1.38)

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านการสอนแบบผสมผสาน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ
1. กระบวนการเรียนการสอนลักษณะนี้มีความเหมาะสม	4.03	0.95	มาก
2. ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนได้อย่างต่อเนื่อง	3.77	1.05	มาก
3. ผู้เรียนมีความสุขต่อการเรียนภาษาจีน	3.77	0.99	มาก

ตารางที่ 16 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ
4. ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนได้หลากหลายมากขึ้น	3.80	1.08	มาก
5. การเรียนรู้ออนไลน์มีความเชื่อมต่อการเรียนรู้แบบปกติได้อย่างดี	3.63	1.17	มาก
6. ความเหมาะสมในการจัดเนื้อหาการเรียนออนไลน์และการเรียนรู้แบบปกติ	3.67	1.32	มาก
7. ความเหมาะสมในการจัดสรรเวลาการเรียนรู้ออนไลน์และการเรียนรู้แบบปกติ	3.57	1.15	มาก
รวมเฉลี่ย	3.75	1.10	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นด้านการสอนแบบผสมผสาน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 1.10 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจอับดับแรก คือ ข้อที่ 1 กระบวนการเรียนการสอนลักษณะนี้มีความเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.03, SD = 0.95) รองลงมาคือ ข้อที่ 4 ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนได้หลากหลายมากขึ้น ($\bar{X}$ = 3.80, SD = 1.08) ส่วนข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจอับดับสุดท้าย คือ ข้อที่ 7 ความเหมาะสมในการจัดสรรเวลาการเรียนรู้ออนไลน์และการเรียนรู้แบบปกติ ($\bar{X}$ = 3.57, SD = 1.15)

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านการออกแบบบทเรียนออนไลน์ด้วย Google sites

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ
1. การออกแบบการนำเสนอเนื้อหาบนเว็บไซต์	3.70	1.04	มาก
2. รูปแบบตัวอักษร กราฟิก รูปภาพ	3.80	1.19	มาก
3. คลิปวีดิโอการสอน	4.00	1.10	มาก

ตารางที่ 17 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ
4. เสียงบรรยายในคลิปวีดิโอการสอน	3.93	1.31	มาก
5. รูปแบบหน้าแบบฝึกหัดหลังเรียนแต่ละเรื่อง	3.63	1.05	มาก
6. ด้านการจัดการและส่วนประกอบต่าง ๆ มีความเหมาะสม	3.70	1.24	มาก
7. ด้านความน่าสนใจของปุ่มควบคุมบทเรียน และรายการเมนู	3.83	1.21	มาก
8. ด้านความเหมาะสมของการเชื่อมโยงข้อมูล	4.00	1.00	มาก
9. ด้านการออกแบบที่รองรับอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ รวมทั้งโทรศัพท์มือถือได้หลากหลายแพลตฟอร์ม (Responsive web design)	4.27	0.73	มาก
10. ความง่ายในการใช้งานบทเรียนออนไลน์	4.17	0.90	มาก
รวมเฉลี่ย	3.90	1.08	มาก

จากตารางที่ 17 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านการออกแบบบทเรียนออนไลน์ด้วย Google sites อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 1.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจอับดับแรก คือ ข้อที่ 9 ด้านการออกแบบที่รองรับอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ รวมทั้งโทรศัพท์มือถือได้หลากหลายแพลตฟอร์ม ($\bar{X}$ = 4.27, SD = 0.73) รองลงมาคือ ข้อที่ 10 ความง่ายในการใช้งานบทเรียนออนไลน์ ($\bar{X}$ = 4.17, SD = 0.90) ส่วนข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจอับดับสุดท้าย คือ ข้อที่ 5 รูปแบบหน้าแบบฝึกหัดหลังเรียนแต่ละเรื่อง ($\bar{X}$ = 3.63, SD = 1.05)

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

รายการประเมินแต่ละด้าน	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนการสอน	4.10	0.90	มาก
2. ด้านความพึงพอใจต่อการสอนแบบผสมผสาน	3.75	1.10	มาก
3. ด้านความพึงพอใจต่อการออกแบบบทเรียนออนไลน์ด้วย Google sites	3.90	1.08	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.95	1.01	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างผ่านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามการสอนแบบผสมผสาน มีความพึงพอใจต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 1.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจอับดับแรก คือ ความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนการสอน อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.90 รองลงมา คือ ความพึงพอใจต่อการออกแบบบทเรียนออนไลน์ด้วย Google sites อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 1.08 ส่วนด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจอับดับสุดท้าย คือ ความพึงพอใจต่อการสอนแบบผสมผสาน อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 1.10

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์การวิจัย ได้แก่ 1) พัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 2) ทดสอบประสิทธิภาพของสื่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 3) ศึกษาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนหลังการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้วิจัยได้แบ่งการวิจัยเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาเกี่ยวกับการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (Research) ซึ่งแบ่งลำดับขั้นออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาองค์ความรู้ หรือเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้อง และ 2) การสำรวจและประเมินความต้องการของการสอนแบบผสมผสานฯ ระยะที่ 2 การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (Construction) ผู้วิจัยได้พัฒนาตามกระบวนการของ ADDIE Model ซึ่งแบ่งลำดับขั้นออกเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ (Analysis) 2) การออกแบบ (Design) 3) การพัฒนา (Development) 4) การนำไปใช้ (Implementation) และ 5) การประเมินผล (Evaluation)

การสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นการเรียนรู้แบบออนไลน์และส่วนที่เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ มีสัดส่วน 30: 70 สื่อการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น หน่วยที่ 1 E_1/ E_2 เท่ากับ 80.42/ 81.22 หน่วยที่ 2 E_1/ E_2 เท่ากับ 80.27/ 80.22 หน่วยที่ 3 E_1/ E_2 เท่ากับ 81.08/ 80.56 รวมทั้งนักเรียนมีทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 82.00 ตลอดจนนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนแบบผสมผสานในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.95, SD = 1.01)

สรุปผลการวิจัย

1. การสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นการเรียนรู้แบบออนไลน์ และส่วนที่เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ มีสัดส่วน 30: 70 ได้แก่ 1) การเรียนรู้แบบออนไลน์ ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้นตอน คือ 1.1) เตรียมความพร้อมการเรียนออนไลน์ 1.2) ศึกษาปัญหาและทำแบบฝึกหัด 1.3) ค้นคว้าเพิ่มเติม และ 1.4) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการ 7 ขั้นตอน คือ 2.1) ทบทวนความรู้เดิม 2.2) สะท้อนผลการเรียนรู้ออนไลน์ 2.3) เสนอสาระสำคัญเนื้อหา 2.4) ฝึกฝนให้ชำนาญ 2.5) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2.6) ให้ข้อมูลย้อนกลับรายบุคคล และ 2.7) สรุปสาระสำคัญการเรียนรู้

2. ประสิทธิภาพของสื่อการสอนแบบผสมผสาน หน่วยที่ 1 E_1/ E_2 เท่ากับ 80.42/ 81.22 หน่วยที่ 2 E_1/ E_2 เท่ากับ 80.27/ 80.22 หน่วยที่ 3 E_1/ E_2 เท่ากับ 81.08/ 80.56 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าสื่อการสอนที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/ 80 ที่กำหนดไว้

3. ทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้การสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมนักเรียนมีทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานอยู่ระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 82

4. นักเรียนกลุ่มตัวอย่างผ่านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามการสอนแบบผสมผสาน มีความพึงพอใจต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 1.01

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยแต่ละข้อมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. การสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยได้พัฒนาตามกรอบแนวคิด ADDIE Model โดยได้ศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบผสมผสาน การเรียนการสอนภาษาจีน ทักษะการสื่อสารภาษาจีน ทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ ก่อนการพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และได้มีกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การสอนแบบผสมผสานเหมาะกับนักเรียนมากที่สุด ซึ่งการสอนแบบผสมผสาน

ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น แบ่งเป็นการเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ สอดคล้องกับแนวคิดของ Bonk and Graham (2004) กล่าวว่า การเรียนการสอนแบบผสมผสาน เป็นการที่ผสมระหว่างการเรียนแบบเผชิญหน้า (Face to face instruction) เข้ากับการเรียนการสอนแบบใช้สื่อคอมพิวเตอร์ (Computer-mediated instruction) เพื่อเพิ่มโอกาสในการเรียน เพิ่มประสิทธิภาพในการใช้กลยุทธ์การสอน และการเรียนในรูปแบบนี้จะมีความยืดหยุ่นสูง นอกจากนี้ กิตติ เสือแพร (2558, หน้า 20) ยังได้สรุปว่า การสอนแบบผสมผสาน เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner center) ผู้เรียนมีเวลาในการค้นคว้าข้อมูลได้อย่างอิสระ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลได้ดี สามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้และแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนในการสอนได้ดี นักเรียนสามารถทบทวนความรู้เดิม และสืบค้นความรู้ใหม่ได้ตลอดเวลา มีช่องทางในการเรียนรู้ได้หลากหลาย สามารถเข้าถึงผู้สอน หรือแหล่งข้อมูลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว จากแนวคิดที่ผู้วิจัยนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการสอน จึงส่งผลให้ได้การสอนที่เหมาะสมที่จะนำไปใช้จริงได้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของยุวดี ชมชื่น (2561) ได้ทำการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์โดยประยุกต์วิธีการทางประวัติศาสตร์และการเรียนรู้แบบผสมผสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประวัติศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ ความสามารถในการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก โดยได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 85.46 และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีจัดอยู่ในระดับมากที่สุด โดยได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 87.04

2. ผลการศึกษาประสิทธิภาพของสื่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นตามเกณฑ์ E_1/ E_2 พบว่า สื่อการสอนมีค่าประสิทธิภาพในหน่วยที่ 1 เท่ากับ 80.42/ 81.22 หน่วยที่ 2 เท่ากับ 80.27/ 80.22 และหน่วยที่ 3 เท่ากับ 81.08/ 80.56 ซึ่งถือว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ 80/ 80 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้การสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนมากที่สุด โดยผู้วิจัยได้ใช้หลักการของ ADDIE Model (Branson et al., 1975) ในการพัฒนาการสอน เนื่องจาก ADDIE Model เป็นหลักการที่มีการแบ่งลำดับขั้นตอนในการพัฒนาที่ชัดเจน มีการดำเนินงานเป็นลำดับขั้นตอนที่ไม่ซับซ้อน มีความเหมาะสมต่อการนำมาใช้ออกแบบและพัฒนานวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา อีกทั้งยังมีนักวิจัยหลายท่านได้นำหลักการนี้ มาเป็นส่วนหนึ่งของพัฒนานวัตกรรมในลักษณะเช่นเดียวกัน ทำให้การอ้างอิงและการนำไปประยุกต์พัฒนาต่อ สามารถกระทำได้อย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

โดยขั้นตอนของหลักการ ADDIE Model แบ่งลำดับขั้นการดำเนินการวิจัยออกเป็น 5 ขั้นตอน ประกอบด้วยขั้นตอน การวิเคราะห์ (Analysis) การออกแบบ (Design) การพัฒนา (Development) การนำไปใช้ (Implementation) และการประเมินผล (Evaluation) นอกจากนี้ สื่อการสอนยังได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และมีความคิดเห็นต่อสื่อการสอนที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ทำให้สื่อการสอนนี้ได้รับการยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย และสามารถนำไปใช้งานจริงได้ ซึ่งการพัฒนาสื่อการสอนนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของมนต์ชัย เทียนทอง (2548) กล่าวว่า รูปแบบ ADDIE เป็นรูปแบบการสอนที่ออกแบบขึ้นมา เพื่อใช้ในการออกแบบและพัฒนาระบบการเรียนการสอน โดยอาศัยหลักของวิธีการระบบ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ครอบคลุมกระบวนการทั้งหมด และเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า สามารถนำไปใช้ในการออกแบบและพัฒนาได้เป็นอย่างดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของวีณา คงพิษ (2560) ได้ทำการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐานผ่านเครือข่ายความพิวเตอร์ ซึ่งมีการใช้หลักการของ ADDIE Model ในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ ผลการหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ตามหลักการ ADDIE Model มีประสิทธิภาพ 93.51/ 81.32 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนวด 80/ 80 ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้จริง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปริวรรษ วงค์แสงคำ (2563) ได้ทำการพัฒนาการสอนแบบผสมผสานโดยใช้โครงงานเป็นฐาน กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีการใช้หลักการของ ADDIE Model ในการพัฒนาการสอนแบบผสมผสานที่ผสมด้วยการเรียนรู้ในชั้นเรียนปกติและการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์ ผลการวิจัย พบว่า การสอนแบบผสมผสานโดยใช้โครงงานเป็นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เรื่อง ออกแบบและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E_1/ E_2 = 81.25/ 84.34$

3. ทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้การสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมนักเรียนมีทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานอยู่ระดับดี มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 82 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ใช้การสอนแบบผสมผสานในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียน การสอนแบบผสมผสานที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นการสอนที่ผสมผสานระหว่างการเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ แล้วก็ให้นักเรียนเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งการสอนที่ผสมหลากหลายรูปแบบและวิธีการจะช่วยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ความรู้ทางภาษาจีนและได้ฝึกฝนทักษะทางภาษามากขึ้นกว่าการเรียนในชั้นเรียนเพียงอย่างเดียว เพราะการเรียนแบบผสมผสานนี้ ตอบสนองการเรียนทุกที่ ทุกเวลา ทักษะการสื่อสารภาษาจีน

เป็นทักษะที่ต้องฝึกฝน นักเรียนจึงต้องได้รับการฝึกฝนทักษะในด้านการออกเสียงภาษาจีน ด้านการฟังและการพูดภาษาจีน และด้านการอ่านและการเขียนภาษาจีน ทุกคนต้องเรียนแบบรู้จริง และสามารถนำภาษาจีนที่เรียนไปแล้วสื่อสารในสถานการณ์จริง สอดคล้องกับแนวคิดของ Bonk and Graham (2004) อธิบายว่า การสอนผสมผสานเป็นการปรับเปลี่ยนรูปแบบจากการสอนแบบปกติ เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ผสมผสานการเรียนรู้ออนไลน์และการจัดกิจกรรมแบบปกติ ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนที่ยืดหยุ่น ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนทั้งด้านรูปแบบการเรียน รูปแบบการคิด ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน ผ่านกระบวนการกลุ่ม แล้ว Rowe (2012) ก็ได้กล่าวว่า รูปแบบการเรียนในปัจจุบัน จึงควรมีการปรับปรุงให้เป็นการเรียนแบบผสมผสาน (Blended learning) ซึ่งเป็นการเรียนที่นำเอาเทคโนโลยีมาใช้เสริมประสิทธิภาพและลดข้อจำกัดของการเรียนในห้องเรียน เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน จนกลายเป็นความชำนาญเฉพาะตัว ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่มีการออกแบบให้มีการผสมผสาน สอดคล้องกับแนวคิดของ Zijuan and Qiang (2019) ที่กล่าวไว้ว่า การสอนแบบผสมผสานเหมาะสำหรับการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ เนื่องจากเมื่อเทียบกับการสอนแบบดั้งเดิมที่ห้องเรียนแล้ว การสอนแบบผสมผสานมีข้อดีหลายประการ เช่น สามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนได้มากขึ้น ในห้องเรียนแบบดั้งเดิม ครูจะอำนวยความต้องการของนักเรียนที่มีระดับภาษาที่แตกต่างได้ยาก แต่การสอนแบบผสมผสานสามารถดำเนินการ “การสอนแบบรายบุคคล” ได้อย่างเต็มที่ และเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง ในขณะเดียวกัน ครูก็สามารถสอนตามหลักการการสอนภาษา “การบรรยายน้อยแต่การปฏิบัติมากขึ้น” ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น แล้วยังสอดคล้องกับงานวิจัยของไพบูลย์ ฉัตรชมชื่น (2559) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนแบบผสมผสานด้วยการเรียนแบบรู้จริงและการใช้ปัญหาเป็นหลัก เพื่อเสริมสร้างความสามารถการตัดสินใจด้านความปลอดภัย สำหรับนักศึกษาหลักสูตรการบินระดับปริญญาบัณฑิต ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความสามารถในการตัดสินใจด้านความปลอดภัยหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และนักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนความสามารถในการตัดสินใจด้านความปลอดภัยหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนแบบผสมผสานที่พัฒนาขึ้น สามารถช่วยนักศึกษาพัฒนาทักษะในด้านการตัดสินใจด้านความปลอดภัยได้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยึดหลักการ “การสอนฟังพูดก่อน แล้วค่อยตามด้วยอ่านเขียน” (先语后文) ในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียน เนื่องจากภาษาจีนไม่เหมือนกับภาษาไทยที่มีตัวหนังสือที่สามารถสะกดออกเสียงได้ ภาษาจีนเป็นภาษาที่มีทั้งระบบการออกเสียง (拼音)

และระบบตัวอักษรจีน (汉字) ซึ่งเป็นสองระบบที่ต่างกัน ตัวอักษรจีนไม่สามารถสะกดเป็นเสียงได้ ดังนั้น การเรียนตัวอักษรจีนก็กลายเป็นเรื่องยากสำหรับคนไทย นักเรียนต้องเรียนรู้การอ่านและการเขียนตัวอักษรจีน ซึ่งจะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเส้นขีดตัวอักษรจีน (**笔画**) โครงสร้างตัวอักษรจีน (结构) หมวดคำตัวอักษรจีน (**偏旁部首**)และลำดับเส้นขีดในการเขียนตัวอักษรจีน (**笔**顺) ดังนั้น ในการเรียนภาษาจีนช่วงแรก ๆ ไม่ควรนำตัวอักษรจีนเข้ามา เนื่องจากอาจทำให้นักเรียนรู้สึกว่า ภาษาจีนยากและซับซ้อน เลยไม่อยากเรียนต่อ ครูควรเน้นฟังพูดภาษาจีนก่อน เมื่อนักเรียนได้พัฒนาทักษะการฟังและการพูดถึงระดับหนึ่งแล้ว ค่อยนำทักษะการอ่านและการเขียนเข้ามาตามลำดับง่ายไปหายาก สอดคล้องกับแนวคิดของ Jinming (2011) ที่กล่าวว่า การสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ ควรตามหลักการ “การสอนฟังพูดก่อน แล้วค่อยตามด้วยอ่านเขียน” (**先**语后文) ในระดับต้น หรือระดับพื้นฐาน ครูต้องสอนฟังพูดก่อน ไม่ต้องสอนการอ่านและเขียนอักษรจีน แต่ไม่ได้หมายถึงจะหลีกเลี่ยงตัวอักษรจีน หลังจากที่ครูผู้สอนสอนการออกเสียงด้วยพินอิน (Pinyin) เสร็จ และผู้เรียนมีพื้นฐานในการสื่อสารด้วยฟังพูดแล้ว ก็จะสามารถเริ่มเรียนการอ่านอักษรจีน แต่ยังไม่ต้องเรียนการเขียนอักษรจีน หลังจากที่ผู้เรียนสามารถอ่านอักษรจีนได้จำนวนหนึ่งแล้ว ครูผู้สอนค่อยสอนผู้เรียนเขียนอักษรจีน และครอบคลุมการฝึกทักษะด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนของผู้เรียน ซึ่งหลักการ “การสอนฟังพูดก่อน แล้วค่อยตามด้วยอ่านเขียน” (**先**语后文) เหมาะสำหรับผู้เรียนที่ครอบคลุมเงื่อนไข คือ 1) ไม่เคยเรียนภาษาจีนมาก่อน และไม่เคยสัมผัสตัวอักษรจีน 2) ผู้เรียนมีเป้าหมายการเรียนที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะทางการสื่อสารด้วยการพูดวาจาเป็นหลัก และครอบคลุมการอ่านและการเขียน 3) ช่วงเวลาการเรียนของผู้เรียนค่อนข้างสั้น และไม่ต่อเนื่อง 4) ผู้เรียนไม่ได้เรียนที่ประเทศจีน หรือประเทศที่สื่อสารด้วยภาษาจีน ไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่สื่อสารด้วยภาษาเป้าหมาย หลักการ “การสอนฟังพูดก่อน แล้วค่อยตามด้วยอ่านเขียน” (**先**语后文) สอดคล้องกับผลการสรุปของ Yang (2000) ที่ได้ทำการทดลองกับนักเรียนที่มีภูมิหลังการอักขรวิธีต่างกัน ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า นักเรียนควรเน้นการเรียนภาษาจีนที่สื่อสารด้วยวาจาก่อน ซึ่งสามารถเอื้อต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านและการรับรู้ของผู้เรียนภาษาจีน ดังนั้น ในการเรียนภาษาจีน ควรเรียนฟังพูดก่อน แล้วค่อยตามมาด้วยอ่านเขียน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lanlan (2020) ที่ได้ทำการทดลองศึกษาการสอนภาษาจีนตามหลักการ “การสอนฟังพูดก่อน แล้วค่อยตามด้วยอ่านเขียน” (**先**语后文) ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี MARA ประเทศมาเลเซีย ซึ่งผลการศึกษาพบว่า นักเรียนในกลุ่มที่สอนด้วยหลักการ “การสอนฟังพูดก่อน แล้วค่อยตามด้วยอ่านเขียน” (**先**语后文) มีความสามารถในการใช้ภาษาจีนดีกว่ากลุ่มที่สอนแต่พินอิน และกลุ่มที่สอนฟังพูดอ่านเขียนควบคู่กันไป ส่วนนักเรียนในกลุ่มที่สอนด้วยหลักการ “การสอนฟังพูดก่อน แล้วค่อย

ตามด้วยอ่านเขียน” (先语后文) มีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาจีนสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ดังนั้น ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่า หลักการ “การสอนฟังพูดก่อน แล้วค่อยตามด้วยอ่านเขียน” (先语后文) เป็นหลักการสอนทางวิทยาศาสตร์และมีประสิทธิภาพสำหรับผู้เรียนภาษาจีนระดับต้น ที่มีภาษาแม่เป็นภาษาที่ใช้ตัวเขียนเป็นอักษรที่สะกดได้ ซึ่งหลักการนี้ ไม่เพียงแต่คำนึงถึงลักษณะของภาษาจีนและอักษรจีนเท่านั้น ยังคำนึงถึงระดับภาษาจีนของนักเรียนและกฎการเรียนภาษาที่สองด้วย

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีความพึงพอใจต่อการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนการสอน อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการออกแบบบทเรียนออนไลน์ด้วย Google sites อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 ส่วนด้านความพึงพอใจต่อการสอนแบบผสมผสานอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 ซึ่งสามารถมองเห็นว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนการสอนสูงสุด ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า แต่ละกระบวนการเรียนการสอนดำเนินการจากง่ายไปยาก ค่อยไป ค่อยมา และมีทั้งกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาจีน กระบวนการฝึกฝนทักษะทางภาษาจีน และกระบวนการประเมินผลการเรียน ซึ่งนักเรียนสามารถทำตามขั้นตอนได้อย่างง่ายและสะดวก ได้พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของตนเองตามกระบวนการเรียนการสอน จากผลการศึกษายังพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการสอนที่พัฒนาขึ้นผสมผสานระหว่างการเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ นักเรียนมีอิสระในการเรียนออนไลน์ด้วยบทเรียนออนไลน์ สามารถเรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา ที่นักเรียนมีความพร้อม เมื่อที่นักเรียนเรียนแล้วไม่เข้าใจ นักเรียนยังสามารถเรียนซ้ำได้อีก หรือสอบถามครูและเพื่อน ๆ ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งทำให้นักเรียนได้มีการแก้ไขปัญหาด้วยหลากหลายช่องทาง นอกจากนี้ การสอนแบบผสมผสานที่พัฒนาขึ้น ยังมีการจัดกลุ่มโดยให้ผู้เรียนเก่งปานกลาง และอ่อนเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างการเรียนการสอนมีผู้สอนเป็นผู้คอยสังเกตพฤติกรรม หากผู้เรียนเกิดข้อสงสัยหรือต้องการความช่วยเหลือ ผู้สอนเป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แนะแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน สอดคล้องกับ ศิริพล แสนบุญส่ง (2560) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือกัน เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นการพัฒนาทักษะสร้างความรู้ความเข้าใจและความเชี่ยวชาญที่เกิดกับผู้เรียน ผู้เรียนสามารถทำงานดำรงชีวิต และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้เน้นพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านทักษะ

ด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaborative, teamwork & leadership) ซึ่งการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการเรียนรู้ที่แบ่งผู้เรียนเป็นแบบกลุ่ม โดยผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน จัดแหล่งข้อมูลรวมถึงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้คำแนะนำ ติดตาม ควบคุม และประเมินผล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการสื่อสารภาษาจีนของตนเอง ไม่ได้เน้นไปสอบอย่างเดียว ดังนั้น ผู้สอนควรสร้างโอกาสการฝึกฝนหลากหลายให้แก่ผู้เรียนระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ผู้สอนยังควรพยายามสื่อสารด้วยภาษาจีนระหว่างการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้สัมผัสภาษาจีนในสภาพแวดล้อมที่ผู้สอนสร้างมากขึ้น และนำทักษะการสื่อสารภาษาจีนไปประยุกต์ใช้กับเพื่อน ๆ หรือครูผู้สอน

2. ในการพัฒนาทักษะการสื่อสารให้แก่ผู้เรียนที่มีทักษะการสื่อสารภาษาจีน ที่อยู่ในระดับขั้นพื้นฐาน ควรฝึกทักษะการฟังและการพูดให้แก่ผู้เรียนก่อน ไม่ควรนำการอ่านและการเขียนเข้ามา เนื่องจากอาจทำให้ผู้เรียนรู้สึกยากและเบื่อ ไม่มีความมั่นใจในการเรียนภาษาจีน

3. ในขั้นตอนการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม ครูผู้สอนควรสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนและอำนวยความสะดวกในการทำกิจกรรมเรียนรู้อย่างใกล้ชิด หากผู้เรียนเกิดข้อสงสัย หรือต้องการความช่วยเหลือ ผู้สอนเป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แนะแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน

4. บทเรียนออนไลน์สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา ควรใช้ง่าย มีขั้นตอนที่จัดเจน และประกอบด้วยรูปภาพหรือวีดิโอที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกน่าสนใจ ไม่ควรประกอบด้วยตัวอักษรมากเกินไป

5. การสอนแบบผสมผสาน มีการใช้บทเรียนออนไลน์เป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ ฉะนั้น ควรศึกษาบริบทของผู้เรียนว่า มีความพร้อมในการเรียนแบบผสมผสานที่มีการใช้สื่อออนไลน์หรือไม่ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม

6. จากการศึกษาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานของนักเรียน โดยใช้การสอนแบบผสมผสาน พบว่า นักเรียนมีทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานด้านการอ่านและการเขียนน้อยที่สุด ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีน ผู้สอนควรเพิ่มกิจกรรมที่สนุก ๆ เข้ามา เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียน เช่น การอ่านนิทาน การเล่านิทานที่เกี่ยวกับตัวอักษรจีน การแข่งเขียนพู่กันจีน เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนมีความสนุกและความสนใจในการฝึกทักษะการอ่านและการเขียน

7. จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อความเหมาะสมในการจัดสรรเวลาการเรียนรู้ออนไลน์และการเรียนรู้แบบปกติน้อยที่สุด ดังนั้น ในการจักกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ ผู้สอนต้องควบคุมเวลาในการทำกิจกรรมของนักเรียนในแต่ละขั้น เพราะหากเกินเวลาในแต่ละขั้น จะส่งผลต่อเวลาในการทำกิจกรรมของขั้นตอนอื่น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการวิจัยการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ภาษาจีนขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนประเทศไทย

2. ควรมีการศึกษาและพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีน โดยการเพิ่มแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้อื่น เช่น การสอนแบบผสมผสานโดยใช้โครงงานเป็นฐาน

3. ควรมีการวิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนเพื่อพัฒนาทักษะภาษาจีนขั้นสูงด้วยการเรียนแบบออนไลน์

บรรณานุกรม

กนก สมะวรรธนะ. (2553). *การพัฒนารูปแบบการเพิ่มพูนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเชิงไวยากรณ์โดยใช้กลยุทธ์คู่คิดอัจฉริยะ.* วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

กนกพร ศรีญาณลักษณ์. (2550). *การประยุกต์ใช้อีเลิร์นนิงในการเรียนการสอนภาษาจีน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 18*(2), 33-48.

กรมวิชาการ. (2542). *หลักทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยาในการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะ.* กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

กรมวิชาการ. (2545). *สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.* กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ* (ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ชุดที่ 8 โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน). กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.* กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ.* กรุงเทพฯ: สกสค. ลาดพร้าว.

กฤษณา สิกขมาน. (2554). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสื่อสารภาษาอังกฤษธุรกิจโดยการใช้การสอนแบบ E-Learning.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

กิตติ เสือแพร. (2558). *การพัฒนารูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้การเรียนแบบปรับเหมาะร่วมกับเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดคำนวณและทักษะการเขียนโปรแกรม.* วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาไฟฟ้าศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

เกษม ตริตระการ. (2559). *การพัฒนาโมเดลสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยใช้กิจกรรมการเรียนตามแนวการออกแบบทางวิศวกรรมในรายวิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏ.* วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

จันทนา บรรจงดิษฐ. (2559). *การพัฒนาความสามารถภาษาจีนเพื่อการสื่อสารโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

จินดา งานสุทธิ. (2524). *ภาษาศาสตร์ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

จินตวีร์ คล้ายสังข์. (2553). *ผลของการเรียนแบบผสมผสานที่ใช้คอร์สแวร์ในรูปแบบที่แตกต่างกันที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และความพึงพอใจของผู้เรียน ระดับปริญญาบัณฑิตที่มีระดับความสามารถทางการเรียนรู้ต่างกันในรายวิชาโปรแกรมการเรียนการสอนผ่านเว็บขั้นนำ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิรภา อรรถพร. (2556). *การพัฒนารูปแบบการสอนเชิงรุกออนไลน์เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาบัณฑิต*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิราพร ทวนไกรพล. (2560). *การพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนด้วยการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับเพลง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนาเฉลียงพิทยาคม อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.

ชลีนุช คนซื่อ. (2553). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานทางด้านกิจกรรมในรายวิชาการวิเคราะห์และออกแบบระบบของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานวิทยาเขตสกลนคร.* วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อและชุดการสอน. *วารสารศิลปากร ศึกษาศาสตร์วิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 5*(1), 10.

ณิชกมล โกลาวัลย์. (2561). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เพลงเป็นสื่อ เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาจีน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านเทิดไทย.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

ดวงเดือน แสงชัย. (2533). *การสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์.

ถนอมพร เลาหจรัสแสง. (2545). *Design e-learning: หลักการออกแบบและการสร้างเว็บเพื่อการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: อรุณ.

ทิศนา แขมมณี. (2551). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธัญญารัตน์ มะลาศรี และ Wei Jingru. (2560). การจัดเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาจีนสำหรับผู้เรียนชาวไทย. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า, 4*(3), 12-26.

ธีรวดี ถังคบุตร. (2552). *การพัฒนารูปแบบการออกแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยใช้แผนผังทางปัญญาเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นำโชค บุตรน้ำเพ็ชร. (2019). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. *Veridian E-Journal, Silpakorn University, 12*(6), 1413-1429.

นิจพร จันทรดี. (2557). *การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาจีนเพื่อความเข้าใจด้วยรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของฮันเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาและวรรณกรรมไทย-จีน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ประพรรธน์ พละชีวะ. (2550). *การนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันในโครงการวิทยาศาสตร์ สำหรับการฝึกแก้ปัญหาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประภาพร แสนงาม. (2561). ผลการสอนภาษาจีนโดยใช้วีดิทัศน์ประกอบ ที่มีต่อสามารถในการฟังและการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ใน *การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 13 ปี การศึกษา 2561*. นครสวรรค์: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

ปรัชญานันท์ นิลสุข. (2543). *การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด: แนวทางสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.

ปรัชญนันท์ นิลสุข และปณิตา วรรณพิรุณ. (2556). การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน: สัดส่วนการผสมผสาน. *วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษา, 25*(85), 31-36.

ปริวรรษ วงค์แสงคำ. (2563). *การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานโดยใช้โครงงานเป็นฐาน กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ เรื่อง ออกแบบและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.* วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ปัญญา วรรณชัย. (2553). *ความสามารถด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบทางตรง.* วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

พรนภา อำนวยไพศาล และวรวรรณ เหมชะญาติ. (2562). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศ โดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 1*(2), 25-36.

พรพรรณ กลั่นจัตุรัส.(2558). *การสร้างเกมและสถานการณ์จำลองที่ส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาจีนบนโทรศัพท์สมาร์ทโฟน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการเรียนรู้และสื่อสารมวลชน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเกล้าธนบุรี.

พรรณี ชูทัย เจนจิต. (2550). *จิตวิทยาการเรียนการสอน.* นนทบุรี: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

พรรพรรณ กลั่นจัตุรัส. (2558). *การสร้างเกมและสถานการณ์จำลองที่ส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาจีนบนโทรศัพท์สมาร์ทโฟน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการเรียนรู้และสื่อสารมวลชน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

พรสวรรค์ ศรีป้อ. (2550). *สุดยอดวิธีสอนภาษาอังกฤษนำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูยุคใหม่.* กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

ไพบูลย์ ฉัตรชมชื่น. (2559). *การพัฒนารูปแบบการเรียนแบบผสมผสานด้วยการเรียนแบบรู้จริงและการใช้ปัญหาเป็นหลัก เพื่อเสริมสร้างความสามารถการตัดสินใจด้านความปลอดภัยสำหรับนักศึกษาหลักสูตรการบินระดับปริญญาบัณฑิต.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาสกร เรืองรอง. (2558). *คอมพิวเตอร์ช่วยสอน*. กรุงเทพฯ: พรทิชา.

มนต์ชัย เทียนทอง. (2548). *การออกแบบและพัฒนาคอร์สแวร์ สำหรับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน*. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

เมิ่งหลัน หลัว และจิระพร ชะโน. (2561). การพัฒนาความสามารถในการสื่อความหมายและเจตคติต่อการเรียนภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้ภาษาที่เน้นภาระงานเป็นฐาน. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 24*(1), 1-15.

ยุวดี ชมชื่น. (2561). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ โดยประยุกต์วิธีการทางประวัติศาสตร์และการเรียนรู้แบบผสมผสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.* ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ยุวดี ถิรธราดล. (2553). *การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาจีนตามทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเองและการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถทางการพูดภาษาจีนของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต.* วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เยาวพร ศรีระษา. (2561). *การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ประกอบชุดสื่อประสม เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.* วิทยานิพนธ์การศึกษาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เรวดี หิรัญ. (2536). *เทคนิคและวิธีสอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษา.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วไลภรณ์ สุทธา. (2557). *การพัฒนาแบบจำลองการเรียนการสอนคหกรรมศาสตร์โดยใช้การเรียนแบบผสมผสานสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาอาชีวศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิชุดา รัตนเพียร. (2545). *การเรียนการสอนบนเว็บขั้นนำ.* กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วีณา คงพิษ. (2560). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐานผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ที่มีการช่วยเสริมศักยภาพทางการเรียนตามการเรียนรู้แบบ VARK.* วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ศรีวิไล พลมณี. (2548). *พื้นฐานการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริพล แสนบุญส่ง. (2560). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบโครงงานเป็นฐานผ่านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนคลาวด์คอมพิวติง เพื่อส่งเสริมผลงานสร้างสรรค์และทักษะการทำงานร่วมกันเป็นทีมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี.* วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ศิริรัตน์ นาอุดม. (2553). *การพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนโนนสมบูรณ์ประชาสรรค์.* วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ศุภวรรณ นาคนิล. (2552). *การพัฒนาทักษะการฟัง การพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน.* วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง. (2563). *ความสัมพันธ์ไทย-จีน.* เข้าถึงได้จาก https://thaiembbeij.org/th/republic-of-china/thai-relations-china/

สถาบันภาษาอังกฤษ. (2558). *คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแนวใหม่.* กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สถาบันเอเชียศึกษา. (2551). *การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย: ระดับประถม-มัธยมศึกษา.* กรุงเทพฯ: ศูนย์จีนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมถวิล ธนะโสภณ. (2528). *หลักการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร* เอกสารประกอบวิชาทฤษฎีวิธีสอนภาษาอังกฤษ ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัดสำเนา).

สังคม ไชยสงเมือง. (2560). *การพัฒนาระบบการสอนแบบผสมผสานโดยใช้โครงงานเป็นฐานเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการใช้เทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม.* วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สาลินันท์ เทพประสาน. (2553). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันที่มีระบบสแคฟโฟลด์สนับสนุน*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). *รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). *รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย สังเคราะห์ภาพรวม*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักพิมพ์หกเหลี่ยม. (2562). *ลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์*. เข้าถึงได้จาก https://www.sixfacetspress.net/content/4889/

สุมาลี ชัยเจริญ. (2557). *การออกแบบการสอน: หลักการ ทฤษฎี สู่การปฏิบัติ*. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2535). *วิธีสอนภาษาอังกฤษ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรางค์ โค้วตระกูล. (2554). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์. (2550). *ทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน*. นนทบุรี: ซี.ซี. นอลลิดจ์ลิงคส์.

เหยิน จิ่งเหวิน. (2555). *ภาษาจีนระดับต้น 1* (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

อดิเรก นวลศรี. (2015). การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนด้วยวิธีตอบสนองด้วยท่าทาง TPR ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคูยางสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1. *Panyapiwat Journal, 7*(1), 149-159.

อนิรุทธ์ สติมั่น และฐาปนีย์ ธรรมเมธา. (2555). การพัฒนาชุดบทเรียนออนไลน์ เรื่อง วิธีการเรียนการสอนอีเลิร์นนิงสำหรับผู้สอนในสถาบันการศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 10*(1), 94-120.

อนุชา โสมาบุตร. (2556). *ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist theory)*. เข้าถึงได้จาก https://teacherweekly.wordpress.com/2013/09/25/constructivist-theory/

อภิสรา พรรัตนานุกูล และโจว คัง. (2562). การศึกษาสภาพปัจจุบันของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบเน้นงานปฏิบัติกับการสอนภาษาจีนสำหรับผู้เรียนชาวไทย. *วารสารจีนศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 12*(1), 140-162.

อัจฉราวดี สวัสดิ์สุข. (2549). *การพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.* ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อุทิศ บำรุงชีพ. (2556). *เอกสารประกอบการสอนวิชาบังคับวิชาชีพครู 400202 เทคโนโลยีทางการศึกษา.* ชลบุรี: ภาควิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

อุบล สุทธนะ, น้ำมนต์ เรืองฤทธิ์, สุภาวดี ม่วงพรวน, วิชชัย เอื้ออารีย์รัตน์, ธีรพล กาญจนอำพล, ฐิติกา อัศวเดชเมธากุล, นัยน์ชนก หอมโกศล และปฏิมา เจริญชัย. (2545). *หลักสูตรการพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์สำหรับ e-Learning.* กรุงเทพฯ: ซัม ซิสเท็ม.

Allen, I. E., Seaman, J., & Garrett, R. (2007). *Blending in: The extent and promise of blended education in the United States.* Needham, MA: Sloan Consortium.

Baragash, R. S., & Samarraie, H. A. (2018). Blended learning: Investigating the influence of engagement in multiple learning delivery modes on students' performance. *Telematics and Informatics, 35*(7), 2082-2098.

Barnum, C. W., & Paarmann, A. (2002). *A development of Project-based and blended learning activities using social media tools to enhance article writing skills of graduate students at Silpakorn University.* Bangkok: Silpakorn University.

Bednar, A. K., Cunningham, D., Duffy, T. M., & Perry, J. D. (1991). *Theory into practice: How do we link.* Englewood, CO: Libraries Unlimited.

Bersin, J. (2004). *The blended learning book: Best Practices proven methodologies and lessons learned*. San Francisco: Pfeiffer.

Bingling, Z. (2562). ทักษะการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย. *e-Journal of Education Studies, Burapha University, 1*(5).

Bonk, C. J., & Graham, C. R. (2004). *Handbook of blended learning: Global perspectives, local designs*. Sanfrancisco, CA: Pfeiffer.

Branson, R. K., Rayner, G. T., Cox, J. L., Furman, J. P., & King, F. J. (1975). *Interservice procedures for instructional systems development.* Executive summary and model. Florida: Tallahassee Center for Educational Technology.

Carman, M. J. (2002). *Blended learning design: Five key ingredients.* Retrieved from http://blended2010.pbworks.com/f/Carman.pdf

Confucius Institute. (2016). 网络教学发展 (The development of online Chinese teaching). The 10th Confucius Institute Conference, *Confucius Institute, 42*(1), 112-125.

Department of the Army. (2011). Army learning policy and systems. *TRADOC Regulation,* 350-70.

Dequn, H. (2013). 基于高校网络教学平台的混合学习模式应用研究. (Application Study on Blended Learning Based on Network Education Platform in Universities). *Journal of Distance Education,* 64-70.

Feng, W. (2013). 对外汉语阅读与写作课堂教学探讨. (Discussion on the teaching of reading and writing in teaching Chinese as a foreign language). *University Education, General Serial, 76*, 104-107.

Flower, L., & Hayes, J. (1980). *The Cognition of discovery defining a rhetorical problem*. DAI.

Gaoxiang, L. (2020). 基于 SPOC 的 HSK 线上线下混合教学辅导模式的构建. (Construction of mixed online and offline teaching model for HSK based on SPOC). *Journal of Qiqihar University (Phi & Soc Sci), 6,* 179-183.

Heather, S. (2011). *The rise of K-12 blended learning: Profiles of emerging models.* Retrieved from https://www.christenseninstitute.org/?publications=the-rise-of-k-12-blended-learning-profiles-of-emerging-models

Heting, C. (2012). *韩国高中汉语课程混合式教学模式研究.* (Research on mixed teaching model of Chinese course in Korean high school). Jinan: Shandong Normal University.

Horne, R. (2003). Blended Learning. *European Sociological Review. 19*(4), 335-343.

Janet, Z. X. (2010). *Teaching and learning Chinese as a foreign language*. Hongkong: Hongkong University.

Jianghui, Z. (2020). *SPOC 模式下对外汉语线上教学与线下教学互动机制研究.* (Research on the interactive mechanism of online and offline teaching of TCFL under SPOC Mode). Master degree thesis, Master of Teaching Chinese to Speakers of Other Languages, Lanzhou University.

Jing, G. (2010). *混合式教学在对外汉语教学领域中的应用实践与反思*. (Application practice and reflection of blended teaching in the field of teaching Chinese as a foreign language). Beijing: International Chinese Language Education.

Jinming, Z. (1989). *外国人基础汉语用字表*. (Basic Chinese character list for foreigners). Tianjin: Nankai University Press.

Jinming, Z. (2011). 初级汉语教学的有效途径—“先语后文”辩证. (An Effective approach to elementary Chinese-teaching: the dialectic of ‘starting with oral work and character teaching follows). *Chinese Teaching in the World, 25*(3), 376-387.

Jizhou, Y. (2007). *汉语教程(修订版)教师用书第一、二册*. (Chinese course (revised edition) Teachers' Book 1 and 2). Beijing: Beijing Language and Culture University.

Juan, F. (2010). *对韩高中汉语课教学方法探讨*. (On the teaching methods of Chinese courses in Korean senior high school). Shanxi, Yanan: Yan’an daxue wenxueyuan.

Kaichun, C., & Yahui, Z. (2018). *基于混合学习促进学生汉语学习动机的实证研究—以胡志明市师范大学中文系综合汉语课为例*. (Blended learning promotes students in Chinese learning-An empirical research in Ho Chi Minh Normal University, Chinese Department of Comprehensive Chinese Study). Ho Chi Minh: Truong Dai Hoc Su Pham TP.HCM.

Lanlan, Z. (2020). *马来西亚玛拉工艺大学初级汉语“先语后文”实验研究*. (The experimental study of the teaching mode of “Starting with oral work, followed by character teaching” in Mara University of Technology, Malaysia). Master degree thesis, Master of Teaching Chinese to Speakers of other languages, Guangdong University of Foreign Studies.

Mengyu, K. (2016). *交际法在对泰中级汉语听说教学中的应用*. (The application of communicative approach in the teaching of intermediate Chinese listening and speaking in Thailand). Chinese International Education, Master Thesis of Xi'an International Studies University.

Ministry of Education of the People's Republic of China. (2019). *2018 年来华留学统计.* Retrieved from http://www.moe.gov.cn/jyb_xwfb/gzdt_gzdt/s5987/201904/t20190412_377692.html

Nellman, S. W. (2008). A formative evaluation of a high school blended learning biology course. *Dissertation Abstract International, 69*(7), 523-A.

Niemiec, M., & Otte, G. (2010). An administrator's guide to the whys and hows of blended learning. *Journal of Asynchronous Learning Networks, 1*4(1), 91-102.

Ning, D., & Quan, Y. (2018). *翻转课堂教学模式在对外汉语视听说课中的应用研究.* (Research on the application of flipped classroom teaching mode in audio-visual course of Chinese as a foreign language). PhD Forum on Teaching Chinese as a Second Language and the 11th Academic Forum on Teaching Chinese as a Second Language for Postgraduates, School of Chinese as a Foreign Language.

Parson, R. (1997). *An investigation into instruction available on the World Wide Web.* Retrieved from http://www.osie.on.ca/~rparson/outId.html

Ping, Y. (2016). 基于混合学习的汉语综合课教学模式设计. (Teaching model design of Chinese Comprehensive course based on blended learning). *Journal of Modern Educational Technology, 26*(3), 40-45.

Reid, S. (2000). The prentice hall guide for college writers. New Jersey: Reinhold.

Rovai, A. P., & Jordan, H. M. (2004). *Blended learning and sense of community: A Comparative Analysis with traditional and fully online graduate courses.* Retrieved from: http://www.irrodl.org/index.php/irrodl/article/view/192/795.

Ur, P. (1996). *A course in language teaching: Practice & theory.* Cambridge: Cambridge University.

Valette, R. M., & Disick, R. S. (1972). *Modern language performance objectives and individualizations*. New York: Harcourt Brace Javanovich.

Valiathan, P. (2002). *Blended learning models.* Retrieved from https://www.purnima-valiathan.com/wp-content/uploads/2015/09/Blended-Learning-Models-2002-ASTD.pdf

Weiwei, S. (2559). การศึกษาความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานร่วมกับการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน. *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 10*(1), 2-13.

Wenyang, X. (2019). *基于 OBE 理论的线上线下混合教学模式探究—以宁夏医科大学留学生汉语课程为例* (Research on the online and offline mixed teaching mode based on OBE theory: Taking the Chinese course for international students in Ningxia Medical University as an example). Heilongjiang: Northern Literature, Heilongjiang, China.

Xiaohong, W. (2007). 教学输入与学习者的语言输出. (Teaching input and learner's language output). *Chinese Teaching in the World, 3*(81), 108-112.

Xiaoqi, L., & Xin, Z. (2016). 汉语网络视频教学实施探索. (A study of network video Chinese teaching). ใน *การประชุมวิชาการระดับนานาชาติครั้งที่ 10 เรื่อง ความทันสมัยของการสอนภาษาจีน,* 3-12.

Xiuchun, H. (2013). 对外汉语听说课的课堂教学环节. (Classroom teaching of listening and speaking classes in Chinese as a foreign language). *Journal of Capital Normal University (Social Sciences Edition).*

Xiuchun, S. (2019). *后"MOOC"时代对外汉语 SPOC 混合教学模式探析.* (An analysis of the SPOC blended teaching mode of Chinese as a foreign language in the post "MOOC" era). Education and Cultivation (Higher Education Forum).

Xun, L. (2012). *对外汉语教学引论.* (Introduction to teaching Chinese as a foreign language). Beijing: Beijing Language and Culture University.

Yang, J. (2000). Orthographic effect on word recognition by learners of Chinese as a foreign language. *Journal of the Chinese Language Teacher Association, 35*(2), 1-17.

Yong Zhao. (1998). Design for adoption: The development of an integrated webbase education environment. *Journal of Research on Computers in Mathematics and Science Teaching, 30*(3), 307-328.

Zheng, Y. (1987). *谈汉语教学中的"先语后文"和"语文并进".* (Starting with oral work and character teaching follows and teaching oral work and Chinese character togerther). Chicago: University of Chicago, America.

Zhijuan, Z. (2011). *美国中小学外语教学中交际教学法理论与实践及对国际汉语教学的启示*. (Implications for international Chinese teaching from CLA Practice and theory in teaching foreign languages in American K-12 education). Beijing: Chinese Language Globalization Studies, China.

Zijuan, Y., & Qiang, W. (2019). 基于混合学习的对外汉语教学模式探索—以 HSK 课程为例. (Exploration of teaching Chinese as a foreign language based on blended learning-taking HSK course as an example). *Journal of Guangxi Open University, 30*(2), 15-19.

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ
- หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย
- หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาจณรงค์ มโนสุทธิฤทธิ์	อาจารย์ประจำ ภาควิชานวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ดร.ณฐาภพ สมคิด	อาจารย์ประจำ ภาควิชานวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. ดร.ภัทรมนัส ศรีตระกูล	อาจารย์ประจำ ภาควิชาการอาชีวศึกษา และพัฒนาสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
4. อาจารย์โสภี ชาญเชิงยุทธชัย	อาจารย์ประจำ ภาควิชาวิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร ศรีญาณลักษณ์	อาจารย์ประจำ ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินการสอนแบบผสมผสาน

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนวัฒน์ วรรณประภา	อาจารย์ประจำ ภาควิชานวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ดร.ฐิติชัย รักบำรุง	อาจารย์ประจำ ภาควิชานวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. ดร.นราวิชญ์ ศรีเปารยะ	อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม
4. อาจารย์ศศิชญา แก่นสาร	อาจารย์ประจำ ภาควิชาวิชาการจัด การเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
5. ดร.ธีรัช ศรีสุขวัฒนานันท์	อาจารย์ประจำ ภาควิชาภาษาจีนธุรกิจ คณะศิลปะศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
6. ดร.นพดล นันทสุขเกษ	ผู้จัดการ บริษัท สยามพีรามิด

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา บัณฑิตวิทยาลัย โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๑, ๗๐๕, ๗๐๗

ที่ อว ๘๑๓๗/๓๔๓๔ **วันที่** ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ณฐาภพ สมคิด คณะศึกษาศาสตร์

ด้วย Miss BINGLING ZHONG รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๘๑๐๐๓๗ นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยมี ดร.วีระพันธ์ พานิชย์ เป็นประธานกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย โดยนิสิตได้ส่งเค้าโครงเล่มดุษฎีนิพนธ์ (ฉบับย่อ) และเครื่องมือวิจัยไปให้ท่านเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตดังรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๕-๘๘๓๓๐๘๔ หรือที่ E-mail: 61810037@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสรัตน์ วงศ์สุทธิธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา บัณฑิตวิทยาลัย โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๑, ๗๐๕, ๗๐๗
ที่ อว ๘๑๓๗/ ๓๔๓๕ **วันที่** ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ภัทรมนัส ศรีตระกูล คณะศึกษาศาสตร์

ด้วย Miss BINGLING ZHONG รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๘๑๐๐๓๗ นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยมี ดร.วีระพันธ์ พานิชย์ เป็นประธานกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย โดยนิสิตได้ส่งเค้าโครงเล่มดุษฎีนิพนธ์ (ฉบับย่อ) และเครื่องมือวิจัยไปให้ท่านเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตดังรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๕-๘๘๓๓๐๘๔ หรือที่ E-mail: 61810037@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสรัตน์ วงศ์สุทธิธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา บัณฑิตวิทยาลัย โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๑, ๗๐๕, ๗๐๗

ที่ อว ๘๑๓๗/ ๓๕๓๖ **วันที่** ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์โสภี ชาญเชิงยุทธชัย คณะศึกษาศาสตร์

ด้วย Miss BINGLING ZHONG รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๘๑๐๐๓๗ นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยมี ดร.วีระพันธ์ พานิชย์ เป็นประธานกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย โดยนิสิตได้ส่งเค้าโครงเล่มดุษฎีนิพนธ์ (ฉบับย่อ) และเครื่องมือวิจัยไปให้ท่านเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตดังรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๕-๘๘๓๓๐๘๔ หรือที่ E-mail: 61810037@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสรัตน์ วงศ์สุทธิธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา บัณฑิตวิทยาลัย โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๑, ๗๐๕, ๗๐๗
ที่ อว ๘๑๓๗/ ๓๔๓๗ **วันที่** ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร ศรีญาณลักษณ์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ด้วย Miss BINGLING ZHONG รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๘๑๐๐๓๗ นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยมี ดร.วีระพันธ์ พานิชย์ เป็นประธานกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย โดยนิสิตได้ส่งเค้าโครงเล่มดุษฎีนิพนธ์ (ฉบับย่อ) และเครื่องมือวิจัยไปให้ท่านเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตดังรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๕-๘๘๓๓๐๘๔ หรือที่ E-mail: 61810037@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสรัตน์ วงศ์สุทธิธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา บัณฑิตวิทยาลัย โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๑, ๗๐๕, ๗๐๗

ที่ อว ๘๑๓๗/ ๓๔๓๘ **วันที่** ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาจณรงค์ มโนสุทธิฤทธิ์ คณะศึกษาศาสตร์

ด้วย Miss BINGLING ZHONG รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๘๑๐๐๓๗ นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยมี ดร.วีระพันธ์ พานิชย์ เป็นประธานกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย โดยนิสิตได้ส่งเค้าโครงเล่มดุษฎีนิพนธ์ (ฉบับย่อ) และเครื่องมือวิจัยไปให้ท่านเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตดังรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๕-๘๘๓๓๐๘๔ หรือที่ E-mail: 61810037@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสรัตน์ วงศ์สุทธิธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา บัณฑิตวิทยาลัย โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๑, ๗๐๕, ๗๐๗
ที่ อว ๘๑๓๗/๔๒๖๖ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ ศศิชญา แก่นสาร (คณะศึกษาศาสตร์)

ด้วย Miss BINGLING ZHONG รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๘๑๐๐๓๗ นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยมี ดร.วีระพันธ์ พานิชย์ เป็นประธานกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย โดยนิสิตได้ส่งเค้าโครงเล่มดุษฎีนิพนธ์ (ฉบับย่อ) และเครื่องมือวิจัยไปให้ท่านเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตดังรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๕-๘๘๓๓๐๘๔ หรือที่ E-mail: 61810037@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสรัตน์ วงศ์สุทธิธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๘๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๗ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ธีรัช ศรีสุขวัฒนานันท์ (คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ วิทยาเขตสุวรรณภูมิ)

ด้วย Miss BINGLING ZHONG รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๘๑๐๐๓๗ นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยมี ดร.วีระพันธ์ พานิชย์ เป็นประธานกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย โดยนิสิตได้ส่งเค้าโครงเล่มดุษฎีนิพนธ์ (ฉบับย่อ) และเครื่องมือวิจัยไปให้ท่านเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตดังรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๕-๘๘๓๓๐๘๔ หรือที่ E-mail: 61810037@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสรัตน์ วงศ์สุทธิธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๙๕๔

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๗ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.นพดล นันทสุขเกษม (ผู้จัดการ บริษัท สยามพีรามิด จำกัด)

ด้วย Miss BINGLING ZHONG รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๘๑๐๐๓๗ นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยมี ดร.วีระพันธ์ พานิชย์ เป็นประธานกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย โดยนิสิตได้ส่งเค้าโครงเล่มดุษฎีนิพนธ์ (ฉบับย่อ) และเครื่องมือวิจัยไปให้ท่านเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตดังรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๕-๘๘๓๓๐๘๔ หรือที่ E-mail: 61810037@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสรัตน์ วงศ์สุทธิธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา บัณฑิตวิทยาลัย โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๑, ๗๐๕, ๗๐๗
ที่ อว ๘๑๓๗/๔๒๒๗ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนวัฒน์ วรรณประภา (คณะศึกษาศาสตร์)

ด้วย Miss BINGLING ZHONG รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๘๑๐๐๓๗ นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยมี ดร.วีระพันธ์ พานิชย์ เป็นประธานกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย โดยนิสิตได้ส่งเค้าโครงเล่มดุษฎีนิพนธ์ (ฉบับย่อ) และเครื่องมือวิจัยไปให้ท่านเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตดังรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๕-๘๘๓๓๐๘๔ หรือที่ E-mail: 61810037@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสรัตน์ วงศ์สุทธิธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา บัณฑิตวิทยาลัย โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๑, ๗๐๕, ๗๐๗
ที่ อว ๘๑๓๗/๕๒๒๘ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ฐิติชัย รักบำรุง (คณะศึกษาศาสตร์)

ด้วย Miss BINGLING ZHONG รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๘๑๐๐๓๗ นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยมี ดร.วีระพันธ์ พานิชย์ เป็นประธานกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย โดยนิสิตได้ส่งเค้าโครงเล่มดุษฎีนิพนธ์ (ฉบับย่อ) และเครื่องมือวิจัยไปให้ท่านเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตดังรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๕-๘๘๓๓๐๘๔ หรือที่ E-mail: 61810037@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสรัตน์ วงศ์สุทธิธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๘๕๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๗ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย

เรียน คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ด้วย Miss BINGLING ZHONG รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๘๑๐๐๓๗ นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยมี ดร.วีระพันธ์ พานิชย์ เป็นประธานกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดของท่าน คือ อาจารย์ ดร.นราวิชญ์ ศรีเปารยะ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย โดยนิสิตได้ส่งเค้าโครงเล่มดุษฎีนิพนธ์ (ฉบับย่อ) และเครื่องมือวิจัยให้ผู้ทรงคุณวุฒิเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตดังรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๕-๘๘๓๓๐๘๔ หรือที่ E-mail: 61810037@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสรัตน์ วงศ์สุทธิธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

สำเนาเรียน อาจารย์ ดร.นราวิชญ์ ศรีเปารยะ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ที่ อว ๘๑๓๗/๒๑๑๙

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสวนอุดมวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย Miss BINGLING ZHONG รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๘๑๐๐๓๗ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยมี ดร.วีระพันธ์ พานิชย์ เป็นประธานกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ และเสนอโรงเรียนท่านในการหาคุณภาพจากเครื่องมือวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตดังรายนามข้างต้น ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๓๐ คน ระยะเวลาเก็บข้อมูล ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตดังรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๕-๘๘๓๓๐๘๔ หรือที่ E-mail : zbl980900210@gmail.com

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๗, ๗๐๕
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐาน

แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน
เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (4)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สาระเพิ่มเติม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
วิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ชื่อหน่วย การฟังและการพูด จำนวน 8 ชั่วโมง 40 นาที
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ครอบครัวคุณมีสมาชิกกี่คน จำนวน 2 ชั่วโมง 10 นาที
โรงเรียนบ้านสวนอุดมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

สาระสำคัญ

เรียนรู้เกี่ยวกับการถามจำนวนสมาชิกในครอบครัว คำศัพท์ภาษาจีนเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัว ประโยค หรือข้อความสั้น ๆ ในการถามอาชีพ ตัวเลข 1-10

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนเข้าใจคำศัพท์ที่ใช้ในการถามเกี่ยวกับครอบครัว การถามอาชีพ และตัวเลข 1-10
2. นักเรียนมีทักษะการฟังและการพูดในเรื่องการถามเกี่ยวกับครอบครัว การถามอาชีพ และสามารถนับตัวเลข 1-10 ได้

สาระการเรียนรู้

ตอนที่ 1

คำศัพท์ใหม่

พินอิน	แปล	พินอิน	แปล
jiā	บ้าน ครอบครัว	jiějie	พี่สาว
yǒu	มี	hé	กับ และ
jǐ	กี่	zuò	ทำ
kǒu	คน	gōngzuò	งาน ทำงาน
rén	คน	yīshēng	หมอ
sì	ตัวเลข 4	bù	ไม่
bàba	พ่อ	kōngjiě	แอร์โฮสเตส
māma	แม่		

คำศัพท์ตัวเลข 1-10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
yī	èr(liǎng)	sān	sì	wǔ	liù	qī	bā	jiǔ	shí

ประโยค

1. Nǐ jiā yǒu jǐ kǒu rén？ ครอบครัวของคุณมีสมาชิกกี่คน
2. Wǒ jiā yǒu sì kǒu rén. ครอบครัวฉันมีสมาชิก 3 คน
3. Nǐ bàba zuò shénme gōngzuò？ คุณพ่อของคุณทำงานอะไร

บทสนทนา

Mǎnī: Xiǎo huá， nǐ jiā yǒu jǐ kǒu rén？

Lǐ Xiǎohuá: Wǒ jiā yǒu sì kǒu rén， bàba、 māma、 jiějie hé wǒ.

Mǎnī: Nǐ bàba zuò shénme gōngzuò？

Lǐ Xiǎohuá: Tā shì yīshēng.

Mǎnī: Nǐ māma ne？

Lǐ Xiǎohuá: Wǒ māma shì lǎoshī.

Mǎnī: Nǐ jiějie yě shì lǎoshī ma？

Lǐ Xiǎohuá: Bù， tā shì kōngjiě.

ตอนที่ 2

คำศัพท์ใหม่

พินอิน	แปล	พินอิน	แปล
méi	ไม่	tā	เขา เธอ
zhǐ	แค่ เพียง	men	พวก
yī	ตัวเลข 1	xuésheng	นักเรียน นักศึกษา
gè	คน อัน ชิ้น	zài	ที่ อยู่ที่
gēge	พี่ชาย	nǎr	ที่ไหน
liǎng	ตัวเลข 2	yīyuàn	โรงพยาบาล
dìdi	น้องชาย	hùshi	พยาบาล

ประโยค

1. Nǐ yǒu jiějie ma？	เธอมีพี่สาวไหม
2. Nǐ jiějie zài nǎr gōngzuò？	พี่สาวของเธอทำงานที่ไหน

บทสนทนา

Mǎnǐ:	Ōuwén, nǐ yǒu jiějie ma？
Ōuwén:	Wǒ méiyǒu jiějie， wǒ zhǐ yǒu yí gè gēge.nǐ ne？
Mǎnǐ:	Wǒ yǒu yí gè jiějie hé liǎng gè dìdi.
Ōuwén:	Nǐ dìdi gōngzuò ma？
Mǎnǐ:	Bù gōngzuò， tāmen shì xuésheng.
Ōuwén:	Nǐ jiějie zài nǎr gōngzuò？
Mǎnǐ:	Tā zài yīyuàn gōngzuò.
Ōuwén:	Tā shì yīshēng？
Mǎnǐ:	Tā búshì yīshēng， tā shì hùshi.

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 การเรียนรู้ออนไลน์ (ประมาณ 40 นาที)

1. เตรียมความพร้อมการเรียนออนไลน์ นักเรียนเตรียมตัวให้พร้อมก่อนเรียนออนไลน์ ซึ่งจะต้องเตรียมปากกา สมุดบันทึก เพื่อจดเนื้อหาหรือข้อสงสัยต่าง ๆ ระหว่างการเรียนออนไลน์

2. ศึกษาปัญหาและทำแบบฝึกหัด นักเรียนดูวีดิโอการสอนตามลำดับผ่านบทเรียนออนไลน์ ระหว่างนั้นจดเนื้อหาและข้อสงสัยลงในสมุดและทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามขั้นตอนที่ประกอบในบทเรียนออนไลน์ หลังจากที่เรียนเสร็จ 1 เรื่อง ให้ทำแบบฝึกหัดออนไลน์ของเรื่องที่เรียน

3. ค้นคว้าเพิ่มเติม นักเรียนนำข้อสงสัยที่ยังไม่เข้าใจไปค้นคว้าเพิ่มเติมในอินเตอร์เน็ตหรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจ

4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นักเรียนส่งข้อสงสัยที่ยังไม่เข้าใจในกลุ่ม Line และสื่อสารกับครูและเพื่อน ๆ เพื่อขอความช่วยเหลือจากครูและเพื่อน ๆ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน

ขั้นตอนที่ 2 การเรียนรู้แบบปกติ (90 นาที)

1. ทบทวนความรู้เดิม

1.1 ครูให้นักเรียนทบทวนคำศัพท์ที่เรียนออนไลน์พร้อมกัน แล้วสุ่มเรียกนักเรียนอ่านคำศัพท์ที่ครูชี้ และถามความหมายของคำศัพท์นั้น ๆ

1.2 ครูให้นักเรียนทบทวนประโยคที่เรียนออนไลน์พร้อมกัน แล้วสุ่มเรียกนักเรียนอ่านประโยคที่ครูชี้ และถามความหมายของประโยคนั้น ๆ

1.3 ครูให้นักเรียนทบทวนบทสนทนาที่เรียนออนไลน์พร้อมกัน แล้วสุ่มเรียกนักเรียนมากล่าวโต้ตอบกับครูด้วยภาษาจีน

2. สะท้อนผลการเรียนรู้ออนไลน์ ครูสรุปผลการเรียนออนไลน์และคำถามที่นักเรียนพบในการเรียนรู้ออนไลน์ แล้วอธิบายแต่ละข้อ โดยครูอธิบายปัญหาที่นักเรียนเจอในการเรียนออนไลน์ เช่น การออกเสียงคำศัพท์ ความหมายของประโยคและการสนทนา

3. เสนอสาระสำคัญเนื้อหา

3.1 นักเรียนออกเสียงประโยคตามครู ครูต้องแก้ไขการออกเสียงที่ผิดของนักเรียนทันที แล้วครูอธิบายความหมายและวิธีใช้ของแต่ละประโยคให้นักเรียนเข้าใจ

3.2. นักเรียนออกเสียงบทสนทนาตามครู ครูต้องแก้ไขการออกเสียงที่ผิดของนักเรียนทันที แล้วครูอธิบายความหมายของบทสนทนาให้นักเรียนเข้าใจ

4. ฝึกฝนให้ชำนาญ

4.1 การฝึกคำศัพท์

4.1.1 นักเรียนออกเสียงคำศัพท์บนบัตรคำทีละคำ พร้อมด้วยการแปลความหมายของคำศัพท์ ถ้าออกเสียงผิดหรือแปลผิด ครูต้องให้การออกเสียง หรือการแปลที่ถูกต้องทันที

4.1.2 ครูให้นักเรียนแปลคำศัพท์ไทยเป็นคำศัพท์จีน เช่น แม่ ภาษาจีนพูดว่าอย่างไร ถ้านักเรียนตอบผิดต้องแก้ไขทันที

4.1.3 การฝึกการนับตัวเลข 1-10 ครูให้นักเรียนลองนับตัวเลข 1-10 แล้วทำท่ามือให้นักเรียนพูดว่าเป็นตัวเลขเท่าไหร่

4.2 การฝึกรูปประโยค

4.2.1 ให้นักเรียนเปลี่ยนประโยคตามแต่ละข้อที่ให้ ซึ่งประโยคที่ฝึกมีดังนี้

1. A: Nǐ jiā yǒu jǐ kǒu rén ? B: Wǒ jiā yǒu sì kǒu rén.

A: …… jiā yǒu jǐ kǒu rén ? B: …… jiā yǒu ……kǒu rén.

1.1 Wáng lǎoshī/ sān 1.2 Ōuwén/ liù 1.3 Gānyǎ/ sì

2. Nǐ bàba zuò shénme gōngzuò ?

zuò shénme gōngzuò ?

2.1 Xiǎohuá bàba　　2.2 Xiǎohuá māma　　2.3 Xiǎohuá jiějie

3. Nǐ yǒu jiějie ma ?

Nǐ yǒu …… ma ?

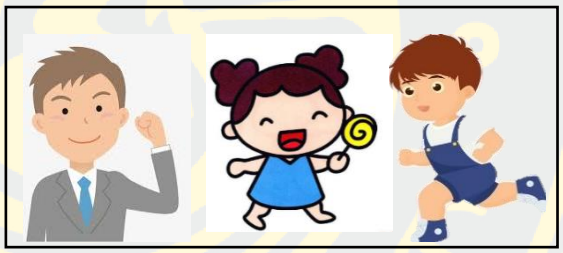

3.1 gēge　　3.2 mèimei　　3.3 dìdi

4. Nǐ jiějie zài nǎr gōngzuò ?

……zài nǎr gōngzuò ?

4.1 Nǐ bàba/yī yuàn

4.2 Nǐ māma /xuéxiào

4.3 Nǐ gēge/Zhōngguó

4.3 การฝึกสนทนา

ครูกล่าวโต้ตอบกับนักเรียนตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ ดังนี้

4.3.1 การถามเกี่ยวกับครอบครัว

4.3.2 การถามเกี่ยวกับอาชีพ

5. แลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นกลุ่ม

5.1 การแบ่งกลุ่มตามผลการตรวจสอบ ซึ่งแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยนักเรียนที่มีผลการเรียนรู้ออนไลน์ในระดับสูง ปานกลางและต่ำ

5.2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ครูสังเกตการณ์เรียนรู้ร่วมกันของแต่ละกลุ่ม และให้ความช่วยเหลือและการชี้แนะแก่กลุ่มที่มีปัญหา หรือนักเรียนที่เจอปัญหา

5.3 ครูแจกใบงานให้ทุกคนทำ

5.4 ครูประเมิน หรือตรวจผลตามใบงาน

6. ให้ข้อมูลย้อนกลับรายบุคคล

7. สรุปสาระสำคัญการเรียนรู้ ซึ่งครูจะพานักเรียนทบทวนประโยคที่ใช้ในการถามเกี่ยวกับครอบครัว การถามอาชีพ และตัวเลข 1-10 หลังจากนั้น ครูสรุปการสอนออนไลน์และการสอนแบบปกติ และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนในเรื่องครอบครัวคุณมีสมาชิกกี่คน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำศัพท์
2. ใบงาน
3. แบบประเมินผลรายบุคคล

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือในการวัด	เกณฑ์การประเมิน
ทักษะด้านการฟังและการพูด	ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดออนไลน์	แบบฝึกหัดออนไลน์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับปานกลาง
ทักษะด้านการฟังและการพูด	ให้นักเรียนเรียนรู้ร่วมกันแล้วประเมินผลตามใบงานเป็นรายบุคคล	ใบงานแบบประเมินผลรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับปานกลาง

เกณฑ์การวัดและประเมิน

1. แบบฝึกหัดออนไลน์

คะแนน 15-20 ระดับคุณภาพ ดี

คะแนน 10-14 ระดับคุณภาพ ปานกลาง

คะแนน 0-9 ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

นักเรียนต้องได้ระดับคุณภาพปานกลางจึงจะผ่านเกณฑ์

2. แบบประเมินผลรายบุคคล

คะแนน 15-20 ระดับคุณภาพ ดี

คะแนน 10-14 ระดับคุณภาพ ปานกลาง

คะแนน 0-9 ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

นักเรียนต้องได้ระดับคุณภาพปานกลางจึงจะผ่านเกณฑ์

แบบฝึกหัดออนไลน์ เรื่อง ครอบครัวคุณมีสมาชิกกี่คน

คำชี้แจง: ข้อ 1-6 ให้นักเรียนฟังคำศัพท์ต่อไปนี้ แล้วเลือกพินอินที่ถูกต้อง

1. คำศัพท์ที่ได้ฟังต่อไปนี้ คือข้อใด

A. nǐyǒu B. méiyǒu C. nín hǎo D. méihǎo

2. คำศัพท์ที่ได้ฟังต่อไปนี้ คือข้อใด

A. kǒu B. yǒu C.nín D.hǎo

3. คำศัพท์ที่ได้ฟังต่อไปนี้ คือข้อใด

A. gōngsī B. gōngzī C. gōngzuò D. zuòhǎo

4. คำศัพท์ที่ได้ฟังต่อไปนี้ คือข้อใด

A. xuéyè B. bànshēn C. xuéxí D. xuésheng

5. คำศัพท์ที่ได้ฟังต่อไปนี้ คือข้อใด

A. xià B. nǎr C. lǎr D. nǎqù

6. คำศัพท์ที่ได้ฟังต่อไปนี้ คือข้อใด

A. wǒmen B. nǐmen C. tāmen D. men

คำชี้แจง: ข้อ 7-11 ให้นักเรียนเลือกข้อที่ถูกต้อง เพื่อให้ประโยคสมบูรณ์

7. Nǐ jiā yǒu ___ rén ?

A. wǔkǒu B. kǒu C. jǐzhī D. jǐ kǒu

8. Nǐ bàba ___ shénme gōngzuò ?

A. zuò B. luò C. zài D. yǒu

9. Nǐ yǒu ___ ma ?

A. shénme B. jiějie C. tāmen D. chīfàn

10. Tā ___ yīshēng, tā shì hùshi.

A. méiyǒu B. zhǐyǒu C. búshì D. hěnhǎo

11. wǒ ___ yí gè gēge.

A. zhǐyǒu B. hěnduō C. búshì D. nǎlǐ

คำชี้แจง: ข้อ 12-16 ให้นักเรียนฟังการสนทนาต่อไปนี้ แล้วเลือกรูปภาพที่ตรงกับการสนทนา

A B C D E

12. รูปภาพใดตรงกับการสนทนาที่ได้ฟัง ( )

13. รูปภาพใดตรงกับการสนทนาที่ได้ฟัง ( )

14. รูปภาพใดตรงกับการสนทนาที่ได้ฟัง ( )

15. รูปภาพใดตรงกับการสนทนาที่ได้ฟัง ( )

16. รูปภาพใดตรงกับการสนทนาที่ได้ฟัง ( )

คำชี้แจง: ข้อ 17-20 ให้นักเรียนเลือกข้อที่ถูกต้อง เพื่อให้การสนทนาสมบูรณ์

17. Wáng lǎoshī ： nǐ jiā yǒu jǐ kǒu rén ？

Lǐ Xiǎohuá ： Wǒ jiā yǒu ____.

A. sān kǒu rén B. jiějie C. gēge D. méiyǒu

18. Mǎnī ： nǐ jiějie yě shì lǎoshī ma ？

Lǐ Xiǎohuá ： ___, tā shì kōngjiě.

A. duì B. yǒu C. Bù D. hǎo

19. Mǎnī： Ōuwén, nǐ yǒu jiějie ma？

Ōuwén： Wǒ____， wǒ zhǐ yǒu yí gè gēge.

A. sān kǒu B. jiějie C. yǒu jiějie D. méiyǒu jiějie

20. Lǐ Xiǎohuá： Nǐ bàba ____ gōngzuò？

Mǎnī： Tā zài yīyuàn gōngzuò.

A. qù nǎr B. zài nǎr C. yě zài D. méiyǒu

คลิปเสียง

1. 没有 méiyǒu
2. 口 kǒu
3. 工作 gōngzuò
4. 学生 xuésheng
5. 哪儿 nǎr
6. 他们 tāmen

12. 小华，你家有几口人？
我家有四口人。
13. 你妈妈做什么工作？
她是老师。
14. 欧文，你有姐姐吗？
我有两个姐姐。
15. 你弟弟工作吗？
不工作，他是学生。
16. 你爸爸在哪儿工作？
他在医院工作。

ใบงาน เรื่อง ครอบครัวคุณมีสมาชิกกี่คน

คำชี้แจง

ขั้นตอนในการทำงาน

1. การฝึกการออกเสียงคำศัพท์ ประโยค และการสนทนาร่วมกันในกลุ่ม
2. การประเมินผลตามใบงานเป็นรายบุคคล

การอ่านออกเสียงคำศัพท์ต่อไปนี้ (ข้อละ 0.5 คะแนน รวม 4 คะแนน)

1. jiějie
2. gōngzuò
3. yīshēng
4. kōngjiě
5. zhǐyǒu
6. liǎnggè
7. tāmen
8. xuésheng

การอ่านประโยคต่อไปนี้ (ข้อละ 1 คะแนน รวม 4 คะแนน)

9. Wǒ jiā yǒu sì kǒu rén.
10. Wǒ bàba shì yīshēng.
11. Nǐ yǒu dìdi ma ?
12. Tā zài yīyuàn gōngzuò.

การสนทนาตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ (12 คะแนน)

นักเรียนกล่าวโต้ตอบกับครูเกี่ยวกับครอบครัวด้วยประโยคที่เหมาะสม เนื้อหาการสนทนาควรประกอบด้วย การทักทาย การถามเกี่ยวกับครอบครัวและการถามอาชีพของสมาชิกในครอบครัว

แบบบันทึกผลรายบุคคล เรื่องที่ 4 ด้านการอ่านออกเสียงคำศัพท์และประโยค

ข้อที่ / เลขที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	คะแนนรวม
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													
14													
15													
16													
17													
18													
19													
20													
21													
22													
23													
24													
25													

ข้อที่ / เลขที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	คะแนนรวม
26													
27													
28													
29													
30													
31													
32													
33													
34													
35													
คะแนนรวม													

แบบประเมินผลรายบุคคล เรื่องที่ 4 ด้านการสนทนา

4 = ดีมาก 3 = ดี 2 = พอใช้ 1 = ไม่ผ่าน

ประเด็น / เลขที่	การออกเสียง				การใช้คำและการใช้ประโยค				ความคล่องแคล่วในการพูด				คะแนนรวม
	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													
14													
15													
16													
17													
18													
19													
20													
21													
22													

ประเด็น / เลขที่	การออกเสียง				การใช้คำและการใช้ประโยค				ความคล่องแคล่วในการพูด				คะแนนรวม
	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
23													
24													
25													
26													
27													
28													
29													
30													
31													
32													
33													
34													
35													
คะแนนรวม													

เกณฑ์การให้คะแนนในการประเมินการสนทนา

ระดับคะแนน / ประเด็นการประเมิน	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ไม่ผ่าน
การออกเสียง	ออกเสียงอย่างถูกต้องและชัดเจนได้ 90% ขึ้นไป	ออกเสียงอย่างถูกต้องและชัดเจนได้ 70-89%	ออกเสียงอย่างถูกต้องและชัดเจนได้ 50-69%	ออกเสียงอย่างถูกต้องและชัดเจนน้อยกว่า 50%
การใช้คำและการใช้ประโยค	ใช้คำถูกต้องและเหมาะสมได้ 90% ขึ้นไป พูดด้วยประโยคที่ถูกหลักไวยากรณ์ได้ 90% ขึ้นไป	ใช้คำถูกต้องและเหมาะสมได้ 70-89% มีผลกระทบต่อการสื่อสารนิดหนึ่ง พูดด้วยประโยคที่ถูกหลักไวยากรณ์ได้ 70-89% สามารถเรียงคำเป็นประโยคสามารถสื่อสารได้	ใช้คำถูกต้องและเหมาะสมได้ 50-69% มีผลกระทบต่อการสื่อสาร พูดด้วยประโยคที่ถูกหลักไวยากรณ์ได้ 50-69% สามารถเรียงคำเป็นประโยคสามารถสื่อสารได้บ้าง	ใช้คำถูกต้องและเหมาะสมได้น้อยกว่า 50% ไม่สามารถสื่อสารได้ พูดด้วยประโยคที่ถูกหลักไวยากรณ์น้อยกว่า 50% พูดเป็นคำ ๆ ไม่สามารถเรียงคำเป็นประโยค ไม่สามารถสื่อสารได้
ความคล่องแคล่วในการพูด	พูดต่อเนื่องไม่ติดขัด พูดชัดเจน ทำให้สื่อสารได้อย่างราบรื่น (90% ขึ้นไป)	พูดตะกุกตะกักบ้างแต่สามารถสื่อสารได้ (70-89%)	พูดเป็นคำ ๆ หยุดเป็นช่วง ๆ ทำให้สื่อสารได้ ไม่ชัดเจน (50-69%)	พูดได้บางคำทำให้สื่อความหมายไม่ได้ (น้อยกว่า 60%)

เกณฑ์ตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน 11-12 ระดับคุณภาพ ดีมาก

ช่วงคะแนน 9-10 ระดับคุณภาพ ดี

ช่วงคะแนน 6-8 ระดับคุณภาพ พอใช้

ช่วงคะแนน 3-5 ระดับคุณภาพ ไม่ผ่าน

ภาคผนวก ค

- แบบทดสอบหลังเรียน
- แบบประเมินทักษะ

แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยที่ 1 การออกเสียงภาษาจีน

คำชี้แจง: ข้อ 1-5 ให้นักเรียนเขียนพยัญชนะหรือสระที่ได้ฟังในช่องว่าง (ข้อละ 1 คะแนน)

1. ( ) 2. ( ) 3. ( ) 4. ( ) 5. ( )

คำชี้แจง: ข้อ 6-10 ให้นักเรียนฟังคำศัพท์ต่อไปนี้ แล้วเลือกพินอินที่ถูกต้อง (ข้อละ 1 คะแนน)

6. พินอินที่ได้ฟังต่อไปนี้ คือข้อใด

A. yuèyuán B. yǔhuǐ C. yuēhuì D. huìmiàn

7. พินอินที่ได้ฟังต่อไปนี้ คือข้อใด

A. xuéxí B. xuéxiào C. xuésheng D.xiàoyuán

8. พินอินที่ได้ฟังต่อไปนี้ คือข้อใด

A. nónghuó B. míngtiān C. nònghǎo D. nóngmín

9. พินอินที่ได้ฟังต่อไปนี้ คือข้อใด

A. rènzhēn B. rénmín C. zhēnbàng D. rènshi

10. พินอินที่ได้ฟังต่อไปนี้ คือข้อใด

A. érzi B. huāduǒ C. ěrduo D. értóng

คลิปเสียงของแบบทดสอบหน่วยที่ 1 การออกเสียงภาษาจีน

คำชี้แจง: ข้อที่ 1-5

zh iu ou üe x

คำชี้แจง: ข้อที่ 6-10

约会 yuē huì
学习 xué xí
农民 nóng mín
认真 rèn zhēn
耳朵 ěr duo

มหาวิทยาลัยบูรพา BURAPHA UNIVERSITY

แบบบันทึกผลการทดสอบ หน่วยที่ 1 การออกเสียงภาษาจีน

ข้อที่ / เลขที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	คะแนนรวม
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
10											
11											
12											
13											
14											
15											
16											
17											
18											
19											
20											
21											
22											
23											
24											
25											
26											

ข้อที่ / เลขที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	คะแนนรวม
27											
28											
29											
30											
31											
32											
33											
34											
35											
คะแนนรวม											

BURAPHA UNIVERSITY

แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยที่ 2 การฟังและการพูด

คำชี้แจง: ข้อที่ 1-5 ให้นักเรียนฟังประโยคแต่ละข้อ แล้วแปลประโยคเป็นไทย (ข้อละ 1 คะแนน)

1.

2.

3.

4.

5.

คำชี้แจง: ข้อที่ 6-10 ให้นักเรียนฟังการสนทนา แล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้อง (ข้อละ 1 คะแนน)

6. Xiǎohuá jiā yǒu jǐ kǒu rén?

A. sān kǒu rén

B. sì kǒu rén

C. wǔ kǒu rén

D. liù kǒu rén

7. Tā shì nǎ guó rén?

A. Zhōngguó rén B. Tàiguó rén C. Měiguó rén D. Rìběn rén

8. Tā chī shénme?

A. jiǎozi B. miàntiáo C. chǎofàn D. mǐfàn

9. Pínguǒ duōshǎo qián yì jīn ?

A. bā kuài qián yì jīn

B. jiǔ kuài qián yì jīn

C. shí kuài qián yì jīn

D. qī kuài qián yì jīn

10. Tā bàba zài nǎr gōngzuò?

A. xuéxiào B. yīyuàn C. cānguǎn D. jiǔdiàn

คลิปเสียงของแบบทดสอบ หน่วยที่ 2 การฟังและการพูด

1. 很高兴认识你。
2. 我妈妈是老师。
3. 苹果多少钱。
4. 我要一碗饺子。
5. 我是泰国人。

6. 小华，你家有几口人？
   我家有四口人。
7. 你好，你是哪国人？
   我是中国人。
8. 请问吃点什么？
   我要一碗炒饭。
9. 请问苹果多少钱一斤？
   苹果十块钱一斤。
10. 你爸爸在哪儿工作？
    我爸爸在医院工作。

แบบบันทึกผลการทดสอบ หน่วยที่ 2 การฟังและการพูด

ข้อที่ / เลขที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	คะแนนรวม
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
10											
11											
12											
13											
14											
15											
16											
17											
18											
19											
20											
21											
22											
23											
24											
25											
26											

ข้อที่ / เลขที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	คะแนนรวม
27											
28											
29											
30											
31											
32											
33											
34											
35											
คะแนนรวม											

แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยที่ 3 การอ่านและการเขียน

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเลือกความแปลที่ถูกต้อง (ข้อละ 1 คะแนน)

1. **留学生** ( )

A. นักเรียน B. เรียน C. ชอบเรียน D. นักเรียนต่างชาติ

2. **不是** ( )

A. ไม่ไป B. ไม่ใช่ C. ไม่ชอบ D. ไม่เอา

3. **医生** ( )

A. ครู B. พยาบาล C. หมอ D. นักเรียน

4. **上**课 ( )

A. เข้าเรียน B. เลิกเรียน C. กำลังเรียน D. เรียน

5. **下午** ( )

A. ตอนเช้า B. ตอนบ่าย C. ตอนเที่ยง D. ตอนกลางคืน

คำชี้แจง: เลือกคำที่ถูกต้องและเติมในช่องว่าง (ช่องละ 1 คะแนน)

在　上课　**后　是　泰国**

你们好，我叫玛妮，我是__**人**，**我家**__**曼谷。我爸爸是老**师，妈妈护士，我是学生。我一般八点去学校__**。下**课后我和妈妈去市场买菜。吃完晚饭__**我就去写作**业，十点睡觉。

แบบบันทึกผลการประเมิน หน่วยที่ 3 การอ่านและการเขียน

ข้อที่ / เลขที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	คะแนนรวม
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
10											
11											
12											
13											
14											
15											
16											
17											
18											
19											
20											
21											
22											
23											
24											
25											
26											

ข้อที่ / เลขที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	คะแนนรวม
27											
28											
29											
30											
31											
32											
33											
34											
35											
คะแนนรวม											

แบบประเมินทักษะหลังเรียน หน่วยที่ 1 การออกเสียงภาษาจีน

คำชี้แจง: ข้อ 1-10 ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์ข้างล่างนี้

1. huòzhě
2. jiéshù
3. xiǎogǒu
4. yèzi
5. zhōurì
6. piàoliang
7. mógū
8. shùnbiàn
9. lǜlì
10. yuánqiú

มหาวิทยาลัยบูรพา BURAPHA UNIVERSITY

เกณฑ์การให้คะแนนในการประเมินหน่วยที่ 1การออกเสียงภาษาจีน

ระดับคะแนน		
2 **ดี**	**1** **พอใช้**	**0** **ไม่ผ่าน/ ปรับปรุง**
ออกเสียงคำศัพท์ถูกต้อง ชัดเจน	ออกเสียงคำศัพท์ถูกต้องแค่พยางค์เดียว หรือ ออกเสียงคำศัพท์ถูกต้อง แต่ไม่ค่อยชัดเจน	ออกเสียงคำศัพท์ไม่ถูกต้อง

เกณฑ์ระดับคุณภาพทักษะการออกเสียงภาษาจีน

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ
ดี (15-20)	มีคะแนนตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป
ปานกลาง (10-14)	มีคะแนนระหว่างร้อยละ 50-70
ไม่ผ่าน/ ปรับปรุง (0-9)	มีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50

แบบบันทึกผลการประเมิน หน่วยที่ 1 การออกเสียงภาษาจีน

ข้อที่ / เลขที่	1			2			3			4			5			6			7			8			9			10			คะแนนรวม
	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	
1																															
2																															
3																															
4																															
5																															
6																															
7																															
8																															
10																															
11																															
12																															
13																															
14																															
15																															

ข้อที่ / เลขที่	1			2			3			4			5			6			7			8			9			10			คะแนนรวม
	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	
16																															
17																															
18																															
19																															
20																															
21																															
22																															
23																															
24																															
25																															
26																															
27																															
28																															
29																															
30																															
31																															

ข้อที่ / เลขที่	1			2			3			4			5			6			7			8			9			10			คะแนนรวม
	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	
32																															
33																															
34																															
35																															
คะแนนรวม																															

แบบประเมินทักษะหลังเรียน หน่วยที่ 2 การฟังและการพูด

คำชี้แจง: ข้อที่ 1-5 ให้นักเรียนฟังคำถามทีละข้อ แล้วตอบคำถามด้วยภาษาจีน

คำชี้แจง: ข้อที่ 6-10 ให้นักเรียนอธิบายรูปภาพด้วยภาษาจีน

6

7

8

9

10

คลิปเสียงของแบบประเมิน หน่วยที่ 2 การฟังและการพูด

1. 你好，你叫什么名字？
2. 你家有几口人？
3. 请问吃点什么？
4. 榴莲怎么卖？
5. 你最近怎么样？

เกณฑ์การให้คะแนนในการประเมิน หน่วยที่ 2 การฟังและการพูด

ระดับคะแนน / ข้อที่	2 ดี	1 พอใช้	0 ไม่ผ่าน/ ปรับปรุง
1-5	ตอบคำถามถูก พูดอย่างชัดเจน คล่องแคล่ว ไม่ผิดไวยากรณ์	ตอบคำถามถูก แต่พูดตะกุกตะกักบ้าง และผิดไวยากรณ์บ้าง	ตอบคำถามไม่ถูก พูดไม่ชัดเจน
6-10	อธิบายด้วยประโยคที่ถูกต้อง พูดอย่างชัดเจน คล่องแคล่ว ไม่ผิดไวยากรณ์	อธิบายด้วยประโยคที่ถูกต้อง แต่พูดตะกุกตะกักบ้าง และผิดไวยากรณ์บ้าง	อธิบายด้วยประโยคที่ไม่เกี่ยวข้องกับรูปภาพ พูดไม่ชัดเจน

เกณฑ์ระดับคุณภาพทักษะการฟังและการพูด

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ
ดี (15-20)	มีคะแนนตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป
ปานกลาง (10-14)	มีคะแนนระหว่างร้อยละ 50-70
ไม่ผ่าน/ ปรับปรุง (0-9)	มีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50

แบบบันทึกผลการประเมิน หน่วยที่ 2 การฟังและการพูด

ข้อที่ / เลขที่	1			2			3			4			5			6			7			8			9			10			คะแนนรวม
	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	
1																															
2																															
3																															
4																															
5																															
6																															
7																															
8																															
10																															
11																															
12																															
13																															
14																															
15																															

ข้อที่ / เลขที่	1			2			3			4			5			6			7			8			9			10			คะแนนรวม
	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	
16																															
17																															
18																															
19																															
20																															
21																															
22																															
23																															
24																															
25																															
26																															
27																															
28																															
29																															
30																															
31																															

ข้อที่ / เลขที่	1			2			3			4			5			6			7			8			9			10			คะแนนรวม
	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	
32																															
33																															
34																															
35																															
คะแนนรวม																															

แบบประเมินทักษะหลังเรียน หน่วยที่ 3 การอ่านและการเขียน

คำชี้แจง: ข้อที่ 1-5 เขียนตัวเลขภาษาจีนตามคำบอกของครูในช่องข้างล่างนี้

1. ☐ 2. ☐ 3. ☐

4. ☐ 5. ☐

คำชี้แจง: ข้อที่ 6-10 เรียงคำศัพท์เป็นประโยคที่ถูกต้อง ซึ่งให้เรียงเป็นหมายเลขคำศัพท์

6. ①欧文 ②留学生 ③是

_____

7. ①小华 ②中国 ③家 ④在

_____

8. ①起床 ②早上 ③我 ④六点

_____

9. ①爸爸 ②她 ③老师 ④是

_____

10. ①工作 ②很 ③我 ④忙 ⑤姐姐

_____

เกณฑ์การให้คะแนนในการประเมินหน่วยที่ 3 การอ่านและการเขียน

ระดับคะแนน / ข้อที่	2 ดี	1 พอใช้	0 ไม่ผ่าน/ ปรับปรุง
1-5 （五、九、六、七、四）	เขียนตัวอักษรจีนถูกต้อง	ตัวอักษรจีนบางเส้นขีดเขียนผิดไปนิดเดียว แต่ยังอ่านออกได้	เขียนตัวอักษรจีนไม่ถูกต้อง
6	เรียงประโยคถูกต้อง	เรียงขึ้นประโยคลำดับแรกถูกต้อง ส่วนอีก 2 คำเรียงไม่ถูกต้อง	เรียงขึ้นประโยคลำดับแรกไม่ถูกต้อง
7-9	เรียงประโยคถูกต้อง	เรียงขึ้นประโยคลำดับที่ 1 และ 2 ถูกต้อง ส่วนอีก 2 คำ เรียงไม่ถูกต้อง	เรียงขึ้นประโยคลำดับแรกไม่ถูกต้อง
10	เรียงประโยคถูกต้อง	เรียงขึ้นประโยคลำดับที่ 1 ลำดับที่ 2 และลำดับที่ 3 ถูกต้อง ส่วนอีก 2 คำเรียงไม่ถูกต้อง	เรียงขึ้นประโยคลำดับแรกไม่ถูกต้อง

เกณฑ์ระดับคุณภาพทักษะการอ่านและการเขียน

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ
ดี (15-20)	มีคะแนนตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป
ปานกลาง (10-14)	มีคะแนนระหว่างร้อยละ 50-70
ไม่ผ่าน/ ปรับปรุง (0-9)	มีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50

แบบบันทึกผลการประเมิน หน่วยที่ 3 การอ่านและการเขียน

ข้อที่ / เลขที่	1			2			3			4			5			6			7			8			9			10			คะแนนรวม
	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	
1																															
2																															
3																															
4																															
5																															
6																															
7																															
8																															
10																															
11																															
12																															
13																															
14																															
15																															

ข้อที่ / เลขที่	1			2			3			4			5			6			7			8			9			10			คะแนนรวม
	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	
16																															
17																															
18																															
19																															
20																															
21																															
22																															
23																															
24																															
25																															
26																															
27																															
28																															
29																															
30																															
31																															

ข้อที่ / เลขที่	1			2			3			4			5			6			7			8			9			10			คะแนนรวม
	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	
32																															
33																															
34																															
35																															
คะแนนรวม																															

ภาคผนวก ง

- ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC)
- ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบหลังเรียน

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินบทเรียนออนไลน์

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม คะแนน	ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
3	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
5	1	-1	1	0	1	2	0.4	ใช้ไม่ได้
6	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
7	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
14	1	-1	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
16	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
17	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
18	0	1	1	0	1	3	0.6	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
20	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินแผนการสอน

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม คะแนน	ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
7	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
9	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
10	1	-1	1	1	0	2	0.4	ใช้ไม่ได้
11	1	-1	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความพึงพอใจ

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวมคะแนน	ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	-1	1	1	0	2	0.4	ใช้ไม่ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
3	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
4	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
5	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
8	1	-1	1	0	1	2	0.4	ใช้ไม่ได้
9	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
10	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
11	1	1	0	0	1	3	0.6	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
14	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
15	1	-1	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
17	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
23	1	1	1	1	0	4	1.0	ใช้ได้
24	1	1	1	1	0	4	1.0	ใช้ได้
25	1	1	1	1	0	4	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม คะแนน	ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
26	1	1	1	0	0	3	0.6	ใช้ได้
27	1	1	1	0	0	3	0.6	ใช้ได้
28	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
29	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
30	1	-1	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
31	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบหลังเรียน

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวมคะแนน	ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
หน่วยที่ 1 การออกเสียงภาษาจีน								
1	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
2	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
4	1	-1	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
หน่วยที่ 2 การฟังและการพูด								
1	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
หน่วยที่ 3 การอ่านและการเขียน								
1	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม คะแนน	ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
3	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้

ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินทักษะ

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม คะแนน	ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
หน่วยที่ 1 การออกเสียงภาษาจีน								
1	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
4	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
5	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
7	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
8	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
9	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
10	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
หน่วยที่ 2 การฟังและการพูด								
1	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
หน่วยที่ 3 การอ่านและการเขียน								
1	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม คะแนน	ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
3	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบหลังเรียน

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (B)	ผลการพิจารณา
หน่วยที่ 1 การออกเสียงภาษาจีน			
1	0.67	0.89	ใช้ได้
2	0.56	0.22	ใช้ได้
3	0.56	0.67	ใช้ได้
4	0.56	0.67	ใช้ได้
5	0.44	0.44	ใช้ได้
6	0.56	0.22	ใช้ได้
7	0.78	0.67	ใช้ได้
8	0.56	0.67	ใช้ได้
9	0.67	0.89	ใช้ได้
10	0.44	0.89	ใช้ได้
หน่วยที่ 2 การฟังและการพูด			
1	0.78	0.67	ใช้ได้
2	0.67	0.89	ใช้ได้
3	0.56	0.67	ใช้ได้
4	0.78	0.67	ใช้ได้
5	0.56	0.22	ใช้ได้
6	0.56	0.67	ใช้ได้
7	0.56	0.67	ใช้ได้
8	0.67	0.44	ใช้ได้
9	0.44	0.44	ใช้ได้
10	0.67	0.89	ใช้ได้
หน่วยที่ 3 การอ่านและการเขียน			
1	0.67	0.89	ใช้ได้
2	0.56	0.67	ใช้ได้
3	0.56	0.22	ใช้ได้

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (B)	ผลการพิจารณา
4	0.67	0.89	ใช้ได้
5	0.67	0.44	ใช้ได้
6	0.56	0.67	ใช้ได้
7	0.67	0.89	ใช้ได้
8	0.44	0.89	ใช้ได้
9	0.44	0.89	ใช้ได้
10	0.44	0.89	ใช้ได้

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล Miss BINGLING ZHONG

วัน เดือน ปี เกิด 23 ตุลาคม พ.ศ. 2534

สถานที่เกิด GUANGXI CHINA

สถานที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ 2/ 14 ถนนลงหาดบางแสน ตำบลแสนสุข
อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20130

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2558	Bachelor's degree (การสอนภาษาจีนสำหรับชาวต่างชาติ) มหาวิทยาลัยครุศาสตร์อวี้หลิน
พ.ศ. 2561	การศึกษามหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2565	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยบูรพา
BURAPHA UNIVERSITY